

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
MÜCADELESİNDE

ÇÖZÜM

Yeni

Aylık Siyasi Dergi

1500 TL. kdv dahil

Yıl: 2 Sayı: 19

1 AĞUSTOS GENELGESİ'NE KARŞI HALKIMIZ SİYASİ TUTSAKLARLA OMUZ OMUZA

ARALIK'88

ÇÖZÜM'den

Merhaba,

Savunulan/n haklılığına bir kez inanılınca "acıyı bal eylemek" öyle pek zor olmuyor. Okuyucularımızla kucaklaşabilmenin verdiği onur, ikinci yılımızı geride bırakıp üçüncü yılımıza girmeye hazırlandığımız bugünlere varana dek karşılaştığımız baskı ve zor cenderesine göğüs germede direnme gücümüzün kilometre taşı oldu.

Yeni bir yılın eşliğindeyken çizgimizdeki kararlılığın yaşam pratiğiyle çıkışmasının ortaya çıkardığı nicelik-nitelik dönüşümleri görmenin mutluluğu, her zaman olduğu gibi bu sayımızda da sayılarımıza coşkunluk, bilincimiz, kararlılığımız, direncimiz ve mücadelelerimiz olarak döktüldü.

Geçtiğimiz ay Ankara temsilcimizin gözaltına alınıp yoğun işkenceler görmesi ve tutuklanmasının bu niteliklerimizi zaafa uğratmadığını, entrikaları bir türlü gündeminden eksik etmeyen siyasi iktidara ve polise animatmak isteriz...

Son günlerin başat gelişmesi cezaevlerindeki siyasi tutukluların insanlık onurunu ayaklar altına almayı amaçlayan 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı başlattıkları açık direnişleriydi. Onurlu yaşama uzanan eller, direniş tetiğine bir kez daha dokunuyorlardı. Bir kez daha yürüyordu dört duvar "hursuz yaşamınsın" diyen 1 Ağustos Genelgesi'nin üzerine. Ve tükürüyordu yüzüne zindancılık geleneginin. Sekiz yıldır ilk kez cezaevlerindeki onur direnişi halkımızla bu denli yo-

ğun kucaklaşıyordu. İnsanı insan yapan değerlerden soyutlamak isteyen uygulamaların üzerine otumuş, baskı ve işkencenin akanmasını amaçlamış genelgeye karşı tek bir ses, tek bir yürek olunmuştu şimdi. Biz de kalemimizin yettiği, dilimizin döndüğünce sayılarımızın bir bölümünü bu kucaklaşmanın coşkusuna ayırdık.

Bu ayki ana konumuz "Faşizm Nedir?" başlığını taşıyor. Yazımızda faşizmi, soyut anlamından yola çıkarak yeni-sömürge ülkelerdeki biçimlenişine götürdük. Faşizm ve uygulamalarını ulusal düzeyde somutladık. Faşizm kavramını şablonlaştırmadan inceleyip, gelişen-değişen süreçte aldığı biçimlerle irdeledik.

Siyasi iktidarın, dicensiz gül bahçelerinin özlemiyle donattığı ideolojisinin, kamuoyunun nabzına sunduğu 'Teritoryal Örgütlenme' modeli, güncel'in yakalanması gereken bir halkası oldu. Toplumsal muhalefetin gelişip güçlenmesi düşüncesi rüyalara girmeye başladığından; bunun önüne dikilmesi gereken faşist örgütlenme biçimleri de şimdiden gündeme getirilmeye başlandı. Geçmiş MHP örgütlenmesinden çıkan derlerle bu kez devrimci-demokrat muhalefetin önüne daha resmi, daha koordineli, devletin açığtan desteklediği faşist örgütlenmenin hazırlığı yapılıyor.

Emperyalizmin ve siyonizmin kardeşliği bir uşun mücadelesini boğmaya yetmiyor. Filistin halkının haklı ve meşru mücadelesi bugün emperyalizmi bile göstermelik, 'şirin' tavırlara itebiliyor. Fi/istin halkının gerçek kurtuluşunun, ayaklarını kendi toprak-

larına basacak bağımsız Fi/istin Devleti için verilecek mücadeleyle olacağına inanıyoruz. Filistin halkının mücadelesini devrimci coşkunlukla kucaklıyoruz.

"Sendika Ağalarının Koltuklarını Sarsalım" başlıklı yazımızda sınıf sendikacılığı anlayışının ne olması gerektiğini açarak sendikal mücadelenin sınıfsal temelini ortaya koyduk.

Türk-İş'in uzlaşmacı-devletçi çizgisinin, devrimci sendikal hareket içinde yeri olmadığı vurgulanırken, sendika ağalarının sınıfsal mücadelede alt edilebileceğini göstermeye çalıştık.

Faşizmin kanlı ellerinin yarattığı Kahramanmaraş katliamının 10. yılında, faşizme olan sınıf kinimizi bir kez daha haykırdık ve ekledik: "Faşizmin kanlı el/eri Kahramanmaraş katliamının hesabını vermekten kurtulamayacaktır."

Cezayir ve Şili'deki güncel gelişmeleri, bu ülkelerin ekonomik-siyasal-toplumsal yapılarının ışığında ele alarak, aktüel alana bir bakış açısı sunmaya çalıştık.

SHP'nin özellikle son günlerde cezaevlerindeki direnişlerle birlikte gelişen toplumsal muhalefete karşı takındığı olumsuz tavır, SHP'nin gerçek yüzünü teşhir etmesi, 12 Eylül kuyrukçuluğunun görev ha/ine getirilmesinin ötesinde bir anlam taşımamaktadır.

Bürolarımızın haber-yorumları, okuyucu mektupları, gelişmeleri duyurmak ve yorumlamak iş/evini yerine getirmeye devam ediyor.

Yeni bir yılda mücadelelerimiz güzelleşecek bilinçli, coşkulu, kararlı, güzel günlere...

İÇİNDEKİLER

Başyazı	1-2
1 Ağustos Genelgesi 12 Eylül'ün Zindancılık Politikasını Yasallaştırmaktır	3-4
1 Ağustos Genelgesine Karşı Kamuoyu Tepkileri	5-11
Dev-Genç Yüreğindeki Ateşi Zindanlardaki Direniş Ateşi ile Bütünleştirdi	12-13
Haberler	14-17
"Filistin Devleti'nin Ayağını Basacağı Toprağa İhtiyacı Var	18-19
Cezayir'de Küçük Burjuva İktidarı Açmazda	20-22
SHP: 12 Eylül Kuyrukçuluğunu Bırakmalı, işkencelerin-İdamların-Yoksulluğun-Zulmün Hesabını Sormalıdır	23-24
Sendika Ağalarının Koltuklarını Sarsalım: 1989'da Kongreler	25-27
Geçmişin Sivil Faşistlerine Üniforma Giydirilmek isteniyor	28-29
Kahramanmaraş Katliamı Unutulmayacak!	30-31
Faşizm Nedir!	32-44
Ziya-ül Hak'ın Akıbetini Göze Alan Diktatör Direnir	45
Haberler	46-51
Kitap Tanıtım: "Ateş Hırsızları Söylencesi"	52-53
Kitap Tanıtım: "El Salvador Birleşik Devrimci Savaşı"	54-65
Yalan, Demagoji, Kendini ve Halkı Aldatma Üzerine Siyaset Yapılmaz	56-64

Sahibi: Metin Yavuz Yz. İş. Md:
Erdoğan Yaşar Kopan **Teknik**
Hazırlık: Demos Tanıtım Basım:
Karacan Ofset Tel: 584 45 30 **Film:**
Delta Grafik **Dağıtım:** Hüriyet
Holding

Yönetim ve Yazışma Adresi: Binbirdirek Man.
Terzihane Sok. Kaleağası İşhanı No: 11 Kat: 1
5162414 SULTANAHMET / İST.
İstanbul-İrtibat Bürosu: Mesihpaşa Cad. Kızıltaş Sok.
Aktaş Apt. No: 8/6 LALELİ **Yurt içi abone:** 6 Aylık
7.500, 1 Yıllık 15.000 TL. **Yurt dışı abone:** 50 DM.

BÜROLARIMIZ:

Adana Bürosu: Saydam Cad. 59. Sk. Ortaklar Kilis
Pazarı Kat: 1
Ankara Bürosu: Marmara Sk. Kirmir Ap. No: 12/17
SİHHİYE

Bursa Bürosu: Tahtakale Çelebiler Cad. Akarsu
İpekçi İş Sarayı Kat: 2/89
Edirne Bürosu: Talatpaşa Cad. Süer İşhanı No: 5
Ayşe Kadın
Elazığ Bürosu: 1. Harput Cad. Korkmaz İşhanı
Kat: 2 PK: 24
Eskişehir Bürosu: Esnaf Sarayı Kat: 1 B-59
İst. Kartal Bürosu: Çırçır Cad. Gevrek Sk. No: 2E
Kat: 4 KARTAL
İzmir Bürosu: Fevzipaşa Bulvarı 1367. Sk.
Köseoğlu İşhanı No: 605-606 Kat: 6 Basmane
Kars Bürosu: Küçükcazım Bey Cad. Kars
Mücadele Gazetesi Tel: 2783
Malatya Bürosu: Cezmi Kartay Cad. Yıldız İşhanı
No: 59 Kat: 4
Uşak Bürosu: Kurtuluş Mah. Değirgeç Sk. Hacı
Gediköğlu İşhanı No: 18
Frankfurt Bürosu: Postlagerkarte nr: 013388 S 600C
Frankfurt 90 ALMANYA
Paris Bürosu: 84 Rue du Fauborg Saint Denis
75010 FRANSA Tel: 424 67089

DEVİRİMCİ HAREKETTE DENETİM SORUNU

İçinde bulunulan süreçte devrimci faaliyetin sürdürülüş biçimi ne kadar önemliyse, faaliyet kademisinin şurasında ya da burasında yer alan unsurların devrimci hareket tarafından denetlenmesi de en az onun kadar önemlidir; kaçınılmaz olarak yapılması gerekli bir olgudur.

Partileşme sürecinde bulunan bir siyasi hareketin, sınıf mücadelesini; saptanan stratejik temele oturmuş biçimde sürdürebilmesi, hazırlık evresi diye ifade edebileceğimiz dönemi asmasıyla mümkün olabilir. Aynı zamanda bu evreye güç yığılma da denebilir.

Basitten karmaşığa doğru olgunlaşarak gelişen mücadele, kadrolaşmada yetkinleşmeyi beraberinde getirir. Bu anlamda ele alınırsa yetkinleşme devrimci faaliyette bulunan unsurların sürece uygun profesyonelleşmesidir denebilir. Doğal olarak bundan, sürece uygun düşen, yani partileşme sürecine uygun düşen devrimci bir profesyonellik anlaşılmalıdır. Aksi halde süreçler birbirine karıştırılır, partinin kadrolarından bekle-

nen görevlerin aynısı partileşme sürecinde bulunan devrimci hareketin kadrolarından beklenir ki, bu da, dönemin özelliklerini kavramamadır.

Devrimci mücadelenin hangi evresinde olunursa olunsun devrimci hareketin kadrolarının görevi, ayrıntılı biçimde, doğru ya da yanlış, hiçbir şey gizlemeden faaliyetlerinin bütününden devrimci hareketi haberdar etmektir. Partileşme sürecinde bulunan bir hareket açısından bu durumun, kadrolaşmada istenilen düzeye ulaşamadığından dolayı ayrı bir önemi vardır.

Proleter devrimci anlamda kadrolaşmanın henüz gerçekleşmediği durumda faaliyet içinde bulunan unsurlarda küçük-burjuva diyebileceğimiz eksikliklerin, zaafaların bulunması kaçınılmazdır. Bunun kadar kaçınılmaz olan diğer şey de, bu tür zaafaların ortaya çıkarılması ve giderilmesi için çaba harcanılmasıdır.

İşte, tam da bu noktada, devrimci hareket içinde faaliyette bulunan unsurların -devrimci çerçevede- denetlenmesinin be-

lirleyiciliği önem taşımaktadır.

Dönemin devrimci hareket safalarında yarattığı olumsuzluklardan biri de hiç şüphesiz, devrimci faaliyette bulunan unsurların hareketlerine ve hareket unsurlarına, proleter devrimci anlamda olmasa da, hareketin örgütlülük düzeyine uygun düşecek biçimde güvenle bakmamalarıdır. Oysa oligarşiye karşı devrimci faaliyetin en önemli ögesi, devrimci unsurların birbirlerine ve hareketlerine devrimci güven içinde yaklaşmasıdır.

Devrimci güven olgusu, devrimci faaliyet içinde olur, gelişir ve giderek pekişir. Genel olarak hareketin, giderek tek tek unsurların amatörlikleri aşıldıkça, önceden yapılan hatalar giderildikçe yani amatörlikten kurtulup profesyonelleştikçe, harekete olan güvenle beraber kişilerin birbirine olan güvenleri de artar.

Başta, varolan güvensizlikler normal karşılanabilir ama bu durumun sürmesi normal değil, anormaldir. Amatörlikten kaynaklanan hata ve eksiklikler de öyle...

Devrimci hareket saflarında rastlanan hata ve eksikliklerin giderilmesinde esas olan, yukarıdan aşağıya doğru faaliyette bulunan bütün unsurların en iyi biçimde ve en uygun yöntemlerle denetlenmesidir. Olumlu ya da olumsuz yönleri, gelişen ya da gerileyen yönleri çok iyi gözlenmelidir. Eksiklikleri, hatalı yanları, varsa zaafı zamanında ve yerinde saptanmalı, giderilmesi doğrultusunda çabalar yoğunlaştırılmalıdır.

Devrimci saflarda, esas olarak ileri konumdaki unsurlardan kaynaklanan amatörliklere, hatalara ve zaafı hâlâ önemli ölçüde rastlanmaktadır. Giderilmesi doğrultusunda enerjik biçimde hareket edilmemektedir. Yaşamak için ekmek, su, hava ne kadar önemliyse, devrimci faaliyet yürütmek için yılların deneyi ile edinilmiş kurallara uymak da o kadar önemlidir.

Yapılan her hata, düşülen her zaaf ve kural ihlali oligarşi tarafından en iyi biçimde değerlendirilecektir. Operasyonların başlangıcı olacak, hareket saflarında güven-sizlik tohumları ekecektir.

Devrimci bir hareket, zaaf ve eksikliklerinden ne kadar çabuk arınır, bünyesini sağlam unsurlarla tamamlarsa, o hareket, o kadar kalıcı ve güvenilir olur.

Devrimci hareket saflarında rastlanan hata ve eksikliklerin giderilmesinde esas olan, yukarıdan aşağıya doğru faaliyette bulunan bütün unsurların en iyi biçimde ve en uygun yöntemlerle denetlenmesidir. Olumlu ya da olumsuz yönleri, gelişen ya da gerileyen yönleri çok iyi gözlenmelidir. Eksiklikleri, hatalı yanları, varsa zaafı zamanında ve yerinde saptanmalı, giderilmesi doğrultusunda çabalar yoğunlaştırılmalıdır.

Dönemin güçlüklerinden ve daha başka nedenlerin yaratacağı risklerden dolayı ilişkiyi tek kişiye bağlı kalarak yürütmek gibi yanlış bir tutum yellenmektedir. Bu türden ilişki ağı kurmak kimi riskleri azaltsa da, gerçekte sürece uygun düşmeyen bir ilişki ağıdır. Kendi pratik deneylerimizle uygun olmadığı anlaşılan, çeşitli sakıncaları görülen, çoğu kez vurgulandığı halde kritik denebilecek durumlarda olumsuzluğu görüldükten sonra bile, kısmi ilerlemeler olsa da, terkedilemedi. Yanlış bir tutum olarak saflarımızda varlığını sürdürdü. Hareket organlarında (denetim çerçevesinde) önemli boşlukların doğmasına yol açtığı gibi, alt kademelerde bulunan unsurların gelişmesi önünde güçlükler yarattı.

Hareketin bütünü düşünüldüğünde, çeşitli alanlarda faaliyette bulunan unsurların nitelikleri bütün yönüyle bilinmeden, uygun bir düzenlemede bulunmak olası değildir. Birçok hata ve eksikliği bulun-

makla beraber, sadece bir yönü olumlu bulunmasından dolayı, yerinin adamı olmadığı halde, belli bir unsur üzerinde ısrar etmenin devrimci harekete bir şey kazandırmayacağı bir yana, gelişmeye açık diğer unsurların atıl kalmasına, gelişmemesine yol açmaktadır. Yeni de olsa, genç, dinamik, coşkulu unsurlara varmanın onları tanımanın ve niteliklerini göstermelerinin önü açılması yönünde çaba harcamanın, kısa dönemle sınırlı kalmak üzere kimi riskleri bulursa da, orta ve uzun vadede yararlı sonuçlar yaratacaktır.

Devrimci anlamda denetim sağlanmadığı sürece, hataları ve eksiklikleri aşmak, devrimci amatör-lüğü gidermek bakımından hızlı mesafe katetmek mümkün değildir.

Devrimci saflarda da bulunulsa, kimi unsurların hatalarını, eksikliklerini ve daha ötesi zaafıların gizleyebilecekleri gerçeği - özellikle partileşme sürecindeki bir harekette- gözden ırak tutulmamalıdır. Kariyerizm, küçük-burjuva eksiklikleri devrimci hareketin gelişmesini engelleyen önemli olumsuzluklardır. Buna ek olarak, "ben eskiyim, ben bilirim, damarımı kes-seniz Marksizm akar..." gibi böbürlenmelerle devrimci saflarda ayrıcalıklı yer *aramak* da aynı şekilde yanlış, proleter devrimci olmayan yaklaşım biçimleridir.

Yukarıda belirttiğimiz birçok eksik ve zaafı şöyle ya da böyle sürdürenlere devrimci saflarda rastlanmaktadır. Bu tür olumsuzlukları aşmanın yöntemi, eski olmadan başka meziyeti olmayan bazı kimselerin "ayrıcalık" aramalarının; hatalarını ve eksikliklerini kabule yanaşmayanların varlığına rağmen, akla en uygun, sürece teka-bül eden denetim ağı kurup, hataları ve eksikleri saptayarak olumlu gelişmelerin önünü açacak mekanizmalar yaratmaktır.

Hata ve eksikliklerden arınmış, sürece uygun düşecek devrimci faaliyeti profesyonelce sürdürecektir. Bu tür olumsuzlukları aşmanın yöntemi, eski olmadan başka meziyeti olmayan bazı kimselerin "ayrıcalık" aramalarının; hatalarını ve eksikliklerini kabule yanaşmayanların varlığına rağmen, akla en uygun, sürece teka-bül eden denetim ağı kurup, hataları ve eksikleri saptayarak olumlu gelişmelerin önünü açacak mekanizmalar yaratmaktır.

1 AĞUSTOS GENELGESİ 12 EYLÜL'ÜN ZİNDANCILIK POLİTİKASINI YASALLAŞTIRM AKTIR

Gün geldi vücutlar işkenceye siper edildi, gün geldi kamuoyu oluşturabilmenin en önemli aracı olan açlık grevlerinde hücre hücre yitmenin yanında zaferin doyum olmaz tadı yaşandı ve gün geldi ölüm oruçlarında yürekler kondu ortaya.

1 Ağustos Genelgesi cezaevlerindeki baskı zincirinin yeni bir halkası oldu. Son 8 yıldır yaşanan olaylar cezaevlerini kamuoyunun önemli odaklarından biri durumuna getirdi. 12 Eylül öncesi yükselen devrimci muhalefet dalgasını oluşturanlar 12 Eylül'le birlikte cezaevlerine doldurulunca, direniş ve baskı atbaşı gitmeye başladı. Binlerce siyasi- tutuklunun düşüncelerinden, inançlarından, siyasi kimliklerinden soyunması, düzen yanlısı olması istendi, inançlar ve siyasi düşünceler bunu kabullenmeyince "söz ile uslanmayanın hakkı kötektir" mantığı siyasi yönetim erkinin başat anlayışı oldu. İnip kalkan coplar, kafa göz tanımayan silleler, Napolyon'un bile kışa yenilmiş olmasından ilham alan, direnişe karşı kışın soğuğunu, ayazını kullanan politikalar, cezaevlerinin her türlü yaşam güzelliğinden soyutlanmış mimarisıyla tek düze bir yaşam biçimini dayatmalar; kısacası insan onurunu kırabilmenin her türlü aracı, tutukluların yaşamlarının

ayrılmaz bir parçası oldu. Cezaevlerinde onuru korumak "diş ile, tırnak ile" yaşama geçirilen direnişlerle oldu. Gün geldi vücutlar işkenceye siper edildi, gün geldi kamuoyu oluşturabilmenin en önemli aracı olan açlık grevlerinde hücre hücre yitmenin yanında zaferin doyum olmaz tadı yaşandı ve gün geldi ölüm oruçlarında yürekler kondu ortaya.

Ve direnişlerle kazanılan haklar, yine direnişlerle korundu. Siyasi kimliği yitirmemenin tek kıstası vardı; o da direnmek, direnmek yine direnmek...

Siyasi iktidar da boş durmuyordu tabii. "İnce taktikler" ısıtılıyordu depolitizasyonun fırınında. Yasalar, tüzükler, genelgeler dur durak bilmeden harıl harıl işkence ve baskıya "meşru zemin" arayıp durdular. Amaç açıktı, madem direniyorlar, uslanmıyorlar o halde başları ezilmefi, bunun kılıfı da hazırlanıp ambalajlanmalıydı.

İşte kamuoyuna 1 Ağustos Genelgesi olarak lanse edilen uygulamanın özü

de bu anlayıştan farksızdı. Tutsaklar öyle fazla başıboş bırakılmaya gelmezdi!... 1 Ağustos genelgesiyle tutukluların can bedeli kazandıkları hakların gaspedilmesi amaçlanırken, kamuoyunun tepkileri de yoklanıyor, Adalet Bakanı Mehmet Topaç nabza göre şerbet vermeye çalışıyordu. "Kesinlikle taviz verilmeyecek. Biz teklif edilen şartlarda yürüyecek değiliz (...). Onların isteklerini yerine getirsek kanuna aykırı hareket etmiş oluruz." (20-11 -88 Güneş) demeçlerinin kamuoyunda yarattığı tepkinin canhaviliyle "tutuklular için tek tip elbiseyi kaldırabiliriz.", "genelgeyi uygulamayacağız", "bizim tektiplerimizin kalitesi iyi, rengi de değişik" gibi çelişki yumağı olmuş açıklamalar da birbirini kovalıyordu. Alınan tepkilere göre bir gün söylenen ertesi gün reddediliyor, verilen sözler bir çırpıda susuz yutuluyordu. Baskıların, siyasi kimliği yadsımanın tek tipleşiminin bir aracı olan tek tip elbiseye karşı bugüne kadar ölümleri de içeren her

ZAFER DİRENENLERİN OLACAKTIR

türlü direniş hayata geçirilmişken üzeri örtülmeyecek bu gerçek şimdi gözardı edilmeye çalışılıyor. Tek tipin "modelinin, renginin, biçiminin" değiştirildiği (!) açıklamaları yapıyordu.

Gerçi "sevk zinciri" konusunda bir açıklama yapılmamıştır ama modaya uygun biçimde yeni sevk zincirlerini düşünmek de pekâlâ olanaklıydı...

Neydi siyasi tutsakların istekleri? Topaç'ın "bu isteklerin yerine getirilmesi durumunda kanun dışı hareket etmiş oluruz" dediği neydi?

Ortaçağ mahkûmlarını anımsatan, kişilik olarak insanları tektipleştirmeyi amaçlayan tek tip elbise mi, 4-5 metre-karelik cezaevi arabalarına inip binerken insanların birbirlerinin üzerlerine yığılmalarını sağlayan sevk zinciri mi, enflasyonun % 100'lere vardığı bir ülkede işe bedellerinin bir ekmek fiyatında kalması mı, dayağın, işkence ve baskıların sona erdirilmesi mi, yayınların ve haberleşmenin üzerindeki kısıtlamaların, yasakların kaldırılması mı, umursanmayan, hiçe sayılan sağlık sorunlarıyla ciddi olarak ilgilenilmemesi mi, ana diliyle konuşma serbestisi tanınması mı, eş-dost, akraba, arkadaş ve ailelerle rahatsız edilmeden görüşme olanaklarının sağlanması mı, aramalarda barbarlık döneminin mirası olan taltan ve yağmanın önüne geçilmesi mi, işkence aracı olmuş şevklerin keyifliliğinin kaldırılması mı, radyo, teyp, daktilo gibi en doğal kültürel gereksinimlerin sağlanması mı, avukat görüşlerinin dinlenilmeden yüzyüze yapılması mı, infaz yakmanın demeklesin kılıcını mumla aratır düzeyde uygulanması mı, yasal soygunculuğa çanak tutan kan-tin fiyatlarının piyasa fiyatları düzeyine indirilmesi talebi mi?..

Neydi sahi siyasi tutukluların yasadışı istemleri?

Yıllardır mahkemeye çıkarılmadan peşin cezalara çarptırılmak, sevk zinciri vurularak mahkemeye götürülmek, işkenceleri adetten saymak, kâğıdı, kalemi, haberleşmeyi, savunmayı kısıtlamak - yasaklamak gibi uygulamaları kanundan sayan siyasi iktidarın insanca yaşam koşullarını sömürü düzeninden yana olmayan kimseye tanımamasına karşı çıkmak mı?

Onbinlerce insanı işkenceden geçirip cezaevlerine doldurmanın zaferlerine yetmediğini görenler, böbürlenişlerinin yarım kalmasıyla kendi kurallarını kabule zorlayanlar; inançların, düşüncelerin, yaşam pahasına savunulan değerlerin ve onurların "zafere kadar direniş" çizgisi karşısında çaresizliklerini çağdışı genelgelerle örtbas etme-

ye çalışanlar, haklı olanın zoru acze düşüreceği gerçeğini bir türlü kabullene-miyorlar. Çünkü onlar haksız olanı kabul ettirmek açmazıyla varlıklarını sürdürmek zorundalar. İnsanlık onurunu korumayı devlete karşı gelmekle eşan-lamlı tutan bir siyasi iktidarın politikası da, insana ilişkin her şeye tepki duy-manın bir özetidir. İşte bu özet, bugün

**... iradi güçlerini
geleceğe olan
inançlarıyla birleştiren
Açlık Grevi Direnişçileri,
"Bizim de Günümüz
gelecek" şıartıyla
kayıtsızlığın,
demagojinin, baskı ve
işkencenin ortasında
zafere doğru
ilerliyorlardı.**

insanlık onurunu korumak için açlık grevi yapanlara, BM standartlarına belirlenen 2 gr. tuzu, bir miktar şekeri 2200-2500 mililitre suyu bile çok görüyor.

Madem ki "insanca yaşam koşulları sağlansın" diyorsun o halde sana 2 gr. tuz bile yok! Sen bir an önce ölümün koynuna yatmalısın ki, ben haksız düzenimi sürdürebileyim. Bir de şu kamuoyu denen şey olmasa herşey o kadar kolay olacaktı ki... Hem insan hakları sözleşmesine imza atmamış mıydık?... Ama olsun, madem son umudumuz şeker ve tuzu vermemektir, ona da sarılmalydık, belki o zaman açlık grevleri sona ererdi. Artık şeker ve tuzu yasaklamaktan-hem zaten yasalardada AG yapanlara şeker ve tuz verilir diye bir kural yoktu ki- başka medet umacağımız pek bir şey de kalmamıştı elimizde... Evet, egemen sınıflar böyle düşünüyordu. Ancak unuttukları bir şey vardı, o da haklı olanın verdiği incin, coşkunun, kararlılığın dize getirilemeyeceği gerçeğiydi. İşte bu gerçek, insanlık dışı uygulamaların dışı vurumu olan 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı

tutsaklar bulundukları koşullarda en önemli silahları olan açlık grevlerine başlamıştı.

8 yıldır cezaevlerinde onurlu bir yaşam sürdürebilmenin zorunlu basamağı haline getirilen açlık grevleri, daha önce de defalarca olduğu gibi yine gündemdeydi, insan iradesi yine bedene karşı direnişe geçmiş, Türkiye'de 12 cezaevinde yaklaşık 2000 siyasi tutuklu insanca yaşam koşulları isteme gibi bir suçun (!) bedelini açlık grevleriyle ödüyorlardı. Defalarca yaşadıkları açlık grevlerinden ve işkencelerden yıpranmış bedenler düşüncelerinden aldıkları inançla bugünlerde 30'lu günleri aşan açlığa yatmışlardı. Direnişlerle kazanılmış haklar yine direnişlerle korunuyordu, inançlarını iradeleriyle koruyan bedenler açlığı koyunlarına yattırmak zorunda bırakılmışlardı. Ne ölüm - yaşam sınırında zorla takılmaya çalışan serümler, ne de Tek Tip ve işkenceler onların kaygısı değildi artık. "Zafere kadar direniş" çıkmıştı bir kez yola.

Topaç'ın insana olan kayıtsızlığını dile getiren "...Bugüne kadar da açlık grevleri oldu. Başladılar, bitirdiler, başladılar..." demeçleri, SHP yöneticilerinin "... Bu işe partiyi karıştırmayın. Partiyi karıştırmak ölme mi istiyorsunuz?" şeklindeki "sosyal demokrat" düşünceleriyle insanca bir yaşam için direnenlerin onurları yanına utanmazlıklarını koymaktan çekinmiyorlardı.

Aksırıp tıksırıcaya kadar yiyeceklerin kurallarını kabul etmeyenler, ülkenin dört bir yanını sarmış 12 cezaevinden tek bir sesle haykırdılar: "Bizim de günümüz gelecek."

Eskişehir, Nazilli, Çanakkale, Diyarbakır, Adana, Ceyhan, Gaziantep, Ankara, Erzincan, Malatya ve İstanbul cezaevlerinde 1 Ağustos genelgesinin çağdışılığına karşı başlatılan açlık grevleri kazanacaklarının bilincinde halen ölümle burun buruna sürüyor.

Farklı ama birbirlerine yakın zamanlarda başlayan cezaevlerindeki açlık grevlerinin kimileri 30'lu günlere yaklaşırken, kimileri de daha şimdiden 30'lu günleri aşmış, ölüm sınırına gelmişti bile.

Siyasi iktidarın baskı politikası, cezaevlerindeki insanlara onurlu bir yaşamın gereklerini sağlama talebine, insanın sağlığını ciddi olarak tehdit eden boyutta bile kayıtsız kalabiliyor, iradi güçlerini geleceğe olan inançlarıyla birleştiren Açlık Grevi Direnişçileri, "Bizim de günümüz gelecek" şıartıyla kayıtsızlığın, demagojinin, baskı ve işkencenin ortasında zafere doğru ilerliyorlardı.

1 AGUSTOS GENELGESİNE KARŞI KAMUOYU TEPKİLERİ..

Osmanlılardan kalma zindancılık anlayışının hakim kılınması için cezaevlerinde uygulanmak istenen 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı başlatılan açlık grevi direnişleri kamuoyundan da ses getirdi. TAYAD'lı ailelerin ve çeşitli demokratik kitle örgütlerinin A.G. direnişlerine destek eylemleri değişik biçimlerde ifadesini buldu. TAYAD'ın 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı yürüttüğü mücadele çerçevesinde TAYAD üyesi 9 ana 24 Ekim günü ANAP İstanbul İl Merkezi'ne giderek cezaevlerinde uygulanmaya çalışılan baskılardan vazgeçilmesini ve insanlık dışı uygulamalara son verilmesini istediler. ANAP il örgütü yöneticilerinin sorunun kendilerini aştığını belirtilip demagogik yöntemlerle baştan savma çabalarına girdiler. Bu çabaları sonuç vermeyince bu kez de aileleri kovabilmenin yollarını aradılar ama başarılı olamadılar.

Sorunun kaynağı 12 Eylül'ün bir devamı olan ANAP iktidarı ve Adalet Bakanı idi. TAYAD'lı aileler ve değişik illerden tutuklu yakınları 31 Ekim günü meclise gidip SHP milletvekilleriyle görüşerek cezaevlerinde kazanılan haklara yönelik saldırılara son verilmesini, "1 Ağustos Genelgesi"nin biran önce yürürlükten çekilmesi için parti olarak etkin tavır alınmasını istediler. Fakat bu çağrılan sonuçsuz kaldı. SHP cezaevleri konusunda da oligarşinin çizdiği sınırlar içinde hareket etmeyi yeğledi. Aileler, Adalet Bakanı'nın veya Başbakan'ın açıklama yaparak genelgenin yürürlükten kaldırılmasını istemek için ANAP grup odasına gittiler. Ne Başbakan'ın ne de Bakan'ın sorunu çözmek gibi bir çabası yoktu. Hatta bakan ailelerin görüşmek istemiyle

ZAFER DİRENENLERİN OLACAKTIR

• DEV-GENÇ'liler Topkapı'da "Zindanlardaki Faşist Baskılara Son - Yasasın Tutsakların Onurlu Direnişi - DEV-GENÇ" yazılı bir pankart astılar telörgülere.

mecliste beklediği saatlerde Ankara'da yeni açılan bir ayakkabı mağazasının çizme defilesine gitmeyi tercih etmişti...

Aileler, iktidarın siyasi tutsaklara yönelik saldırılarını protesto amacıyla 5 saati aşkın bir süre ANAP Meclis Odası'ndan çıkmayarak direnişe geçtiler. Direnişin bitirilerek TBMM'nin terkedilmesi sırasında sivil polislerin saldırısına uğrayan ailelerden 21 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınan bu insanlardan 7'si daha sonra tutuklandı. Meclis direnişini izleyen günlerde ailelerin "1 Ağustos Genelgesi"ne karşı mücadelesi değişik eylem biçimleriyle devam ederken başta DEV-GENÇ olmak üzere değişik DKÖ'leri ve ilerici-yurtsever-devrimci-demokrat kamuoyu mücadele platformunda yerlerini aldılar.

Tutuklu yakını ailelerin kamuoyu yaratma çabaları sürerken, Devrimci Gençlik 7 Kasım'da Topkapı'da gerçekleştirdiği gösteriyle, devrimci tutsakların insanlık onuru ve siyasi kimlik mücadelesinde yanlarında olduklarını haykırıyordu. Akşam saatlerinde biranda sayıları 160'ı aşan DEV-GENÇ'li sloganlar atarak yolu trafiğe kapatırken devrimci geleneklerini yaşatmanın onuruyla üzerinde "Zindanlardaki Faşist Baskılara Son, Yasasın Tutsakların Onurlu Direnişi" yazılı bir pankartı Topkapı surlarını ortadan ayıran tel örgülere astılar. Ve asfalt iki sıra benzin alevi arasında boydan boya bir anda aydınlanmıştı. Kitle bir yandan sloganlar atarak yoldan yürürken bir grup DEV-GENÇ'li de cezaevi maketini yakıyordu. Dağıtılan DEV-GENÇ imzalı bildiride ise, 12 Eylül'ün onbinlerce devrimci, demokrat ve yurtseveri toplama

kamplarına çevirdiği cezaevlerine doldurduğu vurgulanıyordu.

DEV-GENÇ'in Topkapı eyleminin bir gün sonrasında bu defa alevler içinde yanan, bir siyasi hükümlü anası Hanım Sönmez'di.

"Cezaevlerinde ölenler olabilir. Çocukların tedavi kabul etmemeleri yaşamak istemediklerinden değil, insanca yaşam koşulları yaratılmadığındandır. Bugün cezaevlerindeki sorunlar artık duvarları ve aileleri aştığı, insan olan herkesi ilgilendirdiği için bugün burada toplanmış bulunuyoruz."

TAYAD, DEMKAD, AKAD, AKD ve Kartal Şamandıra Kültür Derneği'nin 9 Kasım'da İstanbul Tabip Odası (İTO)'nda düzenledikleri basın toplantısında bu şekilde sesleniliyordu kamuoyuna. Basın toplantısında 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı kitlesel ve daha aktif bir şekilde tepkiler gerektiği dile getirilirken, PKK davasından hükümlü ve halen Eskişehir özel Tıp Cezaevi'nde olan Erdoğan Sönmez'in annesi Hanım Sönmez basın toplantısının yapıldığı İTO'nun önünde üzerine benzin dökerek kendini yakmaya çalışıyordu. Yanarken bile soğukkanlılığını koruyarak yanına kimseyi yaklaştırmayan ana, ancak yere düştükten sonra basın toplantısından dağılanların yardımıyla hastaneye kaldırılıyordu.

Hanım Sönmez'in cezaevi koşullarını protesto amacıyla kendini yakmasına benzer bir olay da, 1985 yılında diktatör Pinochet'in Şili'sinde yaşanmıştı. Şili'li bir maden işçisi gözaltına alınan oğluyla kızının fazla işkence görmemesi için başından aşağıya benzin dökerek kendini yakmıştı katedralin önündeki meydana...

1 Ağustos genelgesine karşı yürütülen mücadelenin bir halkası olarak 12 Kasım Cumartesi günü Sultanahmet Parkı'nda TAYAD'lı ve İHD'li aileler ile DKÖ'lerden ve öğrencilerden oluşan yaklaşık 200 insan açlık grevine başladı. Aç kalmak insanların en doğal hakkıydı ve insanlar cezaevlerinde yükselen direnişlere destek amacıyla bu haklarını kullanıyorlardı.

Açlık grevcileri adına konuşan bir hükümlü anası alanda üç saat oturacaklarını, daha sonra açlık grevlerini İHD'-de sürdüreceklerini açıklıyordu. TAYAD'lı aileler, diğer tutuklu ve hükümlü yakını aileler, insanlık onuruna karşı yaşanan zulmü kınamak, siyasi tutsakların direnişlerine omuz vermek düşüncesindeki birçok demokrat insan da alandaydı. Öğrenci gençlik de direnişçi ailelerin yanında yerini almıştı.

Cezaevlerindeki direnişlere destek mesajını içeren değişik pankartlar açılırken hep bir ağızdan marşlar söylenmeye başlandı. Olayları izlemek amacıyla toplanan halk polis tarafından dağıtılırken kuşkusuz amaç biraz sonra sergilenecek devlet terörünü sıradan vatandaştan "gizlemektir". Kısa bir süre sonra Çevik Kuvvet açlık grevini sürdüren insanların çember altına aldı. Çok sayıda sivil polis senaryonun bir parçası olarak çevrede bekliyordu.

Açlık grevcilerinin oturup kolkola girerek bedenleriyle barikat oluşturmasıyla birlikte polisin azgın saldırısı da başladı. Bir anda insanlar barikattan koparılıp joplarla, sopalarla, tekmelerle dövülüp sürüklenerek Çevik Kuvvet otobüsüne götürüldü. Çevik Kuvvete bağlı polisin elinden kurtulan insanların üzerine bu defa da sivil polisler saldırıyor ve bir yandan da dövüyorlardı. Polisin bu azgınca saldırısı sonucu birçok ana yaralanıp hastaneye kaldırılırken baygınlık geçirenler de oldu. İnsanlar polisin saldırısına karşı koymaya çalışırken "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganıyla, yaşanan terörü kınıyorlardı. Yaşanılan bu direnişin en güzel noktası ise polisin tüm vahşetine ve acımasız saldırılarına karşın TA-YAD'lı ailelerin ve tutuklu yakınlarının "BİZİ DE ALIN" diyerek polis otobüsüne binmeye çalışmalarıydı.

1988 Şubat ayında Filistin halkıyla dayanışma amacıyla Sultanahmet Meydanı'nda toplanan ve üçgünlük açlık grevine başlayan insanlara karşı sergilenen devlet terörünün bir benzeri yaşanıyor yine Sultanahmet Meydanı'nda. Gözaltına alınan yaklaşık 40 insanın götürülmesinden sonra kalan aileler de açlık grevini sürdürmek amacıyla İHD'-

ZAFER DİRENENLERİN OLACAKTIR

ye gittiler. Açlık grevi yeni katılımlarla birlikte İHD'dede sürdü. Açlık grevinin sürdüğü ilk akşam Aziz Nesin, Erdal Öz ve Demirtaş Ceyhun, grevcileri ziyaret ederek başarılar dileyip ayrıldılar... Gönül isterdi ki aydınların cezaevlerinde süren direnişlere ve dışarıda ailelerin yürüttükleri mücadeleye karşı destekleri başarı dilekleriyle sınırlı kalmasın Aydın olmanın sorumluluğu ülkede yaşanan teröre karşı emekçi halkın yanında olmaktır. Ne yazık ki ülkemiz aydınları (istisnalar hariç) ülkede yaşanan olaylara hep seyirci ve "tarafsız" kalmaktadır. İçerde ve dışarıda direnişlerin yükseldiği günlerde bir grup aydınımız da zevahiri kurtarma babında bir basın toplantısı düzenlediler.

Açlık grevinin ikinci günü gözaltına alınan 33 kişiden 20'si tutuklandı. Tutuklama mahkemesine çıkarılanlardan "Sultanahmet Meydanı'ndaki açlık grevine katılmadım", "Tesadüfen orada bulunuyordum" vb. ifade verenler serbest bırakılırken, "açlık grevine katıldım" yönünde ifade verenler ise tutuklanıyordu. Açlık grevini sürdüren TAYAD'lı, DEMKAD'lı Ve AKAD'lı üyeler ile birçok devrimci, demokrat insan İstanbul Adliyesi'nin önünde günboyu bekleyerek gözaltına alınanlara desteklerini sundular. Açlık grevini Sultanahmet'te bitirmek düşüncesinde olan İHD'iler tutuklanmalar sonrasında bu kararlarından vazgeçerek açlık grevini pazartesi sabahı demek binasında bitirdiler. Bu çevre AG'yi bitirirken TAYAD'lı ailelerin açlık grevi DEMKAD'lı ve AKAD'lı üyelerin desteğiyle TAYAD merkezinde devam etti. Açlık grevinin sürdüğü günlerde DEMKAD yayınladığı basın açıklama-

• *Sultanahmet Meydanı'nda açlık grevinde polis saldırısı karşısında kolkola girerek direnen DEMKAD'lı kadınlar.*

sında ' cezaevlerinde, yıllardır siyasi kimlik ve insanlık onurunu her türlü baskı ve işkencelere rağmen, can bedeli koruyan devrimci tutsaklara "1 Ağustos Genelgesi" adı altında yapılan düzenlemeler, baskı ve işkencenin, insanca yaşamın tüm koşullarını ortadan kaldırmaya yönelik, bir programın devamıdır." denirken, Sultanahmet açlık grevi sonrasında tutuklananlardan üçünün DEMKAD üyesi olduğu belirtiliyor-

du ve "Bizler DEMKAD çatısı altında birleşen Türkiye'li devrimci kadınlar, 1 Ağustos genelgesine karşı misyonumuzun bilinciyle ve insan olmanın duyarlılığıyla sessiz kalmayacağız." deniliyordu.

TAYAD'ta açlık grevini sürdüren grevciler, 15 Kasım sabahı 84 Haziran ölüm orucu şehitlerinden Haydar BAŞBAĞ'ın mezarını ziyaret ederek tüm direniş şehitlerini andılar. 12 Eylül'ün karanlık günlerinde baskıya, işkenceye boyun eğmeyerek şehit düşen devrimci tutsakların anısına saygı duruşunda bulundular. Başbağ'ın mezarı başında konuşan TAYAD'lı bir üye "Ülkemizin dört bir yanındaki zindanlardan direniş haykırıları geliyor bir kez daha. Kimbilir kaçınıcı kez sunuyorlar gençcik bedenlerini açlığa! Kimbilir hangileri yitip gidecek bu kez! Hep bu düşünce var beyinlerimizde. Hep bu düşünceyle burkuluyor yüreklerimiz. Burkuluyor ve ses katıyor direnişin sesine: "Onurunuz Onurumuzdur", "Kazanan Mutlaka Direniş Olacak."

1 Ağustos genelgesiyle birlikte, geçmişe yeniden dönme çabalarına karşın bedenlerden bankatlar kuruluyor cezaevlerinde. Şu anda açlık grevlerinde bulunan binlerce tutsağa her gün yenileri ekleniyor.

• Gözaltına alınan arkadaşlarını bekleyen dostları, koşullarını halaylarıyla taşıdılar duvarların ötesine.

ZAFER DİRENENLERİN OLACAKTIR

Yıllardır kavgayla yoğrulan TAYAD'lı analar açlık grevlerinde, alanlarda, mitinglerde, direnişlerde evlatlarının onurlu mücadelesine direnç kattılar.

• Şişli Meydanı'nda "1 Ağustos Genelgesine Hayır" yazılı tabutun yakılması eylemi.

"İşte bugün açlık grevinin 4. gününde, bu onurlu mücadelede şehit düşen Haydar'ın mezarı başında tüm direniş şehitlerini saygıyla anıyor yeni şehitler vermek istemediğimizi bir kez daha haykırıyoruz" dedi.

TAYAD'lı aileler DEMKAD'lı kadınlar destek açlık grevlerini 16 Kasım'da Sultanahmet Meydanı'nda bitirdiler. TAYAD üyesi üç ana beyaz kefenler giyerek 1 Ağustos genelgesini yaktilar. AKAD ve Kartal Şamandıra Kültür Derneği üyesi 30 kişi ise destek açlık grevine devam ediyorlardı. Sürdürülen bu açlık grevine daha sonra Ümraniye'den bir grup devrimcinin katılımıyla sayıları 45'e varan grevçiler 22 Kasım günü açlık grevini bitirdiler.

Açlık grevinin bitirildiği gün, AKAD'ta okunan basın açıklamasında: "Açlık grevini sürdürürken 17 Kasım'da Çağlayan Parkı'nda yapılan basın toplantısında, 1 Ağustos genelgesini protesto edip, üzerinde 'Ölüm değil, İnsanca

Yaşam istiyoruz. "1 Ağustos Genelgesine Hayır" yazılı cezaevi maketi yakıldı. 20 Kasım tarihinde ise, cezaevlerinde yeni ölümler istemediğimizi simgeleyen üzerinde "1 Ağustos Genelgesi'ne Hayır" yazılı tabut yakıldı. Tabut eylemi sonrasında bir AKAD üyesi gözaltına alınıp daha sonra ise tutuklandı. Dernek merkezi sivil ve resmi polisler tarafından abluka altına alındı..." deniliyordu.

Üniversiteli gençlik de yaşanan bu eylemlilik sürecinde kendi payına düşeni yerine getirmeye çalışıyor. Ailelerin açlık grevine katılarak destek veren gençlik, 14 Kasım günü "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Kahrolsun Faşizm" sloganları atarak İstanbul Valiliği'ne yürüyüşe geçti. Kolkola girerek vilayetin önüne kadar yürüyen gençlik-Çevik Kuvvetin saldırısı sonucu dağıtır lirken, bir grup öğrenci saldırı karşısında direnerek Çemberlitaş'a kadar yürümeye devam etti. Öğrenci gençliğin

eylemliliği 18 Kasım'da Harbiye'de gerçekleştirildiği korsanla yeni bir boyut kazandı. Devrimci Gençlik'in Topkapı'da gerçekleştirdiği eylemin benzeri bu defa Harbiye'de yaşanıyor, trafik kesilerek yola benzin dökülüp, asker postası yakılıyordu. 22 Kasım'da ise, İstanbul'da tüm üniversitelerde yemek boykotu yapılarak kampüslerde yürüyüş ve forumlar düzenlendi. Özellikle Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsünde yemek boykotu sonrasında öğrenciler "Kahrolsun Faşizm", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "1 Ağustos Genelgesine Hayır", sloganları atarak yürüyüşe geçtiler. Daha sonra devrim şehitleri adına saygı duruşu yaparak dağıldılar.

1 Ağustos Genelgesine karşı toplumun değişik kesimlerinden tepkiler yükseldi. Diyarbakır'da SHP İl Merkezi'nde açlık grevi sürdüren tutuklu yakını ailelerin direnişi 20'li günleri aşarken, Erzurum'da SHP yöneticileri genel merkezin tüm yasaklarına rağmen partililerle birlikte açlık grevine gittiler. Ankara ve İstanbul'da Halkevleri yöneticileri ve üyeleri de destek açlık grevleri yaptılar. İzmir'de destek açlık grevi sürerken, Nazilli'de destek açlık grevine katılanlardan 9 kişi gözaltına alınıyor ve 7'si tutuklanıyordu.

Edirne ve Konya'da destek açlık grevleri için SHP binalarında toplanan öğrenciler, SHP'li yöneticilerin çağırıldığı polisler tarafından gözaltına alınıyorlardı. Çanakkale'de tek-tip giydirilmiş bir maketi yakan ve açlık grevine başlayan Trakya Üniversitesi'ne bağlı yüksek okul öğrencilerinden 30'u gözaltına alındı ve çıkarıldıkları mahkemede

ZAFER DİRENENLERİN OLACAKTIR

10'u tutuklandı. İzmir, Ankara, Adana, Diyarbakır, Trabzon, Elazığ vb. illerde üniversite gençliği gerçekleştirdiği değişik protestolarda bir kez daha "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" diye haykırdı.

Bursa'da Uludağ Üniversitesi'nden öğrencilerin "SHP binasında başlattıkları açlık grevi yeni katılımlarla devam ediyor. Uşak'ta ise büro temsilcimizin de katıldığı açlık grevi büromuzda sürerken, polis tarafından gözaltına alındılar. Toplumsal muhalefetin ülke çapında yükseldiği mücadele sürecinde 500'e varan insan gözaltına alınırken yaklaşık 90 kişi tutuklandı. Dergimiz baskıya girerken, özellikle İstanbul Siyasi Şube'de gözaltında bulunan üniversite öğrencilerinin akıbeti ise bilinmemektedir.

İstanbul Tabip Odası adına yayınlanan bildiriye "Adalet Bakanlığı'nın uygulamaya koyduğu 1 Ağustos Genelgesi hükümetin, özellikle dışarıya karşı sıkça dile getirip, toplumumuza da kabul ettirmeye çalıştığı "demokratikleşme süreci (!)"ne, öncelikle kendilerinin inanmadığını göstergesidir... Böyle bir genelge ve arkasındaki anlayış tutukluyu daha baştan suçlu kabul ederek aşağılamak, bezdirmek, sindirmek ve yok etmek suretiyle cezalandırmayı amaçlamaktadır... 1 Ağustos Genelgesi'ne görevleri, ettikleri yemin gereği, insanın sağlıklı yaşamasını sağlamak ve yaşama hakkını savunmak olan hekimler karşı çıkmaktadırlar. İstanbul Tabip Odası olarak, 1 Ağustos Genelgesi'ne insanlığımız ve görevlerimizin gereği karşı çıkmayı ve tepki göstermeyi zorunluluk sayıyoruz."

TAYAD'ın cezaevi mücadelesine her zaman destek olan, güçlerinin üzerinde omuz veren Türkiye Sakatlar Derneği üyesi bir grup duyarlı demokrat insan da 23 Kasım günü İstanbul Adliyesi'nin kapısına "Cezaevlerinde yeni sakatlanmalar ve ölümler istemiyoruz" yazılı siyah bir çelenk bıraktılar. Çelenğin bırakılması sonrasında polis müdahalede bulunarak savcılığa götürmek istedi. Polisin müdahalesine karşı tavır alan eylemciler, süresiz açlık grevine başladıklarını ve eylemlerini TAYAD'ta sürdüreceklarını açıkladılar.

TAYAD'lı ailelerin 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılmasını hedefleyen eylemlerinden biri de 23 Kasım günü Sağmalcılar Cezaevi önünde gerçekleştirildi. Ellerinde bir dizi balona bağlanmış bir pankartla cezaevi önüne gelen TAYAD'lı aileler önce bir basın açıklaması okuyarak, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılması taleplerini yinelediler.

Özal'ın "ölen olursa sorumlusu açık grevini başlatanlardır" demesinin onu yükümlülükten kurtarmayacağını, ölümlerin sorumlusunun başta Özal ve Topaç olmak üzere diğer yetkililer olacağını belirten aileler, SHP merkezinin duyarsız davranmasını da sert bir dille eleştirerek, bu tutumlarının demokratiklik ilişkisinin olmadığını vurguladılar. Daha sonra ellerindeki balonlara asılmış pankartı havaya uçurmak isteyen TAYAD'lı aileler çok sayıdaki güvenlik görevlisinin saldırısına uğradılar. Ailelerin üzerine saldıran polis, çok sayıda aileyi dövdü, yerlerde sürükledi, joplardı. Bu arada TAYAD'lı aileler "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganlarını haykırmaya başladılar. Olay sırasında TAYAD'lı ailelerden 2 kişi gözaltına alındı. Ertesi gün Eyüp Adliyesine çıkarılan 3 kişi tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldılar.

DEMKAD'lı kadınlar da aynı gün Çağaloğlu'nda Adalet Bakanı Topaç'ın bir portresini yaktılar. Hürriyet Gazetesi önünde gerçekleştirilen eylem sırasında "1 Ağustos Genelgesi kaldırılсын" yazılı bir pankart asıldı. Polisin herhangi bir müdahalede bulunmadığı gösteriyi başarıyla tamamlayan DEMKAD'lı kadınlar daha sonra dağıldılar.

Öğrenci gençlik 24 Kasım günü akşam üzeri bu defa Kadıköy Söğütözü'nde omuz verdi siyasi tutsakların onurlu direnişine. 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı DEV-GENÇ'in Topkapı'da yaptığı korsan gösterinin bir benzeri de, çoğunluğunu DEV-GENÇ'lilerin oluşturduğu 500'ün üzerinde bir öğrenci kitlesinin Altıyol yönündeki yolu trafiğe kesip, açtıkları "Yaşasın Ceza-

evlerinde Devrimcilerin Onurlu Direnişi" ve "Faşizme Ölüm Tutsaklara Özgürlük" pankartları altında gerçekleştirdikleri yürüyüşle yaşandı. "Kahrolsun Faşizm", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Cezaevlerindeki Baskılara Son" sloganları atılarak Altıyol'a gelindiğinde polis her zamanki gibi öğrencilerin üzerine saldırdı ve 50'ye yakın öğrenci gözaltına alındı. Burjuva basınında ileri sürüldüğü gibi yapılan yürüyüşü çevredeki halk korkuyla değil, yağın sağnak yağmura rağmen ilgiyle izledi.

Mimar ve Mühendisler Odası'na bağlı 12 mühendis Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi'nde 26 Kasım günü bir basın toplantısı yaparak cezaevlerindeki siyasi tutsakların sürdürdükleri açlık grevlerine destek vermek amacıyla, 2 günlük açlık grevine başladıklarını açıkladılar.

Basın açıklamasında "12 Eylül'den bu yana, siyasi tutsakların kişisizleştirilmesi, yok edilmesi programları uygulamaya sokuldu. Ancak siyasi tutsaklar bu uygulamaya karşı direnerek ölümleri pahasına haklarını kazandılar.

Bugün 1 Ağustos genelgesiyle başlatılan saldırılara karşı tüm cezaevlerinde direnişler yaşanıyor. Ülkemizde tüm dünyanın gözleri önünde sürülen bu lekeye seyirci kalamayız. Bizler TMMOB'ye bağlı meslek odalarının üyeleri olan mimar ve mühendisler, cezaevlerindeki siyasi tutsakların sürdürdükleri açlık grevlerine destek vermek amacıyla 2 günlük açlık grevine başlıyoruz.

Açlık grevini, siyasi tutsakların seslerini duvarların ötesine taşıyan TAYAD'da sürdüreceğiz" denildi.

• Öğrenci gençlik Kadıköy Altıyol'da bir kez daha haykırdı: "Yaşasın Cezaevlerindeki Devrimcilerin Onurlu Direnişi".

ZAFER DİRENENLERİ

Cezaevlerinde başlayan direnişlere paralel olarak yükselen toplumsal muhalefet içerisinde işçi sınıfının yer alması düşünülemezdi. Bu anlayışla hareket eden Belde-İş, Kimsan-İş, Tezkoop-İş 3 no'lu şube yöneticileri, çalışanları ve üyeleri cezaevlerindeki devrimci tutsakların onurlu direnişine destek almak amacıyla 28 Kasım'da TAYAD'ta 3 günlük açlık grevine başladılar. Ayrıca Belediye-İş'e bağlı İETT Şoförler Derneği-de aynı amaçlı tüm yönetici kadroları ve bir grup üyesinin katılımıyla Belediye-İş Sendikası'nda destek açlık grevine başladılar.

1 Ağustos Genelgesi'ne karşı cezaevlerinde başlayan direnişler kamuoyuyla kucaklaşmaya devam ediyor. İnsanlık dışı genelgeye gelen tepkilerden bir de; İ.H.D'nin 27 Kasım'da Hürriyettepe'de düzenlediği "Yaşama Hakkına Saygı Mitingi" oldu. 4000 kişiyi aşan kitlesel katılımı gerçekleşen mitingde söz alan konuşmacılar genel olarak; insanlık onurunu ayaklar altına alan, işkenceyi ve her türlü baskı yöntemlerini meşrulaştıran, sekiz yıllık direnişler sonucu kazanılmış hakları gaspetmeyi amaçlayan 1 Ağustos Genelgesine karşı tepkilerini dile getirirlerken; "Genelgeye karşı çıkmadın insanlık sorunu olduğunu ve genelgeye karşı gerçekleştirilen direnişlerin haklılığını vurguluyorlardı.

Mitinge katılan çevrelerin ortak tepkilerinden biri de; SHP'nin cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin "Açlık Grevlerinin Şiddet Eylemi" olduğu değerlendirilirdi. Siyasi iktidarın her türlü baskıyı, işkenceyi, terörü meşru gördüğü bir ortamda SHP'nin "insanlık onurunu" korumaya yönelik başlatılan

• Devrimci sol güçler, siyasi tutsakların mücadelesine alanlardan "Tutsaklara Özgürlük" sloganlarıyla katıldılar.

A.G.'lere olan olumsuz yaklaşımı "işkenceye karşı çıkmamayı" öğütlemenin (!) ötesinde bir anlam taşımıyordu. Düzenli, disiplinli ve toplam kitlenin hemen hemen yarısına yakın bir katılımı dikkat çeken; TAYAD'lı ailelerin, DEMKAD'lı kadınların, Devrimci Gençlik'in, çeşitli kültür dernekleri ve sendikaların oluşturduğu kortej miting dinamik gücünü oluştururken; "Zindanlar Boşaltsın, Tutsaklara Özgürlük", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücademiz", "1 Ağustos Genelgesi Kaldırıl-sın" sloganları da kulaktan kulağa yayılıyordu...

Cezavlerinde siyasi tutsakların başlattıkları direniş, dalga dalga yayılırken, toplumsal muhalefetin gündemini belirliyordu.

Kamuoyunun çeşitli kesimlerinden gelen tepkiler, siyasi tutsakların direnişleriyle omuz omuza bütünleşerek gelişiyor.

12 Eylül'ün zindancılık politikasını yasallaştırmak isteyen ANAP'ın genelgeleri sökmeyecek. Zafer direnenlerin olacaktır! DİPNOT:

Sultanahmet'teki eyleme kısaca değinmek istiyoruz. 1 Ağustos Genelgesi'ne karşı ve cezaevlerindeki A.G'leri desteklemek için yürütülen kampanya yüzünden TAYAD, bir anda burjuva basınının ve siyasi iktidarın hedefi olmuştu, "içerideki ve dışardaki tüm olayların Sorumlusu TAYAD" ilan edildi. Her şeyin TAYAD'a maledilmesi, bazı çevreleri epeyce rahatsız etti ve onları da yasak savma bir eyleme itti. TAYAD'ın oluşturmuş olduğu D.K.Ö.'ler platformuna İHD'li tutuklu ailelerinin de içinde bulunduğu bir kesim "eylem" önerisi getirdi. "En geri direnme çizgisini" savunagelen bu çevrenin önerisini, TAYAD'lı ailelerin temsilcisi yanlış bir tutumla reddetti. (Demokratik Basın Birliği içinde PDA'cılarının olduğu gerekçesiyle) Daha sonra hatalı yaklaşımlarını anlayan TAYAD'lı aileler (4-5 saat içinde) oluşturulan "eylem komitesi"ne başvurarak, eylem komitesinde yer almak istediklerini söylediler. Fakat komite bu istemi "anlamsız" bir yaklaşımla reddetti. Bunun üzerine TAYAD'lı aileler tüm güçleriyle "eylemi" destekleyeceklerini söylediler. Nitekim öyle oldu. Eylem sonrası, İHD'li tutuklu aileleri ve "malum çevre" zevahiri kurtarmanın rahatlığıyla "en geri direniş çizgisine" tekrar döndüler. Ayrıca İHD'de süren A.G.'nin artan katılımlarla yer sorunun ortaya çıkması üzerine, TAYAD'lıların bir kısım direnişinin TAYAD v.b. DKÖ'lere taşınması önerisinin "parsacılık" yaklaşımıyla değerlendirilmesi ayrı bir ilginçliği (!) ortaya koyuyordu.

• İHD'nin düzenlediği mitingde, TAYAD Başkanı Mustafa Eryüksel konuşma yaparken..

Bu arada; 16-17 Kasım tarihlerinde bazı örgütler tarafından Kadıköy, Üsküdar, Gaziosmanpaşa, Yıldız, Nispetiye ve Çemberlitaş'ta, üzerinde "Cezaevlerindeki Faşist Başlıkların Hesabını Soracağız." "Yasasın Cezaevleri Diresimimiz", "İşkencelilerden Herkes Soracağız" yazılı bez pankartın asıldığı (Daha sonra basına yansayan bilgiler derlendiğinde bu sayının 40'a ulaştığı görülmüştür), 18 Kasım'da Rami Grundig Fabrikası önünde Devrimci Sol Örgütü tarafından silahlı bir korsan gösteri düzenlendiği, 19 Kasım 'da Yapı Kredi Bankası Çemenar, Dişbank Beşiktaş, iş Bankası Cennet Mahallesi, Halk Bankası, Esenler ve Yapı Kredi Bankası Osmanbey şubelerine molotof kokteyl atıldı, Fındıkda'de Tuna Petrol Şirketi'nin basılarak bir pankartın asıldığı, Şişli ve Çagağolu'na da üzerinde "Cezaevlerindeki işkenceye Son" yazılı ilk pankartın asılan, Bevoğul Adalet Dairesi'ne bomba konulduğu, Ankara'da ise: cezaevlerinde baskıları knayan, açlık direnişlerini destekleyen içerikte muhtelif yerlere onlarca pankartın asıldığı, ANAP Mamak ilçe binasının bombalandığı, Kızılay ve Terminal önünde silahlı korsan gösteriler düzenlendiği haberleri basında yer alıyordu.

Cezaiyleri grevlerine destek için korsan gösteriler... Bombalar.. Eylemler durmuyor

Dev-Sol'dan bombalı pankart gösterisi

6 bankaya kokteyli

Dev-Sol'un bombalı pankart gösterisi, 6 bankaya kokteyli...

Bankaya bomba

Bankaya bomba...

Dev-Sol bombaladı, Dev-Genç yaktı

Dev-Sol bombaladı, Dev-Genç yaktı...

7 BANKAYA BOMBA

7 BANKAYA BOMBA...

Bombalı pankartlı cumartesi

Bombalı pankartlı cumartesi...

İstanbul'da son 4 gündür her akşam bombalı eylem!

İstanbul'da son 4 gündür her akşam bombalı eylem!

Dev-Sol pankart yaktı, adliye bombaladı

Nükümlüye taviz yok

Dev-Sol pankart yaktı, adliye bombaladı...

ANAP'a bomba

ANAP'a bomba...

Adliye bombalandı

Adliye bombalandı...

Dev-Sol'dan 11 eylem

Dev-Sol'dan 11 eylem...

Dev-Sol'un büyük eylem planı

Dev-Sol'un büyük eylem planı...

YİNE ATEŞLE OYNUYORLAR

YİNE ATEŞLE OYNUYORLAR...

DEV-GENÇ YÜREĞİNDEKİ ATEŞİ ZİNDANLARDAKİ DİRENİŞ ATEŞİ İLE BÜTÜNLEŞTİRDİ

12 Eylül 1980'den bugüne oligarşinin zindanlarında yeni bir tarih yazılıyor. Bu tarih, siyasi kimlik ve insanlık onuru mücadelesini, yani zindanlar-daki devrimci tutsakların direnişlerinin tarihi. Bu tarih, Amerikancı Faşist Cun-ta'nın baskı, pasifikasyon, işkence, terör ve katliam uygulamalarına karşın, proleter devrimcilerin öncülüğünde yaratılan yeni bir direniş odağının, yani faşizmin zindanlarının tarihi. Bu tarihi yazanlar, baş eğmediler! Bu tarihi yazanlar, siyasi kimliklerini yırtıp atmadılar. Bu tarihi yazanlar, insanlık onurunu çiğnetmediler.

Teslimiyetin, siyasi kimliğinden soyunmanın, hatta ihanetin tarihini yazmaya kalkanlar yitip gidiyor dipsiz karanlıklarda. Tarih artık bunları yazmıyor. Çünkü, tarih direnenlerden yana.

Cuntaya karşı mücadeleyi aldığı ağır darbelerle rağmen kesintisiz olarak sürdürenler, en ağır koşullarda bile halkı-

na olan sarsılmaz güvenle örgütlenmesini koruyup geliştirmeye çalışanlar, işte onlar, dışarıda olduğu gibi zindanlarda da direnişin bayrağını taşıdılar. Oligarşinin politikalarının bozulmasına hiz-

Teslimiyetin, Siyasi kimliğinden soyunmanın, hatta ihanetin tarihini yazmaya kalkanlar yitip gidiyor dipsiz karanlıklarda. Tarih artık bunları yazmıyor. Çünkü tarih direnenlerden yana.

Nadir KARACA

met ettiler. Sadece zindanlarda değil, toplumun her kesiminde, mücadelenin ve direnişin ateşini kötürklediler. Bunun için oligarşi zindanlarında en aşağılık saldırılara girişti.

Oligarşinin direnişin hiçbir biçimine tahammülü yoktu, o sessiz, kölece boyun eğen bir toplum istiyordu. Bunun için cunta gelir gelmez toplumsal muhalefet odaklarını dağıtmaya, korkunç bir terör ve sindirme harekâtına girişti. Toplumu teslim alma yolunda her direniş odağını ezmeye çalıştı. Direnişin boy verdiği zindanlar ve bu zindanlardaki devrimci tutsaklar, cuntanın saldırı odaklarının başında yer aldı. Oligarşi şunu çok iyi biliyordu. Yaratılan her direniş odağı toplumun diğer kesimlerine de sıçrar, bir kıvılcım bir bozkırı da yakabilir. Bunun için, Amerikancı Faşist Cunta ve onun sivil takipçisi ANAP iktidarı her fırsatta zindanlara yönelik yeni saldırılardan uzak durmadı, bu direniş odağını dağıtmak için her türlü fa-

şist baskı ve sindirme politikasını uyguladı ve uygulamaya devam ediyor. Devrimcileri teslim almaya, onlara pişmanlık getirtmeye, bir daha düzene başkaldırmaya tövbe ettirmeye çalıştı, çalışıyor.

Ancak faşizm bunu başaramadı, başaramayacak da. Proleter devrimciler başta olmak üzere devrimciler-yurtseverler 8 yıldan beri faşizmin her saldırısını püskürttüler, her saldırı karşısında beden beden, hücre hücre safırları ördüler, barikatlar kurdular. Coplu, dipçikli, gaz bombalı koşuş operasyonlarına karşı barikatlar kurup direndiler, ahlaksızca ve insanlık dışı aramalara karşı direnişleriyle insanlık onurlarını korudular, sevk zincirini takmadılar, teslim alma ve kişiliksizleştirme politikasının odağına oturtulan TTE'yi giymediler, zorla giydirilip elleri kolları bağlananlar, faşizmin tektiplerini dişleriyle yırttılar. Oligarşinin cezaevleri politikasını boşa çıkarmak için ölüm oruçlarına yattılar, şehitler verdiler, her gün bir kez daha faşizmi zindanlarda yendiler.

8 yıldan beri zindanlardaki direnişi yok edemeyenler, bugün saldırılarını yeni kılıflar altında geliştirmeye çalışıyorlar. 1 Ağustos genelgesiyle baskı ve sindirmeye "yasal" kılıf uydurularak yeni bir saldırı dalgası geliştirildi. Ancak devrimci tutsaklardan gerekli yanıt gecikmeden aldılar; 2000'e yakın devrimci tutsak açlık grevleriyle direnişi yükselttiler.

Yanıt sadece devrimci tutsaklardan gelmedi. Başta faşizmi cezaevleri kapılarında bütün çıplaklığıyla tanıyıp, sadece çocuklarına olan duygusal bağlılıkla değil, faşizme karşı direniş bilinciyle mücadelelerini geliştiren tutuklu ve hükümlü yakınları olmak üzere tüm devrimci - demokrat kamuoyundan geldi.

Ve DEV-GENÇ vardı bu yarıta. Yıllardır faşizme ve emperyalizme karşı mücadelede halkının yanında olan DEV-GENÇ, önderlerinin ve yoldaşlarının mücadelesinde onların yanbaşındaydı, mücadelenin içindeydi yine. Kesintiye uğratmadığı mücadelesiyle, 20 yıllık geleneğiyle meydanlarda mücadele ateşlerini yakıyordu. Halkın kurtuluş mücadelesiyle tutuşan yüreklerinin alevini, devrimci tutsakların siyasi kimlik ve insanlık onuru mücadelesine destek için caddelere taşıyor ve haykırıyordu: "Zindanlardaki Faşist Baskılara Son", "Yaşasın Tutsakların Onurlu Direnişi", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek", "Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Mücadelemiz."

• DEV-GENÇ'liler Topkapı 'da yakıtlarını direniş ateşiyle mücadeleciler geleneğinin gerçek sahipleri olduklarını bir kez daha haykırdılar.

DEV-GENÇ'lilerin mücadeleye yanan yüreklerinden taşan ateşle, kurdukları barikat, 8.11.1988 Salı günü saat 17.15'de Topkapı'da yoğun trafiği kesiyor ve 1 Ağustos genelgesini, zindanlardaki faşist baskıları protesto eden, devrimci tutsakları destekleyen bir mitinge dönüşüyordu. Topkapı surları dibinde yükselen alevler, faşizme karşı zindanlarda kurulan barikatların artık sokaklara taşındığını ilan ediyor.

Dev-Genç'lilerden oluşan yaklaşık 160 kişilik kitle "Zindanlardaki Faşist Baskılara Son, Yaşasın Devrimci Tutsakların Onurlu Direnişi, İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek, Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücadelemiz" sloganlarıyla faşizme karşı öfkelerini, mücadelede kararlılıklarını gösterdiler.

Cezaevleri politikalarını teşhir eden ve üzerinde "Zindanlardaki Faşist Baskılara Son, Yaşasın Tutsakların Onurlu Direnişi" yazılı DEV-GENÇ imzalı pankart yolun kenarındaki parmaklıklara asıldı. Faşizmin zindan gerçeklerinin maketi tarihin buldozerleri tarafından yıkılacağı güzel günlerin özlemiyile yakıldı.

Halka "Devrimci tutsakların siyasi kimlik ve onur mücadelesine sahip çıkalım" başlıklı bildiriler dağıtıldı.

Dev-Genç'lilerden oluşan yaklaşık 160 kişilik kitle "Zindanlardaki Faşist Baskılara Son, Yaşasın Devrimci Tutsakların Onurlu Direnişi, İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek, Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücadelemiz" sloganlarıyla faşizme karşı öfkelerini mücadelede kararlılıklarını gösterdiler.

Eylemin devrimci tutsaklarla dayanışma anlamındaki önemi yanısıra 80 sonrası yükselen eylemliliğin gelişip aşılmasında önemli katkı sağlanması, diğer demokrasi güçlerinin hareketlenmesi, politik pasiflikten kurtulmaları ve cezaevlerindeki faşist baskıların kamuoyuna duyurulması açısından da önemli bir işleve sahip oldu.

1 Ağustos genelgesine karşı DEV-GENÇ'in yükselttiği mücadele, var olan eylemsizlik ve pasiflikle kendini "kantin devrimciliğine" iyice kapıtan reformist ve oportünist kesimleri de önemli ölçüde sarstı. Onlarda da pratik adım atma zorunluluğunu doğurdu. Eylem burjuva basınının demagogilerine rağmen, halk tarafından coşku ve sempatiyle karşılandı.

Bir şeylerin olduğu, bir şeylerin değiştiği Ankara'da yerli yerine oturma ve kronikleşmiş olumsuz gelenekleri kırma süreci -sancıları çekilerek de olsa- yaşanıyor. Polisin gecenin bir vakti "kapı çalmaya" olan tutkusundan nasibini alan Avukat Halit Çelenk ve aydın M. İlhan Erdost apar-topar gözaltına alındığında yetkili ağızlar "Polis ayırım yapmaz. Herkesi, her zaman ve herhangi bir yerde alabilir..." açıklamasını yapmakta pek sakınca görmüyorlardı... Ankara temsilcimiz Erdal Çayır da yasama ve yargının önüne geçen "polis kanunlarının" hismine uğrayanlardan di...

10 Kasım 1988 gecesi başlatılan, hedefi ve mantık sistematığı rahatsızlık ve Gözdağı üzerine kurulu bir "operasyon" ile Ankara üzerinde yeni bir baskı rüzgârı estirilmeye çalışılıyordu. Tesbit edebildiğimiz kadarıyla çoğu dergimiz okuru 30'u aşkın insan gözaltına alınmıştı o gece. Gözaltına alınanlardan biri de Ankara temsilcimiz Erdal Çayır'dı. Apansızın geceyanları evlerden alınmaların nedeni bir türlü anlaşılamazken, emniyetten yapılan ve günlük basında da yer alan açıklamaya göre, aynı gün Mamak ANAP binasına bomba atılmış, muhtelif yerlere de pankartlar asılmış; bu yüzden de "Devrimci-Sol örgütüne yönelik" operasyona başlanmıştı. Ne hikmetse polis insanların adı geçen örgüt ve eylemlerle "ilişkisini" bir gecede tespit edebiliyor ve her zaman gözünün önünde olanları "toparlayarak" eylemlerin faillerini yakaladık imajını yaratmak istiyordu. Açık ki, polis yine tertip peşinde koşuyordu.

Aslında gelişmeler pek sürpriz sayılmazdı. Geçen sayımızda polisin demokrat - devrimci kamuoyuna ve dergimize yönelik baskı ve yıldırma politikasının entrikalar peşinde koştuğunu vurgulamıştık. Sonuçta kamuoyunu uyardığımız gelişmelerin gerçekleşmesi pek gecikmedi.

Gözaltı olaylarını çeşitli girişimlerle kamuoyuna yansıtmaya çalıştık: Basın toplantıları, basın açıklamaları, bazı SHP milletvekillerinin muhatapları çıkmayan telefonlu başvuruları... vs. Gözaltı olaylarının hemen ertesinde meclise gittik. SHP milletvekillerinden bazılarıyla görüştük. Birkaç kez emniyete telefon ettiler; nedense görüşmek için bir yetkili bulunamadı. Bu arada temsilcimizin intihara teşebbüs olayını da öğrenmiştik. Valiye telefon edildi. Vali-

MÜCADELEMİZ "GEÇMİŞİN GELENEKLERİNİ" KIRARAK YÜKSELECEKTİR!

nin kendisine iletilen bu olaya yanıtı "emniyette işkence olmadığını" söylemek oluyordu... Meclisten ayrıldığımızda düşündüğümüz, öngördüğümüz sonucu elde edememiştik. İlgi gösterip bir şeyler yapmaya çalışanlarının yanında çoğu milletvekili kendi "iç meselelerinin" kısır döngüsüne kapılıp gitmişlerdi.

Gözaltına alınan bir insanın daha üçüncü günde intihara sürüklenmesinin tek bir açıklaması olabilir: işkencenin ulaşmış olduğu vahşet sınırı... Bu gelişmeleri protesto için dergimiz bürosunda açık greve başladık. Yayın yönetmenimizin ve iki muhabirimizin başlattığı açık grevi daha ilk günden yoğun katılım talepleriyle karşılaştı. Cezaevlerinde yaşamı tehdit eden boyutlara varan açık grevindeki siyasi tutukluların yakınları da bizim başlattığımız AG'ye katılma eğiliminde olduklarını belirtince biz de arkadaşlarımızın serbest bırakılması talebini genişletmeye açık olduğumuzu ifade ettik.

Açık grevi süresince akşamları büroda kaldık. Eylem boyunca büromuz yoğun ilgi görmüştü. Devrimci Gençlik ve TAYAD'lı aileler en enerjik destekçilerimiz arasındaydılar.

Açık grevine başladığımız günün akşamı cezaevlerine ilişkin gelişmeler konusunda İHD'de Ankara'deki mevcut demokratik kitle örgütlerinin katılımıyla oluşturulan bir platform toplantısı oldu. Bu toplantıya, A. ABAKAY ve T. TEMUÇİN gibi bazı tutarlı aydınlarımızın aksini savunmalarına rağmen, "merkezi burada olmayanları çağırıyoruz" gerekçesiyle TAYAD çağrılmamış ama gözlemci olarak katılmıştı. Dergimizden bir temsilcinin de gözlemci düzeyinde katıldığı toplantı somut bir sonuca ulaşmadan dağıldı. Başladığımız açık grevinin ortak platformda desteklenmesi gerektiğini belirtmemize karşın, AG'lerin günümüzde işlevini yitirdiği yanıtını aldık.

15 Kasım 1988'de dergimiz üzerindeki baskıları, işkenceleri protesto etmek, cezaevlerindeki onur direnişlerini desteklemek amacıyla başlattığımız

açık grevinin coşkulu atmosferine üçüncü günde 8 tutuklu ve hükümlü yakını da destek vermeye başlamıştı. Açık grevi, 8 gün boyunca 2'ser-3'er günlük destek AG'leri ile kitlesel bir boyutta gelişti. AG'cilerin sayısı ilerleyen günlerde 30'u bulurken bu sayının daha da artmamasının tek nedeni bulunduğumuz mekânın darlığıydı. Bu yüzden yoğun destek katılımı taleplerini sınırlamak zorunda kaldık. Buna rağmen, gece ve gündüz, dergimiz okurları, işçiler, emekçiler, Devrimci Gençlik, tutuklu - hükümlü yakınları açık grevci-lerini bir an olsun yalnız bırakmadılar. Büyük bir coşku ve kararlılık ortamının hakim olduğu açık grevimizi 8. gününde amaç ve hedeflerine eriştiği düşüncesiyle bitirmeye karar verdik.

Sorsanız, aydın olduğunu, hatta demokrat olduğunu söyleyebilir. Dahası var, bu düşüncelerini sistemli bir şekilde halka götürmek için sosyal demokrat bir partinin kurucuları içinde yer almaya çalışır.

Topluma demokrat olmanın bilincini götürecek demokrasiye sahip çıkacak, ülkenin geleceğinde onun da payı olacaktı.

Politikada aktif rol alamayınca Hürriyet Holding'in kendisine çizdiği karede akıl hocalığı yapmaya başladı. Maşını - ekmeğini veren kuruma ve onun savunduğu düzene karşı olamazdı ne de olsa, nankör olmamalı, ekmeği yediği tekneye tükürmemeliydi öyle ya!..

Ne güzel günlerdi değil mi? 6-7 yıldır kafamızı dinliyorduk. Aman yarabbi hatırlatma daha öncesini. Statükolar tekrar kurulmuş, çarklar tıkır tıkır işlemeye başlamış, ülkeye "huzur" gelmişti.

Ama nerden bilsindi ülkemizdeki siyasal istikrarın sürekli kriz içinde olduğunu; nereden bilsindi huzuru getirmek için gelenlerin dahi bozulan "huzur" karşısında söyleyecek tek sözlerinin kalmayacağı günlerin geleceğini?

Statükoyu kim bozuyordu? Birileri olmalıydı. Çünkü onun dünyasında hep

Bu arada, Ankara Büro temsilcimiz Erdal Çayır ve üç ODTÜ öğrencisi de (Hüseyin Gazi Şenol, Hakan Öz ve Meryem Topçu) tutuklandı. Bu olay dergimiz üzerindeki baskıların bir başka boyutuydu.

Baskı ve gözdağı politikalarını kafalarındaki kurgu ve senaryolarla sürdürmeyi düşünenler, baskıları haklı ve meşru olmaktan aldığımız güçle göğüsleyeceğimizin bilincinde olmalıdırlar. Perspektifimiz Ankara'nın havasındaki donukluğu, statükoculuğu, baskı dalgası karşısında gerileme geleneğini aşacak bir perspektiftir. Gelişen ve değişen süreçte baskıların nedeni, bu olayın verdiği rahatsızlıktan başka bir şey değildir.

Dergimiz üzerindeki baskı ve saldırıların protestosu ile cezaevlerindeki onur direnişlerinin desteklenmesi, Ankara büromuzdaki açlık greviyle anlamlı, güzel bir bütünlük kazandı. Kararlı, coşkulu bir ortamla başlayıp biten A.G'miz, okurlarımızla olan bütünlüğümüze, dergimizi tüm baskı ve tertipler karşısında yaşatma, sahiplenme bilincimizi daha bir pekiştirdi.

Yeni ÇÖZÜM Ankara Bürosu

FİLİSTİN PROTESTOSUNA DGM'DEN CEZA

Geçtiğimiz Şubat ayında İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarında giriştiği Siyonist vahşet, dünyanın her yanında olduğu gibi ülkemizde de protesto gösterileriyle kınanmıştı.

Bu gösterilerden biri, Ankara'da Devrimci Gençlik tarafından gerçekleştirilen protesto gösterisiydi.

Sakarya Caddesi'nde toplanan Devrimci Gençlik, "YAŞASIN FİLİSTİN HALKININ ONURLU DİRENİŞİ" sloganı ve asılan pankart ile İsrail'in Siyonist vahşetini kınadığını ve Filistin halkıyla dayanışma içerisinde olduğunu ortaya koyuyordu. Bu olayın hemen ardından Ankara polisi yoğun "operasyonlara" girişiyor, onlarca öğrenciyi gözaltına alıp işkenceli sorgulardan geçiriyor, DGM tutukluyordu.

Filistin Halkıyla Dayanışma, Siyonist vahşeti kınama davası böylece başlıyor ve 9 ay sürüyordu... 24.11.1988 günü, DGM davayla ilgili kararını verdi: Tanık TOPÇU (ODTÜ / ÖD Başkanı), Ünal DEMİR (G.Ü.ÖD Bask.), Rabbeni HAZNEDAR (Veteriner Fakültesi ÖD Bask.), Sümer YAZICI, Serdar TOKA, Muzaffer ASLAN; Suat KARABULUT, Kemalettin KAHRAMAN 8 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Bu dava, siyasi iktidarın Filistin halkına verdiği 'desteğin' gerçek yüzünü ve demagogik niteliğini tüm çıplaklığıyla sergileyen bir olay olmuştur ve şunu bir kez daha göstermiştir ki, Filistin halkının gerçek dostları, devrimcilerdir....

Yeni ÇÖZÜM Ankara Bürosu

OKTAY EKŞİ'NİN İHBARCILIĞA BAŞLAMADAN ÖNCEKİ MAKALESİNE

Birileri gelir huzur getirir, birileri ise hep onu bozmaya çalışır. O daha henüz tarihin sınıflar mücadelesinden oluştuğunu anlatan dersine çalışmayıp, sınıfta kalıp Hürriyet Holding'ten düzenli savunma karşılığında aldığı 2 sütünlük arazide zekâsını ispatlamaya çalışmaktadır. Aman ne zekâ efendim! Tu tu nazar değmesin!... Özgürlükleri elinden alınmış insanların (şu veya bu nedenle) insan olmalarından gelen ve onun onuruna yakışır tarzda kendilerine davranılmasını istemeleri için başlattıkları eylemler karşısında tüm toplumsal kesimler harekete geçiyor, 'onurumuz ortaktır, çünkü bizler eli kolu bağlı insanlara baskı uygulayanların insan olmanın onurunu taşıdığından şüpheliyiz' diyor. Yakınları, aileleri durur mu canlarının bir parçası zindanlarda işkence, baskı görürken? Onlar da gösterileriyle, açlık grevleriyle, kendilerini yakmalarıyla protestolarını dile getiriyorlardı.

Dile mi getiriyorlar, yani huzursuzluk mu yaratıyorlar? O zaman onlara karşı "huzuru sağlayanlar"ın ağızlarıyla konuşmak gerekir!

Olayların arkasında bir çomaklayan var; TAYAD. Onun arkasında bir örgüt olmalı, onun arkasında... arkasında...

Önünü göremeyenler işte böyle hep arkasında bir şeyler arar durur.

Bak yine dersini çalışmamışsın! Zamanlamayı iyi yapamaman seni ele verdi! MIT-HÜRRİYET ilişkisinde; MIT'in TAYAD hakkındaki raporunun hiç de iç açıcı olmadığı, tepkisini yakarak göstermesinden belli olmuyor mu? Bu gözdağı karşısında daha da bilinen TAYAD'ı bu sefer nasıl kapatabiliriz senaryoları yazıyorlardı ki, işte sen oradan kopya çekerken yakalandın!..

Ertesi gününü hatırlar mısın, AG'lerinin arkasında örgüt olduğunu Hürriyet sürmanşetten girdi. Çomaklayan ve arkasındaki örgüt bulunmuştu: TAYAD ve

"Onu perde arkasından yöneten" Hani canım şu gömlek yakasında notlar vs.'ler var ya hatırladın değil mi?

12 Eylül adaletinin yarattığı zindan gerçeğini kabullenmeyip ölümleri pahasına insan olmanın onurunu koruyanlar, onun mücadelesini verenler senin gibileri tarafından hep örgütleri tarafından kandırılmış insanlar olarak görüldü. Öyle değil mi?

Sahi Allahaşkına, o parlak zekânla kandırarak veya paranla satın alarak üç kişi bulup, üç günlük bir açlık grevi örgütlesene bu işler nasıl oluyormuş bir de biz görelim.

Tek tip elbiseymiş, siyasi tutukluluk hakkıymış, insanlık onuruymuş bunlar sana göre "zırvalanmış" sözler olabilir. Ama unutma ki, sen ve senin gibilerden öteye, bu memlekette "asma-yıp da besleyecekmiyiz" diyenlere rağmen, cezaevlerinde onur mücadelesinin ateşi bir an olsun söndürülemedi. Sen ki haddini bilmelisin!...

"Başka Emriniz?"

"Nazilli'de döner kebab yemek!"

İstanbul'dan bir okuyucu

• Üniversitelerdeki baskı ve sindirme politikasını protesto etmek için Dicle Üniversitesi öğrencilerinin Rektörlük binası önünde yaptıkları oturma eylemi.

DİYARBAKIR'DA GENÇLİĞİN MÜCADELESİ YÜKSELİYOR

12 Eylül açık faşizmi bir yandan tüm demokratik kurum ve kuruluşları yok ederken diğer yandan -sözde demokrasinin varlığını göstermek için- yaşam hakkı tanıdığı kuruluşları baskı ve zor ile işlemez hale getirmeye çalışmıştır. Bu teröre karşı devrimci-demokrat unsurlar canları pahasına direnirken, kitleleri, burjuvazinin yalan ve demagojilerine terkeden ve sivil faşist harekete karşı beyaz bayrak çekenler günümüzde her olumlu çıkışa -geçmişte yaptıkları gibi- provakasyon edebiyatı ile yaklaşıp, burjuvazinin yanında yer almayı gelenek haline getirmişlerdir.

12 Eylül öncesi terörün baş sorumlusu olan, işbirlikçi -tekelci burjuvazi, sergilediği anarşi ve terörü devrimcilerin üzerine yıkarak darbeye ortam hazırlamış, darbe sonrası ise devrimci -demokrat, ilerici, yurtsever gençliği hedef alarak, tek tip insanın yetiştiği bilsellikten uzak üniversiteleri gündeme getirmiş ve YÖK ile bu amaçlarına ulaşmaya çalışmıştır. Fakat yükselen devrimci mücadele karşısında çatırdamaktan kurtulamamış ve yıkılmaya yüz tutmuştur. Üniversitelerden vazgeçmek niyetinde olmayan burjuvazi uygulamalarını YÖK ile başaramayınca tüm

üniversitelerde bulunan kolluk kuvvetlerini açık bir şekilde harekete geçirerek baskı ve sindirme politikasını hayata geçirmiştir. Polis -idare işbirliği şeklinde somutlanan bu durum ile diğer üniversitelerde olduğu gibi Dicle Üniversitesi'nde de öğrenciler keyfi olarak gözaltına alınıp, işkence tezgâhlarından geçirilmiş, atılmalar ve ajanlık teklifleri gündeme gelmiştir. Bu durum karşısında Dicle Üniversitesi Tıp, Fen-Edebiyat, Mimarlık Fakülteleri ile Meslek Yüksekokulu'ndaki devrimci-demokrat gençlik sessiz kalmayarak 1.11.1988 günü 250 kadar öğrencinin katılımı ile kol kola girerek rektörlük binasına yürüdü. Rektörlük binasının önünde bir arkadaşımızın eylem amacını dile getirir konuşmasından sonra, rektör ile görüşülmek istendi. Rektörün gelmemesi üzerine oturma eylemi başladı. Oturma eylemi süresince "Polis İdare İşbirliğine Son", "Polis İşgaline Son", "YÖK'e Hayır", "Yaşasın Özerk - Demokratik Üniversite" sloganları atıldı. Yarım saat süren eyleme, rektörlük binasından fakültelere yürünerek son verildi.

Bu eylem ile polis-idare işbirliği teşhir edildi ve pasifist anlayışlar bir kez daha mahkûm edilerek, kitlelere direnme ruhunun ve mücadele perspektifinin ancak pratikle somutlanabileceği gerçeği gösterilmiştir.

DICLE ÜNİVERSİTESİNDEN
BİR GRUP ÖĞRENCİ

ESKİŞEHİR'DE DEVRİMCİ GENÇLİĞİN MÜCADELESİ BASKILARLA DURDURULAMAZ

Pike genelinde polisin yürüttüğü korkutma, sindirme, gözaçtırmama ve pasifikasyon çemberi içinde tutma politikasından Eskişehir öğrenci gençliği de payına düşeni aldı. Ekim ayı içinde, YÖK'ün kısılcı altında ezilmeye direnemeyerek intihar eden İsa Tanrıverdi'nin mezarı Kütahya ve Eskişehir'den öğrenciler tarafından ziyaret edilerek, Anadolu Üniversitesi öğrencileri adına çelenk bırakıldı. Saygı duruşu ve yapılan konuşmalar sırasında açılan "DEVİRİMCİ GENÇLİK" pankartı mezarın üzerine bırakılarak sessizce dağıldı.

Bu anma sonrasında polis, Eskişehir'de ve Kütahya'da "muhabir-polis işbirliği" sonucu elde ettiği bilgilere dayanarak birçok öğrenciyi, yasadışı gösteri düzenlediği gerekçesiyle gözaltına aldı. Gözaltına alınan bu öğrencilere, şubede kaldıkları süre boyunca işkence yapıldı, zorla ifade imzalatılmaya çalışıldı. Öğrencilere okudukları sosyalist dergiler hakkında sorular sorularak gizli örgüt çıkarma çabası içine girildi. Polis, özellikle "DEVİRİMCİ GENÇLİK" pankartı açan öğrenciler üzerine hayali senaryolar hazırlayarak, bunları zorla

kabul ettirmeye çalıştı. Siyasi şubede bu olayların yaşandığı günlerde Eskişehir büro temsilcimiz Bayram Kaya ve muhabirimiz Süreyya Aykaç da gözaltına alındı. Özellikle temsilcimize gözaltında kaldığı süre boyunca yoğun işkence yapılarak, polisçe hazırlanan ifadeye imza attırılmak istendi. Temsilcimiz, polisin tüm baskılarına karşı hazırlanan senaryoya imza atmayarak sonuna kadar direndi.

Gözaltındaki öğrencilerden 25'i ifadeleri alınmak üzere 27.10.1988 tarihinde Cumhuriyet Savcılığı'na çıkarıldılar. Emniyetteki baskılar savcılık odasında da sürdürülerek, ifade verecek öğrencilere, polis kapıda, "bunu şöyle söyle, şunu böyle yazdır" diyerek baskı yapıyordu. Savcının ifadeleri alınması sırasında polisler de odada bulundu. Baskı zinciri tutuklama mahkemesine kadar uzandı. Siyasi Şube Müdürü Ali Gaffar Okan'ın tavırları ve doğallık bir şeymiş gibi hakimın yanına girip çık-

Türkiye çapında devrimci tutsakların direnişi yükselmeye başlayınca İzmir'de de destek eylemlerinin zorunluluğu kendisini gösterdi. 13 Kasım Pazar günü İHD toplantısında Nazilli cezaevinde tutukluların yakınlarından bir grup aile ile birlikte üyelerin yönetime muhalefeti gündeme geldi. Eleştiriler, cezaevlerinde yükselen direnişe İzmir İHD ve SHP'nin hiçbir şekilde destek olmadığı, hiçbir şey yapmadığı üzerinde yoğunlaşıyordu.

Bunun üzerine dergilerle yapılan görüşmeler ve hazırlıklar sonucu 17 Kasım Perşembe günü aileler, dergiler (Y. Çözüm, Emek'in Bayrağı, Güneşe Çağrı, Yeni Aşama-İşçi Dünyası, Yarın) ve okurları olarak 14 kişi İHD'de AG'ye başladı.

AG, kendi başına bir protesto eylemi olarak alınmanın ötesinde Nazilli cezaevi önüne gidilerek yapılacak bir protesto yürüyüşünün hazırlayıcısı olarak gündeme getirilmişti. 19 Kasım günü İzmir'den ve diğer illerden otobüslerle Nazilli cezaevi önüne bir tabutla gidilecek, tabut yakılacak, postaneye yürünecek, imzalar postalanacak ve 1 Ağustos Genelgesi yakılacaktı.

Destek ziyaretleri ile gerekli hava oluşturulduğu sırada 18 Kasım Cuma günü Nazilli cezaevinde AG'nin tamamen bırakıldığı öğrenildi ve eylem zorunlu olarak İzmir'e kaydı.

Bu aşamada Yarın dergisinin ve tu-

ması "adaletin bağımsızlığı" ilkesini hiçe sayıyordu.

Sonuçta 4'ü kız, 25 öğrenci 2911 sayılı gösteri yasasına muhalefetten tutuklandı. Bu keyfi tutuklamaları protesto etmek amacıyla öğrenciler cezaevinde dönüşümlü olarak 7 günlük bir açlık grevi yaptılar. Cezaevi yönetiminin açlık grevindeki öğrencilere şekerli su vermemesi, mektup ve görüş yasağı uygulaması baskılar zincirinin son halkasını oluşturuyordu. Ama direniş tüm bu baskılara karşın kararlılıkla sürdü. Bu kararlı tavır sonucu dosyanın incelenmesi hızlandırıldı, açlık grevindeki iki öğrenci tahliye edildi, duruşma tarihi kısa sürede belirlendi. Bunun üzerine öğrenciler açlık grevim bitirdiler.

18 Kasım'da mahkemeye çıkarılan öğrenciler gerçekleştirdikleri anmanın haklılık ve meşruluğunu savunduktan sonra mahkemece verilen kararla tahliye ediliyorlardı.

Yeni ÇÖZÜM Eskişehir Bürosu

tuklu-
ailele-
rinin iti-
razlarını
hayretle din-
lemeye başladık.

Nazilli AG'sinin bitmesi bizim de eylemi bırakmamız demekmiş. AG bırakılmalı, yürüyüşler yapılmalıymış.

Halbuki AG başlarken yapılan konuşmalarda basın açıklamalarında destek eyleminin Nazilli ile sınırlı olduğunu söylemek bir yana, tam tersine 1 Ağustos genelgesine karşı Türkiye cezaevlerindeki direnişi desteklemeye yönelik olduğu özellikle belirtilmişti.

Bunun üzerine Nazilli'ye gitmeye hazır olan kitleyle 19 Kasım Cumartesi günü yapılacak '68 Gençliği' paneline gidilmesi ve panel çıkışı yürüyüş yapılması kararı alındı. Yarın Dergisi'nin ve tutuklu ailelerinin çekilmesiyle sayıları 11'e inen AG'ciler tarafından alınan karar, hemen tüm kesimlere iletildi, haberi olmayan çeşitli fakültelere ise karar panel sırasında bildirildi.

Panelin bitimine iki saat kadar bir süre kalmışken önce Yeni Aşama, daha sonra da bir iki fakülte tarafından kararın değiştirilmesi tartışması başlatıldı.

Panelden sonra yürüyüş kararı, panel sırasında alınan güvenlik, polis panzerinin oraya dikilmesi gerekçe gösterilerek değiştirilmek isteniyor ve sözde yeni bir yürüyüş yeri aranıyordu.

Her şeye rağmen oluşan duyarlılığın tamamen heba olmaması ve eylemin ne pahasına olursa olsun yapılabilmesi için öğrencilerin muhalif kesimini net bir karar almaya çağırdık ve çıkacak karara bizim de katılacağımızı söyledik.

Eylemin yapılabilmesi için bu kadar büyük esneklik ve yapıcı bir yaklaşım göstermemize karşın hiçbir karar çıkmadı ve sonuçta eylem kırıldı. Bunun sorumlusu ise öğrenci kesiminin bir kısmını arkasına alan, onların geri eğilimlerini fırsat bilen, bu kesimin itirazlarını kendisine payanda yapan Yeni Aşama'dır.

Devrimci sloganlarla süslenmesine karşın (ki bu sloganlara bile itiraz edenler oldu) panelin değerlendirilememesi ve eylemin kırılması tavrı, Yeni Aşama'nın destek AG'sinden çekilmesiyle doruğa ulaştı.

Destek AG'sini sürdüren Y.Çözüm,

İZMİR'DE GELİŞMELER
ENGELLEMELER
VE PROTESTO EYLEMİ...

E. Bar

rağı ve G. Çağrı dergileri ve okurları 23 Kasım Çarşamba için aldıkları postane önünde protesto eylemi kararını her kesime iletmelerine karşın hiçbir destek bulamadılar.

Eylemin olacağı gün D.E. Mühendislik öğrencilerinden 15 kişi, Devrimci Gençlik'ten arkadaşların öncülüğüyle destek AG'sine başladı.

Aynı gün hemen tümü Yeni Çözüm okurlarından 30 kişilik bir toplulukla postane önü protestosu gerçekleştirildi. Postane önünde toplanan AG'ciler ve katılanlar önce Adalet Bakanlığı'na daha önce cezaevlerindeki baskı, işkence ve TTE dayatmasına karşı topladığımız imzaları postadılar; daha sonra topluluğun alkışları arasında faşist 1 Ağustos Genelgesi yırtıldı, parçaları zarfa konup yine Adalet Bakanlığı'na gönderildi. Kitleyle birlikte hemen yandaki Cumhuriyet Meydanına giren AG'ciler Meydana oturdular, "İnsanlık Onuru işkenceyi Yenecek" - "Devrimci Tutsakların Direnişini Desteklemek İçin Açlık Grevindeyiz" dövizlerini açtılar ve hep birlikte türküler söylemeye başladılar. Polisin 'dağılın' uyarısı kolkola girmeye karşılıklı ve kitleyi dağıtmak için coplama, çekistirme, adam koparma saldırısı başlar başlamaz "İnsanlık Onuru işkenceyi Yenecek" sloganı haykırıldı. Polis eyleme her zamanki tavrıyla yine vahşice saldırdı...

Eylem İzmir'deki reformist ve revizyonist anlayışların mirası olan statükoculuk geleneğinin sarsılması anlamında olumlu bir etki yaparken, mücadele anlayışının doğrultusunu da çiziyordu.

Yeni ÇÖZÜM İzmir Bürosu

ÇÖZÜM 17

"FİLİSTİN DEVLETİNİN AYAĞINI BASACAĞI TOPRAĞA İHTİYACI VAR

Şencan TUFAN

İsrail işgali altındaki Filistin toprakları, Batı Şeria ve Gazze şeridindeki Filistin halkının ayaklanması birinci yılını doldururken, Cezayir'de toplanan Filistin Ulusal Konseyi (F.U.K.) "Bağımsız Filistin" devletini ilan etti.

Filistin halkının ayaklanması bir yıldır sürüyor. FKÖ'nün bağımsız Filistin devleti isteminin, ayaklanmanın örgütlü ve kararlı gelişimi üzerinde yükseldiği bir gerçektir. FKÖ'nün gelinen bu noktada, yani milyonlarca Filistinlinin, dünyanın dört bir yanında mülteci olarak yaşadığı '82 Lübnan yenilgisi sonrasında, Orta-Doğu'daki yerleşik siyasi-askeri güçlerin oldukça gerilediği, kısaca askeri-siyasi güç yitimine uğradığı bir ortamda, bağımsız Filistin dev-

leti ilan etmesi nasıl açıklanabilir?

Bundan 6-7 yıl öncesi FKÖ, Lübnan'daki siyasi-askeri gücü ile Orta-Doğu'da emperyalizm, Siyonizm ve Arap gericiliğinin korkulu rüyası idi. O yıllarda FKÖ'nün siyasi-askeri ve kitlesel gücünün Orta-Doğu politikasında - bugünle kıyaslanmayacak kadar - etkin olduğu bir gerçektir. Bu dönemde, örneğin Lübnan'da bağımsız devletini ilan etmeyen FKÖ, bugün oldukça uzaklarda, Cezayir'de bağımsız Filistin devleti ilan ediyor. Sınıfsal bakış açısından uzak bir anlayışla yürütülen silahlı mücadele ve diplomasi yoluyla Filistin devleti sorununun çözüleceğini sanıyordu. Diğer bir deyişle FKÖ, İsrail halkı gerçekliği ile Filistin halkının işgal altındaki topraklarda varolan gücünü, İs-

rail halkı ile olan kader birliğini görmüyordu. Bu körlüğünü 1982'de Beyrut'ta acı bir biçimde yaşadı. FKÖ'nün mücadelesi Suriye'nin FKÖ güçlerini parçalamasıyla tam bir gerileme sürecine girmişti. FKÖ içinde kısır çekişmeler, çatışmalar artarak sürerken FKÖ ve Arafat'ın kendi özgücüne güvenmeyen ideolojisi, sonuçta çareyi Arap gericiliğine teslim boyutuna varan politikalar arayışına itmişti.

Gerçekten de FKÖ Lübnan'daki mevzilerini, Suriye güdümündeki Abu Musa'nın, Filistin güçlerinin, Şii Müslüman örgütlerin, Falanjistlerin ve siyonistlerin saldırıları sonucu yitiriyordu. Artık Arafat gerici Arap ülkelerinin, özellikle de Ürdün'ün pençesine düşmüştü.

İşte böylesi bir ortamda İsrail işgali altındaki topraklarda bir "kaza" ile başlayan olaylar ayaklanmaya dönüşüyordu. Filistin ayaklanmasının ilk aylarında, kendiliğindencilik hakim bir karakterdi. Güç yitimi içinde olan FKÖ bu ayaklanmayı fırsat bilerek, hızla ayaklanmaya müdahale ederek onu örgütlü bir güç haline getirme çabası içerisine girdi.

Evet, FKÖ yenilmişti, ama Filistin halkı yenilmemiş-ti. Filistin halkı, yılların zengin deney, tecrübe birikimini zeka ve yaratıcılığı ile birleştirerek dünyaya ve FKÖ'ye "varolacağım" diye haykırmaya başladı. Filistin halkı taş, sopa ve her türlü ilkel araçla başlattığı onurlu direnişini inatla sürdürüyor.

Başlangıçta Siyonizm, emperyalizm ve hatta FKÖ bile ayaklanmaya karşı ilgisizdi. Sanıyorlardı ki bu ayaklanma da daha öncekiler gibi gelip geçici, saman alevi bir öfke yansıydı. Ama yanlışlardı. Filistin halkı kararlılığını ve dayanıklılığını, yani bir halk olduğunu gösteriyordu.

Ayaklanmanın ikinci-üçüncü ayından sonra örgütlülük, iradilik ayaklanmada göze çarpan ve bugün tüm somutluğu ile ortaya çıkan bir olgudur. Siyonizmin en küçük

F.K.Ö.'nün bağımsız Filistin Devleti isteminin, ayaklanmanın örgütlü ve kararlı gelişimi üzerinde yükseldiği bir gerçektir.

saldırısı ve politika değişikliği üstün bir iletişim ağı ile tüm Filistin halkına yayılıyor. Örgütlü dinamikler oluşturuluyor.

Siyonizmin ayaklanmayı bastırmak için gündeme getirdiği tüm baskı ve terör politikaları, Filistin halkı tarafından hızla etkisizleştiriliyordu. Siyonist yönetim sokağa çıkma yasağı ilan ettiğinde tüm Filistin halkı sokağa dökülüyor, zorla kapatılan dükkanlarını açıyor,

okulları tatil etseler, Filistinli öğrenciler okullarını açıp öğretim yapıyorlardı.

Telefon, mektup, yiyecek, para bağlantılarını keserek, açlık tehdidi ve haberleşme yasakları ile Filistin halkını İslah etmeye kalktığında, Filistin halkı hızla oluşturduğu komitelerle bu sorunların üstesinden gelmeyi başarıyordu. Keza siyo-nizm bir bölgeye saldırınca diğer bölgeler gösterilere başlıyordu. Eylemsiz, gösterişiz gün olmuyordu. Şehitler haftası, öfke haftası, Schultz'u protesto vb. gün ve haftalarla Filistin halkı öfkesini ve eylemliliğini canlı tutuyordu. Siyonizm Filistin halkının bu zeka,

yetenek, yaratıcılık, örgütlülük, dayanıklılık, kararlılığı karşı-

sında şaşkınlık içinde kalıyor, vahşice saldırılar, öldürmeler, tutuklamalar dışında elinden hiçbir şey gelmiyordu. Bu vahşi saldırılar karşısında tüm dünya hatta İsrail demokrat kamuoyunun tepkisine karşın Siyonizm saldırılarını her geçen gün artan bir acizlik içinde sürdürmektedir.

Filistin ayaklanması Siyonist yöneticiler arasında da çelişkiler yaratmıştır. Nitekim Simon Peres'in işçi Partisi, Batı Şeria ve Gazze'de Filistin halkına özerklik tanınması yolunda tutum sergilerken, faşist Likud partisi Filistin halkına yönelik saldırıların daha da tırman-

dırılmasında yeni bir tutum sergilemektedir, İsrail seçimleri de Filistin halkına yönelik politik tutumlar temelinde gerçekleşmiştir. Özerklik yanlısı İşçi Partisi oy kaybına uğrarken, faşist-siyonist partilerin oy kazandığı görülmüştür. Önümüzdeki süreçte de faşist Likud

Filistin halkı İsrail demokrat emekçileri ile ve Arap halkı ile birlikte dayanışmayı güçlendirdikçe bağımsızlık ilanı somutlaşacaktır.

partisi ile diğer faşist-siyonist partilerin koalisyonlarıyla gerçekleşecek yeni hükümetin Filistin ayaklanmasına karşı daha sert tutumlar sergilemesi beklenmektedir. Fakat Filistin ayaklanmasının, İsrail Siyonist yönetimini ülke tarihinde şimdiye kadar yaşamadığı büyük bir siyasi krize soktuğu görülüyor. Bir yandan İsrail demokrat kamuoyunun baskısı, diğer yandan İsrail ordusu içinde görülen protestolar (ayaklanma bölgesine gitmeme gibi) ve de işgal altındaki topraklarda yaşayan Arap halkın Filistin halkı ile ortak davranış içerisinde bulunması Siyonist yönetimin handikaplarını oluşturuyor.

Siyonizmin geriye tek güvencesi kalıyor: İrkçi Siyonistler ve ABD emperyalizmi. Nitekim son zamanlarda sivil Siyonistlerin de ayaklanmaya karşı devreye sokulması Siyonizmin artan çaresizliğini ve yalnızlığını göstermektedir. ABD emperyalizmi ise ihtiyatlı davranışlar içinde görünüyor. Siyonizmin başarsını istemesine karşın dünya kamuoyunun baskısı karşısında siyonizmi açıktan destekleyici tavırlara giremiyor. Arap gericiği ise, başlangıçta ayaklanmaya karşı kayıtsızken Siyonizmin vahşeti karşısında Arap halklarının artan tepkisi, ayaklanmanın ateşli savunucusu kesilmesine neden oldu.

Keza TC hükümetinin tutumu'da aynı değerlendirme içine sokulabilir. Ne Arap gericiği, ne de TC devleti, bağımsız bir Filistin devletinden yana olabirler.

Fakat Filistin davasının dünya, Arap ve Türkiye halklarına maloluşu TC ile Arap gerici ülkelerini ikiyüzlüce davranışlara itmştir. Ayrıca Arafat'ın kişiliği ve güvence-

FİLİSTİN

leri de bağımsız Filistin devleti ilanını tanımayı hızlandırmıştır. Nitekim F.U.K. tarafından bağımsız Filistin devleti ilan edilirken o güne kadar onaylanmayan, bir ihanet belgesi olarak görülen Birleşmiş Milletler'in 242. (İsrail'i tanıma) ve 338. (BM kontrolünde uluslararası bir konferans toplanması) kararlarını tanıma ve "terörizmi kınama" yönünde aldığı kararlar ile FKÖ artık "uslu çocuk olduğunu ilan ediyordu. Böylelikle FKÖ emperyalizme ve gericiliğe güvence veriyordu.

Evet, FKÖ önemli ölçüde güç yitirdiği bir dönemde önemli bir tarihsel-siyasal fırsat (Filistin ayaklanması) yakalayarak bağımsız Filistin devletini ilan ediyordu. Önemli bir tarihsel-siyasal fırsat, çünkü FKÖ, emperyalizmin dünya halklarına terörizm olarak lanse ettiği yanını, haklı ve meşru bir Filistin ayaklanmasını salt "taşlı ve savunmacı" bir nitelikte tutarak "terörist" yanını yok ederken, İsrail devletini de tanıyarak emperyalizme ve gericiliğe sempatik görünmek istemektedir.

Filistin halkının onurlu ve kararlı ayaklanmaları sürüyor. Bağımsız Filistin devleti her geçen gün artan sayıda dünya ülkesince tanınıyor.

Önümüzdeki süreç Filistin halkının kader günleri olacaktır. Çünkü kâğıt üzerinde ilan edilen bağımsız Filistin; devletin ayağını basacağı toprağa ihtiyacı vardır. Bunun da şimdilik Batı Sena, Gazze şeridi olduğu açıklanmıştır. Fakat bu durum İsrail siyonizmi tarafından onaylanmış değil. Onaylanacağı da şüpheli görünüyor.

Evet, bu noktada sorunun çözümü için FKÖ'nün emperyalizm ve Arap gerici liginden medet umduğu, alınan "Cezayir kararları"nda da görülüyor.

Filistin halkı İsrail demokrat emekçileri ve Arap halkı ile birlikte dayanışmayı güçlendirdikçe bağımsızlık ilanı somutlaşacaktır. Zaten şu anda işgal altındaki topraklarda yaşayan Filistin halkı kurduğu halk komiteleri ile ulaşım, iletişim, yiyecek, yakacak, yardım, eğitim, öğretim vb. ile tüm kamu işlerini fiilen hayata geçirmektedir. Nasıl ki Filistin halkı direnişini uzun kılacak mekanizmaları ve iktidar organlarını yaratırsa, bağımsızlığını siyonizme tanıta-cak baskı gücünü de yaratacaktır. Bu da İsrail emekçi halkı ile birlik, dayanışma ve ortak mücadelesinden geçecektir. Süreç bu yönde gelişmektedir.

Filistin halkının şanlı ve onurlu direnişini destekliyor, bu direniş sonucunda yaratılacak Filistin devletini coşkuyla karşılıyor.

3 Ekim tarihinde başkent Cezayir'de başlayan olaylar, kısa sürede Tizi Uzu kentinde de yankısını bularak genişledi. Gündemi dolduran "ayaklanma"lar karşısında ordunun aldığı sert tavır (katliama varan boyutta) yüzlerce insanın ölümüyle sonuçlanıyordu. "Halka yayılım ateşi", "Cezayir'de 500 ölü", "Cezayir'de İslamcılar etkinliği artırıyor", "Cezayir'de katliam", "Cezayir durulmuyor", "...hastalığın sorumlusu yönetici" (basından) vs. başlıklarıyla verilen haberler dünya ve Türkiye kamuoyunun gündemine giriyordu. Olaylar burjuva basını tarafından kınanırken "sosyalizm'in iflas ettiği", "Sovyet modeli'nin Cezayir'de tutmadığı iddiaları da birbirini izleyen günlerde yaygınlaşıyordu.

Toplumsal olayların meydana gelmesinin tek nedeni gerçekten bugünkü yöneticiler mi, yoksa halkın İslamcı özellikler taşıması mıydı? Yada geniş kitle gösterilerine ve katliamlara varan boyutlarıyla Cezayir'deki gelişmelerin altında, yönetimdeki ekonomik-siyasi tıkanmalar mı yatmaktaydı?

Bütün bu soruların doğru yanıtını bulabilmemiz için Cezayir'i geçmiş toplumsal gelişmeler ve emperyalizme karşı verilen sömürgecilikten kurtulma, ulusal birliğin sağlanmasına hizmet eden Ulusal Kurtuluş Savaşı noktasında irdelememiz gerekir.

Cezayir'i 1830'larda, "uygar dünyanın çıkarları adına" işgal eden Fransızlar'a karşı başlatılan mücadelede önderliği Emir Ahmet ve Emir Abdülka-dir yapıyorlardı. Bu liderlerin önderliğinde, halkın Fransız sömürgecilerine karşı yürüttükleri ayaklanma 1847 yılında bastırıldıktan sonra, yaklaşık yüz

Fransızlar ilk işgal yıllarından sonra kendi denetimleri altında olan ve ülkenin en verimli bölgelerinde kurdukları protektora'lar sayesinde sömürgeciliklerini sağlama bağlamayı amaçladılar.

yıl gibi bir süre ülke ciddi bir halk muhalefetine sahne olmamıştır.

Fransızlar ilk işgal yıllarından sonra kendi denetimleri altında olan ve ülkenin en verimli bölgelerinde (özellikle kıyılarda) kurdukları protektora (himaye bölgesi)'lar sayesinde sömürgeciliklerini sağlama bağlamayı amaçladılar. (Bu bölgelere özellikle Avrupa'dan getirilenler yerleştirilir ve bunların sayısı 1954'te 800.000'e ulaşır.)

Sömürgeleştirdikleri tüm ülkelerde olduğu gibi burada da uyguladıkları politika, ülke halkının kendilerinden önce yarattığı ve kurduğu her türlü toplumsal yapıya ej atarak sömürülerinin devamını sağlamaktır. Kısaca kendilerine karşı gelişebilecek her türlü hareketi engellemek amacıyla ekonomiden politikaya, kültürden dine kadar tüm yöntemler izlenecektir. Bir yandan kendi taraflarına çekebildikleri "işbirlikçi"ler sayesinde ayaklanmaların önü alınmak istenirken, diğer yandan "ılımlı" ve esnek politikalarla olası muhalefet,

CEZAYİR'DE KÜÇÜK BURJUVA İKTİDARI AÇMAZDA

İbrahim CENGİZ

Emperyalizm koşullarında anti-emperyalist bir başarının kazanımlarının korunması ancak, politik devrimin kesintisiz biçimde, sosyalizmi hedefleyen adımları atabilmesine bağlıdır.

hareketi, baştan kontrol altına alınacaktır.

Uzunca bir suskunluktan sonra sömürgecilğe karşı muhalefet giderek ayaklanmalar biçimini almaya başladığında, bu harekete hemen, bilinçli bir ulusal uyanış demek mümkün değildi. Daha çok Fransızlar'ın ülkenin en verimli topraklarını köylülerin elinden çekip almalan ve kendi kolonilerine dağıtmaları sonucu doğrudan doğruya bu insanların yaşam kaynaklarına yapılan zorbaca bir işgale karşı yönelen bir tepki niteliği taşıyordu ve bütün ülkeye yayılmış durumdaydı.

Cezayir ulusunun sömürgecilik prangalarından kurtulma isteğini ilk açığa vuruşu, 1945 yılı Mayıs'ına rastlar. Fransızlar'ın işgal ettikleri topraklardaki zaferlerini kutladıkları sırada Cezayir halkı bağımsızlık istemlerini beyaz-yeşil flamalarla gösteriler yaparak ortaya koyar. Bu aynı zamanda özgürlüğe kavuşmak için yapılan ilk bilinçli hareketir. Daha sonra Setif kentinde bir Fran-

sız subayının bir Arap yurttaşını öldürmesiyle bağımsızlık istemi daha da açığa çıkar. "Fransızlar ayaklanmanın bastırılması için onbinlerce insanı katledip gerçek yüzlerini ortaya sererler. Emperyalist politikaları gereği Cezayir halkına empoze etmeye çalıştıklarının, maskenin düşmesiyle gerçekte ne olduğu iyice anlaşılır.

Fransız emperyalistleri gelişen olaylar karşısında yaşadıkları çıkmazdan kurtulabilmek için bir takım ayakoyunlarına başvururlar. "1946'da af ve seçimler, 1947'de Cezayir'e yeni statü verilisi."⁽¹⁾ Ancak Cezayir halkının emperyalist işgalcilere karşı ulusal uyanışı bir kez başlamıştır. Bu uyanış 1954 yılında kendini daha net bir şekilde ortaya koyar ve ayaklanma niteliğine kavuşur. Artık Cezayir halkı örgütlü bir şekilde işgalci güçlerin tüm kurumlarına karşı başkaldırıya geçer. Küçük-burjuva bir önderlik de olsa bu başkaldırıyı O.S adlı özel bir örgütlenme üstlenir. O.S (Organisation Specials) 1947'de, Messali Hac'tn partisi Demokratik Özgürlükleri Kazanma Hareketi (M.T.L.D)'nin silahlı kolu olarak ortaya çıkar ve yöneticiliğini Ahmet Bin Bella ile Muhammed Hıdır yapmaktadır. 1954'ten sonra gelişecek olan toplumsal muhalefete önderlik eden insanlar bu hareket içinden çıkmışlardır.

1954 yılının 1 Kasım'ında başlayan toplumsal ayaklanma sırasında Fransızlar'a ait kişilalar, karakollar ve bilinen kişilere karşı onlarca eylem gerçekleştirildi. Ulusal ayaklanmaya önderlik edenler, 1954 yazında M.T.L.D'de çıkan anlaşmazlık üzerine partiden ayrıldılar. Daha sonra Devrimci Birlik ve Eylem Komitesi (C.R.U.A) ve ardından

da Ulusal Kurtuluş Cephesi (F.L.N) oluşturuldu.

"1954'te devrim, her şeyin üstünde silahlı savaş yoluyla bağımsızlığı elde etmek demektir: geleceğin bağımsız toplumunun özelliklerini o zamandan belirleme sorunu ihtiyatlı davranılarak ortaya atılmamıştır."⁽²⁾

Emperyalizme darbe vurması anlamında destekleyebileceğimiz bir Ulusal Kurtuluş Savaşı gerçekleştirilen Cezayir'de, önderliğin konumundan dolayı eleştirebileceğimiz yanlar da olmalıdır. Yukarı da aktardığımız alıntı, buna kaynaklık ederek bize küçük-burjuva önderlik altında gelişen ve zafere ulaşabilen hareketlerin gerçek niteliğini vermektedir.

Küçük burjuvazinin ekonomik ve siyasal politikalarda net tavır belirleyememesi ya da belirsizlik içine düşmesi şüphesiz Cezayir'deki küçük-burjuva önderliğin bir zaafı değil, kendi küçük-burjuva karakterinin doğal sonucudur. Küçük burjuvazi, emperyalist işgallere karşı başarılı direnme hareketleri örgütleyebilme yeteneğine sahip olmasına rağmen, toplumsal dönüşümün yönünü belirlemede, aynı anti-emperyalist tavrın tutarlı devamını getirme konusunda çaresizdir. Emperyalizm koşullarında anti-emperyalist bir başarının kazanımlarının korunması ancak, politik devrimin kesintisiz biçimde, sosyalizmi hedefleyen adımları atabilmesine bağlıdır. Bu ise, toplumsal sınıf ve tabakaların proletarya partisinin önderliğinde sosyalist talepler doğrultusunda hazırlanması ve harekete geçirilmesi ile mümkündür.

Cezayir'de ayaklanmanın önderliğinin küçük burjuvazinin eline geçmesi, küçük burjuvazinin silahlı direnişten yana kararlı tutumu sonucu olduğu kadar, proletarya partisi olduğunu iddia eden CKP'nin halkın gücüne güvenmeyen, süreci ve toplumsal gelişmeleri kavrayamayan revizyonist-pasifist politikaların da sonucudur. CKP 1954'te "devrimin objektif koşulları hazır değil" vb. mücadele kaçınıcı teoriler ile uğraşırken ayaklanmanın da dışında kalmış, önderliği bir anlamda küçük burjuvaziye ikram etmiştir. Sonuçta halk kitleleri ile organik bağlar kuramamış, güvencilerini kazanamamış ve küçük burjuvaziye devrimden sonra zorlayacak, giderek önderliği ele geçirecek bir toplumsal gücün sözcüsü olamamıştır. Beşir Hacı Ali'nin sonradan verdiği özeleştirisi ise tam bir günah çıkartma: "Durumu doğru değerlendirememizin hemen akla gelen sebeplerinden biri de... Devrimci bir durumun gelişmesi

konusunda yaptığımız değerlendirmelerin yüzeyde kalışdır. Komünist partisinin inandığı, Kasım 1954'te şartların bir ulusal kurtuluş savaşı vermemiz için elverişli bir olgunluğa erişmemiş olmasıydı. Çünkü Lenin'in koyduğu şartların kapitalist ülkelerle ilgili olduğunu ve askeri eylemlerle genel ayaklanmanın farkını unutuyorduk." (Aktaran M. Cayan Bütün yazılar S: 342)

1 Kasım 1954 ayaklanmasından önce, Cezayir'de yerli orta burjuvaziden tarım proleteriyasına kadar bütün halk güçlerinin ortaklaşa hareket etmelerini sağlayan ve onları her şeye rağmen bir araya getiren tek bir olgu vardır. Bu olgu ulusal anlamda "bağımsızlık"ta ifadesini bulmaktadır. Kısaca "bağımsızlık" bayrağı çeşitli sınıf ve katmanları emperyalizme karşı aynı çatı altına toparlamıştır.

1954'te F.L.N'ye bağlı olarak kurulan Ulusal Kurtuluş Ordusu (A.L.N) en çok 500 kadar savaşıya sahipti. Bu sayı Cephe'nin Cezayir köylerindeki "bağımsızlık" eğilimlerini örgütlemekte gösterdiği başarı sonucunda yüzbinlere yükselmiştir. F.L.N'nin yayınladığı çağırışı kabule en yatkın, en hazırlıklı olanlar köylülerdi. Bu yüzden de Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda en aktif rolü onlar üstlendi.

"Köylülerin yalnızca mallarına değil, aynı zamanda dinlerine, dillerine ve kültürlerine de el atılmıştı. Onların kendi içlerine kapanma ve sömürgecilere kapıyı kapalı tutma iradelerinde İslamlık önemli bir rol oynamıştır. İsgale uğramış bir toplumun, manevi direnişin zorunlu olarak birinci plana geçtiği bir

... F.L.N'nin yayınladığı çağırışı kabule en yatkın, en hazırlıklı olanlar köylülerdi. Bu yüzden de Ulusal Kurtuluş Savaşı'nda en aktif rolü onlar üstlendi.

toplumun ideolojik anlatımı olan İslamlık, sömürgecilığe karşı mücadelede de, hem kurtarıcı bir din olarak hem de sömürge şokundan önce hiçbir başka ideoloji tanınamamış kimselerin öğretisi olarak ortaya çıkıyordu."³

Cezayir'in tek partisi konumundaki Ulusal Kurtuluş Cephesi, Irak ve Suriye "Baas" partilerinde olduğu gibi, esas itibarıyla askeri kökenlilerin egemen olduğu bir partidir. Baas ile F.L.N'nin aynı "askeri" karakterde olmaları çok farklı gelişmelerden kaynaklanmaktadır.

1962'de bağımsızlığın ilanından sonra Bin Bella'nın yönetiminde oluşturulan Anayasa ile birlikte gündeme gelen gelişmelerden sonra artık "değişik toplumsal güçlerin, yeni bir toplum yaratmak için boy ölçüşmeleri" gerekiyordu.

Amaçlanan "bağımsızlık"ın temelinde dış ticaretin denetimi, enerji kaynak-

larının ulusallaştırılması ve sanayileşme gibi konular yer alınca, yapılması gereken diğer önlemler doğal olarak eksik bırakılmış, (örneğin, toprakların ulusallaştırması) daha sonra tekrar önlem alınması gerekmiştir.

F.L.N'nin Cezayir Yasası'nda belirtilen; "sömürgecilığe ve emperyalizme karşı ulusal direnme eylemi, asıl büyük desteğini dağlarda bulduğu halde, bağımsızlığın avantajlarından ilk ve en geniş ölçüde yararlananlar kentler ve ovalar"⁽⁴⁾ olmuştur.

Ortaya çıkan tüm eksiklikleri gidermek için yeni önlemler alınmaya çalışılır zorunlu olarak. Ancak sonuçta gelinen nokta yine aynı yer olmaktadır. Geçmiş toplumsal yapının içinde gelişme ve yerleşme olanağı bulan İslami akımlar bugünkü süreçte daha da gelişerek küçük-burjuva iktidarını zorlamaktadır. Bunu 10 Ekim tarihli Cumhuriyet gazetesinden yaptığımız bir alıntıyla birlikte noktalayalım: "... sokağa dökülme zamanı geldiğinde herkesin hareket içinde olduğu görüldü, bütün toplumsal sınıflar ve siyasi akımlar eyleme geçti. Bu akımlar içinde en örgütlü konumda ve rejime yönelik en sistemli eleştiriyi getirebilen hareket radikal İslamcılardı."

"Rejime yönelik en sistemli eleştiriyi getirebilen hareketin" radikal İslamcılar olması, küçük-burjuvazinin bağımsızlıktan bu yana köylü kitlelerini kazanamamasının açık itirafı olduğu gibi, henüz aşiret yapısını koruyan kırsal kesimde topraksız ve az topraklı köylülerin devrimin ileriye yönelik adımları için hazırlanmasında uygulanacak politikaların ancak proleterya partisi önderliğinde olabileceğini de göstermektedir. Ancak Cezayir bu süreci kaçırmıştır.

Sonuç olarak; Proleteryanın sınıf olarak yeni yeni şekillendiği veya yine proleteryanın toplumsal çelişkinin ana hal-kasını yakalayarak harekete geçebilecek devrimci bir kavrayıştan uzak olduğu, ya da önderliğin yetersiz ve zayıf olduğu durumlarda, küçük burjuvazinin milliyetçilik temelinde harekete geçerek ulusal kurtuluş bayrağını omuzladığı birçok örnek söz konusudur. Çağımızda burjuvazi devrimci barutunu yitirdiğinden, onun misyonunu oynayabilecek olan, milliyetçiliği bayrak edinen küçük burjuvazidir. Cezayir Kurtuluş hareketinin önderliği bu çerçevede değerlendirilebilir.

* Ülkelerinin bağımsızlığı için emperyalizme ve Fransız sömürgeciliğine karşı mücadele eden di-renişçileri bekleyen ölüm değil, zaferdi.

1 - Devrimler ve Karşı Devrimler Ansiklopedisi s. 707

2- a.g.e S. 708-709

3- a.g.e S. 709

4- a.g.e S. 719

SHP: 12 EYLÜL KUYRUKÇULUĞUNU BIRAKMALI İŞKENCELERİN - İDAMLARIN- YOKSULLUĞUN- ZULMÜN HESABINI SORMALIDIR

Parti içindeki değişik kanatların politik görüşlerinin farklılığından kaynaklanan SHP içindeki yoğun çalkantılar 12 Eylül tartışmalarıyla son günlerde giderek boyutlandı.

SHP Kars milletvekili Mahmut Almak ve 65 arkadaşı tarafından verilen önerge ile 12 Eylül faşizminin bugüne kadarki uygulamalarının tartışmaya açılmak istenmesi karşısında başta İnönü, Baykal ve Topuz olmak üzere SHP içindeki sağ kanat, 12 Eylül'cülerden önce bu tartışmayı engellemek için yoğun çaba harcadı. Parti içindeki en üst düzey yöneticileri olma özelliklerini de kullanarak sergiledikleri tutumla önergenin geri çekilmesini sağladılar. Sosyal demokratlarından kimseye ödün veremeyenlerin 12 Eylül karşısındaki tutumları tarihsellikten öte, ülkemizdeki sosyal demokrattırların bir karikatürden ibaret olduğunu tüm açıklığı ile ortaya koydu.

12 Eylül faşizmi, 12 Mart deneyiminin çıkardığı derslerle son derece akılcı bir politika izleyerek 12 Eylül'ün ve sorumlularının eleştirilmesini, haklarında herhangi bir işlem yapılmasını çıkardıkları yasalarla engelledi. Yıllar boyu yürüttükleri tek taraflı propaganda ile da bunun yerleştirilmesinde başarılı adımlar attıklarını söyleyebiliriz. Örgütsüz bırakılan halk, onca baskıya, işkenceye, yoksulluğa rağmen uzun yıllar boyunca seslerini çıkaramadı. Her şeye karşın baskılara, yasaklara karşı durmayı seçenler işkenceyle, zindanlarla, ölümlerle tanıştılar. 12 Eylül'ün anarşi ve terörü durdurmaya yönelik olduğunu iddia edenlerin anarşi ve terörün gerçek sorumluları oldukları bugün gün gibi ortadadır. Yüzbinlerce insanın işkenceden geçirilmesinin, zindanlara doldurulmasının, yüzlerce demokrat, ilerici, devrimci insanın sokaklarda, dağlarda, işkence tezgahlarında, darağaçlarında, zindanlarda katledil-

mesinin sorumlusu olan 12 Eylül yöneticileri ve işbirlikçileri bugün ellerini kollayarak gezip milyartlarla oynarken emekçi halkımızın yokluk, pahalılık, işsizlik çemberi içinde yaşamasına, ülkenin emperyalizme peşkeş çekilmesine karşı koyanlar bunun bedelini yaşamlarıyla ödemektedirler.

Bugün SHP milletvekili olarak görev yapan bir çok kişi de, 12 Eylül faşizminden payına düşeni almıştır. Kimileri yoğun işkencelerle, baskılarla tanışmış, hatta kimileri cezaevlerinde yatmıştır. Yani bu insanlar da 12 Eylül vahşetinin en yakın tanıkları arasındadırlar. Bu konuları 12 Eylül faşizminden hesap sormakta, onlara daha fazla yükümlülük getirmektedir.

Halka karşı olan hiç bir iktidar tarihin yargısından kurtulamamıştır. Marcos, Şah, Somoza örnekleri daha yeni yaşandı. Bugün Pinochet de aynı kaderi paylaşmaya doğru hızla ilerliyor. Arjantin'de Videla ve arkadaşları, Yunanistan'da Papadopoulos tarihin yargısına boyun eğmek zorunda kaldı. Ar-

jantin ve Yunan halkları oluşturdukları geniş kamuoyu baskısıyla cunta generallerinin -yeterli ölçüde olmasa da- cezalandırılmalarını sağladılar.

SHP milletvekillerinin girişi bu doğrultuda atılacak önemli adımlardan biri olma işlevini üstlenebilirdi. Ancak SHP içinde ve ağırlıklı üst yönetim kademelerinde gelişen tutum buna engel oldu. İnönü, gerek 12 Mart, gerekse 12 Eylül dönemlerinde bizzat kendisinin maruz kaldığı baskıları unutarak 12 Eylül yöneticileriyle uzlaşmacı bir tavır sergiledi. "Biz iktidara karşı mücadele ediyoruz. Dikkatli olalım, muhatabımız iktidardır. Kamuoyunu yanıltmamalıyız.(...) Yasalar içinde hesap sormalıyız. Türkiye'de kim suç işlemişse, haksızlık yapmışsa, hesap sorulmalıdır. Mutlaka bir gün sorulur. Ancak bunu yaparken parlamento, Anayasa Mahkemesi, Silahlı Kuvvetler gibi demokrasinin ve toplumun temel kurumlarını zedelememek hepimizin-görevi olmalıdır. Halkı tedirgin etmemeliyiz. Bu kurumlara yersiz hücumlar yaparak kamuoyunu korkuturuz" diyebildi İnönü. Laf söylemiş olmaktan başka hiç bir anlama gelmeyen bu sözler kendi içinde bile tutarsızdır. Bilim adamı olma özelliğini politikasıyla bütünleştirmeyince, garip bir politikacı, hem de demokrat sıfatıyla karşımıza çıkıyor.

Bu memleket bir çok politikacı tanıdı. Bunlardan bir kısmı bir yandan cuntalara görünüşte de olsa saldıırken, diğer yandan 12 Mart'ta faşist damgasını yiyen bir orduya kahramanlık unvanını kazandırıp devletin kurumlarını korumasını bildi.

Silahlı kuvvetleri demokrasinin temel kurumu olarak göstermeye çalışması İnönü'nün toplumbilimden ve demokrasiden ne anladığının çarpıcı ifadesidir. Demokrasinin temel kurumu, halkın kendi iradesidir. Hele ki işken-celerin, idamların, katliamların altın-

Bugün demokrat, anti-faşist olmanın en önemli kıstaslarından biri halkımız üzerine bir kabus gibi çöken 12 Eylül faşizminin sorumlularının cezalandırılmalarını istemek ve bu doğrultuda elden geleni yapmaktır.

İcazetli politikayla kitlelerin sorunlarına çözüm getireceğini sanan SHP'nin kongresinden bir görünüm.

da generallerin imzası bulunuyorsa, böyle bir orduyu aklamaya kalkmak senin gibi geçmiş bilim adamlığına dayanan birine hiç düşmez. Halkı bir sabah tank paletlerinin gı-cırtılıyla teslim almaya çalışan, işyerlerinde bile işçinin başına süngü tü askerleri dikenler halkı tedirgin etmiyor da, 12 Eylül'e karşı çıkanlar mı halkı tedirgin ediyor? Bu nasıl bir mantık! Fizik alanında gördüğümüz zekânıza politikada maalesef rastlayamıyoruz.

12 Eylül'ün aradığı bir misyona ne yazık ki soyadınız sizi kurban etti. En kısa zamanda bunun farkına varmanız temennimiz olacaktır. Baykal ve To-puz'u ise, devrimciler 12 Eylül öncesinden çok iyi tanırlar. Daha kısa bir süre önce tekeli burjuvaziye hoş görünmenin, onlarla iyi geçinmenin teorisini yapan, TÜSIAD'ın yemekli toplantılarına katılmaktan fırsat bulup da halkın sorunlarına eğilemeyen Baykal'ın böyle davranması hiç de şaşırtıcı değil, İstanbul'da referandum öncesi yapılan mi-tingte alanı dolduran binlerce kişilik devrimci kitleyi ihbar etme özelliği, 12 Eylül öncesi CHP mitinglerinde demokrat kitleyi devrimcilerin üzerine saldırt-ma, provakasyon yaratma geleneğinden gelen Topuz, 12 Eylül'cülere göbekten bağlıdır. Aşırı sol güçlerin sıcağı yaygarasıyla partiyi daha da sağa çekmenin kılıfını hazırlamaya çalışan Topuz, sol kanata karşı geliştirilmeye çalışılan 'böl, parçala, yönet' taktiğinin de mimarlarından. İnönü acaba "Ka-raoğlan'ın ayağı nasıl kaydırıldı" filmi ne seyretti mi? Bugün demokrat anti-faşist devrimci olmanın en önemli kıstaslarından biri halkımız üzerine bir kâbus gibi çöken 12 Eylül faşizminin sorumlularının ce-

Demokrat kimliğinizi partinizin tabelasından değil, demokratça tutumlarınızla elde edeceğinizi unutmamalısınız.

zalandırılmalarını istemek ve bu doğrultuda elden geleni yapmaktır. Bu noktada SHP içinde sol kanat milletvekillerine de bir eleştirimiz olacak.

Parti içinde gelişen her türlü muhalefete karşın 12 Eylül önergesi konusunda ısrarlı davranmalı, konunun üzerine gitmeliydiler. 12 Eylül'ün tartışılmasını gündeme getirmek parti içi dengelerden çok daha önemli bir olgudur çünkü.

İnönü'nün masayı yumruklamasına, sert çıkışlarına prim verilmemeli, halka güvenerek daha aktif, daha kararlı bir tutum izlenmelidir. Onbinlerce 12 Eylül mağdurunun sizlerin arkasında olacağına bilincinden uzaklaşmamalısınız. Bir iki çıkışınızın arkasında kendinizi desteksiz görmeniz, sizleri yalnızlığa itmeli. Halk önce tedirginlikle izler ve anlamak ister, yaratılan güvenle de canını ortaya koyarak destekler. Sizler halkı arkanızda göremediğiniz anlarda onlara küsmemelisiniz. Devletin elinde bulunan güçlü bilinç çarpıtma aygıtlarını asla unutmamalısınız.

Demokrat kimliğinizi partinizin tabelasından değil, demokratça tutumlarınızla elde edeceğinizi unutmamalısınız. SHP içindeki çelişkiler bugün cezaevlerindeki açlık grevlerine destek ver-

me konusunda da giderek derinleşiyor. Gazetelerde her gün en önemli konu haline gelen halkın tüm kesimlerinden anlamlı bir destek bulan cezaevleri direnişleri karşısında SHP'nin sessiz kalışı kimi demokrat köşe yazarlarını bile isyan ettirir boyuttadır. Bu gelişmelere tabandan özellikle de İstanbul'daki tabandan tavır gelmiyor. Bu da yükselen muhalefetin geçirilmesi işlevini üstleniyor dolaylı olarak. Cezaevlerinde direnen insanlara sahip çıkan tutuklu yakınlarının eylemlerine bile destek vermekten kaçınan, kendi teşkilatlarını bu tür uğraşlar veren TAYAD-İHD gibi kuruluşlara kapatan hatta destek verme gereğini yerine getiren il ve ilçe yetkililerini görevden alan, sert biçimde tehdit eden bir parti kitlelerin sorunlarına sahip çıkamaz. İcazetli politika kitlelerin sorunlarına çözüm getiremez.

SHP içindeki gerçek anlamda devrimci demokrat insanlar, parti içindeki görevleri ne olursa olsun İnönü ve çevresindekilerinin uyguladığı politikaya karşı uyanık olmalı, kitlelerden yana onlarla beraber hareket etmekten kaçınmamalıdır.

Bu hayata geçirilmeyip, 12 Eylül uygulamalarına ve onun sivil görünümüne karşı olunmadıkça sonuç bir zamanlar CHP'nin uğradığı hüsrana bile mumla aratacağıdır.

Dipnot

Son günlerde SHP il ve ilçe merkezlerinde tutuklu-hükümlü yakınları ve ülke genelinde insan hakları savunucuları tarafından sürdürülen destek açlık grevlerine SHP'nin aldığı tavır, partinin gerçek yüzünü açık ve kesin olarak teşhir etmiştir. SHP'iler birçok bölgede açlık grevi yapanları parti binalarından atmak için polis çağırıp polisle işbirliği yapmaktan çekinmemiştir. Aynı tavrı Konya ve Gaziantep'te de gündeme getirmiştir. SHP'nin bu tavır bugün siyasi iktidar mekanizmasının sürdürdüğü sindirme politikasına alkış tutmaktan başka bir anlama gelmemektedir. Son olarak, Edirne il binasında cezaevlerindeki baskıları kınamak için açlık grevi yapan 40 öğrenci SHP yöneticileri tarafından polis çağırılarak polise teslim edilmiştir.

Sosyal Demokratların bu tür işbirlikleri garipsenmemeli Komünistlerin yaşadığı deneylerin tarihsel örnek olarak aklımızın bir köşesinde bulunmasında yarar var.

İşkencelerin, insanlık dışı uygulamaların ön plana çıktığı ve devlet terörünün giderek yükseldiği bir dönemde; tüm bunlara karşı sessiz kalmayan ilerici-demokrat-devrimci insanları polise teslim eden SHP insan haklarına ve halka ne kadar sahip çıkabileceğini kendi uygulamalarıyla sergilemektedir.

İŞYERİ DELEGE SEÇİMLERİNDE
ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER
NELERDİR?

SENDİKA AĞALARININ

KOLTUKLARINI SARSALIM

1989'da KONGRELER

• Türk-İş 15. Kurultay'ına giderken kongreleri, sınıf mücadelesinin geliştirilmesinde birer kilometre taşı haline getirelim.

12 Eylül faşizminin yüklü faturalarından birini ödeyen de şüphesiz Türkiye İşçi Sınıfı olmuştur. Örgütlenme ve grev hakları elerinden alınmış, sendikalar örgütleri kapatılmıştır.

12 Eylül'ün hemen sonrasında, kasıtlı olarak(*) 1 Mayıs alanında düzenlenen açık-hava toplantısında konuşan, 12 Eylül'ün lideri Kenan Evren; "Bunlar sendika ağaları, bir kongrede üç milyon harcamışlar, oysa ki benim maaşım 40.000 liradır" diyerek DİSK yöneticilerini suçlamıştı.

DİSK yöneticilerinin sendika ağası olup olmadığı konumuzun dışındadır. Ancak yanıbaşında tüzel kişiliğine dokunmadığı, kurduğu hükümete sekreterini Bakan olarak tayin ettiği, Türk-İş kongrelerinde, yalnızca yenilen yemek ile içilen içki masrafının Kenan Evren'in bahsettiği rakamı kat be kat aştığı da bir gerçektir.

Bu yazımızda, kongreleri, özellikle Türk-İş ve bağlı sendikaların kongrelerini, bu kongrelerde oynanan oyunları, dönen dolapları ve esas olarak devrimci kongrelere nasıl bakılması gerektiği üzerinde duracağız.

Normal şartlar altında, üç yılda bir yapılan kongreler, 1989 yılında yoğun bir şekilde gündeme gelecektir. Zira 1986 yılının son günlerinde toplanan Türk-İş 14. Kurultayı, 1989'da üçüncü yılına giriyor. 1989 sonbaharında toplanması muhtemel 15. Kurultay'a 32 sendika, 750 şube ve binlerce seçim belesinde yapılacak delege seçimleriyle ulaşılabilecektir. Buna Hak-İş ve bağımsız sendikaları da eklediğimizde toplam 74 sendika,

bine yakın şube ve onbinlerce seçim belesiyle 1989 yılı için "kongreler yılı" dersek yanlış bir tanımlama yapmış sayılmayız. • Delege seçimlerini, şube ve sendika seçimlerini, salt yönetimde yer almak yerine; her aşamayı sınıf mücadelesini geliştirmenin bir aracı olarak kullanmak, seçimleri, kongreleri, birer kilometre taşı haline getirmek demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilke ve amaçlarını savunan bilinçli ve öncü işçilerin görevi olmalıdır.

2821 sayılı Sendikalar Yasası 274 sayılı eski yasaya ilaveten delegeye dayalı seçim sistemi getirildiğinden Türk-İş 15. Kurultay'ına üç zorlu aşamadan sonra ulaşılabilecektir:

1- işyeri (belde) delege seçimleri.

2- Şube seçimleri.

3- Sendika büyük kongreleri.

Bilindiği gibi 1986 yılının son günlerinde toplanan Türk-İş 14. Kurultay'ında seçime üç ayrı listeye girilmiş, ancak işçi sınıfının içinde bulunduğu sıkıntılara, karşı karşıya bulunduğu sorunlara dikkat çekip, çözüm yolları aramak, bu doğrultuda bir program oluşturmak yerine kulislerin, kafa-kol ilişkilerinin hakim olduğu bir seçim kongresi olmuştu.

12 Eylül'den sonra derinleşen ekonomik ve siyasal bunalımın getirdiği ağır fatura altında ezilen, alım gücü düşen, milyonlarca işçi ve emekçinin istem ve beklentileri, ne yanıt görmüş, ne de yönetime yansımıştı. Sonuçta kazanan yine sermaye olmuştu.

Bunun elbette geçerli nedenleri vardı. İşçi sınıfının devrimci önderlikten yoksun, bilinçsiz ve örgütsüz olmasının yanında, delege seçimlerinin anti-demokratik olması, vartığı 12 Eylül'e bağlı profesyonel sarı sendikacıların etkili olmasını sağlamıştı.

Biri uzlaşmacı-devletçi sarı, diğeri demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı olmak üzere işçi sınıfının sendikal hareketinde iki temel sendikal anlayış vardır.

Uzun bir geçmişi olan Türkiye işçi sınıfının sendikal hareketinde, uzlaşmacı-devletçi sarı sendikacılığı 36 yıllık bir geçmişe sahip Türk-İş temsil etmiştir.

Türk-İş'i gelişen sınıf mücadelesi karşısında ayakta tutmaya çalışan güç, siyasal iktidar, sermaye ve yasalarıyla, kurumlarıyla devletin kendisi olmuştur. Şeytan üçgeni dediğimiz, sermaye, siyasal iktidar ve anti-demokratik yasalar, her seferinde Türk-İş'in imdadına yetiştiği gibi, delege seçimlerinin her aşamasında etkili temel faktörler olmuştur.

İşleri ta başından beri "sıkı tutmak" durumunda bulunan Türk-İş, iktidar avantajlarını da kullanarak ince hesaplar yapar. Çıkarıcılık, bölgecilik, şovenizm ve kariyerizm başlıca silahlarıdır. Temel yöntemleri ise yalan, karalama ve demagogidir.

• Türk-İş'in temel propagandası, 12 Eylül'den miras aldığı "dış güçler" demagogisidir.

Celal Bayar'ın sağlığında her yıl, nakarat şeklinde dile getirdiği, "bu kış komünizm gelecek" demagogisi, bugün koltuklarını korumak için Türk-İş'e bağlı sarı, profesyonel sendikacıların kullandıkları belli başlı propaganda silahıdır.

12 Eylül sonrasında "dış güçler", "anarşistler", "yasadışı örgütler" vb. şeklindeki propaganda, radyo, televizyon, basın-yayın vb. diğer araçlar kullanılarak, daha doğrusu tüm devlet olanakları kullanılarak kitleler pasifize edilmeye çalışılmıştır.

Bugün bu propaganda karşısında yığılıp kapılan çoğu iyi niyetli, dürüst, demokrat, devrimci arkadaşı, üstüne düşen görevi yerine getirememekte, hatta zaman zaman gelişmekte olan yeni-genc-dinamik arkadaşlara kötü birer örnek teşkil etmektedir. Tıpkı iki parmak daktilo bilmenin, on parmak daktilo öğrenmenin önünde teşkil ettiği kötü alışkanlık gibi. Yeni döneme özgü örgütlenmede kendilerini yenileyemeyenler süreci intibak etmede birçok zorluklarla karşı karşıya geleceklerdir. Hakim sınıfların, çalışma alanında Türk-İş vasıtasıyla yaptıkları propaganda, yukarıda psikolojisini açıklamaya çalıştığımız insanlar üzerinde etkili olmuş, onları toplumsal gelişmenin, toplumsal mücadelenin dışına atmıştır. Nitekim bugün olan da budur.

Korku ve terör propagandası, işten atma tehdidiyle birleşmesi, delege seçimlerinde iyi unsurları saf dışı etmede, hemşerilik, kariyerizm vb. malzemeler kullanılmıştır.

Bir diğer yöntem ise, işyerleri arasında "düzenleme" adı altında hesap yapmaktır. Özal Hükümet'in çıkardığı seçim yasası gibi, işyerleri, genel merkezin kazanacağı şekilde bölünür ve birleştirilir. Bazen bir işyeri en yakın bir seçim beldesine alınmazken,

DEVRİMCİ İŞÇİ HAREKETİ

bir başka ildeki işyeriyle birleştirilir. Ya da delege seçimlerinden önce tüzük oyunlarıyla tehlike oluşturacak işyerleri alınarak bir başka şubeye bağlanır.

İşverenle ortaklaşa hazırlanan listenin kazanılması sağlanmaya çalışılırken, sendikaların verdiği talimat üzerine bilinçli ve öncü işçilere baskı yapılır, çeşitli bahanelerle gözaltına alınmaları sağlanır.

Kimi işyerlerinde, özellikle Teksif, Türk-Metal birçok gerici sağcı sendika, delege seçimleri arifesinde, işyerinde öncü durumunda bulunan işçilerin iş aktı feshedilir. Bugün Sümerbank'ta, Altınıyıldız'da, Penyelüks'te ve daha birçok yerde yoğun bir şekilde atılan işçiler, işyerlerinde şu ya da bu şekilde devrimci muhalefet çalışmaları içinde bulunan işçilerdir ve bu bir tesadüf değildir. Adı geçen bu işyerlerinde, daha önce yapılan delege seçimlerinde de işçilerin haberi olmamıştır.

• **Şube seçimleri ve dikkat edilmesi gereken bir hastalık: KARIYERİZM...**

Bu aşamada da devam eden yalan ve demagoji politikasının amacı bilinçli ve devrimci işçileri yıpratmaktır, işlenen konu yine aynı; "dış güçler", "dışardan yönetiliyoruz", "örgütler". Baskılar artar, delegelere genel merkezlerin desteklenmesi için baskılar yapılır.

Hakim sınıflarla sermayenin engellemeye çalıştığı, ama bir türlü engelleyemediği, sınıf sendikacılığını kesintiye uğratmak için kullandığı silahlardan biri de kariyerizmdir. Kariyerizm, tek kelimeyle, bireyciliktir, mülkiyet özlemlerinden kurtulamamaktır.

Sınıf bilinçli bir örgütlenmenin, henüz istenilen seviyede olmaması, Türk-İş'te delege ve yönetici olmanın getirdiği, maaş, araba ve kolluklu bir yaşantının cazibesine kapılan birçok devrimci ve demokrat geçinen delegenin, uzlaşmacı-devletçi sarı sendikacılığın ekmeğine yağ sürdüğüne tanık oluyorsunuz. Bu tür zayıf kişilikli ve çıkarıcı/bireyci kişiler, devrimci muhalefetin güç kaybetmesine ve bölünmesine neden oluyor.

Türk-İş kongrelerinde, liste oluşturulurken, işçi sınıfının çıkarı değil, kişisel çıkarlar ağır basar. Pazarlıklar ve kulislerin yoğun olmasının nedeni buradan ileri geliyor. Devlet kurumları, siyasi iktidar temsilcileriyle işverenler bizzat oluşumun dolaylı ya da dolaysız içindedirler. Bölgecilik, akrabalık bu oluşumda geçer akçedir. Amacına ulaşmak için kimi zaman yumuşak, kimi zaman da "aba altında sopa" gösterilir.

Şube seçimleri, sendika kongreleri için büyük bir önem taşırlar. Zira sendika genel kuruluna gidecek delegeler şube genel kurullarında belirlenir.

• **Türk-İş kongrelerinde, hangi delege ve hangi kişilere itibar edilir?**

Uzlaşmacı ve devletçi sendikal anlayışın temsilcisi Türk-İş'te, zayıf kişilikli insanlara özellikle rağbet edilir. Çünkü, en kolay bunlar "kafaya" alınır. Bu nedenle yemek-içki, gazino-pavyon gibi eğlencelere düşün, bu vaatlere kanabilen bilinçsiz, zayıf kişilikli olanlara dikkat edilir. Onlardan, emirlere itaat eden birer asker olması istenir. Hemşerilik, bölgecilik ve mezhep ayrınlığından medet umulur.

Delegeler kongreye gelirken, özellikle taşradan gelenler, içki ve gazino alemlerini hayal ederek, alacakları üç-beş kuruş "harcırahla" çevresinden uzak, felektan bir iki gece çılmayı düşünürler, işte Türk-İş kongrelerinde ne yazık ki delegenin böyle si makbuldür. Bilinçli olmaları, mücadeleye ilgi duymaları, genç ve dinamik olmaları önemli olmadığı gibi, tersine onlar için böylere oldukça tehlikelidirler.

Bu nedenle delege seçimlerinde, şube kongrelerinde, kimlerin seçileceği, kimlerin yönetici olacakları oldukça önemlidir. Sınıf bilinçli işçilerin bu konuda kurnaz ve uyanık olması gerekiyor. Kişisel çıkar ve vaatlere kanabilen zayıf kişilikli işçiler değil, işçileri gerçekten temsil edebilecek, bilinç ve kapasitedeki işçiler delege seçilmelidir.

TÜRK-İŞ'TE SENDİKAL DEMOKRASİ YERİNE KİŞİLERİN DİKTATÖRLÜĞÜ VARDIR

Tek-tip sendikacılığın bir gereği olan, tek konfederasyon, tek sendika anlayışı, beraberinde "tek başkan, tek lider" anlayışını da getirir. Öyle ki, başkan her şeydir ve her şey ondan sorulur. Demokratik merkeziyetçilik işleyişi çalıştırılmaz. Askeri bir diktatörlük uygulanır.

Daha yönetim oluşturulurken özellikle buna dikkat edilir. Diyelim ki genel başkan bir numara ise, diğer yönetim kurulu üyeleri 20 numaradır. Aradaki fark bu kadar büyüktür. Bilinçli olarak korunan bu mesafe, işçi sınıfının çıkarları açısından oldukça zararlı bir oluşumdur.

Bir genel başkanla, yönetim kurulunun diğer üyeleri arasında şüphesiz protokol gereği bir mesafe olacaktır, olmalıdır. Ancak 19 Puanlık bir farkı haklı kılacak tek şey, tek-tip sendikacılık anlayışıdır, tek başkan, tek lider anlayışıdır. Genel başkan kendisine alternatif olabilecek bir harekete asla tahammül etmez. Bu nedenle yanına ve çevresine, kendisine bir alternatif oluşturmaya-yacak geri unsurları seçer. Bazen nasıl oy kullanacaklarını bilmeyen eğitim sekreterlerinin seçilmesinin nedeni budur.

Nisan-Mayıs aylarında, Bursa'da düzenlenen, sendikal mevzuatla ilgili bir panelde, işveren temsilcilerinin, Türk-İş'e bağlı sendikaların başkanları için yasanın öngördüğü yöneticilik süresinin bitmesi üzerine, gösterdikleri tepki ve panik hatırlanırsa, "tek başkan, tek lider" oluşumu daha iyi anlaşılacaktır.

İşveren temsilcileri, kraldan daha kralcı bir tavır takınarak, hükümeti, profesyonel sendikacıların yeniden seçilebilmeleri önünde engel teşkil eden geçici maddeyi derhal kaldırması doğrultusunda uyarılmışlardı. Onlara göre bu madde yüzünden, birçok deneyimli ve tecrübeli (!) sendikacının görevleri son bulunca, doğabilecek boşluk, kendileri açısından sorun yaratabilecektir. Nitekim bu seslere kulak veren Özal Hükümeti, anti-demokratik yasaları daha da pekiştirirken bu maddeyi kaldırmış, bu sayede hem Türk-İş, hem de işverenler rahatlamıştı. Bu iyiliği karşılıksız bırakmayan Türk-İş'te zoraki almış olduğu eylem kararlarını rafa kaldırmıştı.

SENDİKA KONGRELERİ

1989'un sonbaharında toplanması muhtemel sendika kongreleri oyunun son perdesini oluşturuyor. Görünüşte, yalnızca görme ve işitme duyularına hitap eden, görkemli geçtiği sanılan bu kongrelerin içine girildiğinde türlü türlü dolapların, şantajların, çıkar kavgalarının hakim olduğunu görürsünüz. Üstelik örtülmeye çalışılsa da kirli çamaşırların (!) ortaya döküldüğü bu kongrelerde işçi sınıfının sorunları, sorunlara karşı çözüm yolları, ikinci planda kalır.

Çok engelli bir maratonun son aşaması gibi, kongreye, tüm bu engelleri aşip katılabilen sınıf bilinçli işçiler, burada da, uzlaşmacı-devletçi sendikaların, sendika yönetimlerinin baskılarıyla karşı karşıyadırlar. Tehditler, disiplin kurulu tehditleri, sürüp gider.

Tuzaklar kurulur, içkili lokantalar, lüks oteller, kulis lobileri, çıkar ve kafakol ilişkileri içinde dönen dolaplar, oluşturulan çıkar ittifakları içinde, delegeler serseme çevrilir, inancı olmayan, ilkel ve programlı hareket etmeyen, kariyerist eğilimli kişiler bu oluşum içinde eriyip giderler.

Kendilerini bu gizemli havaya kaptıran, adam yerine konduğunu sanan kompleksli, bilinçsiz delegeler içkili yemeklerde tüm taktilerini bu işle görevli uzmanlara, simsarlara aktarırlar. Oyun profesyonelce oynanır. Bir kere istedikleri ortama çektikten sonra oyunun kurallarına tabi olmak ve ona göre hareket etmek işten bile değildir.

Delegeler, birkaç gün önceden çağırılır. Oteller, odalar bölgecilik ve şovenizm esasına göre ayrılır. Umut kesilen delegeler diğerlerinden tecrit edilir. Geç saatlere kadar içilir, kafalar çekildikten sonra gazinolar ve pavyonlar doluşılır.

Sabah saatlerine kadar eğlenen delege, kongre salonuna geldiğinde hâlâ sarhoştur. Deyim yerinde ise "çantada keklik"tir. Tuzaklar işe yaramış, balık oltaya takılmıştır artık.

DEVLET KURUMLARIYLA İŞVERENLER KONGRELERİNİN HER AŞAMASINDA DEVREDİRLER

Türk-İş'e bağlı sendikaların arkasındaki en büyük güç şüphesiz devlet kurumlarıyla (Bakanlık, polis) işverenlerdir. Türk-İş'e bağlı sendikalar işleri gereği, Bakanlıkla bir işçi örgütünün kurması gereken ilişkilerin ötesinde içli-dışlıdırlar. Keza polisle de aynı şekilde içtikleri su ayrı gitmez.

Sendikalar, bağımsız kitle örgütleridir. Buradaki bağımsızlığın anlamı, hakim sınıfların her türlü sömürü kurumlarına ve işverenlere karşı bağımsız olmalarıdır. Öte yandan sendikalar, birer sınıf örgütü olarak sınıf mücadelesine her koşulları bağımlı örgütlerdir.

Bu temel ilke Türk-İş'te ters-yüz edilmiştir. Türk-İş ve bağlı sendikalar sınıf mücadelesine karşı duyarsız ve iğisiz kalırken, iktidar ve sermayeye göbekten bağlıdırlar.

Bu bağımlılık, özellikle delege seçimlerinde, kongrelerin her aşamasında kendini gösterir. Otel lobilerinde kulis çalışmalarını içinde yer alıp delegeleri, Türk-İş yönetimi doğrultusunda yönlendirmeye çalışan genel müdürlere rastlanmaktadır. Türk-İş 14. Kurutta-

yi'nda Özal Hükümeti ile sermaye çevrelerinin üstlendikleri roller, basında okuduklarımızla sınırlı. Ya perde arkasında olanlar... Dahası, polis, Türk-İş'e bağlı sendikaların yönetim kurulu toplantılarına kadar girmekte, toplantılar polis gözünde yapılmaktadır. Alınan kararlar, işçilerden önce polis vasıtasıyla işverenler tarafından öğrenilmektedir. Gariptir ki, hiçbir Türk-İş yöneticisi ya da Türk-İş'in hiçbir kademesi bundan rahatsız olmadığı gibi, olayları, Migros grevinde olduğu gibi örtbas etme yoluna gitmiştir.**) Sendikaların bağımsızlığı da hak getire.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR GÜCÜNÜ TABANDAN ALMIYORLAR

Peki nereden alıyorlar? sorusuna yukarıda biraz değinmiş ve yanıt vermeye çalışmıştık.

Kuruluş amacı, amaç ilke ve programıyla Türk-İş, uzlaşmacı-devletçi sendikal anlayışı temsil eden bir kuruluştur. İşçilerden çok, sermaye ve iktidar Türk-İş'e ihtiyaç duymaktadır. Türk-İş çalışma alanında devleti temsil ediyor. Bu yapısından dolayı, faaliyetlerinde devletin, devlet kurumlarının desteğini hep arkasına almıştır.

1967 yılına gelindiğinde, gelişen sendikal mücadeleyi denetimi altında tutamayan Türk-İş, tasfiye yoluna gitmiş, Paşabahçe Cam Fabrikası'nda 1 Şubat 1966 tarihinde patlak veren grevi destekledikleri için 5 sendikayı disiplin kuruluza vermiş ve ihraç etmiştir.

İhraç edilen bazı sendikalarla, bağımsız sendikalar 13 Şubat 1967 tarihinde Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'i kurduktan sonra, altındaki toprağın giderek kaydığını farkında olan Türk-İş ve bağlı sendikalar, imdat frenine basarak devleti yardima çağırışlardır. Fabrikalarda büyük bir hızla üye kaybeden Türk-İş, çareyi, 274-275 sayılı yasalarda değişiklik yapmakta görmüş ve Demirel Hükümeti'nden (CHP'nin de desteğiyle) bu yasaların değiştirilmesini istemiştir.

15-16 Haziran İşçi Direnişlerine neden olan bu yasa değişikliklerinde işveren, iktidar ve Türk-İş ittifak etmiştir.

12 Eylül 1980 sonrasında hazırlanan 1982 Anayasası'yla 2821 -2822 sayılı Sendikalar, Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunlarıyla, Türk-İş devlet katında tek konfederasyon ve bağlı sendikalarda tek sendika olarak yerini almıştır. Bugün Hak-İş, adını Yurt-İş olarak değiştiren MSK ve bağlı sendikalarla bir-iki bağımsız sendikaların varlığı bu gerçeği değiştirmez.

Türk-İş'in bugün sözümüne 1982 Anayasası ile Sendikalar Yasası'na karşı olduğunu belirtmesi de yukarıdaki gerçeği değiştirmiyor. Çünkü Türk-İş ve bağlı sendikaların varlığı bu anti-demokratik yasa ve maddelere bağlıdır. Ve hiç kimse, Nasrettin Hoca fıkrasında olduğu gibi bindiği dalı kesecek kadar aptal değildir. İşçiler Türk-İş'in en son dayandığı bir güçtür. İktidar-devlet kurumları, özellikle polis teşkilatı-işverenler, anti-demokratik yasa ve uygulamalar ve ellerindeki mali güç... İşte Türk-İş'i ayakta tutan,

Türk-İş'e güç veren faktörler, delege seçimlerinin her aşamasında kendini hissettiren bu yasaklar zinciri Türk-İş'in varlık koşullarını oluşturuyor.

Ellerindeki mali gücü, sınıf bilinçli işçileri tasfiye etmek, iktidarlarını korumak için kullanan Türk-İş 'delege seçimleri'nde oldukça büyük paralar harcamaktadır. Büyük paralar vererek çok lüks otel ve lokantalarda düzenlenen seminerlerde (I) asıl amaç kongreyi garantiye almak için kulis yapmak, kafa kol çekmektir.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR TİPKİ BİR DEVLET DAİRESİ GİBİ ÇALIŞIYOR

Türk-İş'e bağlı sendikalar, tıpkı bir devlet dairesi gibi saat 9.00'da açılır, saat 17.00'de kapanır. Bürokrasinin hakim olduğu bu sendikalarda, toplu-İş sözleşme tasarıları işçilerle değil, adına uzman denilen kişilerce hazırlanır. Bir sözleşme politikaları da yoktur. İşçilerin önerileri dikkate alınmaz. Hatta temsilcilerin ve şube yöneticilerinin bile gelişmelerden haberleri olmuyor. Tekstil, Metal, Gıda-İş sözleşmelerinde, sözleşmelerin hazırlık ve pazarlık aşamasından işyeri temsilcileri, şube yöneticileri gelişmelerden haberdar edilmemiştir.

Türk-İş ve bağlı sendikalar saat 17.00'de kapandığından işçilerin sendikaya gelip gitmesi, toplantı sorunlarını tartışmasının şartları yoktur. Zaten mesai saatleri 18.00'de biter. Sendika 17.00'de kapandığına göre işçiler işten çıktıklarında sendika kapanmış oluyor.

Cumartesi saat 12.00'ye kadar çalışan sendikaları, işçiler zaten istemiyor. Bunu açık açık dile getiren sendikalar da var. Sendikaya sık sık gelen işçi işten atılmak gibi tehditlerle karşı karşıya kalır. Bu sendikaların temsilcileri ve baştemsilcileri, işyerinde işveren adına işi sevk ve idare etmeye yetkili ustabaşı durumundadırlar.

SENDİKALAR BAĞIMSIZ KİTLE ÖRGÜTLERİDİR

Sendikalaşma hakkı, uzun-zor ve kanlı bir mücadele sonucu kazanılmıştır. İşçi sınıfı tarihine baktığımızda birçok temel hak ve özgürlüklerde olduğu gibi, sendikalaşma hakkı uğruna da binlerce, yüzbinlerce işçi canı dökmüştür. 200 yıllık geçmişe sahip bu müdahale tarihinde, sendikal örgütlenme düzen karşıtı bir örgütlenme olarak gündeme gelmiştir.

Sendikalar uzun süre hakim sınıflar tarafından kanlı bir şekilde engellenmiş, ancak sonunda kalıcı bir hak olarak yerini almıştır. İşverenler, engelleyemedikleri bu örgütlenmeyi, sarı sendikalar kurmak suretiyle saptırmaya ve bu suretle denetim altında tutmaya çalışmışlardır. Bu nedenle işçiler, örgütlerini, devlet kurumlarına ve işverenlerin her türlü müdahalesine karşı "bağımsızlık" ilkesiyle güvence altına almışlardır. 87 ve 98 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmesiyle de bu "bağımsızlık" güvence altına alınmıştır.

Uluslararası sözleşmelerle güvence altı-

na alınan sendikalaşma hakkı, 1982 Anayasası'yla ondan kaynaklanan 2821 -2822 sayılı yasalarla ortadan kaldırılmıştır.

Denetimi altındaki uzlaşmacı-devletçi Türk-İş vasıtasıyla siyasi iktidar ve sermaye, sendikaları bir nevi dernek konumuna sokmuştur.

İktidar üzerinde ağırlıklı bir güç olması gereken, toplumsal, sınıf mücadelesinde etkin ve ağırlıklı bir rol üstlenmeleri gereken sendikalar, bugün henüz yasaklar zincirini aşamamış, işlevsiz bir konuma sahiptir.

Toplumsal mücadelenin odağını teşkil eden ve cezaevlerinde başlayıp toplumun tüm katmanlarını, harekete geçiren direniş karşısında, sendikaların etkin ve aktif mücadele etmemesinin altında yatan gerçek, uzlaşmacı-devletçi sendikal anlayışı mahkûm edecek sınıf bilinçli bir örgütlenmenin yaratılamamasıdır.

Kadrolaşma sorununu halledemeyen devrimci bir işçi hareketi, kişilerin sırtında değil, kadro hareketinin sırtında gelişip boy verecektir. Tek kişinin yerini komiteler almalıdır. Mevcut kadrolar böylesi kolektif perspektifle donatılmalıdır.

12 Eylül'le birlikte getirilen korku ve terör politikasının etkisinde kalan birçok ileri unsur üstündeki yığınları atmakta zorlanmaktadır. Yeni döneme özgü çalışma ve örgütlenme anlayışını kavramada zorluk çeken bu unsurlar devrimci sendikal çalışmayı "bir örgüt" çalışması olarak değerlendiren kitlesel mücadeleye karşı kayıtsız kalmakta ve uzak kalmayı yeğlemektedir.

Bunun ötesinde devrimci bir perspektiften yoksun ileri, devrimci geçiren unsurlar, örgütlü ve disiplinli bir çalışma yerine, kişisel öne çıkma gibi kolay ve bireysel bir çalışmayı tercih etmektedirler. Bu durum, çalışmalarda kariyerizmi güçlendirmekte, sürekli bir bunalımı gündemde tutmaktadır.

Mücadeleyi sınıfsal bir temelde boyutlandırması ve sendikaların yönetimlerini bu mücadelede birer araç olarak ele alması gereken, yönetime gelmek amaç edilmekte, böylece işçi sınıfının mücadelesi Türk-İş'in ele geçirilmesi mücadelesine kurban edilmektedir, işçi sınıfının mücadelesini, genel siyasi mücadeleden ayrı düşünmek mümkün değildir. Özeldir kendine özgü bazı ayrı özellikleri olmasına rağmen genel siyasi mücadelenin bir parçasıdır; önemli bir parçasıdır. Bu anlamda mücadeleyi ekonomik-demokratik muhtevadan çıkarıp siyasi boyuta çıkarmak asıl sorundur.

Dipnot

(*) 1 Mayıs Alanı Türkiye işçi Sınıfı Mücadelesinde bir sembol olmuştur. Hakim sınıflar ve onların istihbarat örgütleri bu gerçeği bildiklerinden dolayı Evren'e ilk açık hava toplantısını Taksim'de düzenlemesini önermişlerdir.

(**) Migros Grevi'nin son günlerinde baskılarla birlikte işverenler-genel merkezin gizli görüşmeleri artmış, dışlanmaya çalışılan şube, işçilerle birlikte bu oyunları bozmuştu. Türk-İş 1. bölgede yapılan sözleşme görüşmelerine katılmaya çalışan polis, şube yöneticilerine sözleşmeyi imzalaması doğrultusunda baskı yapmış, buna ses çıkarmayan Türk-İş ve genel merkez olayı basından gizlemeye çalışmıştır.

GEÇMİŞİN SİVİL FAŞİSTLERİNE ÜNİFORMA GİYDİRİLMEK İSTENİYOR

Teritoryal

Savunma Birlikleri Oligarşinin 12 Eylül Öncesi yoğun olarak yaşadığı devrimci halk muhalefeti korkusunu hâlâ üzerinden atamadığının ifadesi olan paramiliter bir örgütlenmedir.

Türkiye'nin siyasi gündeminde yeni bir kavram, yeni bir oluşum daha belirdi. "Teritoryal Savunma Birlikleri"(*) yada "Anavatan Ordusu" olarak isimlendirilen bu yeni oluşuma neden gerek duyuldu? Oligarşinin sözcüleri tarafından yapılan açıklamaya göre; Jandarma Komutanlığı'na bağlanacak olan Teritoryal Savunma Birlikleri (TSB) "gönüllü ve tesbit edilen kişilerden" oluşacak. Polis istihbarat ve özel güvenlik örgütleri ile koordineli bir biçimde çalışacak

olan bu birlikler sanayi ve haberleşme alanında görev üstlenecekler. Evren, Osmanlının avcı birlikleri ile benzetme yaparak açıklamaya çalıştı TSB'ni. Genelkurmay Başkanlığı tarafından yapılan açıklamada "sadece savaş koşullarında düşmanı etkisiz hale getirmek için iç savunma ordusu" işlevini yerine getireceği altı çizilerek belirtildi. Kamuoyu tarafından ise soru işaretleri ile karşılandı bu oluşum. Doğal olarak herkes yaklaşık 1 milyon kişiden oluşmuş bir ordunun yanısıra sayısı 30 bini aşan

Sezgin TEMEL

Köy korucuları gibi bir paramiliter orduya da sahip olan ülkenin niçin yeni bir askeri güce gereksinim duyduğu sorusunu soruyordu.

TSB oligarşinin 12 Eylül öncesi yoğun olarak yaşadığı devrimci halk muhalefeti korkusunu hâlâ üzerinden atamadığının ifadesi olan paramiliter bir örgütlenmedir.

Sivil faşist güçler 12 Eylül öncesi dönemde alabildiğine teşhir olmuş ve bu nedenle kendilerine, cunta tarafından göstermelik de olsa tavrı alınmak zorunda kalmıştı. Ancak cunta bu güçleri hiçbir zaman gözden çıkarmamış, gelecek süreçte uygun biçimlerde yeniden kullanmak üzere yedeğe almıştı sadece. TSB sivil faşist güçlerin bugünkü örgütlenme biçimidir diyebiliriz kısaca. Niçin böyle bir biçim seçildiğine de değinmek gerekiyor.

Oligarşinin sivil faşist güçler üzerindeki dolaylı denetimi kendi aleyhine gelişmeler de yaratıyordu. Sivil faşistlerin yetersiz kaldığı yer ve zamanlarda resmi faşist güçler de devreye girmek zorunda kalmıştı. Bu durum

ordunun yıpranmaya başlamasına yol açmıştı. Kitleleşerek gelişen devrimci mücadele yine de durdurulamayınca son çare olarak 12 Eylül yaratılmıştı! Ordu ancak böylesi dönemlerde gerçek işlevini yerine getirmeliydi. Emperyalizmin içsel bir olgu olduğu ülkemizde ordu iç savaş koşullarına göre düzenlenmiş ve eğitilmiştir. Ne ki ordunun sık sık devreye girmesi onun "milletin ordusu", "mehmetçik" şirin yüzünü yıpratıyordu.

Nitekim 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde ordu büyük ölçüde prestij yitirmişti. 12 Eylül açık faşizmi koşullarında, ülke yönetiminin tüm mekanizmalarında ordu mensupları ile karşılaşan ve kışla disiplinine sokulmak istenen halkın gözünde ordu büyük ölçüde yıpranmıştır. Halka yönelik baskı-terör ve işkencenin bizzat ordu mensupları tarafından uygulamaya konması bu durumun daha da güçlenmesine yol açmıştır.

Evet, TC ordusu 12 Eylül koşullarında son derece yıpranmıştır. MHP'li sivil faşistler teşhir olmuştur. Köy koruculuğu ise başından beri tartışılır durumdadır. Öte yandan siyasi-ekonomik kriz giderek derinleşmekte, oligarşinin geleceği hiç de iyi görünmemektedir. Giderek yükselmeye başlayan devrimci mücadele oligarşinin yarınlara hazırlanmasını zorunlu hale getirmiştir. TSB işte bu noktada gündeme gelmiştir. Halk muhalefetine ve devrimci mücadelenin gelişimi karşısında başlangıçta Ordu devreye sokulmayacaktır. Bunun yerine polis, jandarma ve bunların yetersiz kaldığı yerde, mahallede, köyde, fabrikada vb. görevi TSB'ler üstleneceklerdir. Böylelikle ordunun yıpranmasının önüne geçilecek, ordu en son aşamada, en son çare olarak sahneye çıkacaktır.

"TSB savaş koşullarında işlev görecektir" diyorlar. TC ordusu da "savaş koşullarında" hizmet görmekle görevli ama Türk Silahlı Kuvvetleri'nin İç Hizmet Kanunundaki bir maddeyle Anayasa ve parlamentoyu rafa kaldırarak halka karşı savaş ilan edebiliyor!.. Keza sıkıyönetim mahkemeleri ortada savaş falan yokken siyasi davaları "savaş hali hükümleri"ne göre hızlandırıp keyfi davranışlarına zemin hazırlayabiliyor. Kısacası minareyi çalan kılıfını da uyduruyor.

TSB, yeni sömürge ülkelerin bir çoğunda, özellikle de Latin Amerika ülkelerinde rastlanan paramiliter örgütlenmelerin ta kendisidir. (Nikaragua'da sivil muhafızlar, Salvador'da ölüm mangaları, Haiti'de tontonlar, Arjantin'de

Üstte El Salvador'un 'Teritoryal Savunma Birlikleri' olan ölüm Mangaları, altta "savunulan" halk

TSB 12 Eylül öncesi süreçte baskı, terör ve katliamları ile teşhir olan MHP'nin işlevini görecektir, direk olarak orduya bağlı olduğu halde ordu dışında imiş gibi görünerek de ordunun yıpranmasına neden olmayacaktır.

goriller vb.) Tüm bu oluşumlar halka karşıdır, halkın devrimci muhalefetine boğmaya yönelik işlev görürler. Arjantin egemen sınıfları savunma birliklerinin işlevini şöyle koyuyor: Bunlar dış savaşlara hazırlıklı olmak geleneksel hedefine ek olarak, özel görevleri arasına az gelişmiş ulusları batı uygarlığından kopararak onları komünist boyunduruğuna sokmaya çalışan yıkıcı unsurlara karşı iç savaşı da katmalıdır. Ülkemiz egemenleri bugün Arjantinli dostları kadar açık konuşamıyorlar. Ancak gelecekte yaşanacak

pratik, onlardan pek farkları olmadığıni mutlaka kanıtlayacaktır. Kaldı ki Özel Harp Dairesi'de başlangıçta benzeri açıklamalarla kurulmuştu. Ancak daha sonra istendikleri işlev hepimizce biliniyor...

TSB 12 Eylül öncesi süreçte baskı, terör ve katliamları ile teşhir olan MHP'nin (**) işlevini görecektir, direk olarak orduya bağlı olduğu halde ordu dışında imiş gibi görünerek de ordunun yıpranmasına neden olmayacaktır. Ayrıca polis ve istihbarat örgütleriyle koordineli çalışacaklarının belirtilmesi, oligarşinin varolan muhbir ağını genişleterek daha sistemli, koordineli ve resmi statüye sahip hale getirme çabasını yansıtmaktadır. Böylelikle TSB'ler bu lundukları yerlerde, gelişecek olan en küçük devrimci kıpırdanmayı bile haber verme ve müdahale etme işlevini görecektir. Elbette bu gücün içinde yer alacak "gönüllü ve tesbit edilen kişilerin" çoğunluğunu MHP'li faşistler oluşturmaktadır.

TSB'ne karşı çıkmak tüm ilerici-demokrat ve devrimcilerin görevidir. Emekçi halkımızın örgütlü mücadelesi bu paramiliter örgütlenmeyi de boşa çıkaracaktır.

(*) Teritoryal terimi emekçi halkın kafasını bulandırmak amacıyla bilinçli olarak kullanılmaktadır. (**) MHP'nin yerine kurulan MÇP'nin de devreye girmesi sınıflar mücadelesinin gelişimine bağlıdır. Oligarşi MÇP'yi yedek bir güç olarak her zaman besleyecektir.

ordunun yıpranmaya başlamasına yol açmıştı. Kitleleşerek gelişen devrimci mücadele yine de durdurulamayınca son çare olarak 12 Eylül yaratılmıştı! Ordu ancak böylesi dönemlerde gerçek işlevini yerine getirmeliydi. Emperyalizmin içsel bir olgu olduğu ülkemizde ordu iç savaş koşullarına göre düzenlenmiş ve eğitilmiştir. Ne ki ordunun sık sık devreye girmesi onun "milletin ordusu", "mehmetçik" şirin yüzünü yıpratıyordu.

Nitekim 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde ordu büyük ölçüde prestij yitirmişti. 12 Eylül açık faşizmi koşullarında, ülke yönetiminin tüm mekanizmalarında ordu mensupları ile karşılaşan ve kışla disiplinine sokulmak istenen halkın gözünde ordu büyük ölçüde yıpranmıştır. Halka yönelik baskı-terör ve işkencenin bizzat ordu mensupları tarafından uygulamaya konması bu durumun daha da güçlenmesine yol açmıştır.

Evet, TC ordusu 12 Eylül koşullarında son derece yıpranmıştır. MHP'li sivil faşistler teşhir olmuştur. Köy koruculuğu ise başından beri tartışılır durumdadır. Öte yandan siyasi-ekonomik kriz giderek derinleşmekte, oligarşinin geleceği hiç de iyi görünmemektedir. Giderek yükselmeye başlayan devrimci mücadele oligarşinin yarınlara hazırlanmasını zorunlu hale getirmiştir. TSB işte bu noktada gündeme gelmiştir. Halk muhalefetine ve devrimci mücadelenin gelişimi karşısında başlangıçta Ordu devreye sokulmayacaktır. Bunun yerine polis, jandarma ve bunların yetersiz kaldığı yerde, mahallede, köyde, fabrikada vb. görevi TSB'ler üstleneceklerdir. Böylelikle ordunun yıpranmasının önüne geçilecek, ordu en son aşamada, en son çare olarak sahneye çıkacaktır.

"TSB savaş koşullarında işlev görecektir" diyorlar. TC ordusu da "savaş koşullarında" hizmet görmekle görevli ama Türk Silahlı Kuvvetleri'nin İç Hizmet Kanunundaki bir maddeyle Anayasa ve parlamentoyu rafa kaldırarak halka karşı savaş ilan edebiliyor!.. Keza sıkıyönetim mahkemeleri ortada savaş falan yokken siyasi davaları "savaş hali hükümleri"ne göre hızlandırıp keyfi davranışlarına zemin hazırlayabiliyor. Kısacası minareyi çalan kılıfını da uyduruyor.

TSB, yeni sömürge ülkelerin bir çoğunda, özellikle de Latin Amerika ülkelerinde rastlanan paramiliter örgütlenmelerin ta kendisidir. (Nikaragua'da sivil muhafızlar, Salvador'da ölüm mangaları, Haiti'de tontonlar, Arjantin'de

Üstte El Salvador'un 'Teritoryal Savunma Birlikleri' olan ölüm Mangaları, altta "savunulan" halk

TSB 12 Eylül öncesi süreçte baskı, terör ve katliamları ile teşhir olan MHP'nin işlevini görecektir, direk olarak orduya bağlı olduğu halde ordu dışında imiş gibi görünerek de ordunun yıpranmasına neden olmayacaktır.

goriller vb.) Tüm bu oluşumlar halka karşıdır, halkın devrimci muhalefetine boğmaya yönelik işlev görürler. Arjantin egemen sınıfları savunma birliklerinin işlevini şöyle koyuyor: Bunlar dış savaşlara hazırlıklı olmak geleneksel hedefine ek olarak, özel görevleri arasına az gelişmiş ulusları batı uygarlığından kopararak onları komünist boyunduruğuna sokmaya çalışan yıkıcı unsurlara karşı iç savaşı da katmalıdır. Ülkemiz egemenleri bugün Arjantinli dostları kadar açık konuşamıyorlar. Ancak gelecekte yaşanacak

pratik, onlardan pek farkları olmadığıni mutlaka kanıtlayacaktır. Kaldı ki Özel Harp Dairesi'de başlangıçta benzeri açıklamalarla kurulmuştu. Ancak daha sonra istendikleri işlev hepimizce biliniyor...

TSB 12 Eylül öncesi süreçte baskı, terör ve katliamları ile teşhir olan MHP'nin (**) işlevini görecektir, direk olarak orduya bağlı olduğu halde ordu dışında imiş gibi görünerek de ordunun yıpranmasına neden olmayacaktır. Ayrıca polis ve istihbarat örgütleriyle koordineli çalışacaklarının belirtilmesi, oligarşinin varolan muhbir ağını genişleterek daha sistemli, koordineli ve resmi statüye sahip hale getirme çabasını yansıtmaktadır. Böylelikle TSB'ler bu oldukları yerlerde, gelişecek olan en küçük devrimci kıpırdanmayı bile haber verme ve müdahale etme işlevini görecektir. Elbette bu gücün içinde yer alacak "gönüllü ve tesbit edilen kişilerin" çoğunluğunu MHP'li faşistler oluşturmaktadır.

TSB'ne karşı çıkmak tüm ilerici-demokrat ve devrimcilerin görevidir. Emekçi halkımızın örgütlü mücadelesi bu paramiliter örgütlenmeyi de boşa çıkaracaktır.

(*) Teritoryal terimi emekçi halkın kafasını bulandırmak amacıyla bilinçli olarak kullanılmaktadır. (**) MHP'nin yerine kurulan MÇP'nin de devreye girmesi sınıflar mücadelesinin gelişimine bağlıdır. Oligarşi MÇP'yi yedek bir güç olarak her zaman besleyecektir.

MARAŞ KATLAMI

KAHRAMANMARAŞ

KATLAMI

UNUTULMAYACAK!

Sedat ORAN

*Kahramanmaraş katliamı
Türkiye sınıflar mücadelesi
tarihinde gerçekleştirilen en
kanlı ve en vahşi saldırılardan
biridir... bu katliam emekçi halkın ve
devrimcilerin anılarında ve bilincinde
tazeliğini korumaktadır.*

Kahramanmaraş katliamı Türkiye sınıflar mücadelesi tarihinde faşizmin gerçekleştirdiği en kanlı ve en vahşi saldırılardan biridir. Resmi faşist güçlerle desteklenen MHP'li faşistlerin genç, yaşlı, çoluk, çocuk, kadın, erkek, hamile ayırt etmeksizin halka karşı gerçekleştirdiği bu kanlı katliam, aradan 10 yıl geçmesine rağmen emekçi halkın ve devrimcilerin anılarında ve bilincinde tazeliğini korumaktadır.

K.Maraş katliamı faşizmin baskı, terör ve katliam politikasının doruk noktasını oluşturur. 1978 yılına gelinceye kadar ki süreçte faşizmin saldırıları genelde öğrenci gençliğe yönelik nitelikteydi. Saldırıları tekil düzeydeydi ve toplu kıyım henüz yönelinmemişti. Gelişen süreçte anti faşist mücadelenin kitlesellik ve örgütlülük düzeyinde nitelik sıçraması yapmasıyla birlikte faşizmin yalan, demagoji, baskı ve terör politikalarının artık hızla güç yitirmeye başlaması, oligarşinin vurucu gücü MHP'nin 1978'den itibaren politika değişikliğine başvurmasını gündeme getirdi.

Artık bu tarihten sonra sivil faşist

güçler oligarşinin resmi güçleriyle birlikte yoğun olarak devrimcilere ve halka karşı saldırılara giriştiler. Saldırıların geldiği nokta toplu katliamlar biçimindeydi. Kahvehaneler, dernekler, evler, otobüsler kurşunlanıyor, bombalanıyordu. Mitinglere, yürüyüşlere saldırılıyor, alevi-sünni kışkırtmasıyla mezhep çatışmaları körüklenerek kitle katliamlarına girişiliyordu. Günlük basındaki "anarşi" tablosu 20-30 ölü, yüzlerce yaralıdan aşağı düşmüyordu.

Oligarşinin siyasi ve ekonomik krizi derinleştikçe faşizmin saldırıları da ar-

**Ülkeyi yönetemez
duruma düşen oligarşi
emekçi halkın düzene
yönelik muhalefeti sivil
faşist güçlerin saldırıları
ile dizginleyebileceğini
sanıyordu.**

tıyordu. Ülkeyi yönetemez duruma düşen oligarşi emekçi halkın düzene yönelik muhalefeti sivil faşist güçlerin saldırıları ile dizginleyebileceğini sanıyordu. Fakat emekçi halkın faşist saldırılar karşısında içine düştüğü can ve mal güvenliği sorununda devletin umursamazlığını ve baskıcı yüzünü görmesi, onları devrimci kitle ile bütünleştiriyordu.

Böylece anti faşist mücadele devletin kurumları içinde de yansımaları buluyordu. Memur, öğretmen, polis, gardiyan vb. tüm devlet kurumlarında çalışanlar anti-faşist mücadele içinde saf tutuyorlardı.

Bu gelişim konusunda oligarşi MHP'li faşistlerin saldırılarını boyutlandırmalarına yeşil ışık yakmıştı. Zaten hayatın birçok alanında anti-faşist kitlelerin gücü ve devrimci şiddet eylemleri faşizmin vahşi yüzünü teşhir etme açısından dikkat çekici olmasının yanısıra daha da önemli yanı siyasi tarihsel bir dönüm noktası olmasıydı.

O günlerin "reformist" maskeli CHP hükümeti devrimcilere ve halka karşı gerçek yüzünü K. Maraş katliamıyla

Kahramanmaraş katliamı unutulmamalıdır.

Çünkü Kahramanmaraş'lar salt MHP olgusu ve 12 Eylül öncesi gibi tarihsel kalıplar içinde değil, devletin özü ve biçimi, siyasi, teorik nitelermeleri içinde değerlendirilerek irdelenmelidir. Çünkü devletin biçimi faşizmdir.

birlikte göstermiş ve sıkıyönetim ilan ederek ordunun gücünü resmen devrimcilere ve halka karşı kullanmaya başlamıştı. Sıkıyönetim ilanı aynı zamanda da 12 Eylül açık faşizminin ön habercisi olmuştur. Çünkü ordu iktidara ısındırılmaya başlanmıştır artık. Yine bu tarihten sonra artan faşist saldırı ve katliamların her biri askeri darbe beklentisi ve çağrısını hızlandırmıştır.

Reformist ve revizyonistlerin tavrı ise faşist saldırı ve katliamlar karşısında sürekli "aman provokasyona gelmeyelim" yaklaşımıyla en geri direnme mevzilerine çekilme olmuştur. Yine aynı şekilde ML'lerin sürdürdüğü devrimci şiddet eylemlerine oligarşi ile ağır birliği edercesine "tukaka" demişler, ihbarcılığa varan tutumlara girmekten geri durmamışlardır.

12 Eylül öncesi yakalanması gereken en önemli halka giderek boyutlanan faşist saldırılara karşı anti-faşist mücadele momentini yakalamaktı. O sürecin nesnel koşullarını ifade eden bu anlayış aynı zamanda kitlelerle köklü bağlar kurmayı da beraberinde getirdi. Bu momenti yakalayanlar bugün halk-

la bütünleşirken, nesnel durumu değerlendiremeyenler bunun sancısını bugün çekmektedirler. ,

Bugün sivil faşistler eskisi kadar güçlü değildir. Ancak faşizm devlet biçimi olarak varlığını sürdürmektedir. Günümüzde sınıflar mücadelesinin boyutu şimdilik resmî güçlerin müdahalesiyle engellenebilecek düzeyde görülüyor. Fakat gelişen devrimci mücadele ve emekçi kitlelerin artan muhalefeti karşısında faşizm geçmişten (12 Eylül öncesi) farklı biçimde sivil örgütlenmeye giderek yarınlara hazırlanıyor: Teritoryal Savunma Birlikleri ve Köy Koruculuğu.

Yeni K.Maraş'lar bu kez köy koruyucuları ile, teritoryalleri ile, bunların yetmediği yerde MÇP'leri ile tekrar gündeme getirilecektir.

12 Eylül öncesi süreçte MHP fazla teşhir olduğundan günümüzde faşizm sivil askeri gücünü yeni paramilitar oluşumlara terk ediyor. Hem bu kez MHP gibi dolaylı değil dolaysız denetiminde olan bir sivil faşist güççe.

Bu güçlerin oluşturulmasının ardından yatan gerçek, yükselilecek halk muhalefetinin gelişmesinin engellenerek bastırılmasının sağlanabilmesidir. Devrimci muhalefet yükseldikçe baskı ve zor politikasının bir sonucu olan katliamlar gündemden eksik edilmeyecektir. O yüzden de, K.Maraş katliamı unutulmamalıdır. Çünkü K.Maraş'lar salt MHP olgusu ve 12 Eylül öncesi gibi tarihsel kalıplar içinde değil, devletin özü ve biçimi, siyasi, teorik nitelermeleri içinde değerlendirilerek irdelenmelidir. Çünkü devletin biçimi faşizmdir.

Faşizm yenilmedikçe K.Maraş'lar bitmeyecektir. Yeni K.Maraş'lar bu kez köy korucuları ile, teritoryalleri ile, bunların yetmediği yerde MÇP'leri ile tekrar gündeme getirilecektir.Yeni katliamları önlemenin biricik yolu olan daha ve daha çok güçlü - örgütlü - bilinçli günlere...

FAŞİZM NEDİR?

FAŞİZM NE

ÇÖZÜM 32

İR?

Şu slogan geçmişten bugüne sıkça duyulmuştur: Kahrolsun Faşizm!

Ya MHP'lilerce öldürülen bir işçinin veya öğrencinin cenaze töreninde, ya bir yürüyüşe saldıran polise karşı, ya da yönetime karşı bu slogan hep söylenmiş, yazılmıştır. Çünkü devrimci demokrat mücadelede, işçi köylü ve öğrencilerin karşısına en başta faşizm engeli çıkmıştır.

Faşizmin ne kadar kötü bir şey olduğunu, işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin bir numaralı düşmanı olduğunu hep biliriz. Hatta bizim "faşist" diye nitelendiklerimiz bile kendilerine açıkça "faşistiz" demekten çekinirler. Çünkü faşizm insanların gözünde artık iyice teşhir olmuştur. Örneğin bir Almanya'da Hitler'in başta olduğu faşist iktidar döneminde faşistlerin başta işçi ve emekçiler olmak üzere tüm halka uyguladıkları baskı ve zulüm yönetimi ve hatta vahşet bir bir açığa çıkarılmış ve tüm dünyaya lanetlenmiştir. . Almanya'da faşizm Hitler iktidarının ve ordularının ikinci paylaşımlı savaşındaki yenilgisi ile alaşağı edilmiştir. Dünyada faşizmi açıkça savunan kalmamıştır. Ama sadece adını savunan kalmamıştır. Yoksa faşizmin ortaya çıkmasına neden olan koşullar dünyada yok olmamıştır. Bu nedenle faşizm adını kullanmasa da, faşist olduğundan şüphe edilmeyecek kişi, parti ve iktidarlar, dünya üzerinde henüz hiç de az değildir.

Peki o halde kimdir faşistler, faşizm nedir? Ne zaman ve nasıl ortaya çıkmıştır? Tüm emekçiler olarak bu soruların cevabını iyi bilmek zorundayız. Bize her zaman karşı olan, saldıran ya da saldırmak için hazır bekleyen faşizmi bilmezsek, kendi halklarımız için mücadeleyi nasıl veririz? Bizim karşımızda duranı iyi tanımalıyız ki, mücadelemiz de ona göre olsun, başarıya ulaşsın. Onların ne yapmaya çalıştığını iyi bilelim ki baştan tedbirimizi alalım.

Faşizm en genel ve en kısa olarak şöyle tanımlanır.

Finans oligarşisinin (tekelci burjuvazinin) en gerici, en şövenist, en saldırgan öğelerinin açık baskıcı, kan dökücü diktatörlüğüne faşizm denir.

Tanım elbette her şeyi açıklamıyor, biraz açalım. Tanımdan anlaşılan ilk şey faşizmin belli bir yönetim biçimi olduğudur. Faşizm kapitalizmin bir üst aşaması olan emperyalizm döneminde ortaya çıkmış bir diktatörlüktür, diktatörlüklerin en vahşisi kan dökücüsüdür.

Ama her baskı yönetimi her diktatörlük faşizm olarak nitelenemez. Faşizm

daha farklı yanları olan bir yönetim biçimidir. (Aynı zamanda devlet biçimi). Örnek verelim, insanlığın geçmiş yıllarında birçok kral, padişah vb. döneminde insanlara karşı baskıcı yönetimler uygulanmış, hatta oluk oluk kan döküldüğü olmuştur. Ama bunların hiçbirine faşizm demiyoruz. Çünkü faşizm tekelci burjuvazinin yönetim biçimi olarak 20 yy. içinde ortaya çıkmıştır. Yani bu devlet ve yönetim biçiminin tarihsel ve toplumsal koşulları farklıdır.

Faşizm kanlı bir baskı yönetimidir ama baskı uygulayan her yönetim faşizm değildir. Hatta şöyle söyleyebiliriz: Geçmişten bugüne baskı uygulamayan devlet türü yoktur. C) Çünkü devletin kendisi bir sınıfın diğer bir sınıf üzerindeki baskı aracı olarak ortaya çıkmıştır. Devlet ezeli bir kurum değil. İnsanlar ne zamanki zenginlik açısından, mülkiyet açısından birbirlerinden farklılaşmaya başladılar, yani ne zamanki sınıflar ortaya çıktı, devlet de o zaman ortaya çıktı. Üretim araçlarını elinde tutan sömürücü sınıfların, ezilen yoksul, sömürülen sınıflar üzerindeki baskı aracı olarak işlev gördü.

Eskiden egemen sömürücü sınıf devince köle sahipleri vardı. Sonra onların yerini toprak ağaları ve derebeyler aldı. Ve en son, teknik gelişip fabrikalar ortaya çıkınca bizim burjuvazi dediğimiz sermaye sahipleri, yani patronlar sınıfı ortaya çıktı. Devlete burjuvazi sahip oldu. Devlet burjuvazinin düzenini koruyacak biçimde yeniden düzenlendi. Ne zaman? 18. yy.'dan itibaren.

Burjuvazi ilk olarak iktidarı ele geçirdiği zaman burjuva diktatörlüğünü kurmuş oldu. Ama bu diktatörlük henüz faşizm değildi. Çünkü burjuvazi derebey sınıfını iktidardan devirirken bunu ancak işçi ve köylülerin desteği ile başatabilirdi. Ve bu sınıfların bazı hak ve özgürlüklerini kısmen de olsa tanımak zorundaydı. Öte yandan burjuvazi birleşmiş, bütünleşmiş bir sınıf değildir. Ortak çıkarları olmasına rağmen aralarında tam bir rekabet vardı. Her burjuva daha fazla kazanmak, rakiplerini geçmek, yenmek için tüm gücüyle uğraş veriyordu. Bu şartlarda devlete düşen görev sermaye sahiplerinin birbirleri ile rekabet edebilmesi için en uygun ortamı sağlamaktır. Burjuvazinin istediği buydu. Örneğin devlet bazı burjuva kesimlerin hizmetine girip, diğerlerine karşı onları korumamalı, herkese rekabette eşit şans tanımalıydı. Devleti öyle tek başına kontrolüne alacak, alabileceği gelişmiş bir burjuva kesim yoktu. Bu nedenlerle burjuva diktatörlüğü burjuva sınıf için bir eşitlik ortamı sağ-

FAŞİZM NEDİR?

lamalı, emekçi kesimlere de onların mücadeleleri sonunda bazı özgürlükler tanımalı idi. Öyle de oldu. Bu niteliklerinden dolayı bu burjuva yönetimine burjuva demokrasisi adı verildi.

20. yy.'a gelindiğinde ise, yani 1900'lü yılların başlarında burjuva sınıfının yapısında bazı değişimler olmuştu. Sermaye sahipleri giderek gelişip büyüdüler. Rakiplerini de bu süreç içinde yenilgiye uğrattılar ve kendi şirketlerine bağladılar. Böylece, tekel adı verilen, kendi alanını kontrol edebilecek kadar büyük şirketler ortaya çıktı. Bu büyük şirketler, yani tekeller bankalarla da bütünleşerek tüm ekonomik alanı, üretimi ve pazarı kendi kontrollerine alabilecek duruma geldiler. Tüm burjuva kesime eşit rekabet ortamı sağlayan devletin bu işlevi artık gereksiz hale geldi. Serbest rekabetin yerini ağırlıkla tekelcilik aldı. Devlet de bu büyük tekellerin kontrolüne girmeye başladı. Burjuva devlet yine tüm burjuva sınıfının çıkarlarını koruma yönünde bazı değişimlere uğradı. Ekonomik yaşamın kontrolünü ele geçiren tekeller siyasal yaşamı da aynı biçimde sadece kendi kontrollerine almak istiyorlar ve alyorlardı.

Diğer yandan derebeyliği ortadan kaldırılırken ilerici bir görev yapmış olan burjuvazi artık kendi sömürü düzenini koruma kaygısına düşmüştü. Emperyalizm ve tekelcilik aşamasında kapitalizm sistem olarak genel bir bunalım içine girmişti. Fazla üretim krizi, eksik kapasite kullanımı, işsizlik, enflasyon, pahalılık gibi özellikler zincirleme birbirini doğuran ve kronik bir hal alan durum haline gelmişti. Ekonomik bunalım siyasal ve sosyal bunalıma da yol açmış, açlık, sefalet, işsizlik her yanı sarmıştı. Burjuvazi egemen sınıf olarak yönetimin işlerini tutamaz olmuş, halk kitleleri her yanda memnuniyetsizliğini ifade eden hareketler içine girmişti. Emperyalizmle birlikte burjuvazi artık siyasal planda genelleşmeye başlamış, diktatörlük eğilimleri artmıştı.

Burjuvazi bunalım karşısında çaresizdi. Birtakım reformlar yapmak yer-

ne bütbütün tutuculaşmış, gericileşmişti. Toplumsal gelişmenin açıkça karşısında yer almıştı. Çünkü ilerlemenin kendi sömürü düzenini çökerteceğinden korkmaya başlamış, bu korku da onu bütbütün gerici yapmıştı. Ve bu gericiiliğin en somut biçimi de faşizmdir. Kapitalizm gelişip serpildikçe kapitalizm ortadan kaldıracak toplumsal güç

Finans oligarşisinin (tekelci burjuvazinin) en gerici, en şövenist, en saldırgan öğelerinin açık baskıcı, kan dökücü diktatörlüğüne faşizm denir.

olan proletarya da hem sayısal olarak arttı ve hem de örgütlülüğü ve bilinci gelişti. Proletaryanın iktidarı hedefleyen hareketi her geçen gün burjuvaziyi daha fazla tehdit etmeye başladı. Ve nihayet 1917 yılında dünyada ilk kez bir ülkede, Rusya'da işçi sınıfı iktidarı ele geçirerek kendi yönetimini kürdü. Sosyalizm kitaplardaki teori olmaktan çıkıp maddi bir şey haline geldi. Sosyalizmin kitaplardaki haline bile tahammül edemeyen burjuvazi için bir işçi iktidarının, Sovyetler Birliği'nin ortaya çıkışının ne büyük bir korku ve panik yarattığını düşünmek zor değil.

Sovyetler Birliği'nin temellerinin atıldığı yıllarda tüm Avrupa'da da işçi sınıfı ve yoksul köylülerin devrimci-demokrat hareketi çıkmıştı. Her ülke-

de burjuvazi ecel terleri döküyordu. Bu ülkelerde burjuvazi devrimi engellemeyi basarsa da, artık kendi sömürü düzeninin temellerinin çatırdadığını duymuş, sonunun yaklaştığını anlamıştı.

Bunu anlayınca "eh ne yapalım tarihin gidişi böyleymiş" demedi. Kendi kaderine razı olmadı. Tersine, kendi sömürü sistemini daha fazla nasıl ayakta tutabilirim, devrimi nasıl engelleyebilirim diye yollar aramaya başladı. Çalışan emekçi kesimin sırtından bu dünyada kurduğu cenneti kendi arzusu ile terketmeye hiç mi hiç niyeti yoktu. Tersine, öbür dünyadaki cennete de pek inanmadığından olsa gerek, bu dünyadaki cennetimi ne kadar korursam kârdır dedi ve vargüçüyle korumaya girişti.

Tekelci burjuvazi siyasal yapıdaki hegemonyacılığı, bunalım koşullarında düzeni koruma ve devrimi engelleme kaygısı ile birleşince burjuva egemenliği bir zorbalık yönetimine döndü.

İnsanlık tarihinde alabildiğine gerici, alabildiğine saldırgan ve kan dökücü faşizm işte böyle ortaya çıktı. Gerici ve saldırgan tekelci burjuva sınıfı devleti kontrolü altında tutmasına rağmen kendi istemine uygun bir devlet yönetimini hemen uygulayamazdı. Çünkü başta işçi sınıfı olmak üzere emek-

çi kesim belli bir örgütlülüğe ve bil-

ince sahipti. Karşısına her getirilene kabul etmez, mevcut hak ve özgürlüklerin elinden alınmasına kolayca müsaade etmezdi. Bu nedenle tekellerin ortaya çıkması hemen faşist yönetimlerin oluşmasına yol açmadı.

Faşist yönetimler nasıl oluşmuştu ve iktidar olmuştu? Faşizmi hazırlayan koşulları kısaca gözönüne getirelim.

Kapitalizm emperyalizm çağına girmekle toplumsal devrimlerin, sosyalizmin iktidar olmasının maddi zemini de doğmuştu. Tekelci burjuvazi kendi mezarını kazmaktaydı. Dünyanın ilk proleter devrimi Rusya'da gerçekleşti. Diğer birçok ülkede sınıf mücadelesi yükselmiş, ulusal kurtuluş savaşları da zafere ulaşmaktaydı. Macaristan ve Almanya'da Sovyetler kurulmuştu. İtal-

ya'da işçi ve köylülerin mücadelesi yoğunlaşmıştı. Sosyalizm dünya çapında prestij kazanmaktaydı. Emperyalizm sosyalizmi yaşatmamak için elinden geleni ardına koymazken, Macaristan ve Alman devrimlerini kanla boğarken Sovyetler Birliği'ni abluka altına alıp tecrit etmeye çalıştı. Ama tüm gayretleri boşunaydı. Bir kez proletaryanın mücadelesi zaferle taçlanmış, sosyalist düzenin kurulması yolunda emin adımlar atılmaktaydı. İran, Çin, Türkiye devrimleri (Ulusal Kurtuluş Savaşları) emperyalist sömürgecilğe ağır darbeler vurmuştu. Emperyalizm üretim işleyişinde doğal darbelerini alırken, pazar alanlarının daralmasıyla da yeni yaralar almıştı. İşte bu koşullarda 1922'de İtalya'da faşizm iktidara geldi. Emperyalizmin üretimin iç işleyişinden kaynaklanan genel bunalımı 1929'da dünya çapında en üst boyutlara ulaşmıştı. Bunalım savaş sonrası'nın en sarsıcı, en canalıcı bunalımdı. Artık emperyalizm için burjuva demokrasisi dışında yönetim biçimleri kaçınılmazdı.

Tekelcilik toplumun her alanına el atmış, ekonomi, politika, ideoloji alanında gerici yapısını hakim kılmıştı. Burjuvazinin serbest rekabetçiliğe tekabül eden burjuva demokrasisiyle yönetimi geride kalmıştı. Tabii ki bunu bir çırpıda ortadan kaldıramazdı. Her ülkenin ekonomik-siyasi yapısına uygun olarak, sınıflar arasındaki güç dengeleri, sınıf mücadelesinin seyri, halk muhalefatinin boyutuna göre adım adım toplumsal yaşam faşistleştirilmekteydi.

Ekonomik bunalımın her ülkede yansıyış derecesine göre bunun sosyal sonuçları, yani yoksulluk, işsizlik, açlık kat kat artmaktaydı. Tekeller için tek çıkış yolu kalmıştı. Faşizm! Bir yandan emperyalizmin can düşmanı devrimci mücadelenin güçlenmesi diğer yandan düzeni tehdit eden kendi bunalımı. Kitleler kapitalizmin kendilerine açlık, yoksulluk getirdiğini, uzun deneyleri sonucu görmüşlerdi. Diğer yandan ilk sosyalist devlet kurulmuştu. Eskisi gibi açıktan kapitalizmi savunarak bir yere varamayacağını iyi bilen emperyalizm kendisini inkâr eden sloganlarla ortaya çıktı. Faşist hareketler kapitalizmin düşmanıymış gibi gösterildi. İtalya'da ve Almanya'da faşizm böyle başarı kazandı. Bunalımın yarattığı işsizlik ve yoksulluğu faşist partiler kendilerine demagogik mazelme yaptılar. Başta küçük burjuvazi olmak üzere orta kesimler, sınıflarından kopmuş unsurlar (lumpenler), köylüler, yer yer işçiler faşizmin aldatmacalarına kandılar.

Çünkü faşizm kendilerine iş ve kazanç vaatmekteydi. Bunun yanında 1. paylaşım savaşından yenilgiyle çıkmış İtalya ve Almanya'da kitleler bu yenilginin psikolojisinden milliyetçi sloganlarla faşistlerin peşine takıldılar. İtalya'da "Büyük Roma İmparatorluğu", Almanya'da "Almanya-Avusturya Birliği" k.burjuva kitlelerin milliyetçi duygularına hitap etmekteydi.

İşte bu koşullarda emperyalizmin çökümü faşizm olmuştu.

Tekelci burjuvazinin en saldırgan, en gerici, en şövenist kesimlerinin baskıcı-zorba diktatörlüğü olan faşizm belli bir süreç sonunda devlete egemen olabildi. Faşizmin iktidara olduğu ilk ülkeler, İtalya (1922) ve Almanya'dır (1933). Aynı dönemde Romanya, Bulgaristan, Yugoslavya gibi ülkelerde de faşist diktatörlükler kurulduğu görüldü.

Tüm faşist diktatörlükler tekeli burjuvazinin çıkarlarını en zorba biçimde savunan iktidarlara olarak birbirinden

Burjuvazi bunalım karşısında çaresizdi.

Birtakım reformlar yapmak yerine büsbütün tutuculaşmış, gericileşmişti. Toplumsal gelişmenin açıkça karşısında yer almıştı.

farksızdı. Ancak iktidara geliş biçimleri farklı farklı olmuştu.

Almanya ve İtalya gibi halkın örgütlü olduğu, demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıktığı ülkelerde burjuva demokrasisi köklü, gelenekselleşmiş temeller üzerine oturmuştu. İşçi sınıfının belli bir mücadele geleneği vardı. Demokratik hak ve özgürlükler işçi sınıfının baskısı ile yasalarla güvence altına alınmıştı. Gerici ve saldırgan tekeli burjuvazi bu özgürlüklere el uzattığında emekçi sınıfların sert tepkisine yol açacağını biliyordu. İşte bu nedenlerle, gelişmiş kapitalist birer ülke olan İtalya ve Almanya'da tekeli burjuvazi bir çırpıda orduya dayalı bir darbe ile faşizmi örgütleyecek durumda değildi. Bunun yerine halk içinde belli bir kesimi kendi yanına çekmek yolunu tercih etti. Bu amaçla faşist programa sahip partilerin elindeki tüm olanaklarla parasal ve dev-

let olanakları ile destekledi. Faşist partiler halkı yanına çekmek için gerçek amaçlarını gizlediler. Hatta o dönem geniş yığınların sosyalizme olan sempatisinden yararlanmak için kendilerine "sosyalist" demekten bile kaçınmadılar. Alman faşist partisinin ismi "Nasyonal Sosyalist İşçi Partisi"dir. Sosyalizmin can düşmanı olan Hitler Faşizmi kitleleri yanıltmak için "Sosyalist" tanımını partilerine eklediler. Böylece hem gerçek amaçlarını gizliyor, hem de geniş yığınların desteğini almayı umuyorlardı. Halkın içinde bulunduğu zor durumu istismar ederek onlara ne olduğu belirsiz bir kurtuluş vaad ettiler. Taraftar bulmak için kullandıkları başlıca yöntemler yalan, demagoji ve terör idi. Yani aldatıldığını aldatmak, aldatmadığını ise terör ile sindirmek. Böyle yöntemlerle faşist partiler küçük mülk sahibi kesimlerin zanaatkar ve küçük çiftçilerin sınıf dışı unsurların önemli bir kesiminin desteğini almayı başardı, hatta kimi ülkelerde işçi sınıfı içine bile sızabildi.

Onların başarısında sosyal demokrat ve sosyalist partilerin halkı bilinçlendirme ve faşist teröre dur deme konusunda çok yetersiz kalmalarının önemli bir rolü oldu. Sosyal demokratların uzlaşmacı ve teslimiyetçi tavrı faşistlerin yükselişini kolaylaştırdı.

Faşizmin iktidara olduğu ülkelerde sosyal demokrasinin tarihsel sorumluluğu vardır. Sosyal demokrasi faşizm tehlikesine karşı kitleleri uyarmadığı gibi, onun elini kolunu bağlayarak faşizmin iktidara olmasını kolaylaştırmaktadır. Faşizme tavır konusunda sosyal demokrasi ne yaptı? İki örnek vereceğiz:

Almanya'da faşizmin iktidara gelmesinde sosyal demokratların rolü yadsınamaz. Sosyal demokratlar önce 1919 Alman devrimini kanla bastırarak, halk güçlerinin güçten düşmesine, iktidarı yitirmelerine ve faşizme yolun açılmasına yol açmışlardır. 1919'da gelişen hareket sosyal demokrat bakanlarca acımasızca ezilmiştir. Bununla da yetinmemişler, Hitler'in "Anayasa'ya uygun" yollardan iktidara gelmesine hiçbir biçimde karşı olmadıklarını o dönem açıklamışlardır. Hitler, başta komünistler olmak üzere engel olarak gördüğü güçlere saldırır, ev sokak hakimiyetini ele geçirmeye çalışırken, Sosyal Demokratlar, "Hitler"i işini kolaylaştırıyorlardı.

Nitekim Hitler iktidarı aldıktan sonra bile, bir sosyal demokrat lider; "Hitler gibi insan sosyal demokrasisiz bir şansölye (başbakan) olmak

FAŞİZM NEDİR?

istemeyecektir" yine bir başkası "Nasyonal-sosyalistlerden önce sosyal demokratların büyük hizmetleri oldu. Çünkü Hitler sosyal demokratların politikası sayesinde iktidara geldi." Bu sözler, sosyal demokratların Alman faşistleri ile olan işbirliği politikasını ele veriyor.

Sosyal demokratlar, Hitler iktidardan anlayış (!) beklerken Hitler iktidara iyice yerleşiyor ve bu kez de sosyal-demokratlara saldırıyordu. Faşizmin teröründen geç de olsa sosyal demokratlar da nasibini alıyordu.

• 1973'de Şili'de, Ailende yönetiminin devrilmesinden sonra iktidara gelen Faşist Pinochet cuntasının askerleri, sokaklarda kitapları yakarken.

Diğer örnek ülkemizden olacak: 12 Eylül öncesi sivil faşistler ayırım gözetmeden tüm halk kesimlerine saldırırken CHP halka "sakin olmaları, şiddete başvurmamaları ve eylemlerin -sol- yanında yeralmamalarını" söylüyordu. Bu şuydu; Faşistler saldırın, sizi öldürsün, yeni mevziler kazansın ama siz sesinizi çıkarmayın diyor, faşizme karşı mücadele eden, halka çağrı yapan devrimcileri de "sol terörist" vb. gibi sıfatlarla niteliyor, faşistlerle aynı kefeye koyuyordu. CHP faşizme karşı geniş yığınların elini-kolunu bağlayarak onları etkisizleştiriyordu, faşistlerin işini kolaylaştırıyordu. Bu durum faşistlerin yeni mevziler kazanması, halkın pasifikasyonu demekti.

CHP hükümet olduğu dönemde bile . bırakalım ciddi olarak sivil faşistlerin üzerine gitmeyi sınıf mücadelesini bastırmak için birçok yeni yasa çıkardı. Faşist kurumlaşmayı hızlandırdı. Üstelik sıkıyönetim ilanı da o dönemde oldu.

Sonuç olarak sosyal demokrasiye karşı uyanık olmalı ve onların kitleleri uyutmasına, etkisizleştirmesine izin vermemeliyiz.

Faşist partiler belli bir kitlesel güce ulaşınca, İtalya'da 1922'de ve Almanya'da 1933'de hükümet kurma görevini, parlamento faşistlere verdi. Hükümeti ele geçiren faşistler bununla yetinmediler. Çeşitli bahaneler kullanarak önce komünistleri, sonra diğer solcuları ve en nihayet tüm partileri -kendilerinininki hariç- kapattılar. Azgın bir terör uygulayarak, tüm muhaliflerini safdışı ederek, belli bir süreç sonunda devlete tek başlarına egemen oldular.

Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavya gibi ülkelerde ise faşizmin iktidar oluşu aşağıdan yukarı bir tırmanışın sonucu olmadı. Doğrudan darbeler yoluyla oldu. Tekelci burjuvazi bu ülkelerde ordu, polis, bürokrasi gibi kendi denetiminde olan devlet kurumlarına dayanarak faşizmi örgütledi. Kitle desteğini ise devleti ele geçirdikten sonra, devlet aracılığıyla kazanmaya çalıştı. Bu ülkelerde faşizmin böylesine yukarıdan aşağı örgütlenebilmesi nasıl mümkün olmuştu? Bunun nedenini bu ülkelerde henüz burjuva demokratik anlamda bir düzenin kurulmamış ve demokratik hak ve özgürlüklerin yerleşmemiş olmasında aramak gerekir. İşçi sınıfı da çok güçlü bir yapıya ve mücadeleye geleneğine sahip değildi. Halk bilinç olarak geriydi. Henüz burjuva anlamda bile geniş özgürlükleri tatmamıştı. Tekelci burjuvazi baskı ve yasaklara dayalı bir düzen getirirken bunun kendinden ne-

ler götürdüğünün halk yeterince farkında değildi. Faşist darbelerle karşı hiçbir karşı koyma olmadı demek de yanlış olur. Örneğin Bulgaristan'da Eylül 1923'de faşist darbeden 3 ay sonra bir ayaklanma oldu. Ama faşizme karşı koyan güçler onu alaşağı edecek güçte olamadılar. Ayaklanma bir süre sonra bastırıldı. Yenik halk güçleri üzerinde faşizmin egemenliği büsbütün pekişti. Bu duruma bakıp emperyalizm çağında her zaman faşizm iktidarı alırsanız bir düşünceye sahip olmamalıyız. Tabii ki bu ileri kapitalist ülkeler için ge-

Halkın içinde bulunduğu zor durumu istismar ederek onlara ne olduğu belirsiz bir kurtuluş vaad ettiler. Taraftar bulmak için kullandıkları başlıca yöntemler yalan, demogoji ve terör idi. Yani aldatabildiğim aldatmak, aldatamadığını ise terör ile sindirmek.

çerlidir. Günümüzde yeni sömürge ülkelerde ise faşizm zorunlu bir yönetim biçimi olarak kendini göstermektedir.

Faşizmin 1922'lerden başlayarak birbiri peşi sıra iktidarı olması faşizmin iktidarını engelleme yollarının olmadığını göstermez.

Faşizmin iktidarı olduğu ülkelerde özellikle komünist partilerin yetersizlikleri, yanlış politikaları ve tutumları, faşizmi küçümsemeleri, faşizmin işini kolaylaştırmıştı. İşçi ve köylülük faşizme karşı doğru bir politika etrafında örgütlenmemiş, gençlik faşizme terk edilmiş, mücadeleye çekilememişti. Buna karşın faşizmin hızlı ilerleyişi yıllarında Fransa ve İspanya'da geçici de olsa faşizmin iktidara gelmesi engellenebilmişti. Fransa'da 1934'de faşist ayaklanma komünist partilerin faşizme karşı olan yığınları örgütlemesiyle başarı kazanamamıştı. Bu dönemde Fransız devrimcileri cephe politikalarıyla halkı faşizmin önüne dikebilmişti. İspanya'da Franco'nun faşist darbe girişimleri ve ayaklanmaları faşizm karşısında Cumhuriyetin korunması politikasıyla 3 yıl süren bir iç savaşla engellenebilmişti. İç

savaş sonunda Franko iktidara olsa da Fransa ve İspanya örnekleri faşizme karşı mücadele edilmesiyle faşizmin zararının engellenebileceği görülmüştür.

İster parti çalışması yoluyla ve seçimle ve isterse darbe yoluyla olsun faşizm gerçek niteliğini her yerde iktidara geldikten sonra gösterdi.

Tekelci burjuvazinin bunalımı atlama-ması için, para kasalarını doldurabilmesi için, emekçi kesim azgın bir sömürü cenderesi altına sokuldu. Emekçi halkın her türlü hak ve özgürlükleri yok edildi; Askerliğini yapanlar bilir. Ordu-

Yeni sömürge ülkelerdeki devlet biçimi sömürge tipi faşizmdir. Ülkede sürekli faşizm vardır. Bu emperyalizmin II. Dünya Paylaşım Savaşı'ndan yıpranmış ve birçok sömürgesinde denetimi zayıflamış veya kaybedilmiş, sömürge ülkelerle ilişkilerinin yeniden düzenlenmesi planı uygulanmıştır.

da bir asker ne emredilirse sorgusuz sualsiz onu yapmak zorundadır. Üretim ve çalışma alanlarında olsun seçip-atadığı yöneticilerin egemenliğindeki mesleki örgütlerin insiyatifinde faşizmin egemenliği altında, kışla disiplini ile yönetilen işçiler düşük bir ücretle ölesine çalışmak zorunda idiler. Grev, gösteri vb. herhangi türden bir hak arama özgürlükleri olmadığı gibi, yaşam şartları da çok kötü idi.

Faşizm kendi egemenliği için tehlike gördüğü insanların düşünmesine bile karşıydı. Binlerce kitap faşistlerinkiler hariç, toplatıldı, yok edildi, ilericiler ve aydın düşünceli insanlar hapishanelere dolduruldu, çoğu katledildi.

Faşizm iktidara gelirken kullandığı demagoji ve terör iktidarda iken daha da etkinleştirilerek kullanıldı. Kitle psikolojisinden yararlanılarak, halk faşizmin ve tekelci burjuvazinin amaçlarına alet edildi. İtalya ve Almanya Birinci Dünya Savaşı'ndan çıkarken birçok sömürgesini kaybetmişti. Tekelci sermaye büyük bir sabırsızlıkla eski sömür-

gelerini ve hatta daha fazlasını ele geçirmek istiyordu. Faşizm ırkçı, söven politikalarla propagandalarla halkı savaşa hazırladı. Üstün ırk safsatası ile bütün dünyanın patronu olmaya kalktı. Faşistlerin ve onların arkasındaki emperyalist tekellerin bu hayalleri, ikinci Dünya Savaşı'nda milyonlarca insanın canına mal oldu.

Faşizm halka sadece ve sadece acı, yoksulluk, açlık ve savaşlarda akıtılan kan ve ölüm getirdi. En utanç verici insanlık suçları, işkenceler, soykırımlar toplama kampları faşizmin ürünü oldu.

Bu gelişmeler sonunda anlaşıldı ki: —Suratlarındaki maske ne olursa olsun, kendilerini hangi biçimde tanıtır-larsa tanıtınsınlar, faşizm egemen sınıfların emekçi halk kitlelerine yöneltebileceği en azgın saldırıdır.

—Faşizm dizginlenmemiş bir ırkçılık ve yağma savaşındır.

—Faşizm kudurmuş bir gericilik ve karşı devrimdir.

—Faşizm işçi sınıfının ve bütün emekçi halkın en korkunç düşmanıdır.

Almanya, İtalya ve Balkan ülkelerinde faşizm ikinci Dünya Savaşı sonunda yıkıldı. Ancak tekelci burjuvazinin egemenliği değil, yıkılan. Devrimini yapmış ve proletaryanın iktidarı ele geçirdiği ülkelerin dışındaki birçok ülkede faşizmin arkasındaki güç, gerici ve zorba tekelci burjuvazi egemenliğini sürdürüyordu. Almanya'da faşist hareketi destekleyen Krupp, Theyssen gibi tekeller bu günde varlıklarını güçlü biçimde devam ettirmektedirler. İnsanların toplu olarak yakıldığı, zehirlendiği "fırın ve gaz odaları" yapmakla da ünlü olan bu tekeller faşizmin yenilgisine karşın ellerindeki ekonomik güç sayesinde varlıklarını korudular ve bugün de halkları sömürmeye devam ediyorlar.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, gelişmiş kapitalist ülkelerde, faşizmin zulumünden gerekli dersleri çıkaran halklar, faşizmin tekrar gelmemesi için daha bilinçli hale gelmişler ve örgütlenmişlerdi. Bu ülkelerde tekelci burjuvazi faşizmi tekrar örgütleyemedi. Halkın taleplerini, başka ülkelere elde ettiği sömürsünün bir kısmını halka vererek kısmen karşılama yoluna gitti. Halka sopa yerine havuç verme politikasına geçerek, sömürü düzenini bu politikanın üzerine oturttu. Halkın memnuniyetsizliğini böylece gidermeye çalıştı. Almanya'da yakını olanlar bilir. Orada işçi ve memur ücretleri bizim ülkemize göre çok daha yüksektir. Bu da işçilerin tamamen olmasa bile hayatlarından memnun olmasına yol açar.

Ama elbette Almanya ve Almanya gibi gelişmiş kapitalist ülkelerde işçilere yüksek ücret verilebilmesinin nedeni, bu ülkelerin geri kalmış ülkeleri sömürsüdür. Bu aynı bir konu buna burada girmeyeceğiz.

Gelişmiş kapitalist ülkeler kendi halklarına kısmen iyi bir yaşam verebiliyorlar. Bunu başka ülkeleri sömürerek karşılıyorlar. Peki ya geri kalmış, yoksul, sömürülen ülkelerde ne oluyor? Ona bakalım.

Evet Türkiye gibi geri bırakılmış ülkelerde, egemen sömürücü sınıflar hal-

• Faşizmin sivil halka uyguladığı terör, onun vazgeçilmez yöntemlerinden biridir. Yukarıda, Uganda'daki İdi Amin rejiminin katlettiği bir köylü.

FAŞİZM NEDİR?

ka ne veriyor? Ne verebilir? Cevabı çok açık: Hiçbir şey. Çünkü geri bırakılmış ülke halkları hem emperyalist tekel-ler ve hem de yerli sömürücü sınıfların sömürüsü altındadır. Yani ikili bir sömürüdür söz konusu olan. Örneğin, Türkiye işçisi ve köylüsü çalışacak ki, hem yabancı patronların kasası dolsun ve hem de onun yerli işbirlikçileri Koç'ların, Sabancı'ların kasası dolsun. Bu ise yoğun sömürü demek, ücretlerin çok düşük, mal fiyatlarının çok yüksek ol-ması demek.

Halk böyle sömürülmeye kendiliğin-den razı olur mu? Olmaz elbette. O da daha yüksek ücret ister, demokratik hak ve özgürlükler ister. Ama alamaz. Egemen sınıfların bu taleplere cevabı baskıcı ve zorba bir yönetim ile halkı susturmaya çalışmak olur. Egemen sınıfların düzeni sürekli bir bunalım içindedir. Bu bunalım zaman zaman ağır-laşır. Egemen sınıflar bunalımın yükü-nü çeşitli yöntemlerle emekçi kesimle-re yıkarlar. Ekonomik sorunlara çözüm olsun diye hazırlanan istikrar tedbirle-rinde en önemli madde, hep işçilerin ücretini daha da kısmaktır. Bunalımlar işçileri daha çok çalışmaya ve daha az tüketmeye zorlayarak aşılımaya çalışı-lır. Bunun böyle olabilmesi için de baskı rejimine yani faşizme ihtiyaç duyarlar. Halka her geçen gün daha da kötüle-şen açlık ve acı dolu bir yaşamı başka türlü kabul ettirebilirler mi?

Geri kalmış ülkelerde, iç dinamizmi-ye gelişmiş tekelci burjuvazi yoktur. Ama emperyalist tekellerle ortaklık ha-linde olan ve onların desteği ile ege-menliğini sürdürebilen işbirlikçi tekelci burjuva sınıfları vardır. Bu sınıflar ge-nellikle toprak ağaları -büyük toprak sahipleri- ve tefeci - tüccar kesimin en irileri ile ittifak halinde geri kalmış ül-kenin egemen sınıflarını oluştururlar. Bu ittifaka **Oligarşi** denir. Oligarşiler, gerici ve zorbalıkta gelişmiş tekelci burjuva gruplarından hiç de geri kal-mazlar.

Geri kalmış ülkelerin tamama yakını bugün emperyalizmin yeni sömürgesi haline gelmiştir. Yani görünüşte bağımsız; ama ekonomik kültürel askeri... vb. her açıdan emperyalizme bağımlı. Yeni sömürge ülkelerde oligarşi dediğimiz egemen sınıflar kendi sömürü düzenle-rini baskı ve zorbalığa dayalı biryönetim ile sürdürebiliyorlar. Yani Faşizm ile. Bu ülkelerdeki baskıcı ve zorba yönetim bi-çimi faşizmden başka bir şey değildir.

Yeni sömürgelerdeki faşizm bir Al-manya ve İtalya'dakinden bazı biçim-sel farklılıklar gösterir. Ve bu farklılık-lardan dolayı "sömürge tipi faşizm"

**Kısacası yeni sömürge
ülkelerde zaman zaman
oluşturulan parlamenter
sistemler göstermelidir.
Halkın tepkisine yol
açmamak ya da tepkisini
hafifletmek için
kurulmuştur.
Parlamenter sistem gibi
varolan bazı hak ve
özgürlükler de
göstermelidir, kısmidir.**

denir.

Yeni sömürge ülkelerdeki devlet bi-çimi sömürge tipi faşizmdir. Ülkede sü-rekli faşizm vardır. Bu, emperyalizmin II. Dünya Paylaşım Savaşı'ndan yıpran-mış ve birçok sömürgesinde denetimi zayıflamış veya kaybedilmiş, sömürge ülkelerle ilişkilerinin yeniden düzenlen-mesi planı uygulanmıştır. Bu yeni dü-zenlemelere uygun devlet de yukarıdan aşağıya nitelik değişimine uğratılma sü-recine girmiştir. Yeni-sömürgelerde egemen güçler toplumsal bir alt-üst oluş yaşamadıklarından güçsüz ve za-yıftırlar. Emperyalist çağda tekelci burjuvazi içte gerici dışta emperyalist ol-duğundan, kendine bağımlı ülkelerde-ki burjuvaziyi bağımsız gelişmesinden alıkoyar. Bu burjuvazi de güçsüz oldu-ğundan emperyalizme ve içteki diğer egemen güçlere (toprak ağaları, tefeci-ticaret burjuvazisi) kafa tutamaz. Dış-ta emperyalizmle ilişkileri bağımlılık-işbirlikçilik temelinde gelişirken içte de iktidarı diğer egemen güçlerle paylaş-mak zorundadır. Böylece tekelci ser-maye büyük toprak sahipleri ve tefeci ticaret sermayesinin en elit kesimleri-nin oluşturduğu egemen sınıflar ittifak-ına oligarşi diyoruz. Bunlar ülkenin ekonomik alt yapısında egemendirler. Siyasi iktidar da bunların çıkarlarını sür-dürecek biçimde yeniden düzenlenir. İçteki zayıflıkları, dışa bağımlılıkları yö-netim biçiminde sürekli zor-baskıyı ge-rektirir, işte bu istikrarı ve varlığını ko-rumak için halk kitlelerinin en küçük sosyal uyanış hareketine karşı, baskı-terör ve pasifleştirme politikasıyla, temel demokratik hak ve özgürlüklerin her an ortadan kaldırılacağı, sürekliliğinin hiç-

bir garantisinin olmadığı ülkelerde yö-netim, sömürge tipi faşizmdir. Bu açık ve gizli biçimde uygulanır. Gizli duru-mu, demokratik hak ve özgürlüklerin görünüşte olduğu, bazı örgütlenme seçme ve seçilme hakkının olduğu, çı-kışmadığı durumda terörcü yüzünü si-nirli tutmaya çalışan dönemdir. Açık bi-çimi, emperyalizmin ve işbirlikçi ege-men güçlerin ekonomik siyasi bunalı-mının arttığı, halk muhalefetinin düze-ni ileri bir toplum dönüşümü için de-ğiştirmeye zorladığı mücadelesini yükselt-tiği dönemde gündeme gelir. Bu genel-likle askeri cuntalarla olurken sivil gö-rünümlü hükümetlerde bir görüntü ola-rak cuntadan devir aldığı kurumları ve yönetimi sürdürebilirler. Faşizmin bu ül-kelerde iktidara gelmesi metropol (ge-lişmiş ileri kapitalist) ülkelerdeki gibi alt-tan yukarı kitle tabanı oluşturarak dev-lete hakim olma şeklinde değil, ekono-mik ve siyasi gücü elinde tutan oligar-şi ve emperyalizmin yukarıdan aşağı-ya devleti ve diğer kurumları faşistleş-tirmesi şeklindedir. Emperyalizm ve oli-garşi bürokrasi, polis ve orduyu dene-timine alıp bunları faşistleştirir... Bu farklılıkları bilmeyenler bazen faşizmin varlığından bile şüpheye düşüp yanlış tesbitler yapabiliyorlar.

Faşizm uygulamalarıyla kendini gös-termiştir. Faşizmin ne olduğunu uygu-lamalarından yola çıkıp tanıyamayız. Bu yanlıştır. Sınıf mücadelesinin gerisin-den gelmektedir. Faşizme karşı mücadele için düşmanı çok iyi bilmeli onun kimli-ğini iyi tanımalıyız. Oportünist ve reviz-yonistlerin genellikle faşizmi bir hükü-met değişikliği Hitler, Mussolini (Ülke-mizde Türkeş) kişiliklerinde ararlar. Fa-şist hükümet nasıl iktidar olduysa ko-layca değiştirebilirler, Hitler, Mussolini olmasaydı faşizm de olmazdı gibi saf-ça düşüncelerle kendilerini ve kitleleri aldatırlar. Faşizmin tekelcilikle bağlan-tısının kurulamaması, onun bir devlet biçimi olduğunun görülememesi yıkıl-masının mücadele sonunda olacağı gerçeğini örtbas eder. Bu tür değerlen-dirmeler sonunda "faşizm saldırtıyor kan döküyor elimiz kolumuz bağlı ne ya-pabiliriz ki?" gibi düşünceleri doğura-rak kitleleri kadercilığe boyun eğmeye iter. Bu yanlışlıklara düşmemek için fa-şizmi iyi tanımlamalıyız ve emperyalist-kapitalist ülkelerdeki klasik faşizm ile yeni-sömürgelerdeki faşizmin arasın-daki farklılıkları da bilmeliyiz.

Öyleyse nedir bu farklılıklar?

Öncelikle şu gerçeği gözönüne al-makta yarar var. Faşist yönetim biçimi her ülkede öz olarak aynıdır. Ki bu özü faşizmi tanımlarken ifade etmiştik. Bu

öz değişmemesine rağmen, faşizm her ülkenin kendi özgül koşullarından kaynaklanan biçimsel farklılıklar gösterir. Örneğin birçok yeni-sömürge ülkede askeri-cunta yönetimleri vardır, bunların kimisinde askerler geri plana çekilmesine rağmen fiilen yönetime egemendirler. Ve kimilerinde de rejim göstermelik bir parlamento ile belli ölçülerde "demokratik" bir görünüme büründürülmüştür.

Yeni-sömürge ülkelerdeki faşist yönetimin ilk özelliği faşizmin İtalya ve Almanya'da geçmiş dönemlerde olduğu gibi aşağıdan yukarıya doğru iktidara gelmiş olmamasıdır. Yani bu ülkelerde faşizm faşist bir partinin iktidarı ile oluşmaz. Tersine daha çok Balkan ülkelerindeki faşizmin iktidara gelişine benzer. Yani yukarıdan aşağıya örgütlenmiştir faşizm.

Bu nasıl gerçekleşir?

Yeni-sömürge ülkelerde her şeyden önce gelişmiş bir işçi sınıfı ve köklü bir mücadele geleneği yoktur. Ülke henüz burjuva demokratik devrimini dahi yapmamış ya da tamamlamamıştır. Bunun anlamı şudur: Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi işçi ve köylü halk feodal ağalara karşı verilen demokrasi mücadelesi içinde yer almamıştır. Böyle bir mücadelenin sonucu kazanılan çoğu hak ve özgürlüklerden habersizdir. Durum böyle olunca emperyalizm ile ortaklık halinde palazlanan işbirlikçi tekelci burjuva sınıfı, kendi gerici ve faşist düşüncesini devlet kurumlarına rahatlıkla empoze eder. Nasıl olsa ona dur diyebilecek bir toplumsal muhalefet olmayacağından emindir. Devlet kurumları faşistleştirilirken kendisine, yabancı tekel-yol gösterici ve destek olurlar. Emperyalizm ve oligarşi önce bürokrasi, ordu ve polis gibi devletin önemli kurumlarına el atarlar ve ele geçirirler. Giderek yasama ve yargı organlarında bürokrasi içinde etkinlikleri artar. Yargı ve yasama, yürütme gücünün, yürütme gücü de oligarşinin tam ve kesin kontrolüne ve hizmetine girer. Emekçi halk kesimlerinin siyasal yaşam içindeki etkileri en alt düzeydedir. Sömürge tipi faşist yönetimlerde parlamenter sistemin bazı kurumlarına izin verilir. Çeşitli partilerin kurulmasına izin verilir, halka düzenin savunucusu temsilcileri parlamentoya göndermesi için oy kullanma hakkı verilir. Ancak bu siyasal partiler ve seçim yasaları öyle bir şekilde düzenlenmiştir ki, oligarşinin ci-

Faşizmin tekelcilikle bağlantısının kurulamaması, onun bir devlet biçimi olduğunun görülememesi, yıkılmasının mücadelesi sonunda olacağı gerçeğini örtbas eder.

karlarına zarar verebilecek parti ve kuruluşlara sistem içinde yaşam hakkı tanınmaz. Varolan siyasal partiler ve seçim sistemi halkı yönetime katmak için değil, tersine uzak tutmak için oluşturulmuştur. Oligarşinin 'A' adamı veya 'B' adamı arasında tercih yapmaktan öte bir anlam taşımayan bir seçim sistemi vardır. Kaldı ki, ülke yönetiminde seçilmiş insanlar kadar seçilmemiş insanlar da söz sahibidir. Üst düzey askeri şefler, polis şefleri dolaylı ya da doğrudan her zaman yönetimi denetlerler. Orgeneralleri ve polis şeflerini ise halk seçmez.

Bu tür ülkelerde ordu ülkede belirleyici söz sahibi durumdadır. Şu aldatmaca hiçbir zaman gerçek değildir. "Asker, ülkenin dış güvenliğini korumak için vardır..." "Askerin yeri kışladır" vb. Ordu politik bir güçtür. Bu konumunun gereği ülkede politikada son sözü hep o söyler. Emperyalizme direk bağlıdır. Emperyalizm karşısında politikacıların yaptığı politik manevralara hemen hemen hiç girmez. Tüm araç-gereçlerini emperyalizm sağladığından ülkedeki emperyalizmin çıkarlarını en iyi ordu korur. Latin Amerika ülkelerinde bu çok daha belirgindir. Cuntalar döneminde bu durum açıkça görülür.

Bu ülkelerde ordu yönetimin ayrılmaz parçasıdır. Ulusalılığı görünürdedir artık. Bizatihi emperyalizmin denetiminde ve bir iç savaş ordusudur. İçerde sınıf mücadelesine karşı yetkinleştirilmiştir. Emperyalizmin çıkarlarının koruyucusu ve kollayıcısıdır.

Çeşitli devlet kurumları vasıtasıyla ordu yönetim içindedir. Sıkıyönetimler, açık faşizm dönemleri hep ordunun ağıktan yönetiminde olduğu dönemlerdir.

Son yıllarda ordu oluşturulan ekonomik yapılarla, ekonomik yaşam içinde de faal bir rol oynamıştır. Bugün bir OYAK'ın, ordu vakıflarının, ASELSAN vb. gibi kurumların, TUSAŞ'ın malvarlığı ve ekonomik alanda oynadığı rol küçümsenemez. Bir OYAK gerek Renault otomobilleri gerekse birçok alanda payı ve yatırımlarıyla, ortaklıklarıyla dev gibi bir kurum olmuştur. Bu anlamda ordunun üst tabakası bu ticari bağlantılardan önemli ölçüde yararlanmaktadır.

Ayrıca Türkiye hakim sınıfları Genelkurmay Başkanlarını, Kuvvet Komutanlarını sürekli ödüllendiriyor. Emekli olan bu tür generallere ya banka yönetiminde ya da şirket yönetiminde bir iş veriliyor. Ve yarınlarnı da garanti altına alıyorlar.

Kısacası yeni sömürge ülkelerde zaman zaman oluşturulan parlamenter

• İspanyol halkı faşizme karşı, uzun yıllar zorlu ve kanlı bir savaş vermiştir. Madrid'in Montaña kışlasına saldıran sivil halk, bu savaşın bedelini ödemeye hazır ve ödedi.

FAŞİZM NEDİR?

sistemler göstermelidir. Halkın tepkisine yol açmamak ya da tepkisini hafifletmek için kurulmuştur. Parlamenter sistem gibi varolan bazı hak ve özgürlükler de göstermelidir, kısmidir. Bu görünüşün arkasında oligarşinin değişmez baskıcı ve zorba yönetimi gizlidir. Yani faşizm.

Parlamenter sistem oturmuş, sınıfsal dengeler üzerine kurulmuş değildir. Böyle olduğu içindir ki zaman zaman ortadan kaldırılabilir. Böyle olduğu zaman faşizm üzerindeki örtü kalkmakta, faşizmin açık icrasına geçilmektedir. Örneğin ülkemizde bir 12 Mart ve 12 Eylül askeri darbeleri böylesi dönemlerdir. Faşizmin açıkça icrasına geçmiştir. Aynı türden değişimler Latin Amerika ülkelerinde de sıkça görülmektedir. Örneğin "demokrasiye geçtik" diye bayram eden Arjantin halkı, işkenceci subayların yargılanmasını isteyince gerçeği gördü. Halkın "seçtiği" iktidar, işkencecilerin yargılanmasından, ordunun karşı çıkması üzerine vazgeçtiler. Böylece "demokrasinin" de nereye kadar demokrasi olduğu, onun bir görüntü olduğu ortaya çıktı. Örneğin Türkiye'de 12 Eylül yönetimi, 12 Eylül döneminde yaptıklarından hesap sorulamayacağı kıtasını getirdi. Yönetime geçen, yani sivil görünümlü ANAP hükümeti de bunun üzerine gitmemiştir. Ama demokrasi kelimesi dillerinden eksik olmuyor. Yönetimin arkasında generaller-

MHP de, MÇP de parti programları, amaçları ve yaptıkları ile faşist olduklarını apaçık göstermişlerdir. Ama MHP ve MÇP faşist olan tek kurumlar değildir. Faşizm esas olarak devlet kurumlarında örgütlenmiştir.

rin ağırlığı duyulmasına rağmen gerçek egemenler generaller değil oligarşidir. Generaller sadece oligarşinin çıkarlarını savunan, onun hizmetkârı olan kişilerdir.

Faşizmin açıkça icra edildiği cunta dönemleri, genellikle bunalımın arttığı, devrimci hareketin yükseldiği, halkın demokratik taleplerinin güçlendiği ve emperyalizm ile ilişkilerinin o günkü durumuna göre sözkonusu olur. Böyle dönemlerde parlamento, partiler, seçimler vb. ile birlikte kısmen verilmiş olan demokratik hak ve özgürlükler de gaspedilir. Baskı ve yasaklar artar. Yönetim kendi koyduğu yasaları bile tanımayarak tam bir keyfiyete, serbestliğe

sahip olur. Bir kılıfını bulup, yönetime el koyma hakkını kendinde gören generallerin iki dudağından çıkan her söz kanundur. Yani yürütmenin kesin hakimiyeti, olur. Diğer yargı ve yasanın göreceliği de ortadan kalkar. Yürütme erkine de cunta hakimdir. Açık faşizm dönemlerinde, yeni sömürge ülkelerin Hitler Almanya'sından pek farkı kalmaz. Ve bu dönemler ülkedeki gerçek rejimin ortaya çıkması; yönetimin gerçek niteliğinin belirlenmesi için iyi bir gösterge sayılmalıdır.

Ülkemizde faşizm, emperyalizmle girilen bağımlılık ilişkileriyle birlikte yukarıdan aşağıya kurumsallaştırılmaya başlanmıştır. Ülkede varolan ekonomik-siyasi istikrarsızlık, emperyalizm ile ilişki kurulunca, ona bağımlı olununca, sürekli bir hal almıştır. Sürekli milli kriz dediğimiz olgu bundandır. Bu da emperyalizme bağımlılığın sonucudur. Peki bu sürekli milli krizin; yani ekonomik, siyasi olarak varolan istikrarsızlığa karşı halk muhalefetinin yükselmesine karşı ne yapılır? Zorla bastırılır. Zor sürekli. 1950'de DP, iktidara gelince, 1945'lerde başlayan ve yukarıdan aşağıya bürokrasi, ordu, polisin ve diğer kurumların faşistleştirilmesi terör ve baskıyı eksik etmeyecek biçimde örgütlenirilmesi hızlanmıştır. Yeni sömürgecilik ilişkileri çerçevesinde değişen yeni sınıf ilişkileri, DP döneminde faşizmin, gerici-dinci ideolojik öğelere dayanarak kurumsallaşmasını sağlama zemini doğur-

• Faşizmin azgınca saldırıları karşısında, sessiz kalmayarak yaşamın her alanında mücadeleyi yükselten DEV-GENÇ'in mitinginde "KAHROLSUN FAŞİZM, YAŞASIN MÜCADELEMİZ" sloganını coşkuyla haykıran DEV-GENÇ'liler.

FAŞİZM NEDİR?

muştur. Faşizm böyle yukarıdan örgütlendiğine göre kitle desteği gerektirmez diye düşünmeyelim. Her iktidar halk naazarında meşruluk (halkça benimsenen, desteklenen) kazanmak ister. DP döneminde bu anti-komünist ırkçı-dinci sivil örgütlenmeler (vatan cephe vb.) aracılığıyla yapılırken, 1960 sonrası faşist ideoloji benimseneyen, ona göre örgütlenen MHP ve yan kuruluşları aracılığıyla yapılır. Devletin faşist yapısı ile sivil faşist örgütlenmelerin ayrı örgütlenmesini karşı karşıya getirmek bir-birlerinden ayırmamak gerekir.

Peki o halde geçmişte MHP-ÜGD, bugün MÇP olarak örgütlenen faşistler ne anlama geliyor? Gerçek faşist bunlar değil mi, diye sorulabilir.

Evet MHP de, MÇP de parti programları, amaçları ve yaptıkları ile faşist olduklarını apaçık göstermişlerdir. Ama MHP ve MÇP faşist olan tek kurumlar değildir. Faşizm esas olarak devlet kurumlarında örgütlenmiştir. MHP ve bugünkü MÇP ise faşizmin halk içinde taraftar toplama araçlarıdır, faşizme kitle tabanı sağlamaya çalışırlar. Diğer bir işlevleri de devletin yasal sınırlar nede niyle yapamadığını yapmaktır. Devrimçileri katletmek, yürüyüş, gösteri ve grevlere saldırmak gibi. Ve bunu açıkça "devlete yardımcı olmak" diye savunurlar. MHP'nin böyle diyerek geçmişte neler yaptığını unutmaya imkân var mı? Sivas, Çorum, Maraş'ta kitle saldırları, kahve-otobüs taramaları, baskı ve terör hep bir amaca yöneliktir! Halkın devrimci-demokrat gelişimini, örgütlenmesini engellemek, halkı sindirmek, bilinci bulanıklaştırmak, yozlaştırmak.

Böylece MHP devletin yapamadığını yapma işlevini yerine getirerek, kendine verilen maşa görevini belli ölçülerde yaptı. Demek ki, ülkemizde faşizm deyince ne salt devlet, ne de salt MHP gibi sivil faşistler akla gelmeli. Hepsini bir bütün olarak düşünmek gerekiyor. unun böyle olması salt bizim ülkemize mi özgü? Hayır! Hemen hemen tüm yeni-sömürge ülkelerde, sömürücü egemen sınıflar faşist yönetim biçimini böyle örgütüyorlar.

Kısacası, bizim gibi ülkelerde Tür-keş iktidarda değil diye faşizm yoktur diyemeyiz. Ülke her zaman bir milli kriz cindedir; sürekli milli kriz (olgunlaşma-mış da olsa) sürekli faşizmi zorunlu kı- ar. Ne zaman ne olacağı belli değildir. Ekonomik iflaslar, hükümet bunalımla- devrimci mücadelenin yükselmesi yönetimin faşist olmasını dayatır. Emperyalizm, bu gibi ülkelerde durum kısmen düzgün olduğu koşullarda par-

lamentonun(!) açık olmasına ses çıkar- maz. İpleri elinden kaçırdığında cuntal- ları tezgâhlar, halka azgınca saldırır. Hükümet bunalımları, koalisyonlar, cuntalar bu ülkelerin kaderidir.

FAŞİZM KİMLERİ VE NASIL KAZANMAYA ÇALIŞIR

Faşizmin tekelselci burjuvazinin en geri- ci, en şoven, en ırkçı, en emperyalist öğelerinin baskıcı saldırgan diktatörlü- ğü olduğunu biliyoruz. Ancak bunları bilmek faşizmi tanımak için yine de yer- li sayılmaz. Faşizm, hangi halk ke- simlerini kazanmaya çalışır ve bunu ya- parken ne gibi araçlar kullanır, bunu da bilmek zorundayız.

Faşizm gerek iktidar olmak için ve gerekse iktidarını korumak için başlıca iki yol kullanır. Bunlardan biri terör, diğeri ise yalan ve demagogidir.

Tekelselci burjuvazi, eğer halk örgütü ve bilinçli ise faşizmi uygulayamaz. Uygulayabilmesi için kitle tabanına dayana- ması yani halkın en azından bir bölü- münü yanına çekmesi gerekir. Ya da halk örgütü ve bilinçli değilken faşizm iktidara çöreklenmiş ise bu sefer de halkın bilinçlenmesini engellemeye ve yerini sağlama almak için yine kitle ta- banı kazanmaya çalışması gerekir.

Peki faşizm halkı yanına çekebilir mi? insan, kendisi ve tüm insanlık için kö- tü olan bir yönetime taraftar olmaz, ona destek vermez denebilir. Doğrudur ver- mez. Ama unutmamak gerekir ki, bu- günkü faşistler "biz faşist değiliz" di- yerek taraftar toplamaya çalışıyorlar. Peki biz neden onlara faşist diyoruz? Önce bunu düşünmek gerekir.

Bir laf vardır: "Aynesi iştir kişinin la- fa bakılmaz" derler. O halde faşistle- rin yaptıklarına bakmak gerekir. Baka- lım: Nerede devrimci-demokrat insan görse onu okula, fabrikaya, mahalleye sokmamaya çalışan, saldıran ve katle- den kimlerdir: Faşistler.

İşçilerin çeşitli talepler için başlattık- ları grevleri kırmaya çalışan, grev ça- dırlarına, gözcülerine saldıran kimler- dir! Faşistler.

İşçi, köylü, emekçi halk, patronları-

na zulmü altında bir parça ekmek için köle gibi çalışırken, Yunanistan'ı, Sov- yetler Birliği'ni ve hatta tüm dünyayı düşman ilan edip halkın dikkatlerini hep dış sorunlarda tutmak isteyen de faşist- lerdir.

Koyu bir ırkçılıkla mezhep çatışma- larını körükleyen, ilerici halka saldıran, katliamlar düzenleyen yine faşistlerdir.

Bunların "icraatı" halka karşı işledik- leri suçlar saymakla bitmez. Ve tüm bunlar bu güçlerin tekelselci burjuvazinin maşası olduklarını faşist olduklarını ka- nıtlamaya yetse gerektir. Böyle olma- sına rağmen, faşist partilere destek ve- rebilen bazı kesimler yine de çıkmak- tadır.

Toparlarsak; onca vaatlerine, parlak sözlerine karşın faşizmin varlığı halkı- mız için gözyaşı-ışkence-yoksulluk ve baskı demektir. Kapitalist sömürü dü- zeninin devam etmesi demektir. Tekelselci sermayenin kârlarının arttığı, insanla- rın boğaz tokluğuna çalıştığı bir düzen demektir.

Halkın düzene olan tepkilerini bastır- mak, halkın uyanıp bilinçlenmesinin önüne geçmek için olmadık saldırılar yaptılar. Sivil faşistler geçmişte kendilerinden olmayan herkese saldırmak onları katlettiler. Yaşlı-geç-çocuk ayrımı yapmadan. Hem de faşizmin varlığı bu düzenin devam etmesidir. Emperyalizme bağımlılığın pekişmesi ve devam etmesidir. Faşizmin varlığı, bilimin yok edildiği tek tip insanın varolduğu düzene robotların yetiştirildiği bir düzenin devam etmesi demektir.

Faşist partiler esas taraftar kitlesini k.burjuvazi dediğimiz küçük mülk sa- hipleri arasından bulur. Küçük mülk sa- hipleri ister zanaatçı olsun, ister dük- kân sahibi, isterse köylü olsun, adın- dan belli ki mülk sahibi kişidir. O mülk onu çok zengin yapmasa da, mülkiyet duygusunun pekişmesi için yeterlidir. Küçük burjuva kişi, mevcut düzen için- de bir gün mutlaka zengin olma fırsatı- nı ele geçireceğini düşünür. Büyük burjuva olmaktan umudunu kesmez. Bu nedenle gerçekleri görmekte güç- lük çeker. Gerçekler nedir? Küçük mülk sahibinin giderek iflasa sürüklen- mekte oluşu ve yaşam düzeyinin gide- rek kötüleşmesidir. Küçük burjuvazi de büyük tekeller tarafından sömürölme- ktedir çünkü. Nasıl mı? Pazarda kendi ürününü ucuza kaptırıp tekellerin üre- tiği malları pahalıya alarak tabii ki.

Ama küçük üretici bunu göremez. Dahası faşistler, pahalılığa işçilerin yüksek ücret taleplerinin yol açtığını söyleyerek, onu işçilerden soğutur. Hayat bir yandan pahalılaşırken işçiler

FAŞİZM NEDİR?

• Faşizmin uyguladığı kitle katliamları, Türkiye'de de tüm boyutlarıyla yaşandı, yaşanıyor. Bu katliamların en acımasızlarından biri Aralık 1978'de Kahramanmaraş'ta yaşandı. 100'ü aşkın insan sivil faşistlerce katledildi.

ücret artışı istemesin de aklıktan ölsün mü diye aklına getiremez. İşçilerin ücretlerinin düşüklüğünü, onların da kendisi gibi büyük patronlara sömürülmekte olduğunu görmez.

Böyle olunca da faşistlerin yaptığı propagandaya, ikiyüzlülüğe, küçük mülk sahiplerinin bir bölümü safça inanır.

Küçük mülk sahipleri ile birlikte, yüksek ücret alan bazı işçiler ya da doğru düzgün işi olmayanlar içinden de faşizme taraftar çıkar.

Gerçekte küçük burjuvazi olsun diğer emekçi kesim olsun hepsi emekçi oldukları için işçi sınıfının kardeşidir. Sınıf çıkarları birbirine yakındır. Dolayısıyla bilinçli işçiler, devrimciler, faşizmin gücünü zayıflatmak için küçük zanaatkar, küçük köylü vb. kesimlerin, gençlerin, işsizlerin faşizmin ağına düşmesini engellemek için, onları uyarmak, gerçekleri anlatmakla görevli saymalıdır kendini.

Faşizm iktidar olabilmek için her yola başvurur, olmadık vaatlerde bulunur. Açlığı, yoksulluğu gidereceklerini, işsizliği önleyeceklerini söylerler. Kendi sınıf temeline uygun yalanlara başvurur. Her rene girer, Bukalemun gibidir. Dünyada ve ülkede bir ekonomik iyileşme yoksa, kitlelere verebilecekleri hiçbir şeyin olmadığı bellidir. Üstelik temsil ettikleri tekelci burjuvazi, kitlelere değil hep kendine kazanır. Bu da faşizmin kendi iç çelişkisidir. Bir yanda tekelci burjuvaziyi temsil etme, di-

ğer yanda sömürülen sınıflara dayanma isteği...

Faşistlerin gerçek yüzünü açığa çıkarmanın yollarından biri de onların neler yaptıklarını iyi bilmektir.

Faşizm gerek iktidar olmak için ve gerekse iktidarını korumak için başlıca iki yol kullanır. Bunlardan biri terör, diğeri ise yalan ve demogojidir. Bu yöntemleri kullanan sadece sivil faşist güçler değildir. Aynı zamanda yeni-sömürge ülkelerde devletin egemenliğini koruma politikaları da bu iki yöntem üzerine oturur.

Önce faşist terörü ele alalım. Bunun en yaygın biçimi, yeni sömürge ülkelerde devletin uyguladığı terördür. Çünkü faşizmin sürekli olduğu ülkelerde halkın istek ve mücadelelerinde demokratik hak ve özgürlükler tali durumdadır, terör temel saldırı aracıdır. Polis merkezlerinde ve cezaevlerinde uygulanan baskı ve işkenceler, her türden yasak ve kısıtlamalar ve bunları uygulamak için konulan ağır cezalar, darağaçları, polis ve jandarmaya verilen geniş silah kullanma yetkisi, olağanüstü hal ve sıkıyönetim yasaları devlet terörünün başlıca görünüş biçimleridir. Devlet terörü her ne kadar yasal sınırlar içinde kalmak zorunda olsa da çoğu kez, istisna değil kaide olarak, yasaların hiçe sayılmasına göz yumulur. Son yıllarda ülkemizde işkencede öldürülen, kırlarda, sokaklarda kurşunlanan insan sayısı çok yüksek rakamlara ulaşmıştır. Binlerce insan da işkencelerden geçi-

rilmiş, ruhsal ve fiziki sakatlıklara neden olunmuştur. Ve bunların hepsi yasadışıdır, yargının verdiği cezaların dışındadır. Yani devletin uyguladığı terördür.

Faşizm salt devlet terörü ile yetinmez yasal ya da yasal olmayan yollarla silahlı milis örgütleyerekve hatta bunlara yarı resmi bir statü tanıyarak ikinci bir terör gücü oluşturur. Sivil faşist terör, devletin yapamadığını, yasal engel, yasaların koyduğu sınırı tanımadan yapabilir. Devrimci mücadelenin gelişkin olduğu ülkelerde "ölüm mangaları", "komünist avcıları" vb. isimlerle kendilerinden sözettirir bu sivil faşistler ve kanıçıcı vahşetleri ile sömürücü sınıfların çıkarlarının bekliliğini yapar ve onlar tarafından beslenirler.

Ülkemizde de böylesi bir oluşum MHP-ÜGD adı ile ortaya çıkmıştır. 12 Eylül'den sonra devlet terörü artınca bunlara gerek kalmamış ve geri plana çekilmişlerdir. Kamuoyu önünde yürütülen antifaşist mücadele ile ipikleri pazara çıktığı için yargılandılar da. Ama yargılananlar "biz hapisteyiz ama bizim düşüncemiz iktidarda, bu ne biçim iş" diye savunma yapmışlar ve çok azı dışında hepsi serbest kalmıştır. Şimdi MÇP vb. yeni oluşumlar altında kendilerine verilecek yeni görevlere hazırlanmaktadır.

Faşist terörün amacı çeşitlidir. En başta işçi sınıfı içinde en bilinçli, en ileri unsurları yıldırmayı, yıldırıyorsa katletmeyi hedef alır. Geniş kitlelerin yasal, demokratik talepli eylemlerine karşı terör uygulayarak kitle hareketlerini engellemeye, grevleri kırmaya, gösteri ve yürüyüşleri dağıtmaya çalışır. Komünistleri katlederken, demokrat nitelikli insanları da sindirmeyi ve giderek yozlaştırmayı hedefler.

Baskı ve terör politikasından tarafsız kitleler de çeşitli biçimlerde nasibini alır. Sürekli işkence, baskı ve tehdit ile karşı karşıya getirilerek faşizmin isteklerine boyun eğmeye zorlanırlar.

Faşizm kendi düşüncesi dışında her türlü düşünceye ve bu düşüncelerin sahiplerine düşmandır. İlk başlarda ılımlı-demokrat düşünce ve partilere hoşgörü gösterse bile bu sadece henüz zayıf olduğu içindir. Nitekim 12 Eylül öncesi CHP'li bazı yöneticileri katletmişlerdir. Güçlenip onları da ezcek duruma gelince gerçek yüzünü açığa çıkarır.

Almanya'da uygulanan faşist terör-ile ilgili bir olay hep anlatılır. Bir sosyal demokrat profesör şöyle diyor: "Naziler ilk önce mahallemize gelip komünistleri götürdüler, hiçbirimiz ses etme-

FAŞİZM NEDİR?

dik. Sonra gelip Yahudileri topladılar. Nasıl olsa Yahudi değiliz diyerek rahatımızı bozmak istemedik. Radikal solcuları topladıklarında korktuk yine ses çıkartmadık. En son benim kapımı çaldılar, kimse benim tutuklanmama ses çıkarmadı. Çünkü ses çıkarcak kimse kalmamıştı."

Evet işlerini iyi bilen Naziler herkese aynı anda saldırmadılar. Kendilerine karşı çıkacakları tek tek safdışı ettikçe ve güçlendikçe saldırılarını arttırdılar.

Bu olay bize 12 Eylül'e ilgili bazı şeyler de hatırlatabilir. Can güvenliğini sağlamak için (!) geldiğini söyleyip önce devrimcilere saldıran 12 Eylül yönetimi, Barış Derneği, Aydınlar dilekçesi gibi davaları çok sonraları açmadı mı? Madem suç unsuru vardı neden ilk başta açılmadı bu davalar? Hatta burjuva partileri bile kapatıldı, yöneticilerine siyaset yasağı konuldu. Nedeni herhalde anlaşılmaktadır. Ayrıca şu da eklenmeli ki, 12 Eylül yönetimi can güvenliğini sağlama amacını da gerçekleştiremedi. Bugün düşüncelerinden dolayı bir polis kurşunu ile, ya da emniyet müdürlüğünde "böbrek yetmezliğinden" (!) ve akla hayale gelmeyecek birçok nedenden dolayı ölmenin herhangi bir garantisi var mı?

Faşizmin terör ile birlikte kullandığı ikinci yöntem ise demagogidir. Demagoji, halkı kendine çekmek için, yalanlar ve iki yüzlüce tavırlarla halkın duygularını sömürmek ve kendi çıkarları için kullanmak demektir.

Faşistler öncelikle küçük mülk sahipleri başta olmak üzere belli kesimleri yanlarına çekmek için, o kesimlerin sorunlarına hitap eden sözler söylerler. Kendilerini onların kurtarıcısı gibi gösterirler.

Örneğin faşist partiler her zaman büyük şirketlerin küçükler üzerindeki baskısına ve hatta kapitalizme karşı olduklarını söylerler. Büyük burjuvaziyi kötülerler. İktidara gelince büyük şirketlerin gücünü dizginleyen, küçük üreticileri koruyan tedbirler alacaklarını söylerler. Bütün bunlar, durumu kötüleşmekte olan küçük mülk sahiplerini yanına çekmek içindir. Gerçekte ise faşist parti, değil tekellerin gücünü sınırlamak, onların gücünü, hakimiyetini ve kârını daha da artırmak için en uygun koşulları hazırlar. Bunun örneği Almanya'da Hitler döneminde özellikle görülmüştür. Hitler faşizmi iktidara olunca tekellerin gücü kat kat artmış, tekelleşme en ileri düzeye varmıştır. Bir başka ifade ile Hitler döneminde küçük ve orta işletmecilerin iflası hızlanmış, ayakta kalabilenler de büyük tekellerin bir şu-

örgütlerin, derneklerin, sendikaların ne kadar zararlı olduğunu, işçileri ve halkı sömürdüğünü, aldattığını vb., anlatıp durdular. Oysa halkı sömüren, aldatan bu düzeni devam ettirenler ve tüm zenginliklere sahip olanlardı. Bundan söz etmiyorlardı, edemezlerdi, zira onların çıkarlarını korumak için gelmemişler miydi?

besi, kolu haline gelmiştir. Faşist partilerin iktidar olduğu İtalya, İspanya vb. ilkelere k. burjuvazi faşizmin iki yüzlülüğünün kurbanı olmuştur.

Faşistler her fırsatta milliyetçiliklerini büyük bir övünçle ilan ederler. Milliyetçilik burjuva anlamda ulusun çıkarlarını savunmak demektir. Yani milliyetçilik bugünkü koşullarda emperyalist ülkelerin ülkemizi sömürmesine de karşı olmayı gerektirir. Oysa faşistler milliyetçilikten sadece koyu bir ırkçılığı ve bulabilirlerse başka ulusları sömürmeyi anlarlar. ABD ve AET'nin Türkiye üzerindeki sömürücü ilişkilerinden hiç söz etmezler ve görmezlikten gelirler. Onlara göre AET bugün Türkiye'yi iligine dek sömürmektedir. Babalığı sadece iki yüzlü milliyetçilere yani faşistleredir.

İrkçi faşistler tüm dünya halklarını düşman ilan ederler. Onlara göre "Türkün Türkten başka dostu yoktur." Böylece sürekli savaş kışkırtıcılığı yaparak kamuoyunun dikkatlerini hep dış sorunlarda tutmak isterler. Çok az bir ücretle ölesiye çalışan işçilerden ses çıkarmamalarını, sözde düşmanlarımıza karşı "milli birlik ve beraberlik" içinde olmamız gerektiğini söylerler. Gerçekte ise bu durum sadece patronların kâsalarının daha fazla dolmasına yarar.

Herkesi, tüm dünya halklarını düşman gören faşistler, yine büyük bir iki yüzlülükle, Almanya'daki, ABD'deki, faşist "dostlar"ına özel önem verirler. Onlardan aldıkları yardımları çoğu kez gizleseler de dostluklarının arasından su sızmadığını herkes bilir.

"Fakirliği değil zenginliği paylaşalım" diye yoksul kesime seslenirler. Ama hangi zenginliği paylaşacaklarını söylemezler. Alman faşistleri aynı sloganı kullanırken, tüm dünyayı sömürgeleştirip oradan gelen zenginliği Alman halkına paylaşmaktan söz ediyordu. Türk faşistlerinin de İran, Irak ve Sovyetler Birliği'ndeki Türkleri "kurtarmaya" soyunmaları tesadüf olmasa gerek. İstanbul'un gecekondu semtlerindeki "Türkler" açıktan kınırlan, sen git Irak, "Türklerini" kurtar. Bunun büyük bir ikiyüzlülük olduğu açık değil mi? Irak'ta kurtarmaya kalkışları asıl şeyin Musul ve Kerkük petrol kuyuları olduğu açık değil mi?

Kısacası faşistler (faşizm) halka kan ve ölüm getiren haksız savaşlar çıkararak başka ülkeleri işgal etmekten ve oradan gelecek zenginliği paylaşmaktan söz ederler. Yoksa efendileri olan T. Burjuvaların zenginliğine el sürmek akıllarının köşesinden geçmez.

Faşistler (faşizm) aynı zamanda her türlü yalanı rahatlıkla söyleme ustasıdır. Örneğin devrimcileri kötülemek için asılsız söylentiler yayarlar. Devrimcilerin din düşmanı olduğu, namus tanımadığı, lüks villalarda Rus rublesi ile yaşadığını söylemek en sık uydurdukları yalanlar arasındadır. Böylece din, namus gibi halkın en fazla değer verdiği konuları kullanarak halkın devrimcilerden soğumasını umarlar. Devrimcileri tanıdıktan sonra "ben sizi böyle tanı mıyordum" diyen insanlara sıkça rastlarız. Faşistlerin dine ve namusa hangi ölçüde değer verdiklerini ise onları yakinen tanıyanlar iyi bilir.

Halkın yaşadığı günlük sorunlara sahip çıkar görünürler. Ama her zaman sorunların gerçek nedenini gizlemeye, gerçekleri çarpıtmaya çalışırlar. Devrimcilerin sorunların gerçek nedenlerini anlatmalarını karşısında izledikleri taktik, karşı propaganda ile konuyu bulandırma bu olmuyorsa konuyu değiştirmedir.

Faşistler yalan ve demagoji sanatını belli bir ideolojik temele oturtmaya çalışırlar. Gerçekte faşizmin kendi içinde tutarlı bir ideolojisi yoktur. Faşist ideoloji birbirinden kopuk çeşitli öğeleri içerir. Çünkü faşist ve gerici çıkar çevreleri farklı gruplar halinde bulunurlar. Faşist ideolojinin tüm grup ve çevrelerini bir araya toplayan en önemli ortak noktaları anti-komünizmdir. Çünkü anti-komünizm, faşistlerin tekeli burjuvaziye sadakatlerinin en temel kısıtı gereğidir.

Ülkemizde sivil faşistlerin ideolojik-

FAŞİZM NEDİR?

anlamda savundukları tüm görüşler "Türk-İslam Sentezi" adı ile derlenip toparlanmıştır.

Önceleri faşist hareket ırkçı-faşist düşüncelere ağırlık vermişti. Ancak bu çizgi, ülkemizde birçok dil, din, milliyet olduğu için geniş kitlelere hitap etme yeteneğinde değildi. Faşistlerin iddiasına göre Türkiye'de sadece 3-4 milyon arası "Saf Türk" vardı. "Saf Türk" anlayışı faşizmin gelişmesine engel olduğu için bu görüşe biraz da ümmetçi-ırkçı düşünce ilave edildi. Orta Asya'dan gelen "Türklük şuurı" ile Arabistan'dan gelen İslamiyet inancı birleşince faşist ideoloji daha geniş bir halk kesimine hitap etme olanağına kavuştu. Bunda ülkede geniş bir dinci potansiyelin olmasının da etkisi olduğunu unutmamalıyız. 12 Eylül sonrası özen-dirilen ve devletin koruyuculuğu altında geliştirilen din, sınıf uyanışında bilimsel dünya görüşüne alternatif yapılmaya çalışıldı. Gerici kesime yollar açıldı. Bu potansiyel ve olanakları gören si-vil faşistler örgütlenme kolaylıkları açısından "İslam" unsurunu da katarak "Türk-İslam" sentezini oluşturdular. Böylece Türk-İslam sentezi ortaya çıktı. Son yıllarda neredeyse yarı resmi bir kurum haline gelen Aydınlar Ocağı aracılığıyla bu sentez allanıp pullandı. Dünyanın mahkûm ettiği kafatasçılık ve ona eklenen şeriat yasaları "bilimsel tez" (!) diye duyurulmaya çalışıldı.

Böylece anti-komünist gerici çevreler ırkçı-ümmetçi geniş bir ideolojik zemin altında toplandı. Ve faşizmin ikiyüzlü, demagojik politikaları, ırkçı-şöven tavırları bu ideolojik çizgi üzerinde şekillendirildi.

Faşizmin ideolojik temelde yürüttüğü politikalar salt bu anlattıklarımızla da sınırlı değildir. Son yıllarda devletin sürdürdüğü "depolitizasyon" adı verilen politika da faşizmin bir politikasıdır.

Depolitizasyon kitleleri politikadan uzaklaştırma anlamına geliyor. Faşizm halk kitlelerini kendi yalan ve çarpık görüşleri ile aldatmaya çalışıyor. Ama bu bütünüyle mümkün değildir. Halkı konyun yerine koyup, herşeye inanacağını beklemek safıktır. Faşistler de halkın, yalanlarına tümüyle kanmadığını görünce, halkı politikadan uzaklaştırmaya çalışıyorlar.

Daha 12 Eylül'ün ilk günlerinde, politika ve politikacıların yerin dibine batırıldığını herkes hatırlar. Devletin en üst makamlarının dediğine göre "en doğru olan herkesin işine gücüne bakması, milli birlik ve beraberlik içinde çalışması, huzur ve güveni bozması" idi. Eğer birileri kalkıp ücretlerin arttı-

Kapitalizm, emperyalizm aşamasına geçişle birlikte en ölümcül çelişkilerini yaşamaya başladı. Dünya devrimler çağına girdi. 70 yıl gibi toplumsal dönüşümler açısından hiç de uzun sayılmayacak bir süre içinde, dünyanın üçte birinde burjuva egemenliği yıkıldı. Sosyalist ülkeler kuruldu, kuruluyor.

rlmasını ya da demokratik özgürlüklerin verilmesini isterse, huzur bozulurdu. Dış güçlerin oyununa gelmiş oluyordu. En iyisi bunlarla uğraşmamak, "politika pislği "ne bulaşmamaktı.

Burada karıştırılmaması gereken nokta şu; 12 Eylül öncesi parlamento dejenere olmuşsa, milletvekilleri alınıp satılmışsa, cumhurbaşkanı seçilememişse, vs. vs.... bu egemen sınıfların sorunudur. Egemen sınıfların yasama organı olan parlamento düzen partileri doldurmaktadır. Nitekim bu partiler arasındaki çelişkiler de, "halkın çıkarlarını daha iyi nasıl savunuruz"dan değil, tam tersine "mensup olduğumuz güçlerin, egemen sınıfların farklı kanatlarının çıkarlarını daha iyi nasıl koruruz"dan kaynaklanmıştır. 12 Eylül öncesi bu durum, egemen sınıflar arasındaki çatışmanın parlamento ya yansımasıydı. Ve devletin dejenere olması na, zaafa uğramasına bir örnektir. İşte bu durumdaydı egemen sınıflar 12 Eylül öncesi.

Generaller 12 Eylül'ü haklı çıkar-mak için sık sık parlamento örneğini vererek esas olarak halkın kazanımlarına saldırmışlardır. Burjuva politikacıları nezdinde halkın örgütlenmesini ve örgüt bilincini unutturmak için politika ile uğraşmamak gerektiğini sık sık vaz etmişlerdir. Örgütlerin, demeklerin, sendikaların ne kadar zararlı olduğunu, işçileri ve halkı sömürdüğünü, aldattığını vb., anlatıp durdular. Oysa halkı sömüren, aldatan bu düzeni devam ettirenler ve tüm zenginliklere sahip olanlardı. Bundan söz etmiyorlardı, edemez-

lerdi. Zira onların çıkarlarını korumak için gelmemişler miydi? Hem sonra ülkeyi bir kışla gibi yönetmek istiyorlardı, örgütlü bir güç istemiyorlardı. O ya-nıyla esas saldırdıkları halkın örgütlülüğü, örgütlenme olgusu ve halkın geç-mişte ulaştığı politik düzeydi. Bunların hiçbirisi olmamalıydı ki, daha kolay yö-netebilsinler.

Toplumda politika yapmak böylece kötülenirken hak aramaya kalkanlar sert cezalara, işten atılmalara, işkence ve hapislere maruz kaldılar. Tıpkı Hitler Almanyası'nda olduğu gibi kitaplar toplatıldı, yakıldı. Politika yapmak, halkın sorunları ile uğraşmak, general ile işadamları demeği haricinde neredeyse herkese yasaktı.

Halkın politika yerine başka işlerle uğraşması teşvik edildi. Açık saçık resimli gazeteler, filmler ortalığı doldurdu, uyuşturucu kullanımı yaygınlaştı. TV gazete vb. araçlarla, özellikle futbol maçlarına ilgi körüklendi. Spor-toto, Loto, Milli Piyango meraklılarının artırılmasına ve böylece halkımızın kafasına "bir gün sen de zengin olabilirsin" anlayışı yerleştirilmeye çalışıldı. TV'den gösterilen çok sayıda, insani değerleri alabildiğine yozlaştırılmış ve insan ilişkilerini çarpıtılmış bir şekilde yansıtan Amerikan yapımı filmlerle kültürel ve ahlaki yozlaşma daha da hızlandırıldı.

Bütün bunlar halkın depolitize edilmesi için bilinçli olarak körüklendi. Faşizm, kitleleri taraftar olarak kazana-masa da, hiç olmazsa anti-faşist bir güç olarak karşısında görmemek için böylesi bir yozlaşmanın başını çekti. Faşistlerin bu faaliyeti de hiç şüphesiz tekelci burjuvazinin sömürü düzenini korumaya yönelik uğraşlarından biri idi. Nitekim böylesi baskı ve saldırı dalgasıyla halk güçlerinin örgütlülüğü parçalanıyor, bilinçleri kazanıyor ve geçmiş unutturulmak isteniyor. Halk korkutulup sindiriliyor.

SONUÇ

Kapitalizm, emperyalizm aşamasına geçişle birlikte en ölümcül çelişkilerini yaşamaya başladı. Dünya devrimler çağına girdi. 70 yıl gibi toplumsal dönüşümler açısından hiç de uzun sayılmayacak bir süre içinde, dünyanın üçte birinde burjuva egemenliği yıkıldı. Sosyalist ülkeler kuruldu, kuruluyor.

(*) Ancak sosyalist devlet dışındaki tüm devletler ezen sınıfların ezilen çoğunluk üzerindeki baskı ve zoruna sahne olurken, sosyalizmde bu değişmiş, ezilen yığınlar ezen bir avuç insan üzerinde baskıya başvurmuşlardır.

ZİYA-ÜL HAK'IN AKİBETİNİ GÖZE ALAN DİKTATÖR DİRENİR!..

Yusuf AYTAÇ

"Ben sözümü tuttum. Onların zaferini kabul ediyorum. Anayasa değişikliğine asla izin vermeyeceğim. Görevimi bir başkasına devredeceğim tarih, 11 Kasım 1990 olacaktır." Pinochet (11 Ekim 1988 Sabah)

Evet, Şili'ye 15 yıl boyunca kan kusturan faşist Pinochet, referandumu kaybettiğinde böyle bir açıklamayı gerekli görüyordu. 11 Eylül 1973'te Ailende yönetimine karşı A.B.D'nin emriyle as kerî darbe düzenleyen, binlerce masum insanı sorgusuz sualsiz katleden, işkence tezgâhlarından geçiren, "demokrasi" maskesi altında bile katliamlarını sürdüren bir diktatör böyle konuşuyordu.

Onu bu sözleri söylemeye zorlayan nedenlere geçmeden önce kısaca ABD'nin tavrına bakalım. ABD'nin Santiago Büyükelçisi Bornes, New York Times'a verdiği demeçte bu tavrı şöyle özetliyordu: "Bizim yaklaşımımız demokrasiye dönüşü desteklemek doğrultusunda olmuştur." (8 Ekim Cumhuriyet)

Kapitalist dünyanın jandarmalığı ile birlikte polisliğini de üstlenen ABD emperyalizmi, aslında demokrasinin en büyük düşmanı olmasına rağmen, yeni-sömürgelerde gelişen demokratik hareketleri de kanla boğmaya çalışmaktadır. Sanki faşist cuntaları düzenleyen ve yaratan kendisi değilmiş gibi birdenbire "demokrasi" havarisi kesilebilmektedir. Pinochet'i iktidara getiren de, "sen git, yerine sivil yönetim gelsin" diyen de onlardır. Marcos'u başta ederken gülenler, Filipin halkı ayaklandığında suratları asılanlar yine onlardır.

Emperyalizm, halk kitlelerinin gözünde gerçek yüzü açığa çıkmış, geniş bir halk muhalefetine ortaya çıktığı faşist cuntaları iktidardan uzaklaştırmak zo-

açık faşist diktatörlüklere sivil görünüm kazandırılmasını istiyor ve yeni-sömürgelerinde bunu uygunlamaya geçiriyor. Seçim aldatmacasına dayalı bu dönüşüm, Latin Amerika'da, Filipinler vb. ülkelerde uygulandı ve toplumsal muhalefetin şiddetini bir ölçüde (geçici de olsa) düşürebildi.

Pinochet'in Şili'sine gelince; 15 yıldır iktidarı tek başına elinde tutan, uzun yıllar boyunca hemen hiçbir ciddi muhalefete karşılaşmayan, karşılaştığını da kanla bastırmayı seçen Pinochet, yürüttüğü son derece ağır baskı politikasıyla kitleleri sindirme konusunda büyük bir başarı kazandı. Bunda toplumsal muhalefete önderlik edebilecek bir gücün olmayışı, bunun yanı sıra yurt dışına çıkmanın tercih edilen bir yol olması önemli etkenlerdir.

Kapitalist dünyanın jandarmalığı ile birlikte polisliğini de üstlenen ABD emperyalizmi, aslında demokrasinin en büyük düşmanı olmasına rağmen, yeni-sömürgelerde gelişen demokratik hareketleri de kanla boğmaya çalışmaktadır. Sanki faşist cuntaları düzenleyen ve yaratan kendisi değilmiş gibi birdenbire "demokrasi" havarisi kesilebilmektedir.

runda kalıyor, göstermelik seçim manevraları düzenlettiyor bir yandan gelişen mücadelenin radikal nitelik kazanmasını engellemek ve yükselen muhalefet hareketini düzen kanallarına akıtmak, diğer yandan "demokrasicilik" demagojisine inandırıcılık kazandırmak istiyordu. El Salvador'daki seçim komedisi, Marcos ve Duvalier'in kurban edilişi, Arjantin, Peru, Uruguay, Türki-

ye gibi ülkelerde 'sivil cuntalara' geçiş hep bu politikanın pratik görünüm-leridir.

Artık uzun yılların deneyimi emperyalizme göstermiştir ki, cuntalar işbaşında ne kadar uzun süre kalırlarsa o kadar çok yıpranıyorlar ve gelişen toplumsal muhalefete karşı kullanılan silahlar o ölçüde etkisizleşiyor, azalıyor. Bu yüzden açık faşist diktatörlüklerin programlarını bir an önce tamamlayıp demokrasi manevralarıyla görevin "icazetli" sivilere devredilmesi gerekiyordu.

Özellikle 1980'li yıllarda yeni-sömürgelerinde yaşadığı diktatörlük karşıtı gösteriler ve ayaklanmalar sayesinde ABD, "demokratikleşme programı" adını verdiği bir program ile

Uzun yıllar öndersiz kalan kitleler ancak '80'li yıllar sonrasında belli bir hareketlilik yarattılar. Halk muhalefetine kıpırdanmaya başlaması ile birlikte Pinochet kanlı yüzünü iyice açığa çıkardı. Ve muhalefetin durmadan yükselmesi karşısında, Pinochet'in koltuğunun sallandığı tespiti yapan ABD zaman geçirmeden tavrı aldı. Daha önce yaşadığı deneyler sonucunda ABD,

bir kalesini daha kaybetmeyi göze alamazdı. Şili'de bir an önce "demokrasiye" geçmeli, seçimler yapılmalı, sivil bir yönetim işbaşına gelmeliydi. Böylece bu politika da Şili halkının kararlı tutumu sayesinde tuz-buz oluncaya kadar uygulanabilecekti.

Ama diktatör de oturduğu koltuğu çok sevmiş, ülkenin tüm kaynaklarından aldığı paylar sayesinde yabancı bankalarda yaptığı yatırımlar oldukça cazip gelmişti gözüne. Bu yüzden de ABD'nin bütün ısrarlarına rağmen iktidarı bırakmıyor, direniyordu. Sonuçta Ziya-ül Hak'ın akıbetine uğramanın gerçekliğini kavrayan Pinochet, kabinedeki bakanların yarsını sivilleştiriyor ve muhalefeti "şimdilik" kaydıyla susturmayı deniyordu.

GARDİYANLARIN SORUNLARI

CEZAEVLER

GERÇEĞİNİN BİR

Ülkemizde, özellikle son sekiz yıldır, söz hakkının engellendiği, hak arama çabalarının bastırıldığı, korku ve yılgınlığın topluma egemen kılınmaya çalışıldığı bir karabasan dönemi yaşanıyor.

Sıradan hak ve özgürlükler halkın ya elinden alındı ya da "yasal" düzenlemelerle kullanılamayacak hale dönüştürüldü. Toplumda en doğal hak arama çabaları suçlu olmakla özdeşleştirildi. Keyfi düzenleme ve uygulamalar her alanda yasa oldu.

Böylesi olumsuz ilişkiler bütününden devlet memurları ve özelde biz cezaevi infaz ve koruma memurları da fazlasıyla payımızı aldık, almaya da devam ediyoruz.

Ülkemizde cezaevi denilince ilk olarak akla içerinin yani kapalı kapılar ardındaki bu karanlık mekânın törpüleyici yaşam koşulları gelir.

Özellikle kamuoyunda TAYAD gibi

Dayak ve işkence politikasını kabul etmeyen, falaka sopasını eline almayı reddeden arkadaşlarımızı sürgünden sürgüne gönderip, yaşamdan bezdirerek mi çağ alınacak.

çevrelerin yıllardır sürdürdükleri çabalar, cezaevlerinin yaşam koşullarını ve olumsuzluklarını toplum tarafından daha iyi gözlenir hale getirmiş, gitgide gelişen bir toplumsal duyarlılık yaratılmıştır.

İnsani yaşam koşullarının en asgarisine bile gösterilen tahammülsüzlük; Hükümlü ve tutukluları kişiliklerinden uzaklaştırma çabaları;

Cezaevlerinin hükümlü ve çalışanları ile kendi yaşam koşulları;

Ve bu amaçlara varmak için süregelen baskı-ışkence politikaları;

Bugün artık hiç kimse için sır değil!

Kuşkusuz salt bu öğeler bile cezaevlerinin toplumun kanayan yarası şeklinde tanımlanmasına yeterliyken "yari mahkûm" durumunda olan biz infaz ve koruma memurlarının yaşadıkları zorluklara bir ışık tutulduğunda, yüz karası durumundaki cezaevlerinde yaranın aslında nasıl iğrenç bir irin batağı olduğuna daha yakın tanıklık etmek mümkündür.

Hükümet sözcüleri çağ atlamaktan söz ediyorlar.

Nerede çağ atlamak?

Unvanımızı "toplumda gardiyan sözcüğünün olumsuz çağrışımlara neden olduğu" gerekçesiyle "infaz ve koruma memuru" şeklinde değiştirmekle mi çağ atlıyorlar acaba?

Dayak ve işkence politikasını kabul etmeyen Osmanlı'dan günümüze kadar en kötü miraslardan birisi durumundaki falaka sopasını eline almayı reddeden arkadaşlarımızı sürgünden

sürgüne gönderip, yaşamdan bezdirerek mi çağ atlanacak?

Yoksa kimsenin onur kırıcı iş ve mesleklerde çalıştırılmayacağı yasal belgelerde yer almasına karşın onurumuz, emekçi kişiliğimize aykırı davranışlara zorlanarak, yasal belgeler pratikte çiğnenerek, topluma karşı yürütülen iki yüzlü tavırlarla mı?

Hayır!

—657 sayılı yasaya bağlı bir devlet memuru haftada 40 saat çalışırken bizler haftada 84 saat çalıştırıyoruz. Fazla çalıştığımız sürenin ücretleri ödenmiyor. Angaryacılık suç olmasına karşın bizlere tam bir köleci mantık ile yaklaşıyor.

Günde 12 saat çalıştırılmamızın yanında, tatil ve izin günlerimiz tümüyle cezaevi yöneticilerinin keyfi uygulamalarına bağlıdır.

Geceli-gündüzlü uzun çalışma koşullarının karşılığında elimize geçen ücret devletin kendi memurlarını nasıl sapsız bıraktığını göstermesi açısından ibret vericidir.

Lise mezunu infaz ve koruma memurunun aldığı ücret 137.000 TL. dir. 'Kaba bir hesapla bunun 70-80 bin TL.'sı ev kirası, 25-30 bin TL.'sı yol ücreti, 10-15 bin TL.'sı elektrik ve su parası olarak sabit masraftır. Bu masraflar çık-

Özellikle kamuoyunda TA YAD gibi çevrelerin yıllardır sürdürdükleri çabalar, cezaevlerinin yaşam koşullarını ve olumsuzluklarını toplum tarafından daha iyi gözlenir hale getirmiş, gitgide gelişen bir toplumsal duyarlılık yaratılmıştır.

tıktan sonra geriye kalan 20-25 bin TL. ile yemek mi yiyeceğiz, giyim masraflarımızı mı karşılayacağız, çocuklarımızın okul masraflarını mı ödeyeceğiz, yoksa ailemizle birlikte perişan mı olacağız? Seçmek gerekiyorsa, bize sonuncusunu layık gördüler. Ama bizler kendimizi perişanlığa değil, insanca yaşama layık görüyoruz.

—Bürokrasi çarkı ülkemizde rüşvetle döner. Yüksek bürokratlar herkesi kendileri gibi sanıyorlar ve diyorlar ki,

"rüşvet yemezsen aç kal, sürün, yok ol!"

Kendi rüşvetçi anlayışlarıyla cezaevlerini birer semirme aracı olarak görebilirler. İş yurtlarının olduğu cezaevlerini milyarlarını katladıkları, angarya emeğe dayalı birer fabrika, kendilerini de bu fabrikaların patronu sayabilirler. Ama her şeye rağmen onurunu koruma gayreti gösteren bizler, bu iğrenç "su başını" reddediyoruz ve bunun için horlanıyoruz, sefalete reva görüyoruz.

Çalışanlar rüşvetçilerin dümen suyunu girmedikleri için horlanmasın, sefif bir yaşama terk edilmesin istiyoruz.

—İşten atılma ve sürgün edilme tehditleri ile hak arama çabasına girişen arkadaşlarımız susturulup, engelleniyor. En ufak bir örgütlenme olanağımız yok. Hakları elinden alındığı halde boyun eğen, robotgibi her denileni yapan taleplerimizi dile getireceğimiz bir örgütlülüğün yoksun insanlar olmak istemiyoruz.

—Dört duvar arasında yıllarca süren çalışma koşullarının köreltici özellikleri birçok arkadaşımızın genç yaşta tüberküloz, romatizma ve diğer ağır hastalıklara yakalanmasına yol açarken tedavi olanaklarımız son derece sınırlıdır.

Ne beslenme standartımız, ne iş elbiselerimiz, ne de düzenli olması gereken sağlık kontrolümüz insana yakışır tarzda değildir.

Buz gibi koridorlarda 12 saat ayakta, gün gelip çöpçülük, gün gelip hamallık ve fazlasıyla bekçilik yaparak hızla ömrümüzü tüketiyoruz.

İnsanlık için en büyük hak yaşamaktır. Bizlere insan olarak en ufak bir değer vermeyenlerin bu geri kafa yapısını değiştirmeleri gerektiğini vurguluyoruz.

—İnfaz ve koruma memurlarının çoğu lise mezunudur. Ancak elimize geçen ücretin komik düzeyi ve iş saatlerinin çok uzun olması kültürel gelişimimizi engellemekte, eğitim düzeyi düşük arkadaşlarımız da bu nedenle "zindancı" kafa yapısını aşmakta zorluk çekmektedirler. Hükümet "insan hakları" konusunda gerçekten samimi olsaydı, öncelikle kendi personelinin çağdaş bir eğitim düzeyine ulaşması için uğraşır. Fakat cezaevlerinde eğitimsizlik adeta kollanıyor, kitap okumaya çalışanlara potansiyel "terörist" gözüyle bakılıyor.

Bizce toplumu ve çalışanlarını cehalele mahkûm edenlerin insan haklarını saygılı olması düşünülemez.

Bunca karanlık bir tablo içinde "gardiyan" m unvanının değişmesi eksik ol-

sun. İnfaz ve koruma memuru adlandırması onların olsun. Güneş balçıkla sıvanmıyor. Adını ne koyarsanız koyun, gardiyan hâlâ eski gardiyanıdır.

O ki; baskı politikasının aracı olmaya, eline falaka sopası almaya zorlanmaya devam edildikçe,

O ki; haftanın 84 saati koridorlarda ayak sürükledikçe, düzenli bir aile yaşamı olmadıkça,

Genç yaşta ömrünü tüketip, aşağılanıp, horlandıkça da GARDİYAN olmaya devam edecektir.

Ama bu hep böyle mi sürecektir? Gün gün bedenlerimizi karartan çark hep

Ve biliyoruz ki yarının güzel günleri kapı komşuluğu yaptığımız, köyden gelirken tarlada saban başında bıraktığımız emekçi insanlarımızla birlikte kazanılacak.

Bugün infaz ve koruma memurlarının yaşam koşullarının düzeltilmesi, aşağılanmaya; horlanmaya son verilmesi, eğitim düzeyinin yükseltilmesi, örgütlenme hakkının tanınması cezaevlerinin yaşanacak yerler haline getirilmesinin başlıca koşullarından birisidir. Tüm demokrat kamuoyunu haklı taleplerimize tutuklu ve hükümlülerin sorunlarıyla birlikte omuz vermeye çağırıyoruz.

**İSTANBUL'DAN BİR GRUP
GARDİYAN**

Association des Parents et Amis des Prisonniers Communistes * B.P.6-St Gilles 1 - 1060. Bruxelles

17. sayımızda 2 Eylül 88 günü Belçika cezaevlerinde A. G'ine başlayan Savaşan Komünist Hücreler Örgütü'nün 4 militanının APAPC tarafından bizlere ulaştırılan mektubunu yayınlamıştık. 4 militanın sürdürdüğü A.G.'nin sonucuna ilişkin kendilerinden gelen mektubu yayınlıyoruz.

£ / Ekim 1988'de, "Savaşan Komünist Hücreler" in 56 günden beri açlık grevinde olan 4 militanı, yaklaşık 3 yıldır içinde bulunduruldukları tecrit koşullarını kırmayı başardılar ve böylelikle ortak eylemlerini sonlamaya* karar verdiler.

Gerçekten de 27 Ekim'de, Adalet Bakanlığı ve cezaevleriyle ilgili yönetim aşağıdaki hakları taahhüt ettiler;

—Militanlar dışarıdan mektup alabilecekler ve -ulusal dillerden birinde* * veya İngilizce olması koşuluyla- kendi aralarında yazışabilecekler.

—16 Aralık 1985'ten beri çalınan tüm mektuplar hemen kendilerine geri verilecek.

—Militanlar tarafından dışarı gönderilen mektuplar zarfları kapalı olarak postaya verilecek.

—Militanlar dışarı telefon edebilecekler.

—Aile dışı ziyaretler hakkı kazanılmıştır; 4 görüş izni şimdiden verilmiştir.

—4 militan her türlü kitabı ve dokümanı temin edebilecek ve yanlarında bulundurabilecekler.

—Tecrite son verilmiştir.

Kitaplar ve dokümanlar konusuna gelince; bunlar militanlara kendilerinin belirlediği bir kişi tarafından teslim edilmek zorundadır. Bu nedenle militanlara kitap göndermek isteyen herkese kitapları APAPC adresine göndermelerini öneriyoruz.

4 militan ve APAPC bu zafere katkıda bulunan ve dayanışma gösterenlere teşekkür ediyorlar.

* **Dipnot 1:** Metnin aslında "askıya almaya karar verdiler" deyişi kullanılmıştır. Daha önceki açlık grevinde aldıkları haklar daha sonradan geri alındığı için, yeniden aynı durum meydana gelirse açlık grevine yeniden başlayacaklarını vurgulamak için bu deyişi kullanıyorlar, (ç.n.) * **Dipnot 2:** Almanca'nın 3 ulusal dilden biri olduğunu yabancı dostlara belirtiyoruz.

OKUYUCU MEKTUBU

Hasköy Çetin Giyim'de Açlık Grevi

İ.Ü.'de Yemekhane Kampanyası ve DEV-GENÇ

12 Eylül açık faşizminin gelmesi her alanda olduğu gibi çalışma hayatında da önemli değişiklikleri getirmiştir.

DISK'in kapatılması, işçilerin sadece ve sadece Türk-iş'te bir araya getirilmesi tek tip insan yaratmak amacını taşıyordu. Bağımsız sendikaların kurulmaması için de, % 10 işkolu barajı ve yetki meselesini gündeme getirdiler ve yasalastırdılar.

Amaç neydi? Ne yapılmak isteniyordu? Yanıtlarını her gün acı bir biçimde görüyoruz. Daha fazla sömürü daha fazla kâr...

Fakat işyerlerinde çalışanlar, yani işçiler arasında hoşnutsuzluk günden güne artıyor, zulme ve sömürüye karşı direniş bayrakları gün be gün daha da yükseliyor.

Fabrikalarda işçiler en demokratik hakları olan sendikalaşma hakkını alabilmek için işyeri komitelerini oluşturuyorlar ve mücadeleyi yükseltiyorlar.

Hasköy'de, Çetin Giyim'de çalışan işçilerin de sorunları aynıydı. İşyerindeki sömürüye, arabesk kültüre, yoğun baskıya karşı sendikalaşmak gereği-ne inanıyorlardı. Önceleri fazla mesaiye karşı direndiler, işverenin kapıları kapatmasına rağmen kapıları açarak mesaiye kalmadılar. İşverenin işçileri toplayarak tehdit etmesine işçiler sessiz kalmadılar. Tabiri yerindeyse "ağzının payını" verdiler. Bunun üzerine birisi sakat olmak üzere iki kişiyi işten attı. İşten atılan işçilerden ortopedik özüllü olanı kendisinin neden işten atıldığını öğrenmek amacıyla T.S.D. İstanbul şubesine sorununu anlattı. Fakat T.S.D. yöneticilerinin sorumsuz davranışı yüzünden işverenin bu arkadaşın hangi gerekçeyle iş akdini feshettiğini öğrenemediler. Bu gelişmeler üzerine işten atılan iki işçi anti demokratik yasaları ve patronun bu tutumunu protesto etmek amacıyla açlık grevi yapma karar aldılar.

Sakatlar demegindeki sorunlara duyarlı, demokrat insanların da katılımıyla fabrika önüne gidildi. Basına eylemin amacı anlatıldı. Sorunlar basın mensuplarına anlatılırken, iki işçinin daha işten atıldığını öğrendiler. Bu iki işçinin de açlık grevine katılmasıyla direnişçilerin sayısı arttı. İşçilerin büyük bir bölümü öğle saatinde yemek boykotuna giderek, açlık grevine gidenleri desteklediklerini bildirdiler. Açlık grevi programının gereği, saat dörtte, işçilerin beş dakikalık çay molasında işçilerle vedalaşıp Belde-İş Sendikası'na gidileceği sırada işverenin ihbarı sonucu polis geldi, polislerle tartışılarak eylem savunuldu, işçilerin işbaşı yapması sonrasında fabrika önünden ayrılarak Belde-İş Sendikası'na gidildi. Gece orada geçirildikten sonra açlık grevindekiler öğle saatinde tekrar fabrika önüne geldiler. İşçiler, açlık grevindekileri desteklemek amacıyla yemek boykotu yaparak arkadaşlarının yanına geldiler. Eylemin amacı açıklandıktan sonra uygulamalar işçilerin alkışlarıyla protesto edildi, açlık grevine son verildi.

Evet oligarşi, kârlarına kâr katmak, insanları kul haline getirmek için azgınca saldırıyor. Fabrikalarda, cezaevlerinde, okullarda kısaca hayatın her alanında zor kullanarak tek tip insan yaratmaya çalışıyor. Ne ki emekçi halk, işçiler, tutsaklar, öğrenciler insanlık onurlarını faşizme teslim etmiyorlar.

Gün begün demokrasi mücadelesi yükseliyor. Mücadele bayrağı zafere kadar elden düşmeyecektir.

Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Mücadelemiz...

Hasköy Çetin Giyimden
Bir ÇÖZÜM Okuru

T eni dönemde üniversitelerin açılmasıyla birlikte aslında değişen çok fazla şey yoktu. Öğrenciler ve öğrenci dernekleri üzerinde yaşanan baskılar boyutlanarak sürüyordu. Üstüne üstlük her şeye yapılan zamlar yemekhanelere de yansdı, İstanbul'un çeşitli fakültelerinde hareketlilikler yaşandı. İ.Ü. Devrimci - demokrat öğrencileri yemekhane konusunda haklı taleplerini yükseltme kararı aldı. Yemekhaneye saatlerce kuyrukta bekledikten sonra giriliyor ve ne olduğu belirsiz, doyurucu olmayan yemekler yemek zorunda kalınıyordu. Talepler, yemekhaneye ek girişlerin yapılması, yemek saatlerinin uzatılması, yemeklerin temiz ve doyurucu çıkması, kantinlerden kahvaltı verilmesi, yemekhane yönetiminde öğrencilerin ve yemekhane çalışanlarının olması ve en önemlisi parasız eğitim talebinin bir parçası olan ücretsiz yemek talebiydi.

"Ticarethane Değil Üniversite", "Lokanta Değil, Yemekhane istiyoruz" sloganlarıyla harekete geçen devrimci-demokrat öğrenciler diğer öğrencileri -bildiri, kuşlama, anfi ve yemekhane konuşmaları, forumlar yoluyla eylemliğe katmaya çalıştı. Ücretsiz yemeğin öğrencinin hakkı olduğunu, eğitimin parasız olması gerektiğini ortaya koydu.

Yemekhaneye ayrılan devlet ve YÖK ödeneklerinin zaten halktan alındığı, ayrıca vakıfların, UNESCO'nun yardımlarının olduğu, öğrencilerden para alınarak ek bir sömürünün gerçekleştirildiği aktarıldı.

Ajıtasyon, propaganda çalışmaları sırasında binlerce bildiri dağıtıldı, heranfide, sınıfta konuşmalar yapıldı. Okulun kuşlama yapılmadık yeri bırakılmadı. Bir hafta boyunca her gün yemekhaneye yirmişeri! otuzarlı gruplarla girilerek üniversite ve yemekhane gerçeği ortaya kondu. Yemekhanenin önünde dört-yüz kişinin katıldığı geniş bir forum yapılarak, dövizler asıldı. Forumu izleyen polisler teşhir edilerek forum yerinden kovalandı. Forum günü sürekli sivil ve resmi polis denetiminde olan kapılardan toplu girişler yapılarak, denetim işlevsizleştirildi. Bütün bu çalışmaların üzerinde yükselecek asıl dayatıcı eylem işgal olarak kararlaştırılmıştı. Daha sonraki günlerde ikinci forum yapılacağı saatlerde toplu halde üniversite kapısından girme eylemi sırasında polisin saldırısı karşısında tavır alınamaması, kapılarda yaşanan gözaltılar işgali savunulanları geri noktalara itti. Hemen gözaltılar sonrası okul dışında yapılmak istenen korsan eylemin, polisin sıkı önlem alması sonucu yapılamaması kitlede moral bozukluğu yarattı. Bütün bunlara karşın ortaya konan hedefin gerçekleşmemesi, bu süreçte birtakım anlayışların sorumsuz tavırlarına ve kitleyi hazırlamak için çaba göstermemesine bağlıdır. Bu sorumsuz içtenliksiz tavırlar kitleye de yansıtılmış ve alınan karar hayata geçirilememiştir. Polis eylemi yaptırmama ve moral bozukluğu yaratma konusunda hedefine ulaşmıştır. Alınan kararların hayata geçirilememesinin kitlede yarattığı moral bozukluğunu kırmak ve ücretsiz yemek, parasız eğitim talebinin bitmediğini, bitmeyeceğini gösteren eylemliliği DEV-GENÇ kendi omuzlarına aldı. Eylem, DEV-GENÇ'in üniversitede yaptığı altına imzasını koyduğu bir gösteri oldu ve başarıyla tamamlandı. Üniversite yemekhane müdürlüğü önünde yapılan eylemde DEV-GENÇ'liler müdürlükte yazılıma yaptı ve tüm öğrenci kitlesinin önünde "Zama-Zulme Karşı Mücadeleyi Yükseltelim- Dev-Genç" imzalı pankartı astı.

"Ücretli Yemeğe Hayır", "Zam -Zulüm - İşkence İşte Faşizm", "Yaşasın DEV-GENÇ", "Yaşasın Mücadelemiz" sloganlarıyla eylemini noktaladı. DEV-GENÇ sürecin tıkanıp ya da tıkatıldığı noktada kendi özgücüsüyle bunu aşacaktır.

•DEV-GENÇ'lilerin Üniversite Yemekhane Müdürlüğü önünde astıkları pankart.

SAKATLAR DERNEĞİ ÜYELERİ İŞTEN ATILMALARA AÇLIK GREVİYLE CEVAP VERİYOR...

Kolun kesikmiş, ayakların tutmuyormuş, gözlerin görmüyormuş, sağırmışsın, tekerlekli sandalyeye mahkummuşsun, ama buna rağmen iradenle yaşamı yeniden üretiyor, üretim sürecinde yerini alıyormuşsun "ne gam..." hele birde çalıştığın yerde ekonomik - demokratik haklarını korumak, haksızlıkların önüne geçmek için sendikal çalışmaların içindeysen, işte o zaman senin başına gelenler pişmiş tavuğun başına gelmezdi.

Bunun en güzel örneği 9 Kasım Çarşamba günü hiçbir neden gösterilmeksizin Çetin Giyim Sanayinde çalışan T.S.D İstanbul Şubesi üyesi Kadir Tan'ın işine son verilmesi oldu. İşten çıkarma Tan'la da son bulmadı, aynı "nedensizlik" 4 işçinin daha işten atılmasıyla devam ediyordu.

Kapitalizmin dür durak bilmeyen kar hırsının "keyfilğin" zeminini oluşturduğu toplumsal sistemde kar hırsını zaafa uğratacak her davranış şiddetle cezalandırılmıyorsa, işçiyse, hele bir de işçilerin mesai ücretlerinin haksız yere kesilmemesi gerektiğini söylemişsen, suçun büyüktü, başka bir neden bulunmasına bile gerek yoktu, sen suçların en büyüğünü işlemiş kâr yasaının gözü dönmüşlüğüne karşı çıkmıştın.Yok, yok... Hiç durdurulmamalı, hemen işten atılmıydın. Ve ardından senin gibi düşünen arkadaşların da senin akıbetine uğramalıydı ki, herkese ibret-i alem olsun, işte tek kolu olmadığı halde üretim sürecine belki de sakat olmayanlardan daha çok katkıda bulunan, ama buna rağmen diğer çalışanlardan daha az ücret alan Tan'ın ve diğer üç arkadaşının akıbeti pek farklı olmamıştı.

Çetin Giyim Sanayi'nin Halıcıoğlu'ndan ISO işçisiyle üretim yapan fabrikasının yanısı-ra her birimde 200'er işçinin çalıştığı iki şubesi daha var. Bu üç fabrikanın da ortak özelliği buralarda çalışan işçilerin sendikası olmayışları.

Tek tip insanlardan oluşmuş tek sesli bir toplum yapısının yerleştirilmeye çalışılmasının sanayi kesimine yansımaları sendikası fabrikalarda ifadesini bulmaktadır. Böylesi bir ortamda sendika kurma çalışmalarını yürütenler, çıban başı görüldüklerinden hemen işten atılmaktadırlar. Lokavtlar tek haklıdır. Sendika lafının ağza alınması bile patronun korkulu rüya görmesine, derhal işten çıkarma kararı almasına yeterlidir.

Yasaların bile tanıdığı sendikalaşma hakkından yararlanarak sendikal çalışmalarını gündeme getiren Tan'ın bilinçli tavır haksızlığa karşı çıkmasıyla bütünleşince, iş yerinde büyük bir sempati yaratmıştı. Bu sempati duyulan rahatsızlığın asıl kaynağı oldu. Ve yasa gereği gelir vergisi kesilmemesi gerektiği halde, işyerinin keyfi kesintisinden de nasibini alan Tan işten atıldı.

Haksız işten atılmayı protesto için işyeri önünde açlık grevine başlayan işçileri, T.S.D. İstanbul şubesi üyelerinden bir kısmı tekerlekli sandalye ve koltuk değneklerine alırmaksızın ellerindeki pankartlarla işyerinin karşısına gelerek arkadaşlara destek verdiler.

Dernek üyeleri ve işçilerin açlık greviyle başlattıkları protesto eylemi sürerken, aynı fabrikadan atılan iki işçi de protesto eylemine katılıyordu.

"SARI SENDİKACILIK ZİNCİRİNİ KIRALIM ÖRGÜTLENME ÖNÜNDEKİ ENGELLERİ KALDIRALIM"

Sendikal mücadelenin sınıf temeline dayanması gerektiğinin tespiti yapmak, artık ülkemizde teorik düzeyin dışında - pratik alanda - da bazı şeylerin yapılmasını beraberinde getiriyor. Geçmişten günümüze dersler çıkararak baktığımızda teorik olarak "sınıf ve kitle sendikacılığı" tespiti yapan pek çok örgütlenme (DİSK vs.) bunu teori-pratik bütünlüğüne indirgeyememiş (ya da yeterli önemi vermemiş), sonuçta tabandan gelen zorlamalarla hak arayışı temelinde eylem yapmak durumunda kalmıştır. Ayrıca teorik olarak bile, sendika üyesi işçiler, yeterli düzeyde (sınıf bilinci anlayışıyla) eğitilememiş, siyasi bilinçlenme bir yana ekonomik-demokratik taleplerin kazanılması için dahi yeterli çaba harcanmamıştır.

Bugün artık ekonomik-demokratik temelli mücadelenin yürütülmesinin birincil yolu, öncelikle sendika üyesi olan - olmayan ayrımı yapılmadan işçilerin eğitimine önem vermekten ve bunun için pratik adımların sağlam bir şekilde atılmasından geçiyor. Sendikal yasaların "kuş" a çevrilmesine neden gerek duyuldu sorusunun yanıtını, buna karşı nasıl tavır alınması gerektiğini öğrenmeliyiz bugünden. Cunta sonrası "tektip" sendikacılığın yaratılması, bağımsız sendikalara yaşam hakkı tanınmaması için gündeme getirilen % 10 barajının ne olduğunu da anlamalı ve mücadelemizi bu gerici - faşist yasalara

ra rağmen -ona karşı- adım adım yürütmeli / yükseltmeliyiz.

Gerici-faşist anlayışla sendikal örgütlenmenin önünde set oluşturan TÜRK-İŞ, HAK-İŞ gibi yapıların işçilerin eğitilmesinden ne anladığını çok iyi biliyoruz. Buna değinmeye gerek dahi yok. TÜRK-İŞ içinde yer alan ve muhalefeti oluşturan bir takım sendikaların ve bağımsız olarak kurulan, mevcut sendikal yasalara karşı ekonomik-demokratik ve siyasal alanlarda mücadele edebilmek için eğitimin önemini kavrayan sendikalar neler yapmaktalar.

Bağımsız sendikacılık, mevcut yasalarla yok edilmek isteniyor. Ama tüm bunlara karşı mücadele edebilmenin temel yolu da, sınıf bilinçli işçilerin örgütlenmesi - faaliyetleri sonucunda "yasaların kaldırılması" yönünde hareket etmekten geçiyor.

Belde-İş Sendikası bu düşünceden hareket ederek "Kasım '88 Panelleri" adı altında bir dizi eğitim semineri düzenledi. 6 Kasım'da yapılan ilk panelde, bağımsız sendikacılığın önündeki engellerden bir tanesi olan "% 10 barajının hangi amaçla kullanıldığı ve neleri hedeflediği üzerinde duruldu. İlk panele konuşmacı olarak Belde-İş Genel Başkanı Mustafa Taşçı, Kimsan-İş Genel Başkanı İsa Albayrak, Tüm Haş-İş Genel Başkanı Sadettin Ülfer, Tezkoop-İş 3 No u Şube Başkanı Ay-nur Karaaslan ve Töb Gis Genel Başkanı Dursun Ali Cömert katıldı.

Panellere Belde-İş Eğitim Sekreteri Nazmi Kale yönetici olarak katıldı. Kale yaptığı açış konuşmasında; "Bir yandan ekonomik ve siyasi bunalımın başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkımıza dayattığı açlık, sefalet ve işkence; bir yandan başta sendikal hak ve özgürlükler olmak üzere düşünce, örgütlenme ve hak alma gibi en temel hak ve özgürlüklerin kısıtlanarak baskı altında tutulması;

Öte yandan 1982 Anayasası ile ondan kaynaklanan 2821 -2822-1475 ve diğer yasalarla cendereye alınan işçi sınıfı hareketinin mahkûm edildiği, uzlaşmacı - devletçi bir sendikal anlayıştan, yani Türk-İş'ten meydana gelen bir şeytan üçgeni içinde dönüp dolaşan ve onu kırmaya-aşmaya çalışan bir sendikal hareket.

İşte, içine düştüğü bunalımdan çıkması, sınıfsal temelde daha bilinçli ve daha örgütlü bir rotaya girmesi her şeyden önce sendikal hareketin karşı karşıya bulunduğu bu sorunları aşmasına bağlıdır.

Tercih uzlaşmacı-devletçi san sendikacılık değil, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığıdır.

KASIM '88 PANELLERİ VE AMAÇLARI

İşte, hem sendikal hareketin karşı karşıya bulunduğu bu sorunlara dikkat çekmek, onları gündeme getirerek çözüm yollarını bulmak, hem de bu sorunların üstesinden gelmeyi amaç ve görev edinmiş sendikamızın kamuoyunda giderek kurumsallaşmasını sağlayarak, bu sorunlar etrafında sendikalararası bir platform yaratmak üzere bu panellere genel olarak "Sarı Sendikacılık Zincirini Kırılım, Örgütlenme Önündeki Engelleri Kaldıralım" adını verdik.

Önemli bir güncel soruna dikkat çektiğimize ve bunun işçi sınıfının sendikal mücadelesinde atılmış bir adım olduğuna inanıyoruz" diyor.

Nazmi Kale sözü daha sonra Genel Başkan Mustafa Taşçı'ya bıraktı. Taşçı konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi: "... Egemen sınıflar, yeni ama çerçevesi iyice daraltılmış, kolaylıkla denetlenip yönetilebilen, kendi çıkarlarını korumaya yardımcı olan yeni bir sendikal örgütlenmeye ihtiyaç duyuyorlardı. Yani tektip bir sendikacılık modeli arıyorlardı. Bunu 12 Eylül'e beraber sağladılar. Önce Yüksek Hakem Kurulu, arkasından Anayasa ve 2821 - 2822 sayılı yasalar istenileni veren yasal zemini oluşturdular. Türk-İş ise bu yaşadığın örgütlü ifadesi oldu.

Aranan tektip sendikacılığı yaratmada en önemli madde de 2822 sayılı yasanın 12. maddesi olan % 10 işkolu barajıydı. Diğer yasalar ve maddeler ise bunu destekleyen genel çerçeveyi oluşturuyordu... Çünkü mücadeleyi ekonomik temelden, demokratik ve siyasi talepler temelinde taşıyacak olan örgütlenmeye başlıca engeldir % 10 işkolu barajı.

—Pratik olarak yeni sendikaların kurulmasını engellemek ve sınıfı egemenlerin tercih ettiği tek bir sendikada tutmayı sağlamak.

—Bu yolla demokratik gelişimle beraber, sınıfın bağımsızlıkçı düşüncesi ve örgütlenmesini, buna uygun mücadelesini engellemek, demokratik bilincini ve mücadele azmini köreltmek...

—Toplumsal ve sınıfsal gelişmelere karşı duyarsız bir işçi topluluğu yaratmak ve faşist ideoloji ve örgütlenmeye zemin hazırlamak...

—Kıscası % 10 işkolu barajı, işçi sınıfının sınıfsal bilincinin, örgütlenmesinin ve mücadelesinin engellenmesi, sendikal demokrasinin ve demokratik bilincin önlenmesi amacıyla kurulmuştur. Bu anlamda ikili bir işlev görüyor: Sınıfın ekonomik, ideolojik ve siyasi gelişimini önlemek ve demokratik gelişimini sınırlandırmak."

Panele katılan diğer sendikaların yöneticileri de, % 10 barajı konusunda

oligarşinin hedeflediği politikalar üzerinde durdular. Çeşitli sendikalara bağlı işçilerin geniş katılımı izlediği panel amacına ulaşarak, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerden birinin tanıtılması ve buna karşı mücadele edilmesinin gerekliliğini ortaya koyuyordu.

13 Kasım'da ikincisi yapılan panelin konusu sendikalar üzerindeki "idari ve Mali denetime Son"du. Bu konuda konuşmak üzere Aynur Karaaslan (Tezkoop-İş 3 No.lu Şube Başkanı), Rifat Kasap (Belde-İş Örgütlenme Sekreteri), İsa Albayrak (Kimsan-İş Başkanı), İsmail Aykanat (Otomobil-İş Örgütlenme Sekreteri) katıldılar.

Rifat Kasap konuşmasında "... Burada önemli olan devletin sendikaları kaç yılda bir denetleyeceği değil, denetlemenin amacıdır. Amaç ise çok açık: Sendikalar egemen çevrelerin çizdiği sınırları zorlayıcı bir mücadele içine girerlerse, yani işçi sınıfı mücadelesine önderlik ederlerse, diğer yasa maddeleri bunu engellemeye yetmediğinde, bu madde ile durdurulmaları sağlanacak.

Nitekim, işkolumuzda kurulan ve 1984'ten bu yana faaliyet gösteren Genel Hizmet-İş Sendikası, tüm baskı ve yasaklara rağmen sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışına uygun örgütlenme ve mücadelesini sürdürdüğü için, 1988 yılı başında mali ve idari denetime tabi tutulmuş, bu denetim dayanak yapılarak kapatılmak istenmiştir... bu sendika, bu yasa maddesinin ilk kurbanıdır." diyor ve konunun önemini vurguluyordu.

İşçilerin sadece sendika üyesi olarak kalmaması, sendikal hak ve özgürlükleri konusunda bilinçli - örgütlü olarak mücadeleye katılarak sınıf dayanışmasının yaratılmaya çalışıldığı paneller zinciri salonu dolduran sendika üyeleri tarafından ilgiyle izlendi. Ve geniş bir tartışma zemini yaratma amacı başarılı oldu.

20 Kasım'da üçüncüsü yapılan panelin konusu "Seçme ve Seçilme Önündeki Engelleri Kaldıralım" olarak saptanmıştı. Bu konuda değerlendirme yapmak üzere Belde-İş Genel Sekreteri Hasan Kaya, Kimsan-İş Genel Başkanı İsa Albayrak, Töb Gis Genel Başkanı Dursun Ali Cömert, Av. Ercan Kanar konuşmacı olarak katıldılar.

Belde-İş Genel Sekreteri Hasan Kaya; "Anayasa'nın başlangıç ve genel esasları bölümlerinde devlet, demokratik, hürriyetçi, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak ifade edilir. 51. maddede ise "önceden izin almadan" sendika kurulabileceğini belirtir. Aynı maddede "sendikalar üye olmak ve üyelikten ayrılmak serbestir." "Hiç kimse

sendikaya üye olmaya, üye kalmaya, üyelikten ayrılmaya zorlanamaz" der... Ama 51. maddenin 7. paragrafında "işçi sendika ve üst kuruluşlarında yönetici olabilmek için en az on yıl bilfiil işçi olarak çalışmış olma şartı aranır" denilerek, güvenceye alınan hak bir anda ortadan kaldırılıyor. Ayrıca kanun önündeki eşitlik ilkesi de ortadan kaldırılıyor. Çünkü 51. madde ile sendika kurma hakkı işçi ve işverenlere tanınmış." diyerek Anayasa maddelerinde konuya nasıl bakıldığını vurguluyordu.

Daha önce panele katılmaları konusunda çağrı yapılan kişi ve kuruluşların neden böylesi bir dayanışmada yer almadığı düşünüldü. 3. panele de bu konuda İ.E.T.T.'de çalışan bir işçi "neden diğer sendikalar yok?" diye soruyordu. Genel Sekreter Hasan Kaya: "Bu sendikalar 'çifte standartçı' davranıyorlar, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışının gereği olan sınıf sorunlarına eğilmekten uzak olduklarını ve bunu da bu önemli panele neden katılmadıklarını doyurucu bir gerekçeyle ortaya koymamakla gösterdiler" diye yanıtlıyordu. Ayrıca Belediye-İş Sendikası Genel Merkezi ve tüm İstanbul şubeleri dinleyici olarak davet edildiği halde panele katılmıyorlardı.

Panele katılmayan kişi ve kuruluşlar şunlardı: BANKS, Petrol-İş, Deri-İş, Lasparkim-İş, Demokratik Tekstil, Avukat Kemal Keleşoğlu, Avukat Kadri Malçok.

4. ve son panelin konusu da "Demokrasi de Sendikaların Yeri" olarak tespit edilmiş ve şu kişi ve kuruluşlara çağrı yapılmıştı.

Ercan Karakaş - SHP İl Başkanı, Avukat Ercan Kanar, SHP Milletvekili Hüsnü Okçuoğlu, Basın-İş Başkanı Ali Ekber Güvenç, Kimsan-İş Başkanı İsa Albayrak, Tezkoop-İş İstanbul 3 No.lu Şube Başkanı Aynur Karaaslan, Belde-İş Başkanı Mustafa Taşçı, Genel Sekreter Hasan Kaya, Tüm-Tis, Tüm Has İş, Töb Gis, Avukat Osman Ergin, Otomobil-İş.

Bu tür etkinliklerin, sendikal mücadele önündeki engellerin aşılması yönünde atılan adımlardan sadece bir tanesi olması yanında, işçi sınıfının, mücadelesine daha bilinçli katılımı ve sorunlarına sahip çıkmasını da beraberinde getireceği açıktır.

Her koşulda sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesini hayata geçirmeye uğraşan Belde-İş'i sınıf bilincini kitlelere taşıma yönündeki etkinliklerinden dolayı kutluyoruz.

Yeni ÇÖZÜM

ÇÖZÜM 51

ATEŞ HIRSIZLARI SÖYLENCESİ

Uevrimci kültür ve sanat dünyamıza, Ateş Hırsızları Söylencesi adlı bir şiir kitabı kazandırıldı. 1988 Akademi Kitabevi ve C. Atıf Karısu şiir ödülleriyle adını duyuran Ateş Hırsızları Söylencesi, ozanın deyimiyle yangın çağının Ateş Hırsızlarını anlatıyor.

Promethus'un ateşi tanrılardan çala-

rak insanlığa ulaştırmasıyla mitolojide yüklendiği işlev, sınıflar mücadelesinin katı gerçekleri içerisinde birer ateş hırsızına dönüşen devrimcilerin misyonu ile özdeşleşiyor. Bunun, olumlu anlamda insanlığın evrensel kültürüyle, bugünkü ulusal-sınıfsal kültürümüzün imge düzeyinde olduğu kadar/gerçekte de derinlemesine kaynaştırılmaya çalışıldığını ve bunun başarıldığını görüyoruz. Sadece Promethus mu? Yalın kılıç ve tarihsel trajedisiyle Spartaküs, ince halk sevgisi ve bilgeliğiyle Yunus, halkın zulmlere karşı yükselttiği sesi Pir Sultan, Yarin yanağından gayri her şeyi ortak eden Şeyh Bedrettin, Milli Kurtuluşça Mülâzım Bey, Hasan Tahsin, Kızılder ve ON'lar, Deniz'ler, onbeş-onaltı haziran direnişçileri vd. devrimci mücadele

dönemeçlerinin ateş hırsızları, gelip 1984'ler Metris'inin zindanında uzun ölümlere yatan devrimcilerle buluşuyor. Ozan Emirhan Oğuz, sağlam bir kurgulamayla Ateş Hırsızları Söylencesi'nde, ülke sınırları tanımıyor, ya da eş deyişle, dünya emekçi halklarının mücadelesini ülkemize taşıyarak sınıf mücadelesinin evrenselliğini hiç bir slogana başvurmadan ve işin kolayına kaçmadan hakkı verilmesi bir işçilikle imgeleminde yoğunluyor. Ateş Hırsızları Söylencesi bir destan. Ağırlığını ülkemiz yakın tarihinin, odağını ise ölüm orucu savaşçıların oluşturduğu destanın örgüsü ve dize, imge yapısı ve yoğunluğu da bu nitelikleriyle uyumlaştırmaya çalışılmış...

Evet, bu destanda kimler yok ki?

12 Eylül'ün süngü ile sindirmeye çalıştığı kentler, işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıfımızın önderlerinin "anarşist", "terörist" diye tecrit edilmeye çalışıldığı ve insanlarımızın yoğun tek yanlı bir ideolojik bombardımanla şartlandırılmaya çalışıldığı bir süreçte zaaf ve eksikliklerimizle, umut ve düşlerimizle, ama ille de karanlığa inat derinlerden "karınca yolları" açarak ilerleyen direnişimizle bizler varız. Halkına karşı, devrime ve tarihine karşı sorumlu ve saygılı olan bit ozanın duyarlılığı, olaylara ve mücadeleye toplumcu-gerçekçi yaklaşımıyla; her türlü sapkınlığı ve alçalmayı oligarşinin moda kampanyalarıyla bayraklaştırdığı bir ortamda gerçek vatan ve devrim hainlerinin maskesini de dolaylı olarak düşürüyor.

Emirhan Oğuz, Ateş Hırsızları Söylencesi'ni yayınlamadan önce yabancımız değildi. Genç ömrünün 6 yılını Ateş Hırsızları ile 12 Eylül zindanlarında birlikte geçiren Oğuz, bu durumun "olanaklarını" değerlendirmesini bilmiş. Buna yitirilmemiş devrimci aydın dürüstlüğü ve nesnellik de eklenince, sanatsal yetenekleriyle yoğunluğu birikimi, Ateş Hırsızları Söylencesi'ni ortaya çıkarmış.

Bunlara bir kitap tanıtımında değinmeyebilir ve olması gerekeni yapmış diyerek geçebiliriz. Fakat Türkiye sınıflar mücadelesi, uzun zamandır böylesi olumlu yanları ağırlıkta olan devrimci sanat ürünlerini çoktandır gereksiniyordu. Bu gereksinim ne devrimci sanatçılarımızın yeteneksizliği, ne de yoğun karşı devrimci ideolojik propagandanın kültürel etkisinin devrimci saflarda açtığı gediklere yorulabilir. Emperyalizm ve oligarşinin bu cephede gerçekte verebileceği bir şey kalmamıştır. Ama onların çöplüğünden beslenen ve çoğunluğunu "eski solcu" namıyla malum "aydınların" oluşturduğu bir koro; 12 Eylül'den beri Ateş Hırsızlarına kendi sapkınlıklarını, çürümüşlüklerini ve bunalımlarını maletmeye çalışıyorlardı. Ve genç nesil üzerinde bu etkilerin olumsuz sonuçlarına bir süredir bolca tanık oluyordu. Küçük burjuva dünyaları, erken devrim hayalleri yıkılan bu "aydınlar" korusu, halkın ve mücadelesinin, umudun, gelişmenin, direnişin, başeğmeziğin, soylu bir özverinin yatağını; yine hayatın nesnel gerçekliğinde arayacakları yerde cuntanın yedeğinden devrimcilere küfür etmekte buldular. Zavalılıkların ve kişisel bunalımlarının sonuçlarını yaşam dışı bir "tanıklık"la mücadeleye taşımaya çalışmışlar ve bir süre bunlar "sol edebiyat" adı altında ortalığı kaplamış, piyasaya egemen kılınmaya çalışılmıştı. İşte, Ateş Hırsızları Söylencesi'nin işlevi ve önemi, bu nedenle bir kat daha artıyor.

Burjuva ve küçük burjuva sanatçıları daima devrimci sanatın özünü küçümseyerek, biçimini öne çıkarmışlardır. Burjuva sanatın bu tutumunu anlıyoruz. Fakat anlamakta zorluk çektiğimiz şey, Emirhan Oğuz'un biçimsel kaygılardan yola çıkarak Ateş Hırsızları Söylencesi'ni, kendini kolay ele vermeyen imgelerle ve kapalı bir anlatımla şiiri anlaşılabilir kıldığıdır. Bu en azından ortalama kültür düzeyine sahip halk kesimleri ölçeğinde böyledir. Şiir ya dipnot açıklamalarıyla, sözlüklerle okunmak zorunda, ya da söz konusu okuyucu kesiminin Victor Jara şarkılarını bilmesi, ispanyolca, Arapça gibi dillerle aşinalığı olması gerekiyor. Günümüzde ise halkımız her iki olanaktan da yoksun, ne yazık ki. Ateş Hırsızları Söylencesi'nin ozanında, şüriyi anlaşılabilir kılabilecek araç ve biçimleri yaratacak birikimin olduğunu biliyoruz. Bizim kaygımız da bunu bildiğimizden dolaydır. Belli bir seçkin grubun anlayacağı düzeye hitap etmesi, şiirine yüklediği işlevi sınırlandırıyor. Ozanı açısından ise entellektüelizm tehlikesini bağrında taşıyor.

Oysa devrimci ozanlarımız, emekçi halkın her türlü kültürsüzleştirme operasyonları ile beyinlerinin dumura uğratılmaya çalışıldığı günümüzde; daha çok biçimsel kaygılarla değil, açıklık-anlaşırlık kaygısı gütmesi gerekir düşüncesindeyiz. Halkın baskı ve zulme karşı coşkusunu ayakta tutan, onun sınıf bilinci ve kinini bileyen bir işlevi yerine getirmelidir. Bu yanıyla da Ateş Hırsızları Söylencesi sessiz bir dize yapısına sahip... Unutulmamalıdır ki acılar bilince çıktığı ve sınıf tavrına dönüştüğü sürece boşa çekilmiş olmayacaktır. Devrimci şiir ise buna pekâlâ hizmet edebilir, etmelidir. Yani sorun ozanın kendi kültür düzeyinde ürün vermemesi gerektiği değil, aksine bunu yaratacak araç ve biçimleri, dili de yaratması gerektirir. Aksi halde şiirin bilgisinin daima bir adım önde olması gerektiği anlayışı, beş adım önden gidilerek, halkla bir bilgisel-estetiksel diyalogsuzluğa neden olabilir.

Ama Filistin şiirleri Ho Amca'nın şiirleri, Plaza Del Maya, Şu ak kâğıt, şu kara kalem gibi gerek içerik, gerek biçim açısından olumlulukları birleştiren şiirlerine bakarak, ozanı eksik olarak değerlendirdiğimiz anlayışının kahçı olmaya çağını umut ediyoruz.

Ateş Hırsızları Söylencesi'nde yine de umut vardır, kararlılık vardır, direniş ruhu vardır. Sınıf mücadelesinin çeşitli aşamalarında, kan ve can bedeli beslenip büyütülen ve sürdürülen kavga'nın bitmeyen soluğu vardır. Filistin'de zafere inanır, Latin Amerika'da ezilen halkların mücadelesine... Ve hepsi ülkemiz devrim mücadelesi ile halkın ortak düşmana karşı yürüttüğü savaşa birleşir, bilinçleri, sevdaları, kavgaları yani etiyle kemiğiyle insandır ve karanlığın "ölen'e, "kül'e çevirmeye çalıştığı ülkede, "karınca yolları" açarlar, "umut yuvaya döner" büyür, karınca yolları kavarın kavgaya yollarına... Yunanistan'lı Aris'in acısı acımızdır, paylaşınız. İngiliz emperyalizminin böğrüne saplanırken Ateş Hırsızları birbir, devrimci ataklığın cesaretin ve devrimci sabrın işlendiği bir kavga diyarıdır Söylence...

Sonuç olarak diyoruz ki; devrimci, demokrat, yurtsever herkes, Ateş Hırsızları Söylencesi'ni okumalıdır. Ona bir parça da kendini bulacaktır "Uzunyol" yolları. Tartışılmalı ve daha güzel Ateş Hırsızları Söylenceleri yaratılmasına, bir devrimci sanat ürününün yaratılmasının vazgeçilmez koşulu olan, yapıcı eleştiri cephesinden katkımızı ortaya koymalıyız.

Emirhan Oğuz'un daha açık ve yetkin ürünlerini başarı dileklerimizle bekliyoruz. D

"BİR ULUSUN TÜRKÜLERİNİ YAPANLAR YASALARINI

YAPANLARDAN DAHA GÜÇLÜDÜR"

Türkiye Gazetesinde 13 Eylül günü "SHP gecesinde bölücülük" başlığıyla bir haber yayınlandı. Haberde; düzenlenen gecede Grup Yorum'un "şimdi kardeş Kürt halkı için söyleyeceğiz" anonsu sonrasında "tamamen Kürtçe sözlerle, Kürtlerin özgürlüğü üzerine yapılmış şarkılar" söylediklerini ifade ediyordu. Söz konusu gazetenin gerici yapısını bilenler açısından böyle bir haberin yer alması şaşırtıcı değildi. Asıl ilginç olan ise İstanbul DGM savcısının herhangi bir araştırma gereği duymadan gazete "haberini" ihbar kabul ederek Grup Yorum hakkında iddianame hazırlamasıydı. Hazırlanan iddianamede savcı, Grup Yorum'un "İrkçilik (Kürtçülük)" propagandası suçunu işlediğini belirtiyordu.

Gecenin yapıldığı günlerde Irak Kürdistanı'nda faşist Irak yönetiminin katliamlarını protesto etmek amacıyla toplumun değişik kesimlerinden tepkiler geldi. Protesto gösterileri yapıldı. Grup Yorum düzenlenen gecede, Irak Kürdistanı'nda kimyasal bombalarla yapılan ve Kürt köylerini yerle bir eden katliamı kınayan bir mesaj okuyup, bir Kürt halayı çalıp söylüyordu. DGM savcısı, açtığı soruşturma doğrultusunda Grup Yorum elemanlarının tek tek ifadesini alırken "Aranızda Kürt var mı" şeklindeki yaklaşımı ve sonrasında grubun tek Kürt elemanı Metin Kahraman'ın tutuklanması... 35 günlük tutukluluk sonrasında Metin Kahraman ve tutuksuz yargılanan diğer grup elemanlarının ilk duruşmaları 3 Kasım'da İstanbul DGM'de yapıldı.

Duruşmayı çok sayıda dinleyici ve sanatçı çevresinden Edip Akbayram, Bilgesu Erenus ve Ferhat Tunç'ta izledi. İlk savunmayı tutuklu olarak yargılanan Metin Kahraman yaptı. Hazırladığı savunmayı okumadan önce Sağmalcılar Cezaevi'nde siyasi tutsaklara karşı uygulanan baskıları dile getiren M. Kahraman daha sonra birbuçuk sayfalık savunmasını okudu. Savunmasında "niçin tutuklandığımı anlayamadığımı ve savcının ihbar kabul ettiği haberi, çarpıtarak buna kendi subjektivizmini ekleyerek suç ve suçlu yaratıldığını" dile getirdi.

Şimdi kardeş Kürt halkı için şarkı söyleyeceğiz" ibaresini savcı suç delili olarak kendine dayanak yapmaktadır. Bir halkı kardeş ilan etmenin neresi suç? Savcı ne dememi beklerdi? Kürtleri düşman mı ilan etseydim. Evet "kardeş Kürt halkı" dedim ve bununla halkların kardeşliğini anlatmaya çalıştım. Sadece Kürt halkını değil, emperyalist metropollerin başkentlerinde gerici, ırkçı kafaların uydurduğu masallarla dünya halklarını yamyam diye tanıttan Afrika halklarını, Asya, Latin Amerika halklarını, hemen yakınımızdaki Rum ve Ermeni halklarını da kısaca tüm dünya halklarını kardeş görüyorum.

... Savcı Grup Yorum olarak söz konusu gecede Kürtlere özgürlük düşüncesini anlatan Kürtçe türkü söylediğimizi iddia ediyor... Söz konusu gecede çalıp söylediğimiz Kürt halayında bir takım Kürtçe nidalar bulunmaktadır. Bu halayda geçen "Daye" (Anne), "haye" (hey), waye (bacı), anlamına gelir. Lore lore ise Kürt türkü oyunlarında söylenen bir nidadır. İddia edildiği gibi söylenen Kürtçe türkü olmadığı gibi, Kürtçe türkü söylemek neden suç olsun? Ülkemizde Kürt ve Kürtçe olgusu bir gerçektir... Kürtçe türkü söylemenin yasaklanamayacağı kanısındayım. Çünkü türküler halk yapar. W. Shakespâire'in de dediği gibi "Bir ulusun türkülerini yapanlar, yasalarını yapanlardan daha güçlüdür."

... Yüzyıllardır Anadolu'da birlikte yaşayan Türklerin ve Kürtlerin kültürlerinde karışma, alış-veriş olması ve dolayısıyla türkülerde birbirlerine ait motiflerin, sözcüklerin bulunması doğaldır. Kısaca suçluluğum ve suçların bundan ibarettir" diyerek bitirdi savunmasını.

Sırayla söz alan diğer grup elemanları da hazırlanan iddianamenin keyfiğine değinerek "Kürtçe nidaların içinde geçtiği bir Kürt halayı" söylediklerini belirterek mağduriyetlerinin faturasını kimin ödeyeceğini sordular. Savunmalar sonrasında mahkeme Metin Kahraman'ın tahliyesine, diğer elemanların ise beraatine karar veriyordu.

Toplumun pasifakasyon altına alınması, duyarlı kararlı unsurların susturulma çabası bir defa daha sonuçsuz kalıyordu. Bedeli ne olursa olsun insanlar doğru bildikleri ve inandıkları değerlerin savunusunu her yerde yapmalıydı. Mücadele ödenecek bu bedellerin üzerinde yükselecektir. Grup Yorum gerçek aydın olma bilinciyle hareket ederek yok sayılmak istenen Kürt halkını ve onun türkülerini gecelerde söylediği gibi mahkeme salonlarında da savunmasını bilmiştir.

EL SALVADOR

BİRLEŞİK DEVİRİMCİ SAVAŞ

haziran Yayınevi

Geçtiğimiz ay Haziran Yayınevi tarafından bir çeviri kitabı yayınlandı: "El Salvador Birleşik Devrimci Savaş".

Kitabın, onu okuyan her insanda bıraktığı ilk izlenim şu olsa gerek: "Biz devrimciler, Dünyanın her yöresinde birbirimize benzeriz."

Röportajlar halinde sunulan, kitapta ki devrimci liderlerin konuşmaları Salvador devrimci deneyi içerisinde emperyalizme ve oligarşiye karşı savaş veren tüm dünya kardeş halklarının ulusal kurtuluş savaşına ilişkin yalnızca teorik, siyasal, stratejik çözümlemeler içermekle kalmıyor, savaşan bir halkın devrimcilerinin sade ama somut mücadele biçimini şekillendirdiği yeni örgüt ve yaşam tarzlarını gösteren bir zenginliği de içeriyor.

"Devrimcilerin görevi devrim yapmaktır. "Zamanında CHE'nin ifade ettiği bu yalın söz bugün tüm dünya devrimcileri için de her şeyi özetleyen yalın ve net bir devrimci konumu ifade ediyor. Artık, iktidar ve mücadeleye ilişkin siyasal stratejiler, "tezler" olmaktan çıkmıştır. Dünyanın bütün yeni sömürgeleleri 'zayıf halkalar' durumundadır. Bu zayıf halkalar, halkların kurtuluş iradesini elle tutulur bir gerçek haline getirecek ulusal kurtuluş savaşlarını ve onun öncülerini beklemektedir. "Halkın tüm mücadele yöntemlerini kullanabilmesi, bunların diyalektik biçimde bütünleştirilmesi" yani, çok yönlülük "silahlı savaşımın önce devrimci azmi geliştirme ve süreç içerisinde karşı devrimci güçlerin yok edilmesinde temel araç olması" şeklinde Carpio'nun özetlediği stratejik yaklaşımın özü budur.

Uzun süreli halk savaşının stratejik doğası gereği kırların uzun vadede temel savaş alanı olması gerçeği bugün hâlâ geçerliliğini koruyor. Bununla birlikte III. Bunalım dönemi yeni sömürge devrimleri uzun süreli halk savaşına,

yeni sömürge sosyo-politik yapıdan kaynaklanan bir özgünlük, çağımıza özgü bir içerik kazandırmaktadır: Birleşik Devrimci Savaş. Savaş, uzun vadede kıra yaslanmakla birlikte şehirlerdeki mücadelenin kitle ve kadro deneyimi bakımından birikimi, yoğun demokratik-politik çelişkiler, çatışmalar, kitle iletişim araçlarının yoğunluğu... Devrimci mücadeleye ilk aşamada şehirlerden başlayarak bir atılım kazandırma zorunluluğu doğuyor. Ve politik süreç, giderek kır ve şehir mücadelesinin girileşmesini, eşgüdümünü, diyalektik bir biçim kazanmasını getiriyor. Artık kitleler ve militanlaşma nerede gerilla mücadelesi oradadır - kırdaki veya şehirde...

Nikaragua'dan sonra El Salvador devrimi de bunun canlı ve zengin bir panoramasını veriyor. Hatta El Salvador'un özelliğinden kaynaklanan yeni bir alan konumlanması ortaya çıkıyor: Şehir, kır ve dağ. Bu demografik konumlanmayla yakın ilişkili olarak da milis, gerilla ve ordu.

Salvador devrimi politik ve askeri liderliğin birliğinin altını bir kez daha çizmenin yanında Parti ve savaşçı mücadelesinin siyasal bağlantısı açısından dikkat çekici bir belirlemeye de işaret ediyor. Her ülkenin kendi politik süreçlerine özgü özgül yanlar taşısa da devrimci çalışmanın yöneldiği kitlesel militanlaşma ile parti ve savaşçı mücadelesinin gelişip güçlendiği zemin aslında aynı zemindir. Yani kitlesel militanlaşma mücadele ortamında güçlenirken, gerilla mücadelesi de kitlesel militanlaşmayı ivmelendiren unsur olmaktadır.

Cüretkârlık. Siyasal literatürün deneyimleri arasına yerleşen en güzel sözlerden biri. "Siyasal bir kavram olarak cüretkârlık, devrimci sürecin her aşamasında faaliyet gösterebilmek demektir. İşte bu nedenle cüretkârlığı devrimci sürecin bir gerekliliği olarak görüyoruz." Salvador'da devrimcilerin cüretkârlık kavramı her çarpışmayı yenil-

mek fobisiyle çözümleyen "iktidarsız" solcuların kulağına kype olması gereken derin bir siyasal anlam taşır. Mücadele uzun vadeli, uzun hesaplar ve hedefleri gerektirir. Önemli olan büyük kazanımlardır, siyasal mücadelede "küçük hesaplar" küçük siyasal iddiaların işidir.

"Devrimcilerin Birliği" sloganına El Salvador'dan gelen yanıt da şu "Önce Eylemde Birlik, Sonra Organik Birlik" ve yılların deneyimi ile ekliyorlar. "Halkın, diğer mücadele biçimleri ile birlikte yürütülen silahlı mücadeleden başka çözüm olmadığı bir kez daha kanıtlanmıştır. Halkın mutluluğunu isteyen tüm örgütler de artık bunu kabul etmiştir. İşte, devrimci birliğe giden eşgüdüm çabalarının üzerine oturtulduğu temel budur..."

Şimdiye dek "Siyasi iltica" devrimci klasiklere giren bir konu olmamıştı. Buna rağmen Rus devrimci yaşamının bir yönü olan mültecilik sanki devrimci yaşamın her yerde söz konusu olan bir "ciivesi" gibi kabullenildi. Oysa Marksizm de "olmaz"lara ve "olur"lara cevap veren sadece yaşamın ve sınıf mücadelesinin somut koşulları ve gerçeklikleridir. Farabundo Martí Halk Kurtuluş Güçleri'nin en belirgin karakteristiklerinden biri siyasi iltica yoluna başvurmamaktır. "Siyasi iltica siyasi avantaj değildir. Devrimciler en güç koşulları da kendi lehlerine çevirmeyi bilmelidir. Devrimciler bu yolda halka örnek olmalı ve onların yanında kalmalıdır."

Teorinin sınıf savaşının yolunu aydınlatan bir eylem kılavuzu olduğunu ve dünya devrim deneyimlerinden alınacak sayısız dersler olduğunu bilen ML'ler için El Salvador deneyimi, ülkemiz sınıf mücadelesi pratiğine ışık tutacak zenginliklerle doludur. Ülkemiz devrimci mücadelesi, diğerlerinden olduğu gibi, El Salvador devrimci mücadelesinden de somut dersler çıkarmak ve bunları hayata geçirmek göreviyle karşı karşıyadır. "El Salvador BDS", bu somut deneyimlerin çıkarılmasını kolaylaştıran zengin ayrıntılar sunmakta ülkemiz devrimcilerine.

TÜRK-İŞ'E RAĞMEN İŞÇİ SINIFI AKTİF MÜCADELEDEKİ YERİNİ ALIYOR

Demokrasinin etkin araçlarından olan sendikalar, 1982 Anayasası ile mahkum edildikleri uzlaşmacı - devletçi Türk-İş vasıtasıyla yalnızca toplu iş sözleşmesi imzalayan işsiz birer demokronuma getirilmeye çalışılıyor. Ekonomik demokratik mücadeleyi politik siyasi mücadeleye bağımlı bir şekilde yürütmesi gereken sınıf sendikacılığı onca zorluğa ve baskıya rağmen giderek çalışma alanına, damgasını vurmaya çalışıyor.

Bugün içinde yaşadığımız koşullarda toplumsal mücadelenin odağında, baskılar-ışkenceler, bunların somutlaştığı cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalar ve bu koşullara karşı 8 yıldır devam eden devrimci tutsakların onurlu mücadelesi yatıyor. 1 Ağustos genelgesiyle birlikte baş-

layan ve giderek kitlesel bir mücadeleye dönüşen cezaevlerindeki baskı ve ışkence karşısında Türk-İş ve bağılı sendikalar "üçmaymunlar"ı oynarken, tabandan yükselen devrimci sendikacılık, Türk-İş'i aşarak mücadeledeki yerini alıyor.

Sınıf sendikacılığını sözde savunan, bazı sendikalar, "Zevahir" kurtarmak için olayı bir iki basın açıklamasıyla geçiştirmeye çalışırken, devrimci işçi hareketinin netkinliğinde ve önderliğinde birçok birim olayı devrimci perspektifle ele alarak boyutlandırmaya başladı.

İETT şoförlerinin T.R.T'ye siyah çelenk koymasıyla birlikte başlayan protesto, tüm İETT çalışanlarının, demok başkanı ve üyelerinin, Belde-İş yönetici ve üyelerinin, Kimsan-İş yöneticilerinin, Tez-Koop-İş şube başkanı ve yo-

neticileriyle Migros işçilerinin, Sümerbank'tan, Penyelüks'ten, Tekel'den ve daha birçok işyerinden temsilci ve işçilerin Belediye-İş Taşıt Şubesi'nde, Şoförler Derneği Merkezi'nde ve TAYAD'ta eşgüdümlü bir şekilde başlatıkları açlık grevi devrimci bir eyleme dönüştü.

70'in üstünde İETT çalışanı açlık grevine katılırken uzlaşmacı-devletçi Belediye-İş Sendikası önce binanın telefonlarını keserek daha sonra kaloriferleri söndürerek, daha sonra da polisi davet ederek gerçek yüzünü ortaya çıkardı.

İşçilerin parasıyla har vurup harman savuran Belediye-İş'in sendika ağalılarını iyi bilmelidirler ki sendika binası babalarının malı değildir.

Temsilcileri, yöneticileri disiplin kurulu ile tehdit ederek bir yere varacaklarını sanıyorlarsa yanılıyorlar.

İETT sözleşmesinde ve yaklaşan şube seçimlerinde bir mücadele geleneğine sahip DİSK Genel-İş üyeleri hak ettikleri cevabı vereceklerdir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın.

İ.E.T.T ŞOFÖRLER DERNEĞİ'NDEN T.R.T'YE PROTESTO ÇELENĞİ

İ.E.T.T Şoförler Derneği Yönetim da yayınlanan ve İ.E.T.T'de çalışma ve Kurulu ve bir grup demok üyesi şoför, şoförlerin yaşam koşullarını dile getiren 26 Kasım günü T.R.T İstanbul Televizyon mek amacıyla hazırlanan programın yonu binasının önüne siyah bir çelenk gerçekten uzak olduğu vurgulandı. araktılar. Şoförlerin bu eylemine desek İ.E.T.T'de çalışma ve şoförlerin yaşam amacıyla Belde-İş Sendikası Başkanı koşullarını dile getirmek amacıyla ha-Mustafa Taşçı da katıldı. 22 Kasım zırlanan programın gerçekten uzak olakşamı televizyonun ikinci kanalında- duğu vurgulandı. İ.E.T.T Derneği Baş-

İETT Şoförler Derneği Üyeleri İstanbul Televizyonu'nun binası kapısına siyah çelenk bıraktılar.

kanı Zabıt Akbaş çelengin bırakılması sonrasında okuduğu basın açıklamasında gerek hazırlanış gerekse içerik bakımından tek yönlü ve halkı yanıltıcı bilgi veren bu programı hazırlayanları protesto ettiklerini belirtti. Z.Akbaş, "4000 İ.E.T.T şoförünü bünyesinde barındıran derneğimiz dikkate alınmamış, böylece sözleşme arifesinde kamuoyu yanlış bilgilendirilmiştir. Programda anlatıldığı gibi şoförlerimizin net ücretleri 210 bin değil, sosyal haklarla birlikte 160 bin liradır. 90 ile 100 bin lira arasında net ücret alan İ.E.T.T şoförlerinin haber karşısında ilk yaptıkları şey cebindeki ücret bordrosuna bakmak olmuştur... Bu programdan önce Genel Müdürlük tarafından temizlenip, bakım ve onarımı yapılan 15-20 araç sanki tüm İ.E.T.T otobüsleri böyleymiş ve trafiğe uygunmuş gibi gösterilerek halkın can güvenliği konusunda büyük bir sorumsuzluk sergilenmiştir. Daha önce defalarca dile getirdiğimiz gibi İ.E.T.T araçları büyük çoğunlukla ilkel, bakımsız ve trafiğe uygun değildir. Şoförlerin büyük özverileri ile araçlar trafiğe çıkmakta, hizmet verilmeye çalışılmaktadır. Trafiğe uygun olmayan İ.E.T.T filosunun değiştirilmesini, şoförlerin verdikleri ağır hizmete karşılık insanca yaşam ve çalışma koşullarına kavuşturulmasını istiyoruz" dedi.

Basın açıklamasının okunması sonrasında alkışlı protesto yapılarak olay yerinden uzaklaşıldı.

Yeni ÇÖZÜM

YALAN, DEMAGOGİ, KENDİNİ VE HALKI ALDATMA ÜZERİNE SİYASET YAPILMAZ

IV

YALAN 30: "Birinci ve ikinci gün bir grup sevk oldu. Ö gün kaynağı olmayan, güvenilirliği düşük bazı haberler alındı. DS ve TDKP davasından arkadaşlar AG'ye başlanmasını önerdiler. Öneri o gece tartışıldı ve çoğunluk tarafından Sağmalcılar 2'nin AG'ye başlatılmasına ilişkin kesin bilgi alınmadan AG'ye başlanmayacağı, alınan genel kararın zaten bu paralelde olduğu tartışılarak hemen AG'ye başlanması önerisi reddedildi." (agy)

Burada cevaplandırılması gereken iki iddia var. Birincisi; "kaynağı olmayan (...) haberler" konusudur.

Oportünizm direniş kırılcılığını gizlemek için ciddi hiçbir gerekçeye sahip olmadıktan yıllardır bu haber kaynağı üzerine sayfalar dolusu yazılar yazmaktan -defalarca açıklamamıza karşın- hâlâ bıkmadı. Kaldı ki haber kaynağı yanlış bilgi getirse dâhi bu eylemin kırılmasına haklılık kazandıracak neden olamaz. Çünkü, yukarıda belirtildiği gibi eylem bir hafta önce veya sonra başlayacaktı. Çünkü TTE dayatmasının olduğu bilgisi kesindi. Buna rağmen biz yine de o haber kaynağına değinelim. Çünkü eylem kırılcıları devrimci taktikler geliştirme yerine "komplot" vb. teorileri geliştirmekte ustadırlar.

Haber kaynağının biri ziyaretçiler, diğeri de mahkeme arabası idi. İlki K.'tan bir arkadaşın ailesinin iletildiği idi. İkincisi de o gün Selimiye'ye mahkemeye giden YDGD davasından arkadaşlar ile DY'li bir arkadaşın getirdiği notta yazılı olanlardı. Notu aynı araba ile bir gün önce Sağmalcılar'a sevk edilenler yazıp arabaya bırakmışlardı. Sevk edilenler Sağmalcılar önünde, uzun saatler

araba içinde beklemelerinden dolayı olup bitenleri anlatıyorlardı. Birbirlerini tamamlayan bu haberlere bizim de inanmamamız için bir neden yoktu. Kaldı ki kimse haberin yanlış olduğunu söylemedi. Ayrıca DS davası tutuklularının hemen her türlü önerisine hayır diyen, DS hakkında cadı kazanları kaynatanların, faşizmin böl-yönet politikası çerçevesinde, "siz iyisiniz" sözlerine angaje olan statükocuların DS davası tutuklularının haber kaynaklarına inanmaları mümkün değildi herhalde...

Gerçek bu. TKP-ML tutukluların boşuna eveleyip gevelemesin...

İkincisi; TKP-ML, Sağmalcılar'da eylemin başladığı düşüncesiyle açık grevinin Metriste de başlatılması tartışmasının aynı gece yapıldığını ama reddedildiğini söylüyor. Yalan söylüyor.

Haberin geldiği 7 Temmuz gününün

DS davası tutuklularının hemen her türlü önerisine hayır diyen, DS hakkında cadı kazanları kaynatanların, faşizmin böl-yönet politikası çerçevesinde, "siz iyisiniz" sözlerine angaje olan statükocuların DS davası tutuklularının haber kaynaklarına inanmaları mümkün değildi herhalde...

*Yeni Demokrasi sayfa-
rında yer alan, TKP/ML
davası tutuklularının gön-
derdiği "Bir'eycilik, 'tek'
yanlılık ve 'Ben 'cillik ya da
inkarcılık + resmi tarih"
başlıklı mektuba, Devrim-
ci Sol davası tutuklularının
yanıt olarak gönderdiği
mektubun son bölümünü
de bu sayımızda yayınlaya-
rak bitiriyoruz.*

akşamı başlayan tartışma ertesi gün sabaha kadar sürdü ve DY ile DK davası tutukluları dışında hemen başlatılması konusunda tüm siyasi gruplar olumlu yanıt verdiler. DY ile DK davası tutukluları ise bayram sonuna kadar beklemek gerektiğini belirttiler. Oysa bayram sonuna kadar yeni bir haber al- ma olanağı yoktu. Bu arada hafta sonu ve bayram tatili vardı. Hemen belirtelim ki, bu iki siyaset açık grevine karşı değillerdi. Daha önce alınan ilke kararına onlar da katılmışlardı.

TKP-ML tutukluları ise önce bir gün daha bekleyelim derken sonradan bu düşüncelerinden vazgeçerek "evet" dediler. DY ve DK davası tutukluların da çoğunluk kararına uyacaklarını belirttiler. Açık grevi kararı böylece alındı.

YALAN 31: "Ertesi sabah sevk listesi okunduğunda adlarını listede gören DS ve TDKP davasından iki sorumsuz kişi AG anonsu yaptılar. (...) AG tamamen güvensizlik ve panik içindeki bu iki kişi tarafından başlatıldı." (a.g.y.)

TKP-ML tutukluları anonsu sorumsuz iki kişi yaptı ve herkes de (yaklaşık 1200 kişi - 20 grup ve siyaset), itirazsız onlara uydu diyerek siyasetleri veya o iddia olan siyaset ve grupları niteliklerinden yalıtıyor. Tüm kitleyi ise doğrudan sürü yerine koyduğunun farkında değil. Çünkü onun tek amacı var: Ne pahasına olursa olsun suçunu hafifletme ve DS tutuklularını "komplotcu" göstermek. Kendimize gelelim arkadaşlar! O "iki sorumsuz"un anons yapmasıyla ne 20 siyaset ve grup harekete geçer ne de kitleler... Hem bu, birkaç dakikalık slogan atma veya kısa süreli risksiz herhangi bir eylem değil-

di. Bu yaklaşım dört cezaevinde ikibin tutsağın uzun süre sürdüreceği bir eylem olacaktı. Hem de bu durum siyasetler arası güvensizliğin olabildiğine derin olduğu koşullarda hiç mümkün değildi. Kaldı ki biz Türkiye'de bu denli "saf" hiçbir siyasi gruba rastlamadık.

Yalanlarınızla birlikte bazen gerçekten belleğiniz konusunda da kuşkuya düştüğümüzden bir hatırlatma daha yapıp yardımcı olmaya çalışalım.

Anons yapıldığında açlık grevi kararının alındığından henüz haberi olmayan (ki karar o tartışma gecesi sabaha karşı alınmıştı) bir arkadaşınızın, anons akabinde havalandırmaya yönelik olarak gösterdiği bir tepki oldu. Alınan kararı havalandırmada sorumlu düzeyde olan arkadaşlarınızdan birine zamanında iletmediğiniz için, onun tüm havalandırma kitlesi karşısında düştüğünü durumu anımsayın. Aynı arkadaş-

oluyorsunuz. Ama inanıyoruz ki, direniş başarı ile bitseydi, 1982 AG'sinde olduğu gibi ilginç senaryolarla en kahr-raman, en Öngörülü yine siz olurdunuz. YALAN 32: "1983 AG'nin sona erdirilmesinde bizlerin de önemli eksiklikleri ve hataları oldu. Birlik içinde ve doğru bilgiler temelinde başlamayan eylem, doğru bilgiler elde edildikçe eylemci kitlede gönülsüzlük, moralsizlik gibi etkiler doğurmaya başladı. DS de bu olumsuzluğu gördü ama nedenini yanlış kavradığından dolayı şekerli su almayışına bağladı. Eylem başladığında eylemci çoğunluk 'şekerli su alınması', 'tedavi kabul etmeme' kararı almıştı." (Y.Demokrasi "Bir'eyselilik, 'tek' yanlışlık ya da inkarcılık artı resmi tarih" isimli yazı sayı 11 sayfa 43)

Yukarıda eylemin nasıl başladığını, kimlerin ne

nuçlarla uğraşıp bu sonuçları gelişmelerin temel olgusu haline geldiğini sergilemektedir. Her ne kadar onlar "bizlerin de önemli eksiklikleri ve hataları oldu" diyorlarsa da, bu önemli eksiklik ve hatalarının kaynağını esas olarak kendilerinde değil, "yalanlar üzerine kurulu eylemin" başlangıcındaki gelişmeler, şekerli su kullanıp kullanmama vb. nedenler üzerine kurup bunların sorumluluğunu da DS davası tutuklularına ödettiklerinden öde kendilerini aklamış oluyorlar.

Eylemde belirli bir süre sonra kitlede "moralizlik" doğduğu doğrudur. Ama bu moralsizliğin nedenleri izah edildiği gibi eylemin başlama şeklinde değil, siyaset önderlerinin hangi siyasal koşullarda başladığı ve bu koşullarda gücümüzü ve taktiklerimizi yeterince kavrayamamaları, pragmatik hesaplar içerisine girmeleri sonucu kitleleri uzun süreli bir direnişe hazırlama yerine kısa sürede kolay bir zafer kazanma havasına sokmaları, kendilerini buna angaje etmeleri vb.'dir. Dahası 82 AG sonrasında başlanarak süreci tahlil etme yeteneğini gösterememeleridir.

83 Mayıs'ından itibaren cuntanın seçim oyununun niteliğini göremeyen oportünizm, bir saldırı dalgasını beklemediği gibi tersine koşulların giderek iyileşeceğini sanıyordu. Doğan durumu ise ciddi bir saldırı olarak görmeyip geçici bir şey olarak değerlendirdiğinden kısa süreli bir AG ile olumlu sonuç alınacağını umuyordu. Bunun için de şekerli su alınmaması, hastaların dahi tedavi kabul etmemesi gibi çok keskin kararlar almayı ihmal etmediler. Biz şekerli su alınmamasına da, ağır hastaların tedavi kabul etmemesine de karşı çıktık.

Birincisi, eylem ölüm orucu değil süresiz bir AG idi. Eylemin kamuoyuna yansımaları, varolan iç ve dış demokratik güçleri harekete geçirerek baskı unsuru olması ve yoğun bir teşhirin gerçekleşmesi için direnişin uzun sürmesi gerekiyordu. Ayrıca cunta seçim oyunundan aldığı güç ve de Türkiye genelinde TTE'nin cezaevlerinde giydirilmesini de hesap ederek kararlı davranacaktı. Sorun kimin daha kararlı olabileceği idi. Dahası genel olarak kitlenin ölüm tercihi noktasında yaşamı tercih edeceği açıktır. Ve de ağır hastalarla sağlıklı insanların eşit koşullarla eyleme sokulması devrimci bir anlayış olamazdı. Hele hele bu eşitlik çerçevesinde bir de ağır hastalara ölümcül durumda tedavi kabul etmeme kuralı konursa bu açıkça eylemin tüm yükünü ağır hastalara yığarak başarıya ulaşma

nızın 5 dakika sonra önceden alınmış AG kararını öğrenince, tüm havalandırma kitlesine özeleştirici verdiğini de mi unuttunuz?

Gerçekler bu iken, statükoculuğunuz, eylem kırılcılığınıza "iki sorumsuz kişi", "komplo" vb. deli saçması sözlerle açıklamaya kalkmanız kimseyi ikna etmeyeceği gibi bu tür basit ve ilkel yaklaşımlarınızla tüm kararlarınızın siyasilikten uzak olduğunu da belirtmiş

eylem öncesi oli garşının gelişir diği taktikleri kavramadıklarını, koşullara uygun direniş biçimlerini ortaya koymadıklarını uzun uzun anlatmıştık. Kuşkusuz bu gelişmeleri devrimci bir tarzda değerlendiremeyenlerin direnişe katılmış olsa da direnişi devrimci yöntemlerle sürdürmesi, kitlenin nabzını elinde tutması, egemen güçlerin manevralarını boşa çıkartacak bir bilinçle hareket etmesi ve kararlı davranarak zaferi elde etmesi çok zor veya imkânsızdır.

Aslında oportünizmin yazgısı 82 AG'si sonrası izlediği statükocu çizgiyle belirlenmiş, nerede, nasıl tavrı alacağı büyük oranda açığa kavuşmuştur. Bu statükocu çizgi, onları, sınıf mücadelesi ve tutsaklık koşullarında mücadele gerçekliğini geniş anlamıyla kavramaktan gide-rek uzaklaştırmış, yukarıdan aşağı başlayarak kitlelerde yalıcılık, bireycilik yaratmış, faşizm taviz vermez, diyalogculuk vb. gibi düşünceleri geliştirmiş, moral öğelerin giderek törpülenmesine ve uzlaşma anlayışlarına neden olmuştur. Bu süreç TTE giymek için öne sürülen ünlü teorilerle netleşecektir.

TKP-ML tutukluları bu gelişim sonucu "doğru bilgiler temelinde başlamayan (...) kitlede gönülsüzlük (...) doğurmaya başladı" diyerek tam da gelişen süreci hiç kavramadığını, o gelişmeleri bir süreç içerisinde maddi temelleriyle de alıp inceleyeceğine çok küçük so-

dediği veTKP-M L

şeklindeki bir anlayışa dönüşür ki bu kabul edilemez.

Biz bu nedenlerle şekerli suyun belirli bir disiplin ve olanaklar çerçevesinde alınmasını, sadece bu eyleme özgü değil, her zaman savunduk. Elbette farklı koşullarda hiç alınmayabilir de. Zaten çoğu zaman egemen güçlerin şeker ve tuzu dahi eylemde yasakladıkları hatırlanırsa bunun önemi daha iyi anlaşılır.

Çeşitli ağır hastaların durumu ise, bunlar ya baştan eyleme iradi olarak katılmazlar ya da hastalık durumlarıyla orantılı olarak sınırlı destekler yapılabilirler. Tüm bunlara karşın eylem, ölüm esası üzerine kurulmadığından ölümcül durumda tedavi kabul etmelerinde bir sakınca yoktur. Ama bu durumun -zaafıları teşvik edip- dejenere edilmemesi için, ölümcül durumun olup olmadığı kararını kişinin kendisi değil siyasi hareketi vermelidir.

Yakın zafer hayali ile bu anlayışımız reddedilerek şekerli su alınmaması ve tedavi kabul etmeme kararı alındı. Oportünizmin kafa yapısı basit olduğundan bu durumu zaafımız olarak ni-teleyip kendini kahraman pozisyonuna sokuyordu. Ama yaşananlar tam tersini gösteriyordu. Nitekim önceleri 20 günden sonra sakat kalınır, geri dönüş olmaz düşüncelerinin korkusuyla AG eylemlerini 20. günü aştırmayanlar sonraları bu limiti 30. güne çıkartarak bu günleri fobi haline getirmiş, eylem 30. güne dayandığında kırılmasını sağlamışlardır.¹²

Bu 30 gün fobisini taşıyan oportüniz-

Bu statükocu çizgi, onları, sınıf mücadelesi ve tutsaklık koşullarında mücadele gerçeğini geniş anlamıyla kavramaktan giderek uzaklaştırmış, yukarıdan aşağı başlayarak kitlelerde yılgınlık, bireycilik yaratmış, faşizm taviz vermez, diyalogculuk vb. gibi düşünceleri geliştirmiş moral öğelerin giderek törpülenmesine ve uzlaşma anlayışlarına neden olmuştur.

min şekerli su almama ve tedavi kabul etmeme anlayışı tamamen sübjektif bir durumdur.

Yeri gelmişken bir parantez açıp TKP-ML tutuklularının süresiz açlık direnişlerini ÖO gören anlayışına da değinmek istiyoruz. Bu arkadaşlara göre baskı unsuru olabilmek için AG'lerinde şekerli su alınmamalı, tedavi kabul edilmemeli ve kitlenin çoğunluğu eylemi sürdürüne kadar devam edilmelidir. Bu süre içerisinde ölüm olabilir. Bu mantık üzerine kurdukları düşüncelerini 81 Kasım'ından beri söylemelerine karşı 82 AG'sinde hayata geçiremediler ve şekerli su kullanıp gerektiğinde tedavi de kabul ettiler. Ancak 83 AG'sinde şekerli su kullanmayı reddederek ölüm orucu yaptıklarını iddia ettiler. Hiç kimse ölmedi, ölmesi de mümkün değildi. Çünkü 30 günler fobisini taşıyanlar bu günler yaklaştığında eylemi kırıyordu. TKP-ML tutukluları da "kitlesele çoğunluk yok" gerekçesiyle diğerlerine uyuyordu.

Kaldı ki 83 AG'sinde çoğunluk eylemi devam ettirirken bizzat eylemi bırakmayı savunanların ve kıranların en başında TKP-ML tutukluları vardı. Böylece TKP-ML'nin ölüm orucu hiçbir zaman ölüme dönüşmüyor" ama buna karşın TKP-ML keskinliğini elden bırakmadığı gibi sadece şekerli su kullanmayıp 27 gün AG yaptıkları için 83 AG değerlendirmelerinde ve daha sonra da "KİTLEMİZ KENDİNİ İSPAT ETTİ" diyebiliyordu.

TKP-ML tutukluları bizim "20. günü şekerli su alınması" önerisi getirdiğimizi söylemekte ve "bu kez çoğunluk da şekerli su alınmasına taraftar oldu" demektedir. Tam hatırlamıyor. Biz ucuz kahramanlıklara kanmadığımızdan, "kendini ispat etti" gibi bir sıkıntımız da olmadığından ve de kitlenin durumunu iyi bildiğimizden eylemin 6. günü şekerli su alınması önerisini tekrarlamıştık. Öneri yine oportünizmin görünüşte sol duvarına çarpmış ve geri dönmüştü. Hiç değilse ağır hasta olan arkadaşların durumunu düşünerek siyasi grupların ağır hastaları kendi içerisinde saptayarak şekerli su kullanması önerimize de karşı çıkmışsa da, bu öneri çoğunluk kararına dönüşmüştür.

TKP-M L tutukluları küçük bir ihtimal de olsa o gün hatalarının kaynağını görememiş olabilirler. Ama gelinek noktada belki daha sağlıklı değerlendirebilirler umuduyula eylemin içindeki gelişmeleri kısaca da olsa hatırlatmak için direniş günlüğünden bazı aktarmalar yapalım.

Eylemin 12. günü: Eylem Birliği da-

vası tutuklularının mahkeme dönüşü bulundukları tüm koşullarda eylemin 20. günden sonra ÖO'na dönüşeceği söylentilerini yaymaları ve oportünizmin aksini ileri sürmemesi onları etki alanına aldı. 12. günden başlayarak kitle koşullarda bağıra bağıra 20. günler-"de ölüm olabileceğini tartışıyordu. EB'-nin ileri sürdüğü "Sağmalcılar" gündemden çıkaralım, biz Metris'teki sorunlarımızın çözümü ile uğraşalım" sözleri başta oportünist sorumlular olmak üzere kitleyi etkilemiş ve çözülme- ler boy vermeye başlamıştır. Daha 20. günlere varılmadan yenilgiden, Sağmalcılar talebinden vazgeçip idare ile anlaşmaya yanaşmaktan söz edilmeye başlanmıştır. Bu tartışmaların gerek bağımsızlara giden kimileri tarafından, gerekse mazgalların dinlenmesi sonucu idarenin kulağına gitmesiyle, idare ziyaretçilere "çocuklarınız 20. günde kendiliğinden açlık direnişini bırakacaklar" diyebilmiştir. Önderlikle kitle arasında bir ayrımın kalmadığı bu ortamda oportünist önderlik kitleye kararlılık değil, uzlaşmacılığı aşılyordu.

Bu durum HK'nın yakın zafer hayal-ciliğinin ortaya çıktığı nokta olmuş ve direnişin 16. günü HK, "idare ile görüşme talebinde bulunalım" önerisini yapmıştı. ÖO'na başladığı, şekerli su kullanmadığı vb. keskin iddiaların sahibi TKP-ML de bu öneriyi destekliyordu. DY de bu öneriyi desteklemiş, DK ise karşı çıkmıştı. TKP-ML tutukluları nın iddia ettiği gibi "eylemi bırakanlar yoğunlaştıkça", "çoğunluk eylemin başarı şansının olmadığı" durumunda bırakma kararı almadı. Henüz bırakmış-ların yoğun olmadığı bu koşullarda TKP-ML artık eylemi sürdürmüyordu

Bizim bu öneriye karşı çıkarak, henüz direnişin 16. gününde iken, "görüşme için, idare görüşme teklifi yapmadan hiç kimse görüşme talebinde bulunmayacak" ilkesinin çiğnenmiş olacağını ve bunun-direniste bir zaaf yaratacağını, idareyi cesaretlendireceğini belirtep uyanlarda bulunmamız üze-f rine HK önerisini geri aldı.

Ama hemen iki gün sonra (18. gün) HK, TKP-ML ve DY idare ile görüşme konusunda yeniden öneride bulundular. Bu kez DK da öneriyi destekledi. Karşı çıkmamız üzerine tekrar dilekçe vermekten vazgeçildi. Her an eylemi bırakmayı düşünen bu önderlik kitleleri, zafere götürebilir miydi? Ama devrimi ci görev, sabırla kararsız önderlikleri ik na etmeye çalışmayı, bu çok kayga zemini iyi kullanıp faşizme kararlı oldu gumuzu göstermeyi, beyaz bayrak

çekmeye hazırlananları mümkün olduğunca engellemeyi gerektiriyordu.

Oportünizm artık eylemi yenilmiş görüyor ve ne koparırsak kârdır gözüyle bakıyordu. Baştan beri süreci kavrayamamaları nedeniyle eylemin yenilgiyle bitmesi halinde neler olabileceğini düşünmekten de çok uzaktılar.

Üstelik direnişe 2000 civarında tutuklunun katılması, ailelerin, çeşitli devrimci güçlerin ve yurtdışından eyleme büyük desteklerin verilmesi sonucu eylemin siyasi bir nitelik kazanıp cuntayı teşhir eden bir konuma yükseldiği bu koşullarda, oportünizm bunları görme yerine küçük hesaplar yapıyordu. Oportünizmin önce kendisini sonra kitleyi moral bozucu düşüncelerle şartlandırması sonucu eylem süresini uzatabilmek için yeniden (20. gün) şekerli su alınması önerisinde bulunduk. Statükocuların yakın zafer düşünceleri yıkılmıştı artık. Tüm keskin çıkışlarının iç yüzü pratik içerisinde görüldüğünden bu kez kabul etmekten kaçamadılar. Ve bu gelişme hemen etkisini gösterdi. Aynı gün EB dahil tüm siyasi gruplar eylemi bırakmayacaklarını açıkladılar. Kitlede geçici de olsa moral yükselmiş, 'görünürde de olsa insanlara (ve siyasetlere) bir canlılık gelmişti.

Tartışmalardan büyük oranda haberdar olan idare direnişin daha çabuk kırılmasını sağlamak amacıyla eylemin 18. gününde hoparlörde anons yapmaya bir yandan direnişin sürmesi durumunda sakat kalınacağı yolundaki doktor raporlarını ve bir yandan da 'taviz verilmeyecektir' bildirisini okumaya başladı. İdare devrimciler arasındaki tartışmaları bildiğinden bu tür bildirilerin kitleyi nasıl etkileyeceğini hesap edebiliyordu.

Direnişin 19. gününde okunan bildirinin etkisiyle panik başlamış, eylemi kırma eğilimleri iyice açığa çıkmıştı.

Kısa sürede eylemin zaferle biteceğine kendini şartlandıran oportünizmin

20 günde eylemin biteceği beklentileri boşa çıkınca bağımsız bölüme gidenlerin sayısı arttı. TKP-ML'nin iddia ettiği gibi bunlar çoğunlukla DS'den değil, oportünist bloktandı. Ve idare her gün eylem kırılana kadar bu anonsları yineleyip durdu. Anonslarla birlikte koşullardaki tartışmalar genişlemiş, açıktan direnişin bırakılması tartışmaları bizzat siyaset sorumluları tarafından kitle ile birlikte yapılmaya başlanmıştır. Ve doğrudan idarenin taktik manevralarının aleti olduklarını farkedemeyen bu önderler direnişi bırakan tek insanları da sorumlusu oldular.

22. gün oportünist blok artık direni-

şi götüremeyeceklerini anlamış olacaktı ki, kendi aralarında aldıkları karar gereğince idare ile görüşmeyi sağlamak için direnişin 25. gününden başlamak üzere hergün sırayla bir siyasetin dilekçe vermesine karar verdiler. (Tabii başta TKP-ML var.) Bu durum anında cezaevi kitesine yayıldı.

Oportünizmin bilinen kurnaz (!) ve basit mantığı açıldı. Gelecekteki eylemleri göğüslemek için "biz elimizden geleni yaptık ama idare taviz vermedi" izlenimini yaratmak istiyordu. Yoksa direnişin vardığı aşamada idarenin anlaşma masasına oturmayacağını onlar da bizim kadar biliyorlardı. Ayrıca tutuklulardan gelen bu tür görüşme tekliflerinin pazarlıkta aleyhimize hangi durumları yarattığı iyi bilindiğinden, direniş protokolüne uyulması gereken ilkelerden biri olarak herkesin onayını alan "idare istemeden görüşme talebinde bulunulmayacak" kuralı konmuştu. Ama oportünizmin kural-ilke tanıyacak hali kalmamıştı.

Birlik, demokrasi, ilke vb. sözcükleri çok seven ama bunlardan bir şey anlamayan TKP-ML nedense bunları es geçiyor.

Oportünizm öylesine aciz bir durumdaydı ki, direnişin kazandığı siyasi boyutu, konan ilkeleri, her şeyi unutarak direnişi bir an önce kıranın uygun yollarını arar hale gelmişti. Nitekim koşulları dolaşan bir binbaşının "Sağmalcılar! taleplerinizden çıkarın, haklarınızı veriniz" sözlerine dört ele sarılmışlar ve önceden verdikleri karardan da cayarak direnişin 23. günü akşam sayımında sözü olarak idare ile görüşme talep etme kararı almışlardı. Bu karar gereği, H K temsilcisi sayımda görevli kişiye direnişle ilgili olarak idareyle görüşmek istediğini belirtiyordu. Biz binbaşının sözlerinin nabız yoklamaktan ve Sağmalcılar! direniş gündeminden çıkarmak için idare tarafından hazırlanmış bir taktikten başka bir şey olmadığını belirtmiştik. İdare gerçekten direnişi bitirme ve anlaşma niyetinde olsaydı temsilcileri çağırır ve pazarlığa oturabilirdi. Oysa rastgele bir koşu uğrayıp ayak üstü bazı şeyler söylemesi bizi değil ama direnişi kırma yollarını arayan oportünist bloku inandırıyordu. Ayrıca "Sağmalcılar! gündemden çıkarın" sözleri tutukluları bölmeye yönelik akıllı bir taktikti.

Oportünizmin tüm çırpınına karşın idare görüşme teklifine hiçbir yanıt vermiyordu.

24. gün aynı temsilci tekrar başvur-

muştu, yine yanıt alamamıştı.

25. gün DY ile DK temsilcileri idareye dilekçe ile başvuruda bulunurken aynı gün EB de dilekçe vererek direnişi bıraktığını açıkladı.

Bu gelişmeler olurken kaynağı meçhul (!) haberler ortalığı kırıp geçiriyordu. Örneğin "kızların hepsi direnişi 27. günde bırakmak için karar almış ve bu konuda kimseyi dinlemeyeceklerini belirtmişler", "Metris'te tutuklu subayların tümü de kızlar gibi 27. günde bırakacaklar." Ayrıca Sultanahmet ve Sağmalcılar da direnişi daha fazla ileri götürmeden bırakacaklar vb.vb. gerçek olmayan haberler kulaktan kulağa dolaşıyordu.

En ilginç de eylemi kırmaya karar vermiş olanların bu kararlarını tüm siyasetlerin kararınıymış gibi Metris kitesine yansıtıyorlardı.

Kaldı ki 83 AG'sinde çoğunluk eylemi devam ettirirken bizzat eylemi bırakmayı savunanların ve kıranların en başında TKP-ML tutukluları vardı. Böylece TKP-ML'nin ölüm orucu hiçbir zaman ölüme dönüşmüyor ama buna karşın TKP-ML keskinliğini elden bırakmadığı gibi sadece şekerli su kullanmayıp 27 gün AG yaptıkları için 83 AG değerlendirmelerinde ve daha sonra da "KİTLEMİZ KENDİNİ İSPAT ETTİ" diyebiliyordu.

İdare dilekçe ile görüşmek isteyenlerin hiçbirine yanıt vermedi, idare ne yaptığını biliyordu. Ya direnişi kırmak isteyenler?..

Oportünist blok idarenin kendileriyle görüşmeyeceğini nihayet anlayarak dilekçe vermekten vazgeçmek zorunda kalmıştı. Artık görevlerini layıkıyla yapmış büyük insanların sorumluluğu ile eylemi kıranın günü ve saatini saptamaya çalışıyorlardı. Yalnız HK "usta bir manevrayla" müttefiklerine ihanet (!) etti.⁹

YALANLA SİYASET YAPILMAZ

26. gün TKP-ML, DK ve DY eylemi bir gün sonra bırakmak için siyasetlere öneride bulunmaya başladı. Yoğun tartışmalardan sonra 27. gün bırakma kararı alan siyasetler bu kararlarından da vazgeçtiklerini ve 29. günün akşamına kadar direnişi devam ettireceklerini söylediler. Ne var ki, sabah verdikleri karardan cayarak 27. günün gece yarısı alelacele mazgallara vurarak panik halinde eylemi bıraktılar. (Saat: 23.30) Kararı alırken, eyleme beraber başladıkları bizlere haber verme gereği bile duymadılar. İşte komploculuk tam da buna denirdi. Eğer bir komplo aranacaksa, bu kararın alınış biçimine bakılmalıdır.

TKP-ML tutukluları, "...devrimci çönlük eylemi bıraktıktan yarım saat sonra onlar da bıraktılar..." diyerek her Şeyi tersyüz ediyor.

Birincisi, TKP-ML tutukluları ve diğer eylem kırıncıları eylemi bırakacaklarını komplocu bir biçimde tezgâhladıklarından, DS, TIKB, K, DHB, PY, HK, İşçinin Sesi'ne haber bile vermediklerinden, biz, rastlantı sonucu o eşsiz kararınızı öğrenebildik ve ancak gece 03'te iç görüşmelerimizi tamamlayıp bırakma kararını verdik. Ama TKP-ML tutukluları gerçekleri açıklamak değil çamur atmak amacını taşıdığı için bilip bilmeden veya bilerek konuşuyor. Ertesi gün akşam BBC şöyle diyordu: "Generaller nihayet tutukluları parçalama-yı başarıp eylemi "bitirdiler..."

İk ziyarette ailelerin bir kısmı ise çocuklarına "2-3 gün daha bekleyemediniz değil mi?..."

İdareden bir yetkili ise, "Siz de, biz de son noktaya gelmiştik, siz pes ettiniz ve direniş bitti" diyorlardı.

YALAN 33: "27. güne gelindiğinde eylemi bırakanların sayısı 250'ye yaklaşıyordu. Bunlardan 200 kadarı devrimci safları terk ederek 'bağımsızlar'a gitmiş, 50 kadarının da bir kısmı yemek için açılan iki koğuşa gitmiş (...) burada eylemi bırakanların yaklaşık yarısı kadarının DS kitesinden olduğunu hatırlatırım. Bizim 8 arkadaşımız bırakıp bağımsızlara gitmişti." (a.g.y.)

TKP-ML tutukluları her ne kadar AG'nin kırılmasına biz de objektif olarak ortak olduk diyorsa da yukarıdaki abartılı ve yalan rakamlarla bir yandan da eylemi kırmalarının meşru olduğunu gösterme çabasındadır.

Birincisi; eylemi bırakanların sayısı 250 değil yaklaşık 150 civarındaydı." Bunun 100 kadarı bağımsız olmuş, 50 kadarı da bağımsızlara gitmeden eylemi bırakmış veya tedavi kabul edip tekrar AG'ye başlamıştı. Bizim bu eylem-

deki kaybımız daha önce bağımsızlardan dönen 13 kişi ile birlikte toplam 23 kişidir. Ama TKP-ML tutukluları en kararlı, en komünist olduğundan dökülenlerin kendisinden olduğunu kabul edemez. Müttefiklerini ise şimdilik bile olsa korumak zorunda. Çünkü desteklerine ihtiyaç duyuyor. Bu yüzden dökülenlerin yarısının DS tutuklularından olduğunu söylüyor. İlride göreceğiz, öyle bir durum ki, DS davası tutuklularının yarısı bu eylemde yansın da TKP-ML tutuklularına göre ÖO eyleminde dökülüyor; özette geride hemen hemen kimse kalmıyor. Doğrusu bütün bunlardan sonra TKP-ML tutuklularının "kitlemiz kendisini ispat etti" deyişine hak vermemek elde değil (!) Sahi ne olmuştu da kitenizin kendisini ispat etme gereksinmesi duymuştunuz? Eylem başlar-ken Metris'te yaklaşık 300 civarındaydık, bunun 30 kadarı Sağmalcılar'a sevk oldu. Biz bu rakam içerisinde sözünü ettiğimiz kaybı verdik. Peki siz kaç kişi idiniz? Ve gerçek kaybınız neydi?

Direnin kırıldığını duyduğumuzda siyasetlere şu açıklamayı yapmıştık: "Direnin en önemli aşamasında uluslararası ve ülke kamuoyunun dikkatleri cezaevlerine çevrildiği bir sırada cuntanın çeşitli baskı odakları tarafından sıkıştırıldığı bir anda, yabancı haber ajansları ve basının direnişten en çok söz etmeye başladığı koşullarda, düşmanın da, direnişçi güçlerin de son darbeye hazırlandığı bilinen bir dönemde direniş kırılmakla devrimci sorumluluğunuzu ve tarihsel görevinizi unutmuş oluyorsunuz. Düşmanın yeni durum karşısındaki tutumu çok, katı ve acımasız olacaktır. Cunta koşullarının da, elverişsizliğiyle kitleye saldırarak ve teslim almaya çalışacaktır. Kitlede direnişin kırılmasından dolayı oluşan moral bozukluğu, düşmanın sonuç almasında yardımcı güç olacaktır.

Metris'te direnişin kırılması demek, Sultanahmet ve Sağmalcılar'da da kırılması anlamına gelecektir. Metris'in stratejik bir konumda bulunan bir cezaevi olması, daha bilinçli, geleceği düşünerek hareket etmemizi beraberinde getirmelidir. Hep beraber yaşayarak Metris'i bekleyen akıbeti ve düşman saldırısını göreceğiz."

Direnin kırılmasıyla birlikte idarenin kantin satışı bile yapılmayarak AG direnişinden çıkanları karavana yemeği ile başbaşa bırakması gelecek günlerin açık habercisiydi. Direniş kırıncıları ise hâlâ gerçeklerden uzak bir şekilde "idare direnişin biteceğini sanmıyordu, onun için yiyecek içecek konusunda hazır değiller vb." şeyler diyebiliyordu.

Diğer yandan direniş kırıncıları, cuntanın seçimleri yapacağından artık yoğun saldırılar olamayacağı hesabını yaparak yanılıyordu. Nitekim 14 Ağustos büyük talan operasyonu ile direnişten yenilgiyle çıkmış, morali bozuk kitleyi sindirmek için harekete geçtiler. Oligarşi devrimci saflardaki tüm gelişmeleri dikkatle izlemiş ve politikasını bunun üzerine kurmuştu. Programı sabırlı bir şekilde devam ettirerek bundan böyle saldırı, işkence, hak gaspları ile kitleyi bunaltma ve son darbeyi vurarak teslim almayı hedefleyecekti.

Denilebilir ki, oportünizmin eylemi kırmısından sonra direnişin devamından yana olduğunuz halde neden sürdürmediniz? Direniş öz gücümüzle tüm İstanbul cezaevlerinde sürdürebilseydik bir süre sonra mevcut durumu tersine çevirebilirdik. Ama o dönem mahkememizin de adli tatilde olmasından dolayı diğer cezaevlerindeki arkadaşlarımızla koordinasyonu sağlamak mümkün değildi. Bu durum eylemi devam ettirememizde önemli bir engeldi. Yine iletişim olanaklarının tıkalı olması nedeniyle gerekli başka hazırlık-

TKP-ML tutukluları gibi küçük burjuva eğilimlerinin yoğun olduğu statükocu hareketler, bu eğilimlerinden doğan kararsızlık, ürkeklik ve politikasızlıklarını gizlemek, suçlarını başkalarına yıkmak için hemen her yenilgiyle biten eylemden sonra saldırıya geçerek kendilerini aklamaya çalışmışlardır. Bu eylemde de farklı olmamıştır.

lan da yapamamıştık. Tüm bu nedenlerle direniş kırıldığı yerden devam ettiremedik.

TKP-ML'den arkadaşlar bu direniş Sultanahmet cephesinden (merkezi karar) değerlendirdiklerinde ilk etapta Sultanahmet'te eylemi bırakan 11 siyasi grubu eylem kırıncısı ilan ederek "özeleştiri verinceye kadar ilişkilerini dondurdugunu" ilan etti.

Bu yaklaşım genel olarak doğru bir yaklaşım olmasına karşın içerisinde keskinliği ve yapıldığı da taşıyordu.. Çünkü 81'deki 17 günlük AG'de de TKP-ML tutuklularının da içinde olduğu kesim direniş kırış ve TKP-ML tu-

tutukluları bir süre sonra bunun özeleştirisini yapmasına karşın 83 AG'sinde Metris'te yeniden eylem kırılcılığı misyonunu üstlenmişti. TKP-ML tutuklularının sürekli "biz özeleştiri yaptık, hem de maddi nedenleriyle ele aldık" deyişlerine rağmen böyle olmadığı, 83 direnişinde de açığa çıktı. Yaptıkları ikinci değerlendirmede Metris'te bulunan siyasi grupları eylemi bırakmalarından dolayı hiçbir ayırım gözetmeden "eylem kırılcısı" ilan ediyorlardı. TKP-ML'nin kendi mantığıyla ele alırsak, eğer eylem kitlesel çoğunluğu yitirmişse direniş devam ettirilemez. Dışımızdakilerin direnişi bırakmasıyla çoğunluk yitirilmişti. Bu duruma göre herkesin Metris'te eylem kırılcısı olması mümkün değildi. Ama şu bir gerçek: TKP-ML kendi düşüncelerinin kararlı savunucuları olsaydı tutuklulara direniş kırma girişimlerine karşı çıkma bilincini verebilseydi önemli bir yoğunluk direnişe devam etmek isteyecekti. TKP-ML tutukluları az olmayan bir kitleselliğe sahipti. Kuşkusuz bu tavırdan etkilenenler de olacaktı. Ama TKP-ML tutukluları bunun tersini yapmış, daha 16. günden itibaren idare ile görüşme işlemleriyle direniş kırılcılığının başını çekmiştir. Ancak "kitlemiz kendini ispat etti" tesbitini yapan TKP-ML tutukluları Metris'teki arkadaşlarının "kendilerini ispat etme"diklerini gördüğünde aylarca sus pus olduktan sonra herkesi eylem kırılcı olarak suçlayarak suçlarını hafifletme çabasına girmişlerdir. Ve yine bundan dolayıdır ki, 11 siyasetle "özeleştirilene kadar" ilişkilerini dondurmasına karşın bu siyasetlerin Metris'te hep birlikte direniş kırma becerisini gösterdiklerini ve gerekçe olarak da tıpkı kendileri gibi çoğunluk kararı ve eylemin "komplo" ile başladığı vb. vb. iddiaları ileri sürdüklerini görünce, TKP-ML tutukluları statükocu cephenin bekası için özeleştirilmesini unuttu (!) TKP-ML tutukluları gibi küçük burjuva eğilimlerinin yoğun olduğu statükocu hareketler, bu eğilimlerinden doğan kararsızlık, ürkeklik ve politikasızlıklarını gizlemek, suçlarını başkalarına yıkmak için hemen her yenilgiyle biten eylemden sonra saldırıya geçerek kendilerini aklamaya çalışmışlardır. Bu eylemde de farklı olmamıştır.

YALAN 34: "Sadece mahkemeler aracılığıyla diğer cezaevleri ve kamuoyuyla bir temas kurma ihtimali vardı. DS bu koşullarda kalkıp mahkemeye çıkmama önerisi (!) getirdi. Öneriye öneri demek de mümkün değildir. Çünkü DS önce kimseye haber dahi vermeden kendi mahkemesine çıkmamış (...)

koşullar karışık ve bir sabah birden pratik olarak DS'ilerin mahkemeye çıkmama kararı alıp direndiklerini görüyorsunuz." (a.g.d., sy.45)

Cunta dahi direnişin kırıldığı gün tesbit ettiğimiz gibi, şiddetle saldırmaya başladı. 14 Ağustos'ta genel bir talan operasyonu yapıldı. Ve bundan sonra idare hemen her şeyi yasakladı. Yaptırımlardan biri de baskı ve şiddetin aracı olarak onur kırıcı aramanın gündeme getirilmesi idi, idare giderek işkenceye dönüştürdüğü saldırısının odağına bunu koymuştu. Arama adı altında mahkeme, ziyaret, avukat ve revire giriş dönüşte soyunulmasını istemiş, **soyunmayan kişiler** ziyarete, avukata, revire, hastaneye ve mahkemeye götürülmeye başlanmıştı. EB tutukluları dışında kimse kendi isteğiyle soyunmayı kabul etmemiş ve bu kıyın ile ilgili **genel karar alınmıştır**. Bu durum 25 Ağustos'a kadar sürdü. Bu süreçte idare soyarak aramayı kabul etmeyenleri mahkeme dışında avukat, ziyaret, havalandırma, revire çıkarmıyordu. Ancak mahkemeler tatil etmeyi göze alamadığından mahkeme çıkışlarında soyuma işlemi yapmadan fermuar açma vb. yöntemlerle aramayı geçiştiriyor, mahkeme dönüşlerinde ise zorla soyuyor ve yoğun kış falakası atıyordu.

25 Ağustos'tan itibaren Eylül'ün ikinci haftasına kadar, mahkemesi olanlara mazgaldan, soyunarak aramayı kabul edip etmediği soruluyor, kabul etmeyen koşuştan çıkarılmayarak mahkemeye götürülüyordu.

Eylül'ün ikinci haftasından itibaren idare mazgaldan soyunup soyunmayacağını sormadan mahkemesi olanı doğrudan koşuştan çıkarıp koridora alıyor, burada ahlak dışı aramaya tabi tutarak mahkemeye götürüyordu. Aynı şey mahkeme dönüşünde gerçekleşiyordu. Zorla soyulanlar tekme tokat dövülerek kaba dayaktan geçiriliyordu.

Bu direniş sürerken Ekim'in ortalarında **zorla saç kesme ve bıyık yolma** uygulaması başlatıldı. Soyarak arama-

ya bu işkence de dahil edildi.

Zorla soyarak arama ve saç kesme işlemi diğer tutukluların slogan seslerini duyamayacağı ve yapılan işkenceleri göremeyeceği yerlerde gerçekleştiriliyordu. Yapılanlar alt katın çay ocağının karşısındaki merdiven altındaki, orta katın ziyaret kabinlerinin olduğu koridorda, üst katın hücreler girişindeki odada oluyordu.

İdarenin ıssız yerler seçmesindeki amaç şuydu:

Birincisi; işkenceyi tek tek kişiler nezdinde bir olay haline getirip kişiyi yıldırmaya sürüklemek ve bu tek tek kişilerin sindirilmesiyle kitlesel sindirmeyi gerçekleştirmek...

İkincisi; işkence tek tek insanlar nezdinde olduğundan bunun kitleye münferit bir olaymış gibi yansımaları sağlamaktı. Böylece tek tek insanlar işkence sırasını savma gününü bekleyen, giderek duyarsızlaşan bir psikolojiye sokularak bireyciliğin körüklendiği, direnişin kitlesellikten çıktığı bir ortam yaratılacaktı.

Bu direniş şekli idarenin yukarıda özetlenen politikası sonucu dejenere olarak idareyi rahatsız etmeyen bir muhtevaya büründü. Artık soyuma işlemi kanıksanır bir duruma gelmişti.

Biz, bu koşullarda, direnişe dinamik bir ruh kazandırmak, kitlesel boyuta sıçratmak ve yaptırımlara karşı sert tepki yaratmak, idareye bu uygulamaları kabul etmeyeceğimizi en kararlı bir şekilde göstermek, 83 AG'sinin yarattığı yenilgi psikolojisini ortadan kaldırmak ve daha üst direniş biçimlerine kitleyi hazırlamak için koşuştan çıkmayarak direnilmesini önerdik. Koridordaki tek tek direnişleri koşullara taşımak bu süreçte atılması gereken bir adımdı.

Ekim başında yaptığımız öneri yaklaşık **bir ay** geniş olarak tartışıldıktan sonra **çoğunluk** eğilimi haline geldi. Ancak HK tutukluları "çoğunluk var ama bu tür bir eylemde daha geniş bir çoğunluk sağlamak gerekir, bir hafta bekleyin TKP-ML'yi ikna edelim öyle başlayalım" dedi. Bir hafta sonra HK tutukluları, TKP-ML tutuklularını ikna edemediklerini söyleyerek bu şartlarda kendilerinin de katılmayacaklarını belirttiler. Bu tartışmasonucu bazı gruplar da vazgeçince sağlanan çoğunluk değişti. Ve nihayet DS tutukluları **28 Ekim'de** koşuştan direnişini fiilen başlatma kararı aldı.

Hal böyleyken TKP-ML tutuklularının, DS tutuklularının "önceden kimseye haber dahi vermeden kendi mahkemesine çıkmadığını" söylemesi hangi anlayışın ürünüdür?

Hal böyleyken TKP-ML tutuklularının, DS tutuklularının "önceden kimseye haber dahi vermeden kendi mahkemesine çıkmadığını" söylemesi hangi anlayışın ürünüdür?

TKP-ML tutuklularının "sadece mahkemeler aracılığıyla diğer cezaevleri ve kamuoyunca bir temas kurma ihtimali vardı" demesi ve DS tutuklularının mahkemeye çıkmama önerisini reddetmelerini belirtmesi tam bir ikizlülük örneğidir. Çünkü idare bir süre mazgaldan soyunup soyunulmayacağı sormuş, soyunmayacağını diyenleri mahkemeye götürmemişti. Ama bu uygulamaya çok kısa sürmüş ve vazgeçmek zorunda kalmıştı. Direnişin koşullara çekilmesi mahkemeye götürülme konusunda bir engel durumunda da değildi. Nitekim DS davası tutukluları koşuş direnişlerinden sonra zorla alınıp mahkemelere götürüldüler. Cunta o sıralar, mahkemelerin sanıksız yapılmasını göze alabilmiş değildi. Zorla da olsa mahkemelere götürme söz konusu idi.

İşte DS davası tutukluları faşizmin taktiklerinin açığa çıktığı bu noktada koşullardan çıkmayarak direnme önerisinde bulundu. TKP-ML'nin "kimseye haber dahi vermeden (...) DS'lilerin mahkemeye çıkmama kararı alıp direndiklerini görüyorsunuz" şeklindeki sözleri hep direniş kaçkınılığını aklamaya yönelik yalanlardır. Tersine DS tutukluları önerilerini tartışmaya açarak hıf-talarca tartıştılar. Tüm çabalarımıza rağmen TKP-ML ve diğer birçok siyaseti ikna edemedik. Bu düşüncemize başta birçok siyaset katıldı. Sonradan çeşitli gerekçelerle bir kısım çekildi. Geriye DS, K, TİKB, DHB ve KAWA kaldı. Bunlar direnişi başlattılar. Direnişin başlamasından bir süre sonra KAWA, Ocak 1984 başında da DHB direnişten çekildiler. Koşuş direnişlerini oportünizmin reddetmesinde "mahkemelere götürülmeme" kaygısı, pratikte de görüldüğü gibi gerçek neden olmamıştır. Eğer "cunta mahkemeye götürmeye bilirdi ve iletişim yollarımız da tıkanırdı" gibi bir ihtimal olarak belirtmiş olsalardı dahi bizim direnişe başlamamızdan sonra somut olarak bu gerekçelerinin geçersiz olduğunu görecektik. Ama asıl derterli bu olmadığından zorla da olsa mahkeme çıkışlarının devam ettiğini görmelerine karşın direnişe katılmadılar. O zamanki gerekçelerinden biri de o kahramanlığı hiç elden bırakmayan statükocuların ağızlarından düşürmedikleri "objektif şartlar var, sübjektif şartlar yok" türküsünün değişik bir söylenişiydi. Hiç akıllarına getiremedikleri bir biçimde AG sonrası idare saldırıya geçince moralieri yıkılan, artık hemen her şeyi bu yenilgi psikolojisiyle belirleyen statükocular "kitle koşuş direnişlerini göğüsleyecek durumda değil" diyorlardı. Bizce karşı çıkışların-

TKP-ML gibileri hep kitle kitle demelerine karşın kendi durumlarını tahlil etmekten çok başkalarıyla uğraşıp sözüm ona genel kitleyi tahlil ediyorlar havası yaratarak zevahiri kurtarmaya çalışırlar.

da gerçek neden buydu. "Kendisini ispat etmiş" TKP-ML'nin de derdi buydu. TKP-ML tutukluları o küfürlü, hakareti kahramanlık edebiyatının ne menem bir şey olduğunun açığa çıkacağı korkusuyla bu gerçekten söz etmiyor. Elbette devrimciler her kitle eyleminde kitlenin sübjektif durumunu bilmek zorundadır ve ona göre eylem çizgisi geliştirmelidir. Ama TKP-ML gibileri hep kitle kitle demelerine karşın kendi durumlarını tahlil etmekten çok başkalarıyla uğraşıp sözüm ona genel kitleyi tahlil ediyorlar havası yaratarak zevahiri kurtarmaya çalışırlar. Düşünün, 20 siyasi grup varsa istisnasız hepsi kendinin çok kahraman olduğunu söyleyip, kitlenin eksik ve zaafarından, psikolojisinden vb. vb. söz edip ahkam keserler. İyi hoş ama, tüm bu grupların kitlesi direngense direngen olmayan kimdir? Ve tüm bu grupların 'kitlesi hemen hemen kitlenin çoğunluğu değil midir? İşte oportünizm hemen her eylemde mizah konusu olabilecek bu tür kitle edebiyatı ile eyleme yan çizer.

Koşuş direnişleri de böyle olmuş, TKP-ML vb.'leri "kitle koşuş direnişlerini göğüsleyemez" diyerek kendi kitlelerinin durumlarını ortaya koymuşlardır. Bizce sorun kitlelerin koşuş direnişlerini kaldıramayacağından değil, esas olarak oportünizmin yenilgi sürecini doğru değerlendirememesi ve bu süreçten nasıl çıkılacağı konusunda bir taktiğe sahip olmamasındandır. Kitleye sürekli yılgınlık ve karamsarlık düşünceleri aşılayan bu öngörüsüz ve devrimci taktiklerden habersiz önderliktir. Kitleye mevcut sürecin nasıl aşılabacağı doğru bilinci verilmiş ve yönlendirilmiş olsa, kitle direnme dinamiklerini yitirmeyecektir.

İşte biz, oligarşinin mahkemeleri işletme gereksinmesi duyması zaafını tesbit ederek; birincisi yenilgi sonrası, toplu fiili direnişlerle kitleye kolektif direnme ruhunu kazandırıp yenilgi psikolojisini silmek ve bu noktada daha üst

eylem biçimlerine hazırlamak, ikincisi sert bir tepki ile idareye, programını kolayca uygulayamayacağını göstermek için koşuş direnişlerinde ısrar ettik ve çoğunluğa rağmen hayata geçirdik. TKP-ML'nin belirttiği gibi oligarşi bizi mahkemeye çıkarmama gibi bir tavra girmedir. Buna rağmen TKP-ML gibileri sonuna kadar direnişe katılmadılar.

Onlar mahkemeye sevk okunduğunda koşuştan dışarı çıkıp koridorda zorla soyunmaya karşı çıkma gibi bir direniş çizgisini benimsediler. Bizse bu şekildedeki bir direnişle idarenin zorlanmayacağını, kısa sürede soyma işlerini bitirerek mahkemeye götüreceğini ve idare karşısında tek tek bulunan insanların yer yer zaafar gösterecekleri ve sürece uzadıkça bu direnişin dejenere olacağını söyledik. Nitekim, başlangıçta daha ciddi direnilmesine karşın bu direniş biçimi kısa-sürede iyice etkisizleşti. İdare de, tutuklular da durumu adeta kanıksadı. Sonuçta bu direnişler her iki taraf için de göstermelik bir duruma geldi. İdare attık birkaç dakikada bu direnişlerin işini bitirip mahkemeye yol-luyordu.

TKP-ML tutukluları bu gerçeği çok iyi bildiği halde "tek kalma" ve direniş üzerine bir yığın ipe sapa gelmez demagojiler yapıyor.

Oysa bizzat kendileri "kitle koşuş direnişini kaldıramaz" diyenlerdi.

Koşuş direnişlerinde ise idare mahkemeye çıkacakları mazgaldan okuduğunda koşuş direnişlerine katılmayanlar, operasyon başlamadan koşuşun gazino diye anılan -yatakhanedeki bölüm dışında kalan- bölüme toplanıyordu. Askerler direkt yatakhane kalanların yanına giderek o gün mahkemesi olanların isimlerini tekrarlayarak çıkmalarını istiyorlardı.

Askerler tutukluların bir kısmını tanı-makla birlikte bir kısmını da tanımamaktadırlar. Tutuklular kolkola girerek iş-kence ile alınacak arkadaşlarını vermezler. Cop, tekme-tokat saldırısı içe-risinde mahkemesi olan kişi almır.koridora çıkartılarak orada tekrar ismi so-rulur. Direnişçi ismini yine söylemez.

İdare için ellerindeki resimlere bakarak mahkemeye giden kişinin o kişi olup olmadığını tesbit etmekten başka yol kalmamıştır. Bazen bu nedenle yanlış kişi alınmasından dolayı koşuştaki direnişçiler aynı gün sadece bir mah-keme şevki için defalarca operasyona uğrayıp dayaktan geçirilirler.

Koridora çıkarılan direnişçilerin arar ma için soyunması istenir, direnişçinin bunu reddetmesi ve slogan atmaya başlaması üzerine eli coplu askerler

YALANLA SİYASET YAPILMAZ

TKP-ML tutuklularının "sadece mahkemeler aracılığıyla diğer cezaevleri ve kamuoyunca bir temas kurma ihtimali vardı" demesi ve DS tutuklularının mahkemeye çıkmama önerisini reddetmelerini belirtmesi tam bir ikizlülük örneğidir. Çünkü idare bir süre mazgaldan soyunup soyunulmayacağı sorulmuş, soyunmayacağı söylenirken mahkemelere götürmemiştir. Ama bu uygulamaya çok kısa sürmüş ve vazgeçmek zorunda kalmıştır. Direnişin koşullarına çekilmesi mahkemeye götürülme konusunda bir engel durumunda da değildir. Nitekim DS davası tutukluları koşullarından sonra zorla alınıp mahkemelere götürüldüler. Cunta o sıralar, mahkemelerin sanıksız yapılmasını göze alabilmiş değildi. Zorla da olsa mahkemelere götürme söz konusu idi.

İşte DS davası tutukluları faşizmin taktiklerinin açığı çıktığı bu noktada koşullardan çıkmayarak direnme önerisinde bulundu. TKP-ML'nin "kimseye haber dahi vermeden (...) DS'lilerin mahkemeye çıkmama kararı alıp direndiklerini görüyorsunuz" şeklindeki sözleri hep direniş kaçınılığını aklamaya yönelik yalanlardır. Tersine DS tutukluları önerilerini tartışmaya açarak hıf-talarca tartıştılar. Tüm çabalarımıza rağmen TKP-ML ve diğer birçok siyasetçi ikna edemedik. Bu düşüncemize başta birçok siyasetçi katıldı. Sonradan çeşitli gerekçelerle bir kısım çekildi. Geriye DS, K, TKB, DHB ve KAWA kaldı. Bunlar direnişi başlattılar. Direnişin başlamasından bir süre sonra KAWA, Ocak 1984 başında da DHB direnişten çekildiler. Koşullar direnişlerini oportünizmin reddetmesinde "mahkemelere götürülmemeye" kaygısı, pratikte de görüldüğü gibi gerçek neden olmamıştır. Eğer "cunta mahkemeye götürmeye-bilirdi ve iletişim yollarımız da tıkanırdı" gibi bir ihtimal olarak belirtmiş olsalardı dahi bizim direnişe başlamamızdan sonra somut olarak bu gerekçelerinin geçersiz olduğunu görecektik. Ama asıl derterli bu olmadığından zorla da olsa mahkeme çıkışlarının devam ettiğini görmelerine karşın direnişe katılmadılar. O zamanki gerekçelerinden biri de o kahramanlığı hiç elden bırakmayan statükocuların ağızlarından düşürmedikleri "objektif şartlar var, subjektif şartlar yok" türküsünün değişik bir söylenişiydi. Hiç aklına getiremedikleri bir biçimde AG sonrası idare saldırıya geçince moralieri yıkılan, artık hemen her şeyi bu yenilgi psikolojisiyle belirleyen statükocular "kitle koşullarını göğüsleyecek durumda değil" diyorlardı. Bizce karşı çıkışların-

TKP-ML gibileri hep kitle kitle demelerine karşın kendi durumlarını tahlil etmekten çok başkalarıyla uğraşıp sözüm ona genel kitleyi tahlil ediyorlar havası yaratarak zevahiri kurtarmaya çalışırlar.

da gerçek neden buydu. "Kendisini ispat etmiş" TKP-ML'nin de derdi buydu. TKP-ML tutukluları o küfür, hakaretli kahramanlık edebiyatının ne menem bir şey olduğunun açığı çıkacağı korkusuyla bu gerçekten söz etmiyor. Elbette devrimciler her kitle eyleminde kitlenin subjektif durumunu bilmek zorundadır ve ona göre eylem çizgisi geliştirmelidir. Ama TKP-ML gibileri hep kitle kitle demelerine karşın kendi durumlarını tahlil etmekten çok başkalarıyla uğraşıp sözüm ona genel kitleyi tahlil ediyorlar havası yaratarak zevahiri kurtarmaya çalışırlar. Düşünün, 20 siyasi grup varsa istisnasız hepsi kendinin çok kahraman olduğunu söyleyip, kitlenin eksik ve zaafından, psikolojisinden vb. vb. söz edip ahkam keserler. İyi hoş ama, tüm bu grupların kitlesi dirençsizce direngen olmayan kimdir? Ve tüm bu grupların kitlesi hemen hemen kitlenin çoğunluğu değil midir? İşte oportünizm hemen her eylemde mizah konusu olabilecek bu tür kitle edebiyatı ile eyleme yan çizer.

Koşullar direnişleri de böyle olmuş, TKP-ML vb.'leri "kitle koşullarını göğüsleyemez" diyerek kendi kitlelerinin durumlarını ortaya koymuşlardır. Bizce sorun kitlelerin koşullarını göğüsleyememesi değil, esas olarak oportünizmin yenilgi sürecini doğru değerlendirememesi ve bu süreçten nasıl çıkılacağı konusunda bir taktiğe sahip olmamasındandır. Kitleye sürekli yalınlık ve karamsarlık düşünceleri aşılayan bu öngörüsüz ve devrimci taktiklerden habersiz önderlikler. Kitleye mevcut sürecin nasıl aşılanacağı doğru bilinci verilmiş ve yönlendirilmiş olsa, kitle direnme dinamiklerini yitirmeyecektir.

İşte biz, oligarşinin mahkemeleri işletme gereksinmesi duyması zaafını tesbit ederek; birincisi yenilgi sonrası, toplu fiili direnişlerle kitleye kolektif direnme ruhunu kazandırıp yenilgi psikolojisini silmek ve bu noktada daha üst

eylem biçimlerine hazırlamak, ikincisi sert bir tepki ile idareye, programını kolayca uygulayamayacağını göstermek için koşullar direnişlerinde ısrar ettik ve çoğunluğa rağmen hayata geçirdik. TKP-ML'nin belirttiği gibi oligarşi bizi mahkemeye çıkarmama gibi bir tavra girmişti. Buna rağmen TKP-ML gibileri sonuna kadar direnişe katılmadılar.

Onlar mahkemeye sevk okunduğunda koşullardan dışarı çıkıp koridorda zorla soyunmaya karşı çıkma gibi bir direniş çizgisini benimsediler. Bizse bu şekildeki bir direnişle idarenin zorlanmaya çağını, kısa sürede soyma işlerini bitirerek mahkemeye götüreceğini ve idare karşısında tek tek bulunan insanları yer yer zaafı gösterdikleri ve sürece uzadıkça bu direnişin dejenere olacağını söyledik. Nitekim, başlangıçta daha ciddi direnilmesine karşın bu direniş biçimi kısa sürede etkisizleşti. İdare de, tutuklular da durumu adeta kanıksadı. Sonuçta bu direnişler her iki taraf için de göstermelik bir duruma geldi. İdare attık birkaç dakikada bu direnişlerin işini bitirip mahkemeye yol luyordu.

TKP-ML tutukluları bu gerçeği çok iyi bildiği halde "tek kalma" ve direnişi üzerine bir yığın ipe sapa gelmez de- W magojiler yapıyor.

Oysa bizzat kendileri "kitle koşullarını göğüsleyemez" diyorlardı.

Koşullar direnişlerinde ise idare mahkemeye çıkacakları mazgaldan okuduğunda koşullar direnişlerine katılmayanlar, operasyon başlamadan koşulların gazino diye anılan -yatakhaneye bölümü dışında kalan- bölüme toplanıyordu. Askerler direkt yatakhane kalanların yanına giderek o gün mahkemesi olanların isimlerini tekrarlayarak çıkmalarını istiyorlardı.

Askerler tutukluların bir kısmını tanımlamakla birlikte bir kısmını da tanınamaktadırlar. Tutuklular kolkola girerek işkence ile alınacak arkadaşlarını vermezler. Cop, tekme-tokat saldırısı içerisinde mahkemesi olan kişi alınır, koridorda çıkartılarak orada tekrar ismi sorulur. Direnişçi ismini yine söylemez.

İdare için ellerindeki resimlere bakarak mahkemeye giden kişinin o kişi olup olmadığını tesbit etmekten başka yol kalmamıştır. Bazen bu nedenle yanlış kişi alınmasından dolayı koşullar direnişçileri aynı gün sadece bir mahkeme şevki için defalarca operasyona uğrayıp dayaktan geçirilirler.

Koridora çıkan direnişçilerin anı için soyunması istenir, direnişçiyi bunu reddetmesi ve slogan atmaya başlaması üzerine eli coplu askerleri

işkencelere karşı kılını kıpırdatmadan seyirci kaldınız.

TKP-ML, HK ve K'un bizim "kutsal ittifakımız" olduğunu söyleyerek bizim kendilerine sağcı dememizden çok alıyor ve çocukça mantık oyunlarına başvurarak 83 AG'sini HK ile birlikte önermemiz ve K'la 1984 başına kadar zaman zaman birlikte tavır almamız karşısında "sakin o zaman siz sağcı politika izliyor olmayasınız" diyor.

Dostlarımızın mantıklarına hayran olmamak mümkün değil. Biz en şiddetli işkence altında koşuş direnişleri yapıyoruz, siz bizi seyredeceksiniz ve biz sağcı, siz ML olacaksınız. Biz AG önerceğiz, siz yerine hiçbir şey koymadan karşı çıkacaksınız, yine biz sağcı siz ML olacaksınız. Biz haklarımızı alınca ya kadar AG'ye devam diyeceğiz, siz direniş kıracağınız ve biz sağcı, siz ML olacaksınız. Pes doğrusu!

Biz yıllardır Aydınlik karşı devrimcileri dışında tüm sol gruplarla anlaşabildiğimiz en küçük bir eylemde dahi, eylem ve güç birliği yapabileceğimizi söylüyor ve uyguluyoruz. Bu politikamız cezaevinde de değişmemiş, hiçbir ayırım gözetmeden kim hangi dönem direniş çizgisini savunmuşsa onlarla birlikte olmak için yoğun çaba sarfetmiş ve sıcak ilişkiler kurmuşuzdur. Sizin gibi 'birlik' sözünü edip pratikte tersini yapma alışkanlığımız olmadığı gibi, hiç kimseye karşı 'bırakalım da burunlarını sürtsünler' şeklinde bir politikamız olmamıştır. Yine sizler gibi tam bir subjektivizmle, getirilen eylem önerisine -doğru bulduğumuz halde- katılma yerine birkaç gün sonra aynı eylem önerisini yalnız başına yapma veya "biz de düşünmüştük, tam önereceksen siz öneri yaptınız" şeklindeki traji-komik durumlara düşmeyiz.

Bizim için önemli olan devrimci direniş çizgisinin savunulmasıdır. Bu noktada sağcılık solculuk adları bizim için boş sözlerdir. Ama anlaşılın o ki, sağcı tavırlarınız ortaya çıktıkça dengeyi yitirerek, yalan, demagoji ve çirkeflikle bu sağcı yapınızı gizlemek istiyorsunuz.

TKP/ML tutuklularının Ölüm Orucu ve TTE ile ilgili onlarca yalanına tek tek cevap vermeyi gereksiz buluyoruz. Çünkü TKP/ML tutuklularının ne TTE ne de Ölüm Orucu ile ilgili söyleyecek hemen hiçbir şeyleri yoktur.

TKP/ML tutukluları istikrarsızlık ve ilkesizliklerinin sonucu TTE'yi önce "mavi kefen" olarak niteleyip ilkesel düzeyde ele alırken, kısa süre sonra tam tersi tavırla "TTE ilke ve onur sorunu değildir" diyerek yüzseksen de-

rece çark etmiştir. Onlar "mavi kefen" derken de, "TTE ilke ve onur sorunu değildir" derken de, özünde hiçbir görüşleri yoktu. Sadece sağdan soldan kaptıkları bir kısım görüşlerle durumu kurtarmaya çalışıyorlardı. Kuşkusuz sorun özümlemeyince sözde savunulan şeylerin pratiğe uygulanması zor veya olanaksız hale gelir.

"TTE ilke ve onur sorunu değildir" derken de, bazı oportünist gruplardan aldıkları bu görüşü karikatürize ederek TTE giyme kompedanlığına soyundular. "Suçlu" kimlik kartını taktılar. NEP, Brest Litovsk vb. örneklerle insanlar ikna edilmeye çalışıldı! İkna edildiğini sanmıyoruz. Nitekim geçen süreçte bizler TTE giymedik ve artık herkesin kabul ettiği gibi, TTE giymemekle TTE'nin ne olup olmadığını bilince çıkardık ve geniş demokrat kamuoyuna kavratık. TKP/ML tutukluları gibileri ise, içi boş birçok laf etmelerine karşın, ne

**Evet sevgili dostlarımız...
Koşuş direnişleri işte böyle oldu. Ve sizler bugün kabul etmeniz de etmeseniz de, kabul etmeniz çok zor ve acı da olsa üç ay boyunca bize yönelen tüm baskı ve işkencelere karşı kılını kıpırdatmadan seyirci kaldınız.**

genelde Türkiye somutunun ne de TTE'yi giydikleri koşulların M-L analizini yapamamış ve cuntanın güçlülük gösterilerinin etkisiyle TTE'yi giymişlerdir. Ancak bizlerin ve bir kısım grupların da (çeşitli nedenlerle) giymemesi sonucunda, ilk olarak oligarşiden, Sağmalcılar-2 cezaevinde TTE dolayısıyla yasaklanan avukat, havalandırma vb. haklarımızı aldık.. Bu gelişmelerin Metris'te de görülmemesi imkânsızdı. TTE giyenleri son bir kez uyararak hiç değilse Metris'te giymemelerini söyledik. Ama, "burjuvazi TTE giydirmek istemiyor" saplantısına düşenler bizi dinlemedi ve panik halinde Metris'te de TTE giydiler. Ancak bizlerin TTE direnişini sürdürmesi üzerine, tüm yasaklar kaldırılarak, TTE giyenlerle aynı haklara sahip olduk. Eh., artık TTE giyenlerin, TTE giymeyi sürdürmeleri için hiçbir neden yoktu. Adeta büyük bir boşluğa düşmüşlerdi. TTE konusunda tüm görüşleri iflas etmişti...

TKP/ML gibileri, ne TTE direnişini, ne de diğer direnişleri anlayamadığından, anlayamayacağından Ölüm Orucu'nun o günkü koşullardaki önemini, neler kazandırdığını da anlayamaz. Eğer bugün TTE giymeme ve zindanlarda direnişin onurlu sesi yükseliyorsa, bu aşamaya bu uğurda şehit olanlar sayesinde gelinmiştir.

Her neyse uzatmak istemiyoruz. Zaten Ölüm Orucu ve TTE konusu bolca anlatıldı. Anlatılanlar tekrar olacak. Bugün artık her şey çok açıktır. TKP/ML gibileri subjektivizmin batağında çırpınıyorlar.

Daha birçok yalan, küfür, hakaret sıralanıyor. Basitlikler, bayağılıklar sergileniyor. Her birine tek tek cevap vermiyoruz. Bu polemğin kimi çevreleri sıkıldığını, "gerekli mi" sorusunu sorduğunu biliyoruz. Bunun için de fazla uzatmadan bitirmek istiyoruz. Ama ne yazık ki bu dururdu biz başlatmadık... "Yeni Demokrasi" dergisinin sayfalarını yeniden karıştırın, bize devrimcilikle, ilericilikle ilgili olmayan düşmanca bir tavırla saldırıldığını göreceksiniz. Bu çirkinliğe tavırsız kalamazdık... Bu nedenle cevap verdik.

Ne TKP/ML ile, ne de TKP/ML tutuklularıyla bir sorununuz yok. Kimseye subjektif de bakmak istemiyoruz. Ama, kendi sorunlarını çözemeyenler, her nedense bize saldırıyı geçerli yol görüyor. Yanılıyorlar... Bize saldırarak hiçbir şey kazanamazlar. Kendi sorunlarını çözecek yöntemler geliştirseler, enerjilerini bunun için kullansalar daha iyi ederler.

Biz TKP/ML'yi dost bir örgüt olarak görüyoruz. Fakat TKP/ML ile de düşman olmak istiyorsa elimizden bir şey gelmez... Yazdıkları ve son dönemki tavırları dostça değil düşmancaydı... Umarız yanılıyorvuzdur...

DİPNOTLAR:

- (2) '84'te, 28 günlük AG'de birçok siyaset, 30 güne gelindiğinde direniş bitmezse ıra di olarak bırakacaklarını açıkça söylüyorlardı. Bu herkesçe biliniyor. Nitekim '83 AG'si de 27. günde kırılmıştır.
- (3) HK daha önce dilekçe vererek görüşme talebinde bulunması konusunda özeleştirici vermişti.
- (4) İlginçtir, eylemin kırılmasından sonra Sağmalcılar'a sevk edilen TKP-ML tutukluları temsilcisi eylem kırılığını meşrulaştırmak için 400 kişinin eylemi bıraktığını söylüyor du. Şimdi 250'ye inmişler. Çok bilinen bir avcı fıkrasını hatırlatıyor. Gerçekler karşısın da daha da ineceklerdir.
- (5) PY, GKK, TKP-B, H. Yolu koşuş direnişine katılmamakla beraber operasyonlarla kayıtsız kalmadılar.

Nadir ÖLMEZ
(1957-1979)

Bursa'da bir çatışmada yitirdiğimiz arkadaşımızın onurlu mücadelesi bizlerle yaşıyor.

**Bursa Uludağ
Üniversitesi'nden
Bir Grup
Devrimci Arkadaşı**

Zeki ÖZTÜRK
(26 Aralık 1979)

Bombanın elinde patlaması sonucu yaşamını yitiren arkadaşımızın kararlılığı, mücadelesi ve fedakâr yaşamı hep bizlerle oldu. Paylaştığımız onurlu mücadelede seni hiç unutmadık; sen bizlerle yaşıyorsun.

Fevzi AZIRCI
(22 Aralık 1978)

GM.Y.O.'da faşist namluların katlettiği arkadaşımız her zaman "aramızda, sıramızda, yanımızda" oldu.

Kubilay YEŞİLKAYA
(1961-1979)

Hasköy Kalaycıbahçe'de Faşizmin kanlı elleri arkadaşlarımızı aramızdan ayırdı ama unutturamadı.

Enver ER
(1961-1979)

ONURLARI ONURUMUZDUR **AİLELERİ VE DEVRİMCİ ARKADAŞLARI**

Erdal EREN
(12 Aralık 1980)

Oligarşiye kan lazım olduğu günlerdi... Kendi koyduğu kuralları bile çiğnemekten çekinmedi. Darağaçları kurdu çocuk yaştaki insanlara. Osmanlılardan kalma barbarlık dönemleri hatırlanmıştı yine.

Madem ki kitle pasifikasyonu hedeflenmişti, o halde baskılar, işkenceler, katliamlar gündeme getirilmeli; darağaçları kurulmalı ve insanlar "ses çıkaramaz" hale getirilmeliydi.

Oligarşinin idamları, işkenceleri, cezaevleri ve tüm pasifikasyon yöntemleri umulan sonucu vermedi; kendi kurallarını kabul ettiremedi. "Zor" haklı olanları yıldırmadı.

17 yaşında idam edilen Eren'i saygıyla anıyoruz.

**FAŞİZM MARAŞ VAHŞETİNİN
HESABINI VERMEKTEN
KURTULAMAYACAKTIR!..**

